

၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လ

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း ၂၀၁၇

အမှတ်

အဓိကညွှန်ကိန်းများအစီရင်ခံစာ

Empowered lives.
Resilient nations.

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) ကို ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် တို့မှ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီဖြင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၇)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထပ်မံသိရှိလိုသည့် အချက်အလက် များကို စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ ရုံးအမှတ် (၃၂)၊ နေပြည်တော် တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

<http://www.csostat.gov.mm> ; www.mmsis.gov.mm

ကိုးကားချက်အညွှန်း

ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်“မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း(၂၀၁၇)၊ အဓိကညွှန်းကိန်းများအစီရင်ခံစာ” နေပြည်တော်နှင့် ရန်ကုန်၊ မြန်မာနိုင်ငံ။

၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လ

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း ၂၀၁၇

အမှတ်

အဓိကညွှန်ကိန်းများအစီရင်ခံစာ

ဤအစီရင်ခံစာကို သြစတြေးလျ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ အိုင်ယာလန်၊ ကိုရီးယား၊ ဆွီဒင်နှင့် ဗြိတိန်အစိုးရတို့၏ ငွေကြေးအကူအညီဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

ရုံးအမှတ်(၁)၊ နေပြည်တော်၊ မြန်မာနိုင်ငံ
<https://www.mopf.gov.mm/>

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ အမှာစကား

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မူဝါဒများချမှတ်ခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက် ခွဲဝေချထားခြင်းတို့ကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေသော ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် စေရန် မူဝါဒများဖော်ထုတ်ရာတွင် ပထမအဆင့်နှင့် အရေးအကြီးဆုံးခြေလှမ်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံသားများ၏ စီးပွားရေးနှင့် လူနေမှုအခြေအနေကို ဦးစွာနားလည်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့အစိုးရ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှု မူဝါဒမှာ အားလုံးပါဝင်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များကို ပြည်သူပတ်ဝန်းကျင် ချဉ်းကပ်မှုနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပြီး မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင်ရှိသော ပြည်သူများ၏ အမှန်တကယ် အခြေအနေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံသားများ၏ အလုပ်အကိုင်အခြေအနေများ၊ ရရှိသည့်ဝင်ငွေနှင့် အဆိုပါဝင်ငွေများအား စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးတို့အတွက် မည်ကဲ့သို့ ခွဲဝေအသုံးပြုသည်ကို သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ အချက်အလက်ကို အခြေခံသည့် မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် ယုံကြည်စိတ်ချရပြီး တိကျမှန်ကန်သော စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။

တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ကြိုးပမ်းရာတွင် လူမှုစီးပွားကဏ္ဍများအရ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အရေး ကြီးသကဲ့သို့ အဆိုပါဖွံ့ဖြိုးမှု၏ အကျိုးကျေးဇူးအနေဖြင့် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပထဝီအနေအထားအရ ဘက်ညီမျှတစွာတိုးတက် စေရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာလျှင် အစိုးရအနေဖြင့် ခိုင်မာ၍ ဘက်ညီမျှတသည့် မူဝါဒများကို ချမှတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုထုတ်ပြန်သည့် စစ်တမ်းအစီရင်ခံစာမှ တစ်နိုင်ငံလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရင်းအင်းအချက်အလက်များနှင့် မြိုင် တင်ပြချက်များ ရရှိနိုင်မည့်အပြင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအလိုက် စာရင်းအင်းအချက်အလက်များကိုလည်း ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တစ်ခုချင်းစီ၏ မတူညီသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဤစစ်တမ်းမှ ဝင်ငွေအပြင် အခြားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ဆက်စပ် သည့် ညွှန်ကိန်းများကိုလည်း တွက်ချက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် များဖြစ်သော ဒေသန္တရစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့တွင် နိုင်ငံသားများ၏ လူမှုစီးပွားရေးကို ဘက်ညီမျှတစွာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤစစ်တမ်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဦးစီးဆောင်ရွက်သော ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီ ထောက်ပံ့ပေးသည့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (WB) နှင့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (UNDP) တို့ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အလားတူပင် စစ်တမ်းဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းတစ်လျှောက်တွင် ပါဝင်ကူညီပေးကြသော ဌာနအသီးသီးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ယခုထုတ်ပြန်သည့် စစ်တမ်းအစီရင်ခံစာသည် နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မူဝါဒများရေးဆွဲ ရာတွင် အလွန်အသုံးဝင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ အစိုးရဌာနများသာမက အခြားသော စာရင်းအင်း အချက်အလက် အသုံးပြုသူများအတွက်လည်း ဤစစ်တမ်းရလဒ်များသည် အသုံးဝင်ပြီး အကျိုးရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာရင်းအင်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အားလုံးဆက်လက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပေး ကြရန် တိုက်တွန်းလိုပါသည်။

(စိုးဝင်း)

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

Empowered lives.
Resilient nations.

ကျေးဇူးမှတ်တမ်းလွှာ

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS 2017) သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်သူများ၏ ရှင်သန်နေထိုင်မှုဘဝများကို ပြီးပြည့်စုံစွာ အကဲဖြတ် ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ထားသည့်စစ်တမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် ယုံကြည်ကိုးစားရပြီး တိကျမှန်ကန်သော ခေတ်နှင့် လျော်ညီသည့် အချက်အလက်များဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ အနာဂတ်ကာလ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အသုံးဝင်သည့် အချက်အလက်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်း၏ အခြေခံ အချက်အလက်များ တည်ထောင်ခြင်းနှင့် ၂၀၃၀ ခုနှစ် အစီအစဉ်ဖြစ်သည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များကိုလည်း စောင့်ကြည့်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဤ အစီရင်ခံစာသည် အစီအစဉ်လိုက် ထွက်ရှိမည့်အစီရင်ခံစာများမှ ပထမဦးဆုံးသော အစီရင်ခံစာဖြစ်ပြီး ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂအစီအစဉ်တို့မှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ ကြွယ်ဝခြင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီကို ထောက်ခံခြင်းစသည်တို့ကို လက်ခံရရှိရန်နှင့် အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ အားလုံးခြုံငုံပါဝင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် နေထိုင်မှုအခြေအနေတိုးတက်မှုများအား အချိန်အခါနှင့် လျော်ညီစွာ ဘက်ပေါင်းစုံမှ လေ့လာတင်ပြထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှအဆင့်အောက် ရောက်ရှိနေကြသည့်ဒေသများနှင့် ပြည်သူများ၏ ကွာဟမှုများဖြစ်ပေါ်နေခြင်းတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဖယောင်းတိုင်းအပေါ်မှီခိုနေရသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် ရေနံဆီဖြင့် မီးထွန်း၍ အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများအား လျော့ချနိုင်စေရန်နှင့် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းကို များစွာသော ကျေးလက်ဒေသမှ အိမ်ထောင်စုများ အသုံးပြုနိုင်အတွက် ရှင်းလင်းသောလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရဓာတ်အားလိုင်း တိုးချဲ့မှုများ ရှိသော်လည်း လူတိုင်း အသုံးမပြုနိုင်သည့်အတွက် ကွာဟမှုများနည်းစေရန် မူဝါဒများချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် မူလတန်းကျောင်းနေနန်း မြင့်တက်နေသော်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့တွင် မူလတန်းအသက်ရှိသည့် ကျောင်းနေကလေး (၁၀)ဦးတွင် (၁) ဦး သည် ကျောင်းတက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကလေးများနှင့် ပြည်သူများအတွက် တူညီသောအခွင့်အရေးများ ညီတူညီမျှ တိုးတက်စေရန်အတွက် ကွာဟမှုများလျော့ချနိုင်ခြင်းသည် တိုးတက်မှုနှုန်း ညီမျှခြင်းအတွက် အဓိကဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းသည် မေးခွန်းလွှာမှ အစပြု၍ အစီရင်ခံစာ ရေးသားနိုင်သည့်အထိ အဓိကကျသည့်နေရာများတွင် နိုင်ငံတကာ နည်းပညာစံနှုန်းများအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်း၏မေးခွန်းလွှာပုံစံသည် အစိုးရ၊ သုတေသနအဖွဲ့အစည်း၊ ပညာရှင်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ အတွေ့အကြုံဗဟုသုတများမှ အကျိုးကျေးဇူးများရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အကြံစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းတို့ပြုလုပ်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းစစ်တမ်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သော လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းမှ စာရင်းစဉ်ကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီအောင် ဆောင်ရွက်၍ နမူနာစာရင်းစဉ်အသစ် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစစ်တမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်စစ်တမ်းဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဤစစ်တမ်းသည် ယုံကြည်ကိုးစားရသည့် အချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းကို အထောက်အပံ့ပြုနိုင်ရန်အတွက် စစ်တမ်းကောက်ယူနေစဉ်အတွင်း တစ်ပြိုင်နက်တည်း အချက်အလက်ရေးသွင်းခြင်းစနစ်ကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာဝါဝါမောင်အား သူမ၏ ကောင်းမွန်သည့်ခေါင်းဆောင်မှုအတွက် အထူး ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။ စစ်တမ်းတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ၊ ဝယ်ယူရေးနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အစိုးရကိုယ်စားပြု ကိုယ်စားလှယ်များ၊ သုတေသနပြုသူများ၊ အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းကို ကိုယ်စားပြုသူများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကိန်းဂဏန်းအသုံးပြုသူများ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်းမှ ရရှိသည့်အချက်အလက်များသည် ဤစစ်တမ်းအား အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည့်အတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းနှင့် အစိုးရ၏နှစ်စဉ်စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့်အချိန်တွင် ဤအစီရင်ခံစာအား ထုတ်ပြန်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာပါ အချက်အလက်များသည် ငြိမ်းချမ်းသော၊ ပြည့်စုံသော၊ ကြီးပွားတိုးတက်သော ဒီမိုကရေစီ အားပေးမှုများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် မူဝါဒဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ၊ စီမံကိန်းများနှင့် လမ်းညွှန်မှုများတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့် မူဝါဒချမှတ်သူများအား အကူအညီပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။

Peter Batchelor
UNDP
Country Director

Ellen Goldstein
Country Director for Myanmar,
Cambodia and Lao PDR
World Bank

ကျေးဇူးမှတ်တမ်းလွှာ

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS 2017)သည် နေထိုင်မှုအကြောင်းအရာများကို ကဏ္ဍအမျိုးမျိုးဖြင့် ကျယ်ပြန့်စွာကောက်ယူခဲ့သည့် စစ်တမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်တို့၏ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကနဦးကောက်ယူခဲ့သော စစ်တမ်းများဖြစ်သည့် အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေး အခြေအနေဘက်စုံ လေ့လာမှုစစ်တမ်း (၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်)၊ အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေနှင့် စားသုံးမှုစစ်တမ်း (၁၉၈၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၅) စသည့် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများကို စုစည်း၍ ကောက်ယူထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းသည် ယခင်ကကောက်ယူခဲ့သော အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို တစ်ခုတည်း ဖြစ်အောင်စုစည်း၍ လူနေမှုအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ၏ ရင်းမြစ်များကို ပြည့်စုံစွာရရှိနိုင်မည့်တစ်ခုတည်းသော စစ်တမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် စစ်တမ်း၏ ကနဦးတွေ့ရှိချက်များကို တင်ပြထားသည့် အစီရင်ခံစာ ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ နိုင်ငံတော်အတွက် တိကျ၍ ယုံကြည်စိတ်ချရသောအချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီဖြစ်သော အချက်အလက်များကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ စစ်တမ်းတွင် စာရင်းအင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အဓိကရည်ရွယ်ချက်အနေဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေကို ခေတ်နှင့်အညီ အနီးစပ်ဆုံး ခန့်မှန်းတွက်ချက် ဖော်ပြပေးနိုင်ရန်၊ အမျိုးသားစာရင်းစနစ် (System of National Accounts - SNA) တွက်ချက်ရန်အတွက် စားသုံးမှုကုန်ကျစရိတ်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ရန်၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်းတိုင်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု အကဲဖြတ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်၊ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်၊ စားသုံးသူဈေးနှုန်း (CPI) တွက်ချက်ရာတွင် လိုအပ်သည့် စားသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၏ အလေးပေးမှုများကို တွက်ချက်နိုင်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS 2017) အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်မှာ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်တွင် ဒေသများအလိုက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသူများ၏ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များ၊ ထိရောက်သော ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စစ်တမ်းအတွက် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားစာရင်းအင်းစနစ်တွင် ပါဝင်သူများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြံဉာဏ်ရယူရန်နှင့် ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန်အတွက် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးများကို အကြိမ်များစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ထိုအစည်းအဝေး ပွဲများမှ စစ်တမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များသည် အကျိုးသက်ရောက်မှုများစွာရရှိခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ကြသည့် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ သုတေသနပညာရှင်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးမှု မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကိန်းဂဏန်း အသုံးပြုသူများနှင့် ပတ်သက်သည့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်၊ စစ်တမ်း ဒီဇိုင်းနှင့် စာရင်းအင်း စီစစ်လေ့လာမှုအဆင့်များတွင် မှတ်ချက်များနှင့်တစ်ကွ အကြံဉာဏ်ပေးခဲ့ကြသူများကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်တမ်းအတွက် ရွေးချယ်ထားသော စာရင်းကောက်ကွက်များ၏ စာရင်းစဉ်နှင့် အိမ်ထောင်စုစာရင်းများ၊ ရွေးချယ်ထားသော စာရင်းကောက်ကွက်များ၏ မြေပုံများကို ပံ့ပိုးကူညီပေးသော ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊ အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင် ဂုဏ်ပြု အပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဤစစ်တမ်းကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပိုင်းဝန်းကူညီ၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသော ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အဓိကအခန်းကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသော ဒေသဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများမှ စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်ပေးမှုများကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

စစ်တမ်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အားလုံးကို အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်တို့မှ နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးကူညီသည့် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များနှင့်အဖွဲ့ဝင်များအားလည်း ကျေးဇူးဥပကာရအထူးတင်ရှိပါသည်။ အလားတူပင် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသည့် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့စစ်တမ်းဌာနစိတ်မှ ဝန်ထမ်းများအား ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ စစ်တမ်းလုပ်ငန်းတိုးတက်အောင်မြင်ရေး၊ သင်တန်းများနှင့် ကွင်းဆင်းကောက်ယူမှု လုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစောင့်ကြပ်ပေးခဲ့ကြသော ဌာနအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သင်တန်းဆရာများအားလည်းကောင်း၊ စစ်တမ်းကြီးကြပ်သူ၊ စစ်တမ်းကောက်ယူမေးမြန်းသူများ၊ စာရင်းစဉ် ပြုစုသူများ၊ ကွန်ပျူတာဖြင့် စာရင်းရေးသွင်းသူများ စုစုပေါင်း (၁၅၃) ဦးတို့၏ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုများတွင် မမောမနန်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူများအားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ အရေးကြီးသောလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည့် စစ်တမ်းအသုံးစရိတ် စီမံခန့်ခွဲပေးခဲ့ကြသည့် အဖွဲ့ဝင်များအားလည်းကောင်း၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှ ဒေသဆိုင်ရာညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသူများအားလည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် စစ်တမ်းမေးခွန်းလွှာများကို ဖြေဆိုပေးခဲ့ကြသူများအားလုံးကိုလည်းကောင်း အထူးအသိအမှတ်ပြု ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။

အကျဉ်းချုပ်အစီရင်ခံစာတွင် ဝင်ငွေနှင့်မသက်ဆိုင်သည့်ညွှန်းကိန်းများကို အထူးအလေးထား၍ ကနဦးတွေ့ရှိချက်အချို့ကို တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်ပိုမို အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် အသုံးစရိတ်အပေါ်တွင် အခြေခံ၍ လေ့လာတွေ့ရှိသည့် အဓိကဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုညွှန်းကိန်းများ အစီရင်ခံစာနှင့် လူမှုစီးပွား အစီရင်ခံစာများဆက်လက်ထွက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ မဟာဗျူဟာများချမှတ်ရာတွင် ယခုအစီရင်ခံစာ၏သတင်းအချက်အလက်များသည် မူဝါဒချမှတ်သူများ၊ မူဝါဒရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲသူများအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(ဒေါက်တာဝါဝါမောင်)
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ရုံးအမှတ်(၁)၊ နေပြည်တော်၊ မြန်မာနိုင်ငံ
ဖုန်း - +၉၅ ၆၇ ၄၀၆၃၂၅၊ +၉၅ ၆၇ ၄၀၆၃၂၈
ဖက်(စ်) - +၉၅ ၆၇ ၄၀၆၅၁၁
Email : dgcsgomopf@gmail.com
          wwwaung@gmail.com
Website : https://www.csostat.gov.mm
              http://www.mmsis.gov.mm

မာတိကာ

အတိုကောက်စကားလုံးများ		
အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်		၁
အစီရင်ခံစာရေးသားရာတွင်ပါဝင်သူများ		၁၃
၁	နိဒါန်း	၁၅
၁-၁	အစီရင်ခံစာ၏ရည်ရွယ်ချက်	၁၆
၁-၂	စစ်တမ်းမိတ်ဆက်	၁၈
၂	လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၂၁
၂-၁	လူဦးရေအရွယ်အစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၂၂
၂-၂	အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား	၂၅
၂-၃	အသက်အုပ်စုနှင့်ကျား/မ အလိုက်လူဦးရေ	၂၆
၂-၄	မိခင်အချိုး	၂၈
၂-၅	မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၃၂
၃	စွမ်းအင်နှင့်လျှပ်စစ်	၃၅
၃-၁	ကောက်ယူခဲ့သော စွမ်းအင်စာရင်းအင်းအချက်အလက်အပေါ် သုံးသပ်ချက်	၃၆
၃-၂	အလင်းရောင်ရရှိမှု စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်	၃၆
၃-၃	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းရရှိမှု	၄၁
၄	ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်းများ	၄၇
၄-၁	အိမ်ထောင်စုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု	၄၈
၄-၂	အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ	၅၄
၅	ရေနှင့်မိလ္လာအသုံးပြုမှု	၆၁
၅-၁	သောက်သုံးရေရရှိမှု	၆၂
၅-၂	သန့်ရှင်းသောမိလ္လာ အသုံးပြုမှု	၇၅
၅-၂.၁	သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ အသုံးပြုမှု	၇၅
၅-၂.၂	သန့်ရှင်းသောမိလ္လာ	၇၈

၆	နည်းပညာ - မိုဘိုင်းဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာနှင့်အင်တာနက်	၈၅
၆.၁	ဖုန်းများ	၈၆
၆.၂	အင်တာနက်	၉၂
၆.၃	ကွန်ပျူတာ	၉၅

၇	ပညာရေး	၉၉
၇.၁	စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှု	၁၀၀
၇.၂	ကျောင်းနေနှုန်း	၁၀၉

၈	လုပ်သားအင်အား	၁၁၇
၈.၁	အခန်းမိတ်ဆက်	၁၁၈
၈.၂	လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း	၁၂၁
၈.၃	ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၂၈

	ကိုးကားချက်	၁၃၅
--	--------------------	------------

	နောက်ဆက်တွဲ - စစ်တမ်းကောက် ယူမှုဆိုင်ရာနည်းလမ်းများ	၁၃၉
၁.	စစ်တမ်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ကိုးကားချက်များကိုစုစည်းခြင်း	၁၄၀
၂.	နမူနာကောက်ယူခြင်းနှင့်ကိုယ်စားပြုခြင်း	၁၄၁
၃.	စစ်တမ်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု	၁၄၄
၄.	အဓိကညွှန်ကိန်းဇယားများ	၁၄၅

ဇယားများ

ဇယား(၂-၁)	အဖွဲ့အစည်းများတွင် နေထိုင်သူများမပါရှိသည့် အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ (မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ နှင့် သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄)	၂၃
ဇယား(၂-၂)	မိုးခိုသူအချိုး(မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)	၂၉
ဇယား(၂-၃)	မိုးခိုသူအချိုး(မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇နှင့်သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄)	၃၀
ဇယား(၂-၄)	စစ်တမ်းများတွင် တွေ့ရှိရသည့် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၃၃
ဇယား(၄-၁)	အနည်းဆုံးပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းတစ်မျိုးသုံးစွဲနေသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၅၁
ဇယား(၄-၂)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်၊ မြို့ပြ/ကျေးလက်အလိုက်၊ အရည်အသွေးပြည့် အကာ၊ အခင်းနှင့် အမိုးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် အိမ်များတွင် နေထိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၅၅
ဇယား(၄-၃)	အိမ်အဆောက်အဦ၊ အကာအမျိုးအစားအလိုက် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုပျံ့နှံ့မှု ရာခိုင်နှုန်း	၅၇
ဇယား(၄-၄)	အိမ်အဆောက်အဦ၊ အမိုး အမျိုးအစားအလိုက် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု ပျံ့နှံ့မှု ရာခိုင်နှုန်း	၅၈
ဇယား(၅-၁)	ရေရရှိအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၇၁
ဇယား(၅-၂)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်နှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်အလိုက် နွေရာသီတွင်သန့်ရှင်းသော သောက် ရေရရှိနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရှိ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း	၇၃
ဇယား(၅-၃)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်နှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်အလိုက် မိုးရာသီတွင် သန့်ရှင်းသော သောက် ရေရရှိနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၇၄
ဇယား(၅-၄)	စစ်တမ်းများ ကောက်ယူခဲ့သည့် အချိန်အလိုက် ပုံစံမတူသည့် အိမ်သာများအား အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၇၅
ဇယား(၅-၅)	အိမ်သာအမျိုးအစားအလိုက်အသုံးပြုသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၇၇
ဇယား(၆-၁)	လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့် အင်တာနက်သုံးသော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၉၄
ဇယား(၇-၁)	လူကြီး စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်)	၁၀၃
ဇယား(၈-၁)	လွန်ခဲ့သော(၇)ရက်အတွင်း အရွယ်ရောက်သူ (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) လုပ်သား အင်အားပါဝင်မှုနှုန်းနှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း	၁၂၂

မြေပုံများ

မြေပုံ (၅-၁)	အခြေခံမိလ္လာပုံစံ အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၈၂
မြေပုံ (၇-၁)	အရွယ်ရောက်ပြီးသူများ၏စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)	၁၀၄

ဇယားကွက်များ

ဇယားကွက် (၂-၁)	၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေနေစစ်တမ်း၏ အိမ်ထောင်စုဆိုသည်မှာ မည်သည်နည်း။	၂၄
ဇယားကွက် (၃-၁)	စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပန်းတိုင် (SDGs) ညွှန်ကိန်းများ	၃၇
ဇယားကွက် (၅-၁)	ပန်းတိုင် (၆) အရ ရေအသုံးပြုနိုင်မှု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ဤအစီရင်ခံစာရှိ ရေအသုံးပြုနိုင်မှု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၆၃
ဇယားကွက် (၇-၁)	ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီ သောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင် ညွှန်ကိန်းများ (စာတတ်မြောက်မှုနှင့်တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း)	၁၀၅
ဇယားကွက် (၇-၂)	ကျောင်းနေနှုန်းအဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်	၁၀၉
ဇယားကွက် (၈-၁)	အဓိကလုပ်သားအင်အား စာရင်းအင်းညွှန်ကိန်းများ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁၁၉

ပုံများ

ပုံ (၁-၁)	စစ်တမ်းလှည့်ပတ်ဆောင်ရွက်မှု	၁၉
ပုံ (၂-၁)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)	၂၅
ပုံ (၂-၂)	အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ပညာရေးအဆင့်အလိုက် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား	၂၆
ပုံ (၂-၃)	အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်သူတို့၏အသက်အုပ်စုနှင့်ကျား/မ အလိုက်လူဦးရေ (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄)	၂၇
ပုံ (၂-၄)	အသက်အရွယ်အုပ်စုအလိုက် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ပါဝင်မှုအချိုး (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)	၂၈
ပုံ (၂-၅)	စုစုပေါင်း၊ ကလေးနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုတို့၏ ဖိုဆိုသူအချိုး (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)	၃၁
ပုံ (၂-၆)	အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ဖိုဆိုသူအချိုး (၂၀၁၆ ခုနှစ်)	၃၂
ပုံ (၃-၁)	အမျိုးမျိုးသော ရင်းမြစ်များမှ အလင်းရောင်ရရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်း (၂၀၀၅ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း)	၃၉
ပုံ (၃-၂)	ဆိုလာအလင်းရောင်သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (MLCS-ထောင်လိုက်မျဉ်းနှင့် သန်းခေါင်စာရင်း-အလျားလိုက်မျဉ်း)	၄၀
ပုံ (၃-၃)	အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်း အချက်အလက်များနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များအရ အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏အရေအတွက် (သန်းပေါင်း)	၄၁
ပုံ (၃-၄)	၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်း	၄၂
ပုံ (၃-၅)	ပင်မလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် ကျေးရွာ(သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များတွင် နေထိုင်၍ ဓာတ်အားလှိုင်းသို့ဆက်သွယ်ပြီး အိမ်ထောင်စုနှင့် မဆက်သွယ်ရသေးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက်နှင့် ရာခိုင်နှုန်းများ(၂၀၁၅-၂၀၁၇ အတွင်း)	၄၃
ပုံ (၃-၆)	အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်မှု ရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့် ဆက်သွယ်မှု မရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက်	၄၄
ပုံ (၄-၁)	တာရှည်ခံပစ္စည်း အမျိုးအစားအလိုက် ပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)	၅၀
ပုံ (၄-၂)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် အိမ်ထောင်စုများ၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းရာခိုင်နှုန်း (အနည်းအများစီထားသည်)	၅၂
ပုံ (၄-၃)	အရည်အသွေးပြည့် အမိုး၊ အကာနှင့်အခင်းတို့ သုံးစွဲသည့်အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၅၆
ပုံ (၅-၁)	သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ အသုံးပြုသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၆၄
ပုံ (၅-၂)	ရာသီအလိုက် ရရှိသောသောက်သုံးရေအရင်းအမြစ် (၂၀၁၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်)	၆၅
ပုံ (၅-၃)	အဓိကသောက်သုံးရေအရင်းအမြစ်အဖြစ် ရေသန့်ဘူးအသုံးပြုမှု (၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထိ)	၆၆
ပုံ (၅-၄)	နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီတွင် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ သုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၆၇

ပုံ (၅-၅)	သောက်သုံးရေရရှိသည့်ရေအရင်းအမြစ်သို့ခရီးအကွာအဝေးအလိုက် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၆၉
ပုံ (၅-၆)	နေရာအလိုက် သောက်သုံးရေရရှိမှုအရင်းအမြစ် (ရာသီအလိုက် ခြံဝင်းအတွင်းရေရရှိ အသုံးပြုနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း)	၇၀
ပုံ (၅-၇)	နေရာအလိုက် သောက်သုံးရေရရှိမှုအရင်းအမြစ် (တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် နွေရာသီတွင် ရေရရှိရာရင်းမြစ်သို့ သွား/ပြန်ခရီး အချိန်ယူရသည့် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း)	၇၀
ပုံ (၅-၈)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် နွေရာသီတွင် ခြံဝင်းအတွင်း သန့်ရှင်းသောရေ ရရှိသုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရရှိလူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၇၂
ပုံ (၅-၉)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် အိမ်သာအသုံးပြုခြင်းမရှိ (တောတိုး/ချိုထဲ) သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း)	၇၆
ပုံ (၅-၁၀)	မိလ္လာစနစ်တစ်မျိုးခြင်းစီကို အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရရှိလူဦးရေရာခိုင်နှုန်း (၂၀၁၇ ခုနှစ်)	၇၉
ပုံ (၅-၁၁)	ရေ၊ ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် လက်ဆေးသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၈၀
ပုံ (၅-၁၂)	ကွဲပြားသည့် မိလ္လာဝန်ဆောင်မှုပုံစံများအား အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	၈၁
ပုံ (၆-၁)	မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၈၆
ပုံ (၆-၂)	ပညာအရည်အချင်း၊ ကျား/မ အိမ်ထောင်ဦးစီး၊ နေရာဒေသနှင့် ဖုန်းအမျိုးအစားအလိုက် အိမ်ထောင်စုများ၏ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု	၈၈
ပုံ (၆-၃)	ဖုန်းအမျိုးအစားအလိုက် အနည်းဆုံး ဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်း	၈၉
ပုံ (၆-၄)	အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် တစ်ဦးချင်းစီ ဖုန်းအသုံးပြုမှုရာခိုင်နှုန်း (မြို့မ၊ ကျေးလက်ဒေသနှင့်အသက်အရွယ် အလိုက်)	၉၀
ပုံ (၆-၅)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိသူများ၏ ဖုန်းအသုံးပြုမှု ရာခိုင်နှုန်း	၉၁
ပုံ (၆-၆)	လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း အသက်(၅-၆၄)နှစ်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်း(သို့မဟုတ်) အင်တာနက် အသုံးပြုသူလူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း (မည်သည့် ရင်းမြစ် မဆို)	၉၃
ပုံ (၆-၇)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် လွန်ခဲ့သော (၇) ရက်က အင်တာနက် အသုံးပြုခဲ့သည့် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း (မည်သည့်ရင်းမြစ်မဆို)	၉၃
ပုံ (၆-၈)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအလိုက် ကွန်ပျူတာ ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	၉၅
ပုံ (၆-၉)	ပညာရေးအဆင့်အလိုက် လွန်ခဲ့သော (၇) ရက်အတွင်း ဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာနှင့် အင်တာနက် အသုံးပြုသည့် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူများ ရာခိုင်နှုန်း	၉၆
ပုံ (၇-၁)	အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့်တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း (ကျား၊မနှင့် အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက်)	၁၀၁
ပုံ (၇-၂)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အရွယ်ရောက်သူများ (၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း	၁၀၂

ပုံများ

ပုံ (၇-၃)	စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း(သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း)	၁၀၆
ပုံ (၇-၄)	ကျောင်းတက်ရောက်မှုမရှိသည့် အရွယ်ရောက်သူဦးရေ ပါဝင်မှုနှင့် အရွယ်ရောက်သူ စာမတတ်မြောက်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)	၁၀၇
ပုံ (၇-၅)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက်၊ ကျား/မအလိုက် လူငယ်နှင့် အရွယ်ရောက်သူတို့၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း	၁၀၈
ပုံ (၇-၆)	၂၀၁၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တို့၏ စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းနေနှုန်း	၁၁၁
ပုံ (၇-၇)	ကျား/မနှင့် ဒေသအလိုက် စုစုပေါင်းအသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း (မူလတန်း၊အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း)	၁၁၂
ပုံ (၇-၈)	၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထိ ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်စနစ်အရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းတို့၏ ခန့်မှန်းကျောင်းသားဦးရေနှင့် ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်း	၁၁၃
ပုံ (၇-၉)	တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်းများ၏ ထင်ရှားသောကွဲလွဲချက်များ	၁၁၄
ပုံ (၈-၁)	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ရှိ သမားရိုးကျ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေကို လုပ်သားအင်အား အမျိုးအစားများသို့ အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း	၁၂၁
ပုံ (၈-၂)	နှစ်စဉ် ကျား/မ အလိုက် အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင်မှု အခြေအနေပုံသဏ္ဍာန် (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက် အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)	၁၂၅
ပုံ (၈-၃)	အမျိုးသား/အမျိုးသမီး အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုနှုန်း (အသက်အုပ်စုနှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်)	၁၂၆
ပုံ (၈-၄)	သုံးလပတ်အလိုက် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း (ပြည်ထောင်စု၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသ)	၁၂၇
ပုံ (၈-၅)	သုံးလပတ်အလိုက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း (ပြည်ထောင်စု၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသ)	၁၂၇
ပုံ (၈-၆)	အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ကဏ္ဍအလိုက် လုပ်သားပါဝင်မှုနှင့် အလုပ်ခန့်ထားမှု	၁၂၈
ပုံ (၈-၇)	ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်သားအင်အားရာခိုင်နှုန်း (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှု ကို မေးမြန်းထားချက်အရ)	၁၂၉
ပုံ (၈-၈)	စိုက်ပျိုးရေးသီးသန့်၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများသီးသန့် သို့မဟုတ် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်မလုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုများ ရာခိုင်နှုန်း (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)	၁၃၁
ပုံ (၈-၉)	အိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးလပတ်အလိုက် အလုပ်အကိုင်ကဏ္ဍ (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)	၁၃၂
ပုံ (၈-၁၀)	အသက်အုပ်စုအလိုက် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုးတွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သူများ ရာခိုင်နှုန်း	၁၃၃

အတိုကောက်စာလုံးများ

CAFE	Computer Assisted Field-based Data Entry ကွန်ပျူတာဖြင့်ကွင်းဆင်းကောက်ယူစာရင်းသွင်းခြင်း	MPLCS	Myanmar Poverty and Living Conditions Survey (2015) မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်စားဝတ်နေရေးအခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၅)
CSO	Central Statistical Organization ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့	NGO	Non-Governmental Organization အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
DG	Director General ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	NSDS	National Strategy for Development of Statistics စာရင်းအင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအမျိုးသားအဆင့်မဟာဗျူဟာ
DHS	Demographic and Health Survey လူနေမှုဘဝနှင့်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအခြေခံအချက်အလက်စစ်တမ်း	PAPI	Paper and Pencil Interviewing စက္ကူနှင့်ခဲတံသုံး၍တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း
DP	Development Partner ဖွံ့ဖြိုးမှုပိတ်ဖက်(နိုင်ငံများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ)	PPS	Probability Proportional to Size အရွယ်အစားအချိုးအလိုက်ဖြစ်တန်စွမ်း
DOP	Department of Population ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန	PSU	Primary Sampling Unit အခြေခံစစ်တမ်းကောက်ကွက်
EA	Enumeration Area စာရင်းကောက်ကွက်	PWD	Person with Disability မသန်စွမ်းသူ
LFS	Labour Force Survey လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်း	QA	Quality Assurance အရည်အသွေး အာမခံချက်
GOM	Government of Myanmar မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ	SDG	Sustainable Development Goal ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်
HIES	Household Income and Expenditure Survey အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေနှင့်စားသုံးမှုစစ်တမ်း	UNDP	United Nations Development Programme ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
IHLCA	Integrated Household Living Conditions Assessment မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း	WB	World Bank ကမ္ဘာ့ဘဏ်
MLCS	Myanmar Living Conditions Survey (2017) မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၇)	WHO	World Health Organization ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့
MOLIP	Ministry of Labour, Immigration and Population အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန		

အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ သည် ပြည့်စုံလုံလောက်သော အိမ်ထောင်စု စစ်တမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအထိ ကောက်ယူခဲ့သည်။ ဤစစ်တမ်းသည် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အားလုံးရှိ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသတို့ကို ကိုယ်စားပြုပါဝင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့နယ်ပေါင်း ၃၃၀ အနက် ခရိုင်မြို့နယ်အားလုံးအပါအဝင် ၂၉၆ မြို့နယ်တွင် ကောက်ယူခဲ့ပြီး အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၃,၇၃၀ ကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ လူတို့၏အလုပ်အကိုင်၊ ဝင်ငွေ၊ ယင်းဝင်ငွေဖြင့် မိသားစုအသုံးစရိတ်၊ နေအိမ်အဆောက်အအုံ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး နှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များအတွက် မည်သို့သုံးစွဲသည်ကို မေးမြန်းကောက်ယူခြင်း ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်း၏ အဓိကအာရုံစိုက်မှုမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင် စားသောက်မှုအခြေအနေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်နိုင်ရန်၊ အမျိုးသားစာရင်းစနစ် (System of National Accounts - SNA) တွက်ချက်ရန်နှင့် စားသုံးသူဈေးဆနှုန်း တွက်ချက်မှုများအတွက် အဓိကသွင်းအားစုများကို ထောက်ပံ့မှုပြုနိုင်ရန်၊ ရေရှည် တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ ပြည့်မီရေးအတွက် စောင့်ကြည့်အကဲခတ်မှုကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကောက်ယူရရှိသော အချက်အလက်များပေါ်တွင် မူတည်၍ ထိရောက်သောမူဝါဒများ ချမှတ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ နေထိုင်မှုအခြေအနေ အဆင့်အတန်း နှင့်ဆိုင်သော အဓိကညွှန်ကိန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ကနဦးလေ့လာ တွေ့ရှိချက် များကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြထားသော ညွှန် ကိန်းများသည် အိမ်ထောင်စု၏ နေထိုင်မှုအခြေအနေနှင့် မြင့်မားစွာ ဆက်စပ် နေပြီး အချိန်တိုအတွင်း တွက်ချက်ဖော်ထုတ်နိုင်သော ညွှန်ကိန်းများဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ဤညွှန်ကိန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေရာဒေသအလိုက် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မည်ကဲ့သို့ နေထိုင်ကြသည်ဆိုသည့် အကြောင်းအရာ အချက်အလက် များနှင့် အချိန်ကာလအလျောက် မည်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို ဖော်ပြပေး ထားပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေ စစ်တမ်း ၂၀၁၇ နှင့်ယှဉ်လျက် အုပ်ချုပ်မှု ဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ၊ စစ်တမ်းနှင့် သန်းခေါင်စာရင်း အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံ စာရင်း အင်းစနစ်တွင် ပါဝင်သော မျိုးစုံသော အစိုးရဌာနများမှ ထုတ်ပြန်ထားသည့် စာရင်း အင်းအချက်အလက်များ အပေါ်တွင်လည်း ထုတ်နှုတ်ဆွေးနွေး တင်ပြထားပါသည်။ ဤအနှစ်ချုပ်မှာ စစ်တမ်းမှထုတ်ယူရရှိသည့် ဖော်ပြပေးလိုသည့်အချက်များကို မီးမောင်းထိုး ဖော်ပြခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

၆၆

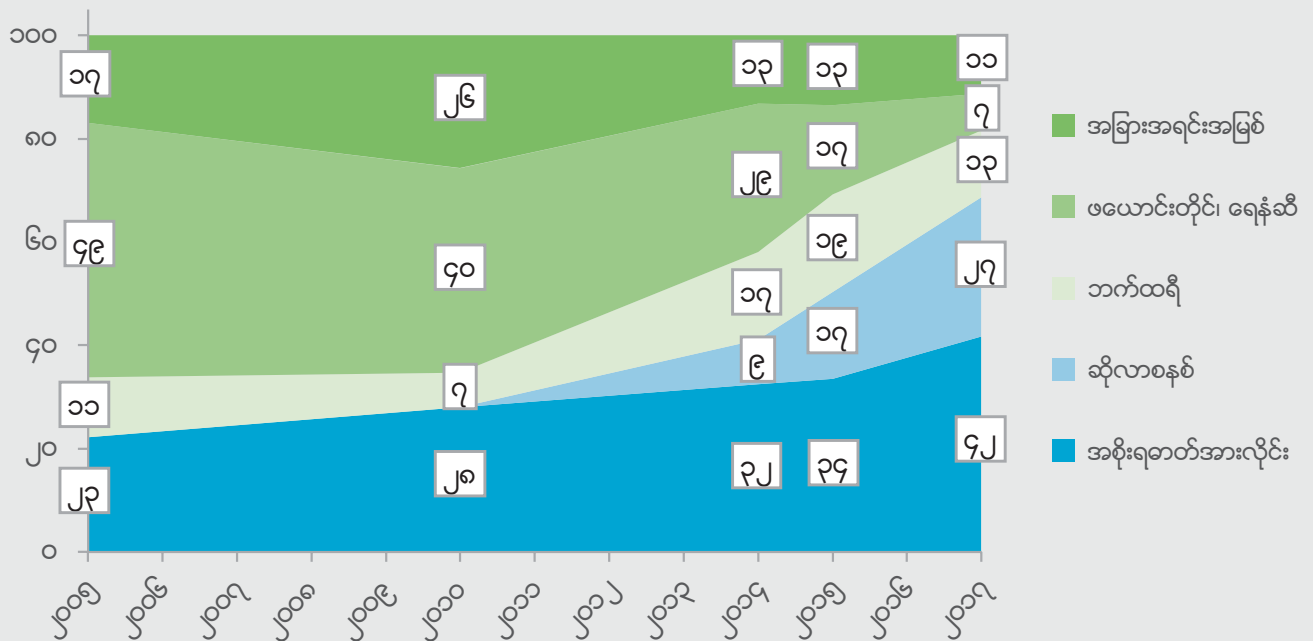
၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင်အိမ်ထောင်စု ၄ သန်းရှိ လူဦးရေ ၂၀.၃သန်းသည် မီးအလင်းရောင်အတွက် ရေနံဆီနှင့် ဖယောင်းတိုင်ကို သုံးစွဲကြောင်း ဖော်ပြသော်လည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၈ သန်းရှိ လူဦးရေ ၃ သန်း သာ ထိုကဲ့သို့ သုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လျှပ်စစ်သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ ၂ ဆ ဖြစ်လာပြီး၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၁.၈ သန်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၄.၇ သန်း ဖြစ်လာသည်။ ၅၅

အစီရင်ခံစာသည် မီးအလင်းရောင်ရရှိမှု၊ ပညာရေး၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာအသုံးပြုမှုတို့တွင် အချို့မှာ အချိန်ကာလအလိုက် ပြောင်းလဲမှုများရှိသည်ကို မျက်မြင် အခြေအနေအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုတို့သည် နောက်ကျကျန်နေခဲ့သော နိုင်ငံ၏ အချို့သောဒေသများကို ပိုမိုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အလင်းရောင်ရရှိမှုအပိုင်းတွင် ဆိုလာနည်းပညာ အရင်းအမြစ်တိုးတက်လာမှုနှင့် အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းများ တိုးချဲ့လာမှုတို့ကို မြင်တွေ့ရသည်။ အလားတူပင် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု၊ ဆဲလ်ဖုန်းသုံးစွဲမှု၊ အဝယ်ဆုံးမျိုးဆက်များတွင် ပညာရေးအကျိုးရလဒ်များ၊ သက်ကြီးမျိုးဆက်များအကြားတွင်လည်း ကျား၊မ အတန်းပညာ ကွာခြားမှုများ၊ အိမ်ထောင်စုသုံးပစ္စည်းများ ဖြစ်သည့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်နှင့် ထမင်းပေါင်းအိုးပိုင်ဆိုင်မှုများ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း မြင်တွေ့ရသည်။ ဤစစ်တမ်းသည် လူသားတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပိုင်းများကို ဖော်ပြသကဲ့သို့ နိုင်ငံ၏အချို့သောဒေသများနှင့် အချို့သောညွှန်ကိန်းများတွင် နောက်ကျကျန်နေသေးသည်ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

မီးအလင်းရောင်ရရှိမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ စတင်၍ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤတိုးတက်ပြောင်းလဲမှုကို အဓိကမောင်းနှင်သော အင်အားနှစ်ခုမှာ အစိုးရ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းများ တိုးချဲ့လာခြင်းနှင့် ဓာတ်အားဆက်သွယ်မှုလိုင်းမဟုတ်သော ဆိုလာနည်းပညာ သုံးစွဲမှု မြင့်တက်လာခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ နေ့တွင် နေအလင်းရောင်ရရှိပြီး နောက်တွင် မီးအလင်းရောင်ရရှိမှုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အလင်းရောင်လုံလောက်စွာရရှိသဖြင့် လူကြီးများသည် အိမ်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် အလုပ်များကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နိုင်သကဲ့သို့ ကလေးများအတွက်လည်း နေဝင်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ကျောင်းစာလေ့လာမှုကို ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အဓိကပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ အလားတူပင် မြို့နယ်များနှင့် မြို့များတွင်လည်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှုကို တိုးမြှင့်သုံးစွဲနိုင်လာကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ဆိုလာစနစ် သုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းသို့ ဝင်ရောက်သုံးစွဲနိုင်မှု စသည့် တိုးတက်မှု အားလုံးနီးပါးသည် ကျေးလက်ဒေသများမှ ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုလာစနစ်ကို အခြေခံနှစ်ဖြစ်သော ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် သုံးစွဲမှုလုံးဝမရှိဘဲ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးပုံတစ်ပုံအထိ အိမ်မီးအလင်းရောင်အဖြစ် သုံးစွဲလာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အနှစ်ချုပ်-၁ အလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက် အသုံးပြုသော အဓိကစွမ်းအင်အရင်းအမြစ် (ပြည်ထောင်စု)

“ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းမရရှိသေးသော်လည်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း ကွန်ယက် နယ်မြေအတွင်းတွင်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများကို ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် လျှပ်စစ်ဆက်သွယ် ရရှိမှုမှာ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးလာနိုင်သည်။ ”

လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းရောက်ရှိပြီးသောနေရာများတွင်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိမှု ပိုမို တိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်သော အလားအလာကောင်းများ ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု ဆယ်စုတွင် တစ်စုသည် လျှပ်စစ်ရရှိပြီးသော ကျေးရွာ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်တွင် နေထိုင်ကြသော်လည်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းရရှိရန် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဆက်သွယ်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။ လျှပ်စစ်ဆက်သွယ်တပ်ဆင်မှု စရိတ် လျော့ချ၍ နောက်ဆုံးသတ်မှတ် မိုင်အတွင်းတွင် ဆက်သွယ် တပ်ဆင်ပေးခြင်းသည်လည်း ယင်းအိမ်ထောင်စုများကို အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းကွန်ယက်သို့ ရောက်ရှိလာစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသော ဖြေရှင်းမှုများဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းအားဖြင့် ငွေကြေးမဟုတ်သော နေထိုင်မှုအခြေအနေညွှန်ကိန်းများတွင် အနည်းငယ် နိမ့်ကျနေသော အိမ်ထောင်စုများကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေပါမည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ စတင်၍ လျှပ်စစ် ဆက်သွယ်ရရှိမှု မြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ သုံးစွဲမှု မြင့်မားလာမှုကြောင့် အိမ်သုံးကုန်စည်များ ပိုမိုတိုးတက်သုံးစွဲလာခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်မှစ၍ အိမ်သုံး ကုန်ပစ္စည်းများ တိုးတက်သုံးစွဲနိုင်မှု ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေ ကောင်းလာဖွယ်ရှိကြောင်း ထင်ဟပ်စေပါသည်။ ဤသည်များမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း တိုးချဲ့တပ်ဆင်မှု၊ ကုန်စည်ဈေးနှုန်းနှင့် ကုန်စည်ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများ၊ ချေးငွေရရှိနိုင်မှု တိုးပွားလာသည့်အခြေအနေများကြောင့် ဖြစ်

“ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်
ရေးကုန်စည်များကြောင့်
ကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်မြှင့်တင်မှု
များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ”

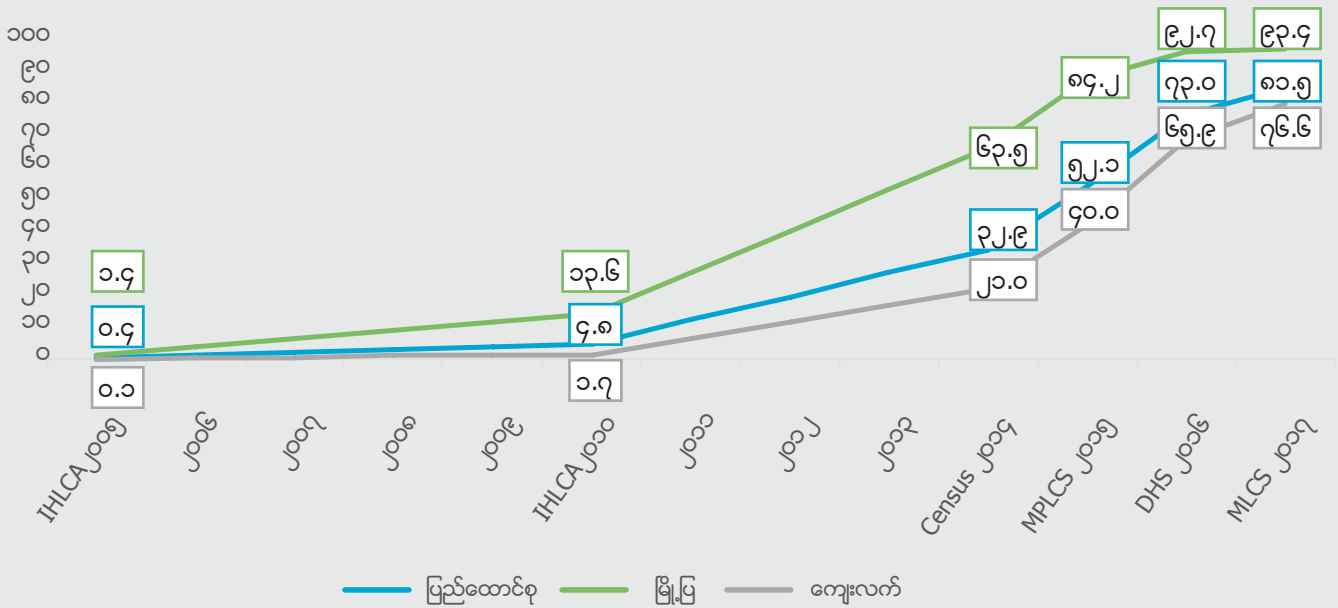
“ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ
သန်း ၄၀ နီးပါး သည် ဖုန်း
တစ်လုံးပိုင်သော အိမ်ထောင်စု
များတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး
ဤအထဲမှ ၃၆ သန်းမှာ
စမတ်ဖုန်းများရှိသော
အိမ်ထောင်စုများတွင်
နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ”

ပါသည်။ ငွေကြေးလဲလှယ်နှုန်းနှင့် ကုန်သွယ်မှု ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့
အပေါ်မူတည်၍ ကုန်စည်ရရှိနိုင်မှုနှင့် ကုန်စည်ဈေးနှုန်းတို့မှာ သိသိသာသာ
ပြောင်းလဲလာဖွယ်ရှိသည်။ ကျေးလက်လျှပ်စစ် ရရှိမှုသည်လည်း အိမ်
အသုံးအဆောင် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်မှု အခွင့်အလမ်းကို
ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းလျှိုးနေသော ကျေးလက်ဈေးကွက်များကို ဖွင့်လှစ်
ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လွယ်ကူရှင်းလင်းလာခြင်း
တို့ကြောင့် စားသုံးကုန်စည် သွင်းကုန်များအတွက် အကျိုးအမြတ် ရရှိမည့်
အခွင့်အရေးများကို ဖွင့်လှစ်လိုက်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စားသုံးကုန်စည်
အမျိုးအစားများ အပေါ်တွင်လည်း အကျိုးသက်ရောက်နိုင်ဖွယ်ရှိလာသည်။

အိမ်သုံးကုန် ပစ္စည်းများအားလုံးတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းသည် လျင်မြန်စွာ တိုးတက်
လာခဲ့ပြီး စမတ်ဖုန်းများက နည်းပညာသုံးပစ္စည်းများ အသုံးပြုမှုကို လွှမ်းမိုး
ထားသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းနည်းပညာသည် ဘက်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကဏ္ဍများ၊
ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်
စီမံခန့်ခွဲရေးကဏ္ဍများတွင် များစွာအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိခဲ့သည်။ အောက်
တွင် ဂရပ်ပုံဖြင့် ပြထားသကဲ့သို့ မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် လျင်မြန်စွာ
ဖြင့် နေရာအနှံ့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် ကျေး
လက်ဒေသများနှင့် ချင်းပြည်နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တို့တွင် အနည်းဆုံးဖြစ်
ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဤစစ်တမ်းကောက်ယူချိန်၌ ဆက်သွယ်ရေး
ကွန်ယက်တိုးချဲ့မှုသည် လူဦးရေအားလုံးသို့ ရောက်ရှိခဲ့ဟန် မပေါ်ခဲ့ပေ။
မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ အချက်အလက်များအရ
စမတ်ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် ပျံ့နှံ့လျက်ရှိသော်လည်း ဖုန်းဖြင့် အင်တာနက်
အသုံးပြုမှုမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ကျန်နေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြအကြား ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုကွာဟချက်သည် ဆက်သွယ်ရေး
ကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ရုတ်
တရက်မြင့်မားလာခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ကျဉ်းမြောင်းသွားခဲ့သည်။
မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု ကွဲပြားခြားနားခြင်းသည်
အခြေခံအဆောက်အအုံ အသုံးပြုမှုအခက်အခဲများထက် ဝယ်နိုင်စွမ်းအား
နှင့် လူမှုစီးပွား အခြေအနေများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ မဟာလျှပ်စစ်ဓာတ်အား
လိုင်း အခြေခံအဆောက်အအုံများ ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့် ကျေးလက်ဒေသများ
တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိမှုနည်းပါးခြင်းကဲ့သို့ မဟုတ်ပဲ မြန်မာနိုင်ငံကျေး
လက်ဒေသအနှံ့အပြားတွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးလက်
ဒေသများအားလုံးတွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးခြင်းသည် ဖုန်းကွန်ယက်အခြေ
ခံ အဆောက်အအုံများ နည်းပါးခြင်းကြောင့်မဟုတ်ပဲ အိမ်ထောင်စုများ၏
ဝယ်နိုင်စွမ်းအားနည်းပါးခြင်းကြောင့်သာဖြစ်သည်ကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။

အနှစ်ချုပ်-၂ မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

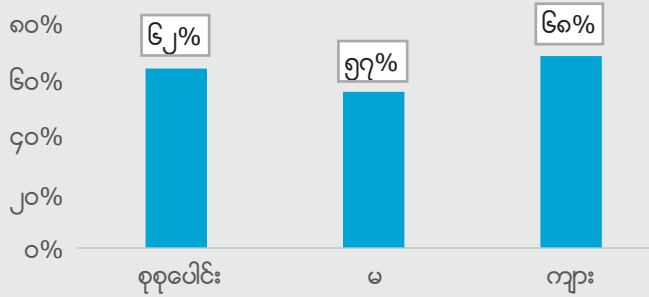

မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့်အင်တာနက်သုံးစွဲမှုတွင် ကျား/မ ကွာဟမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးအိမ်ထောင် ဦးစီးရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၌ ၇၈ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး အမျိုးသားအိမ်ထောင်ဦးစီးရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၌ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်း ပိုင်ဆိုင်လျက်ရှိကြောင်း နှိုင်းယှဉ်တွေ့ရှိရပါသည်။ အသက် ၁၅ နှစ် နှင့်အထက် အမျိုးသမီး ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အမျိုးသား ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းသာ မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲကြောင်းဖော်ပြပြီး အင်တာနက်သုံးစွဲမှုမှာ အမျိုးသမီး ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အမျိုးသား ၂၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသဖြင့် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့် အင်တာနက် သုံးစွဲမှုသည် အမျိုးသားများထက်နည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ကျား/မ ကွာဟခြားနားနေမှုကို အသက်အုပ်စု (၁၀-၁၄) အတွင်းရှိ မျိုးဆက်မှလွဲ၍ ကျန်အသက်အပိုင်းအခြားများအားလုံးတွင် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အားလုံး၌ တွေ့မြင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ အသက်အရွယ်ကြီးမြင့်သော အမျိုးသမီးများအကြားတွင် စာတတ်မြောက်မှု နည်းပါးခြင်းကြောင့်ဟု အနည်းငယ်ထင်ဟပ်သော်လည်း ပညာရေးတစ်ခုတည်းနှင့်မူ ရှင်းလင်း၍ မရနိုင်ပါ။

တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်များတစ်လျှောက် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုအပိုင်းတွင် ကြီးမားစွာကွာခြားလျက်ရှိနေသည်။ ဤကဲ့သို့သော ကွဲပြားခြားနားမှုများသည် လျှပ်စစ်ရရှိမှု၊ စီးပွားရေးအခြေအနေ၊ ဒေသတွင်းဈေးကွက်များတွင် ကုန်ပစ္စည်းများ အလွယ်တစ်ကူ ရရှိနိုင်မှုနှင့် ကုန်ပစ္စည်း ဈေးနှုန်းများ အပေါ်တွင်မူတည်သည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏တန်ဖိုးနည်းပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အသုံးစရိတ် ဆယ်လီစီပ်များကို အစောပိုင်း လေ့လာသုံးသပ်မှုဖြစ်သည့်

အနှစ်ချုပ်-၃ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်က မိဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲသူရာခိုင်နှုန်း (၁၅ နှစ်အထက်)

IHLCA 2010 အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုများသည် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေနှင့် ခိုင်မာစွာ ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည်။ ဒေသအလိုက်ပိုင်ဆိုင်မှု ကွဲပြားခြားနားမှုမှာလည်း နယ်စပ်ဖြတ်သန်းကုန်သွယ်မှု ပုံစံခြားနားမှုနှင့် ကုန်စည်ရရှိနိုင်မှု၊ ဈေးနှုန်းသင့်တင့်မှုတို့အပေါ်မူတည်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိမ်ထောင်စုများတွင် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးသည် ရာသီဥတု၊ ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှုနှင့် လူမှုစီးပွား အခြေအနေတို့ကြောင့် ဒေသအလိုက်သိသာစွာ ကွဲပြားမှုများရှိသည်။ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများသည် ရာသီဥတုအပေါ်တွင် မူတည်၍ အမိုး၊ အကာ အရည်အသွေးနှင့် ခံနိုင်စွမ်းရည်တို့ ကွဲပြားကြသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာခြင်းနှင့်အတူ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသော ရေကိုသုံးစွဲနိုင်မှု မြင့်မားလာခဲ့သည်။ ရေနှင့်မိလ္လာသုံးစွဲမှုသည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး၏အဓိကတိုင်းတာမှုများဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်အောက်ကလေးသေနှုန်း၊ ကလေးသေနှုန်း၊ အစာအာဟာရချို့တဲ့ခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် မိသားစုကောင်းမွန်ရေး တို့ကဲ့သို့သော ကျန်းမာရေးညွှန်ကိန်းများထဲသို့ အဓိကပါဝင်ထည့်သွင်းသော တိုင်းတာမှုများဖြစ်သည်။ ဤညွှန်ကိန်းများသည် စီးပွားရေးထုတ်လုပ်နိုင်မှု စွမ်းအားကိုလည်း တိုက်ရိုက်နှင့် သွယ်ဝိုက်သော ဘက်စုံလမ်းကြောင်းများမှ လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ အချိန်ကာလအလိုက် သန့်ရှင်းသော ရေကို သုံးစွဲနိုင်မှု မြင့်တက်လာသော်လည်း ပို၍ ရေရှည် အသုံးပြုနိုင်သော ပိုက်မှရေနှင့် မြေအောက် အစိစိတွင်းရေရင်းမြစ်များ တိုးပွားလာမှုထက် ပုဂ္ဂလိကထုတ် ရေသန့်ဘူးများကြောင့်သာ တိုးပွားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အသီးသီးရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ရေရရှိရာ ရင်းမြစ်များမှ သုံးစွဲသည့်နေရာအထိရောက်အောင်သယ်ယူကြရသဖြင့် ရေညစ်ညမ်းမှုအန္တရာယ်မြင့်တက်လျက်ရှိသည်။

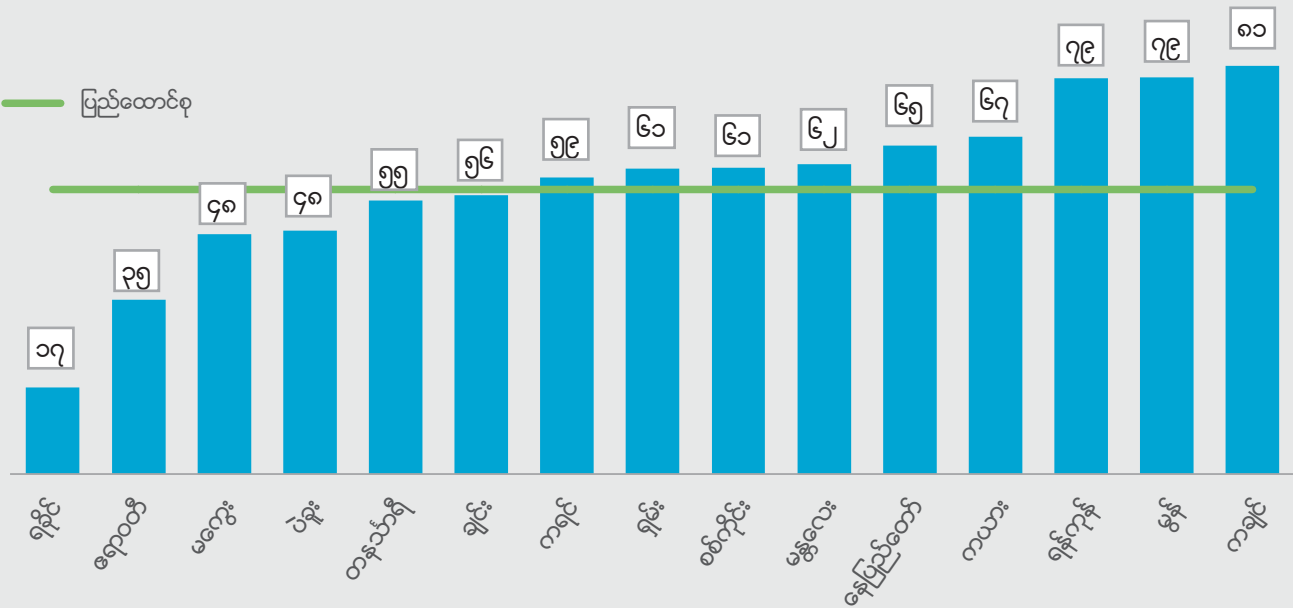
“ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၁၀ စုလျှင် ၄ စုသည် အမိုးအရည်အသွေးကောင်းသည့် အိမ်များတွင် နေထိုင်ခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၁၀ စုလျှင် ၈ စုထိ အမိုးအရည်အသွေးကောင်းသည့် အိမ်များတွင် နေထိုင်လာသည်ကို နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ ”

ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် မြေပေါ်ရေကိုသာ အများအပြား သုံးစွဲလျက်ရှိပြီး ရခိုင်၊ ကရင်နှင့် ချင်းပြည်နယ် တို့တွင် ဟင်းလင်းပြင်၊ ချုံပုတ်၊ တောတိုး၍ အညစ်အကြေး စွန့်မှုများမှာ များပြား လျက်ရှိသေးသည်။ လူဦးရေ ထူထပ်သော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီများ၌ မိုးရေနှင့်ကန်ရေ နှစ်မျိုးအကြား လှည့်ပတ်၍ သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြု နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းရှိသည်။ သို့သော် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မိုးရာသီ၌ လည်း မြေပေါ်ရေကိုသာ ဆက်လက်သုံးစွဲနေသည့်အတွက် မိုးရေနှင့် လှည့်ပတ်သုံးစွဲမှု မတွေ့ရပေ။ ခြောက်သွေ့သော နွေရာသီတွင် သန့်ရှင်း သော ရေအသုံးပြုနိုင်သော အခွင့်အလမ်းမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် အကန့်အသတ်ရှိပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် စိုစွတ်ရာသီ ဖြစ်သော မိုးရာသီ၌လည်း ရေကောင်းရေသန့်ကို ဆက်လက်သုံးစွဲရန်မှာ အကန့်အသတ်နှင့်ပင်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အိမ်သာသီးသန့်မရှိပဲ ဟင်းလင်းပြင်၊ ချုံပုတ်၊ တောတိုး၍ အညစ်အကြေး စွန့်မှုများမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ယခုအခါ ၆ ရာခိုင် နှုန်းသို့ ထက်ဝက်လျော့ကျသွားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် ရခိုင် ပြည်နယ်၌ အိမ်ထောင်စုများ၏ တစ်ဝက်နီးပါး၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ချင်း ပြည်နယ်တို့တွင် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်စီသည် အိမ်သာမရှိဘဲ ထိုကဲ့သို့ အသုံးပြု

အနစ်ချုပ်-၄ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (နွေရာသီ)

“ အိမ်သာမရှိကြောင်း ဖြေကြားသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၁.၅ သန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၇ သိန်း အောက်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ထက်ဝက်နီးပါး ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ အများအားဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စု ၃ သိန်းခန့်မှာ အိမ်သာသုံးစွဲမှု မရှိကြောင်း ဖြေကြားပါသည်။ ”

“ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက် လူဦးရေ ၃.၉သန်းခန့်သည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် စာမတတ်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။ ယင်းအထဲမှ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် ရှမ်းပြည်နယ်မှ ဖြစ်ပြီး ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အမျိုးသမီးများ ဖြစ်သည်။ ”

“ ၂၀၁၀ တွင် အလယ်တန်း ကျောင်း အသက်အရွယ် ကလေး ၁၀ ဦးတွင် ၅ ဦးသည် အလယ်တန်းကျောင်း နှင့်အထက် (၅၂ %) ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကလေး ၁၀ ဦးတွင် ၇ ဦး(၇၀%) ရှိလာခဲ့သည်။ ”

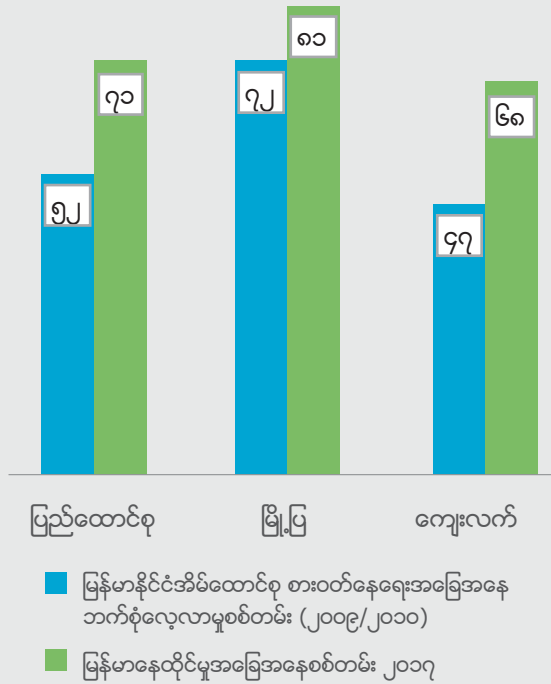
လျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အကာအရံမဲ့ မစင်စွန့်သည့်စနစ်မှာ ပျမ်းမျှ အားဖြင့် နည်းလာသော်လည်း ၆ ရာခိုင်နှုန်းသော အိမ်ထောင်စုများမှာ အိမ်သာအဆောက်အအုံမရှိခြင်း သို့မဟုတ် ကွင်းပြင်နှင့်ချိုပုတ်တို့တွင် မစင်စွန့်သည့်စနစ်ကို သုံးစွဲနေသေးပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့တွင် ဆက်လက်ရှိနေပြီး ကရင်ပြည်နယ်၏နှုန်းမှာ မြင့်နေသည့် တိုင်အောင် အချိန်ကာလအလျောက် တိုးတက်မှုများကို မြင်တွေ့ရပါသည်။

မျိုးဆက်များတစ်လျှောက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ မြင့်တက်နေခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ကျား/မ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းကွာဟမှု နီးကပ်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ တစ်ဝက်ခန့်သည် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်တွင်ရှိပြီး ကျန်တစ်ဝက်မှာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း သို့မဟုတ် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက်တွင်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပျမ်းမျှစာတတ်မြောက်မှုနှုန်း မြင့်မားလာခြင်းသည် အဓိကအားဖြင့် အမျိုးသမီး စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း တိုးမြင့်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့စာတတ်မြောက်မှု မြင့်မားလာခြင်းမှာ အမျိုးသမီးအသက် (၁၅ - ၆၄) နှစ်အတွင်း စာတတ်မြောက်မှုမှာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ငယ်ရွယ်သော မျိုးဆက် အမျိုးသမီးအသက် (၁၅ - ၁၉) နှစ်အကြားရှိ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းတို့၏ ကျား/မ ကွာဟမှုမှာ သက်ကြီးမျိုးဆက်အပိုင်းတွင် ကြီးမြင့်မှုရှိခဲ့ပြီး သက်ငယ်လူဦးရေအကြားတွင် ကျား/မ ကွာဟမှု သိသိသာသာ လျော့နည်းလာခဲ့သည်။

အရွယ်ရောက်သူ(သက်ကြီး)ပညာရေးရလဒ်မှာရှမ်းပြည်နယ်တွင်အနိမ့်ဆုံး တွေ့ရပြီး သက်ကြီးလူဦးရေ၏ သုံးပုံတစ်ပုံသည် မည်သည့်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည့် ဝါကျတစ်ကြောင်းကိုပင် ရေးနိုင်၊ ဖတ်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်းဖော်ပြသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံထဲရှိ အခြားတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် တို့တွင်တွေ့ရသော သက်ကြီးစာတတ်မြောက်မှုနှုန်းတွင် အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်၏အဆိုပါနိမ့်ကျသော သက်ကြီးပညာရေးသည် သက်ငယ်မျိုးဆက်အထိသက်ရောက်မှုရှိနေသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်၏ မူလတန်း စုစုပေါင်းအသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းသည် နိုင်ငံတွင် အနိမ့်ဆုံးနှုန်း ဖြစ်ပြီး မူလတန်းကျောင်းသား အသက်အရွယ်၏ ၈၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် မူလတန်းကျောင်းနှင့်အထက်တွင် တက်ရောက်နေကြသည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်ခန့်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းမှာ တစ်ဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းတိုးတက်မှုများမှာ အဓိကအားဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများမှ တွန်းတင် ပေးပို့မှုများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်း စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းမှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ် နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် သိသာစွာ

အနှစ်ချုပ်-၅ စုစုပေါင်းအသားတင် အလယ်တန်း ကျောင်းနေနှုန်း

“မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝှမ်းတွင် မူလတန်း အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်း ပြောင်းလဲ မှု အများအပြားမြင်တွေ့ နိုင်သည်။ မူလတန်းကျောင်း နေနှုန်းသည် ပဲခူး၊မန္တလေး၊ နေပြည်တော်နှင့် စစ်ကိုင်း တစ်လျှောက်တွင် လည်းကောင်း ရှမ်း၊ မွန်နှင့် ရခိုင်တို့တွင် လည်းကောင်း မူလတန်း အသက်အပိုင်းအခြားရှိ ကလေး ၁၀ ဦးလျှင် ၁ ဦး မှာ ကျောင်းတက်ရောက် ခြင်းမရှိပါ။”

တိုးတက်လာပါသည်။ ကျောင်းနေနှုန်းသည် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း ကြားတွင် လည်းကောင်း အထက်တန်းကျောင်းသို့ ကလေးများပြောင်းရွှေ့ ဝင်ရောက်မှုများတွင် လည်းကောင်း လျော့ကျခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်များအတွင်း အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းနေနှုန်းမှာ မှတ်သားလောက်အောင် တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း စစ်တမ်းမှ ဖော်ပြနေပါသည်။ ပညာရေးအဆင့်အားလုံးတွင် ကျောင်းနေနှုန်း တိုးတက်မြင့်မားရေးအတွက် အဓိကတွန်းအားပေးသူများမှာ ကျေးလက်ဒေသများမှဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အလယ်တန်း စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်းမှာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် မြင့်မားလာခဲ့ သည်။ အလားတူကာလအတွင်းတွင် အထက်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းမှာ လည်း နှစ်ဆ (၄၀ ရာခိုင်နှုန်း) နီးပါးမြင့်မားခဲ့သည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည် နယ်များတွင် မူလတန်းအဆင့်ထက် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့် များ၌ပြောင်းလဲမှုများပိုမိုရှိခဲ့သည်။ ကရင်ပြည်နယ်၏ကျောင်းဝင်မှတ်ပုံတင် စာရင်းအရ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းများ၏ စုစုပေါင်း အသား တင် ကျောင်းနေနှုန်းများမှာ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် အသက် (၁၅-၁၆) နှစ်ရှိ လူဦးရေ၏ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် အထက်တန်းကျောင်း သို့မဟုတ် အထက်အဆင့်သို့လည်းကောင်း၊ အသက် (၁၀-၁၄) နှစ် လူဦးရေ၏ ၈၆

ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်တန်းကျောင်း သို့မဟုတ် အထက်အဆင့်သို့ လည်းကောင်း တက်ရောက်နေကြသည်။

အနစ်ချုပ်-၆ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း (ပြည်ထောင်စု)

“ အမျိုးသမီး လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်းမှာလျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲလာနေသည်။ ကျောင်းမနေတော့သည့် အမျိုးသမီးများမှာ ပိုမို အလုပ်လုပ်ပြီး တာရှည်စွာ လည်း အလုပ်လုပ်ကြသည်။”

လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်းသည် အချိန်ကာလအလိုက် မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး အများအားဖြင့် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၁၅ နှစ် နှင့်အထက် လူဦးရေ ၃၅ သန်း အနက် ၂၂ သန်းသာ လုပ်သားအင်အားတွင် ပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ စ၍ အနည်းငယ်မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ အများအားဖြင့် အသက်အုပ်စု အပိုင်းအခြားအလိုက် ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ငယ်ရွယ်သော လုပ်သားအင်အားများသည် ပညာရေးတွင် ပိုမိုကြာရှည်စွာ ရှိနေခဲ့ကြပြီး အမျိုးသမီးများသည်လည်း လုပ်သားအင်အားစုတွင် ပိုမိုပါဝင်လာကြသည်။ ကျောင်းမနေတော့သည့် အမျိုးသမီးများသည် လုပ်သားအင်အားစုတွင် ပါဝင်လာကြပြီး ပိုမိုအချိန်ကြာမြင့်စွာ အလုပ်လုပ်ကိုင်လာကြသည်။ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်းသည် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအကြား သိသာစွာပြောင်းလဲမှုများရှိသည်။ ဤသည်မှာ အမျိုးသမီးများ အလုပ်အကိုင် ချို့တဲ့ခြင်းကို ထင်ဟပ်မှုမရှိသော်လည်း အိမ်တွင်း မှ အလုပ်များတွင် အာရုံစူးစိုက် ပါဝင်နေမှုကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အလုပ်သမားဈေးကွက်တွင် ပိုမိုပါဝင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်

၆၆ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တို့ အကြားတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်း နှင့် နီးနွယ်သောလုပ်ငန်းများ၌ လုပ်သား အင်အားပါဝင်မှု လျော့နည်းလာခဲ့သည်။ ၅၅

သဖြင့် ၎င်းတို့၏ အဓိက အလုပ်တွင် အိမ်တွင်းမှုအလုပ်အဖြစ် ထည့်သွင်း ဖော်ပြပေးမှုမှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစ၍ လျော့နည်းလာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အလုပ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို အလုပ် သမား မြင်ကွင်းမှတစ်ဆင့် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ စက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များတွင် လုပ်သားအင်အား ပိုမိုများပြားစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့် အပြင် လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သည့် လုပ်ငန်းများမှ အိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေ ရရှိမှုမှာလည်း မြင့်မားလာခဲ့သည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမှုလုပ်ငန်း၊ ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် သစ်တောလုပ်ငန်း တို့သည် လုပ်သား အင်အား အများဆုံး အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ဤလုပ်ငန်းကဏ္ဍနှင့် ထိတွေ့နေသော လုပ်သားအင်အားများမှာ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ပါဝင်မှုလျော့နည်းလာပြီး စက်ရုံအလုပ်ရုံနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်မှုများတိုးပွားလာသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် တို့တွင် ဆောင်းရာသီ၌ လယ်ယာကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်နေသော လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုသည် ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅၀ ရာ ခိုင်နှုန်းသို့ လျော့နည်းလာပြီး နွေရာသီ၌ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၇ ရာခိုင်နှုန်းသို့ နှစ်ကာလတူအတွင်းမှာပင် လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အစီရင်ခံစာရေးသားရာတွင်ပါဝင်သူများ

အမည်	ရာထူး	ဌာန/အဖွဲ့အစည်း
ဒေါက်တာဝါဝါမောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဦးသန်းဇော်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဒေါ်ခင်ဆက်ရည်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဒေါ်ဝါဝါမြင့်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဒေါ်ဥမ္မာမြင့်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဒေါ်ဖြူပြာထွန်း	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဒေါ်သက်ထားနွယ်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ဒေါ်ဥမ္မာစိုး	ဦးစီးအရာရှိ	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
Dr Reena Badiani-Magnusson	Senior Economist	World Bank
Ms Diane Steele	Survey Specialist	World Bank
Mr Clarence Tsimpo Nkengne	Senior Statistician/Economist	World Bank
Ms Rachel Smith-Govoni	Resident Advisor	World Bank
Ms Ikuko Uochi	Economist	World Bank
Mr Rivandra Royono	Economist	World Bank
Mr David Megill	Sampling Specialist	World Bank
Mr Scott Standley	Economist/ Policy Advisor	UNDP
Ms Hye Ran Kim	Project Manager	UNDP
Mr Felix Schmieding	Statistics Specialist	UNDP
စည်သူထိုက်စံ	Project Analyst	UNDP

နိဒါန်း

၁ - ၁ အစီရင်ခံစာ၏ရည်ရွယ်ချက်

- ဤအစီရင်ခံစာသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းမှ ရရှိသည့်အချက်အလက်များကို စိစစ်လေ့လာ၍ အစီအစဉ်အလိုက် ဖော်ပြမည့် အစီရင်ခံစာများမှ ပထမဆုံး အစီရင်ခံစာဖြစ်ပါသည်။ ဤ အစီရင်ခံစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စစ်တမ်းမှ မီးမောင်းထိုးပြလိုသော အချက်များကို လျင်မြန်စွာ ထုတ်ပြန်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ထပ်မံထွက်ရှိ လာမည့် လူမှုစီးပွားအခြေအနေ အသေးစိတ်အစီရင်ခံစာတွင် တွေ့ရှိ နိုင်မည့် ကောင်းနိုးရာရာများကို တင်ပြရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။
- ဤအစီရင်ခံစာတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နေထိုင်မှုပုံသဏ္ဍာန် မည်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲနေသည်ကို စစ်တမ်းမှ တွေ့ရှိချက်အချို့ကို ဦးစွာစုစည်းတင်ပြ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ညွှန်ကိန်းအချို့အတွက် အချိန်ကာလ ပြောင်းလဲမှု အလိုက် မည်ကဲ့သို့ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပါ သည်။ အထူးသဖြင့် ငွေကြေးမဟုတ်သည့် နေထိုင်မှုအခြေအနေညွှန် ကိန်းများကို အာရုံစူးစိုက်၍ စုစည်းတင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- ဤအစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သောဇယားများနှင့် ပုံများအားလုံးတို့တွင် စံမှားယွင်းကိန်းကို ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ညွှန်ကိန်းတစ်ခုချင်းစီ၏ စံမှားယွင်းကိန်းများကို ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည့် ဇယားများ၊ ဂရပ်ပုံများအားလုံးကို ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ Website တွင် Download ပြုလုပ်၍ရယူနိုင်ပါသည်။
- ဤအဓိကညွှန်ကိန်း အစီရင်ခံစာပြီးလျှင် နက်နဲစွာဆန်းစစ်ထားသည့် ပို၍အသေးစိတ်ကျသော စိစစ်တွေ့ရှိချက်များ ထွက်ရှိပါမည်။ ဤ အစီရင်ခံစာ၏ နောက်တွင် အဓိကဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ညွှန်ကိန်းများ အစီရင်ခံစာထွက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် အသုံးစရိတ် ဆိုင်ရာ အကျဉ်းချုပ် လေ့လာဆန်းစစ်ချက်များ ထည့်သွင်း ဖော်ပြပါမည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နေထိုင်မှုအခြေအနေကို ထူးခြားစွာ လေ့လာဆန်းစစ်ထား သည့် ပို၍အသေးစိတ်ကျသော လူမှုစီးပွား အစီရင်ခံစာသည်လည်း ဆက်လက်ထွက်ရှိလာပါမည်။

- အမျိုးသားစာရင်းအင်းစနစ်ရှိ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများမှ ထွက်ရှိလာသော စာရင်းအင်း အချက်အလက်များအပေါ်တွင် တွေ့ရှိချက်များကိုလည်း အစီရင်ခံစာ၌ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို အမျိုးမျိုးသော အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများ၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာမှတ်တမ်း များမှလည်း ကိုးကားထားပါသည်။ အချိန်ကာလအလိုက်နှိုင်းယှဉ်မှုများ ဖော်ပြရန်အတွက် အများဆုံးကိုယ်စားပြုဖော်ပြနိုင်သည့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ပြက္ခဒိန်နှစ်တို့ကိုလည်း အမှတ်အသားပြု၍ ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှစ၍ ၁၂ လ အပြည့်ကောက်ယူခဲ့သော မြန်မာ နေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းကို MLCS 2017 ဟု အမှတ်အသား ပြုဖော်ပြပါသည်။ အလားတူပင် ၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ၊ ဒီဇင်ဘာ လနှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလတွင် ၂ ကြိမ်ကောက်ယူခဲ့သည့် ပထမ အကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံ လေ့လာမှုစစ်တမ်းကို IHLCA 2005 အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလနှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ကောက်ယူခဲ့သော ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်းကို IHLCA 2010 ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

၁ - ၂ စစ်တမ်းမိတ်ဆက်

ဤအခန်းသည် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းကို အတိုချုံး၍ ကြိုတင်မိတ်ဆက် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပို၍အသေးစိတ်သော နည်းလမ်းဖော်ပြချက်များကို နောက်ဆက်တွဲနှင့် ထပ်မံထုတ်ပြန်မည့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ ၏ အရည်အသွေးဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါနောက်ဆက်တွဲတွင် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းနှင့် ယခင်ကောက်ယူခဲ့သည့်စစ်တမ်းများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ၍ အကျဉ်းချုပ်အကျဉ်းများလည်း ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသားများ မည်ကဲ့သို့နေထိုင်စားသောက်ကြသည်ကို ပြည့်စုံအောင် လေ့လာထားမှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်တို့၏ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ စာရင်းကောက်ယူရာတွင် လူတို့၏ အလုပ်အကိုင်၊ ဝင်ငွေရရှိမှု၊ ရရှိသည့် ဝင်ငွေပေါ်မူတည်၍ ၎င်းတို့ မိသားစု၏ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည့် အစားအစာ၊ နေထိုင်မှုအကြောင်းအရာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနှင့် အခြားအသုံးစရိတ်များအတွက် မည်ကဲ့သို့ သုံးစွဲသည်တို့ကို ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ကောက်ယူရရှိခဲ့သော စာရင်းအင်းအချက်အလက်များမှ နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မူဝါဒများချမှတ်နိုင်ရန် အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းကို ဖော်ပြပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ကောက်ယူခဲ့ပါသည်-

- ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်အဆင့်၊ မြို့ပြ / ကျေးလက်တို့အတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေကို ခေတ်နှင့်အညီ အနီးစပ်ဆုံး ခန့်မှန်းတွက်ချက်ဖော်ပြပေးနိုင်ရန်
- ပြည်ထောင်စုအဆင့် အချက်အလက်လိုအပ်မှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင် (Sustainable Development Goals-SDGs) အတွက် လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ၊ ညွှန်ကိန်းများ ရရှိနိုင်ရန် သတင်းအချက်အလက်များထောက်ပံ့ရန်
- ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်၊ စားသုံးသူဈေးဆန္ဒနံ (CPI) တွက်ချက်ရာတွင် လိုအပ်သည့် စားသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၏ အလေးပေးမှုများကို တွက်ချက်နိုင်ရန်
- အမျိုးသားစာရင်းစနစ် (System of National Accounts - SNA) တွက်ချက်ရန်အတွက် စားသုံးမှုကုန်ကျစရိတ်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းသည် ယခင်က မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကောက်ယူခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ်နှင့် လူနေမှုအခြေအနေ စစ်တမ်းများအားလုံးကို စုစည်း၍ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၄-၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၉-၁၀ ခုနှစ်တို့တွင် ကောက်ယူခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း (Integrated Household Living Conditions Assessment - IHLCA)၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ၆ နှစ်တစ်ကြိမ်၊ ၅ ကြိမ်ကောက်ယူခဲ့သည့် စစ်တမ်းတစ်ခုဖြစ်သည့် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေနှင့်စားသုံးမှု စစ်တမ်း (Household Income and Expenditure Survey - HIES)၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (Myanmar Poverty and Living Conditions Survey - MPLCS) တို့ကိုပူးပေါင်း၍ တစ်ခုတည်း ဖြစ်အောင်စုစည်းလျက် နေထိုင်မှုအခြေအနေ သတင်းအချက်အလက်ရင်းမြစ် ပြည့်စုံစွာရရှိနိုင်မည့် တစ်ခုတည်းသောစစ်တမ်းကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းသည် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအပါအဝင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အားလုံးရှိ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသများကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ကောက်ယူခဲ့သည့် စစ်တမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ မြို့နယ်ပေါင်း ၃၃၀ အနက် ခရိုင်မြို့များ အားလုံးအပါအဝင် မြို့နယ်ပေါင်း ၂၉၆ မြို့နယ်တွင် စာရင်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နမူနာစာရင်းကောက်ကွက် ၁,၁၄၅ ကွက်မှ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၃,၇၃၀ ကို ကိုယ်စားပြုကောက်ယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။^၁ နမူနာကောက်ကွက်များကို ၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းမှ စာရင်းကောက်ကွက်များကို အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ၁၄ ခုနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေတို့၏ လူဦးရေကိုကိုယ်စားပြုသည့် ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နမူနာကောက်နည်းလမ်းအရ အလေးပေးတွက်ချက်ခြင်းကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

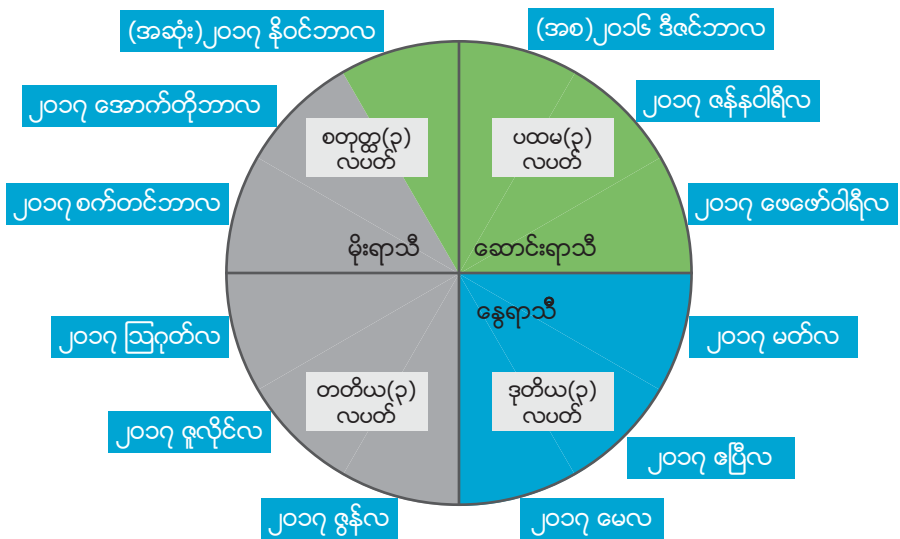
၁ မသွားရောက်နိုင်သောနေရာများသို့ စာရင်းကောက်ယူမှု ၁၂ လ အတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရရှိသည့်နယ် မြောက်ပိုင်းနှင့် "၁" ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများသို့ စာရင်းကောက်ယူရန်မဖြစ်နိုင်ခဲ့ပါ။ ဤကဲ့သို့သော ချွန်လှုပ်ထားခဲ့မှုများကို နောင်တွင်လာမည့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း အရည်အသွေးဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာတွင် ပြည့်စုံစွာ မှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာအတွင်း တင်ပြထားသောမြေပုံတွင်လည်း မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

စစ်တမ်းကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလနှောင်းပိုင်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအထိ ၁၂ လ အတွင်းဆက်တိုက် ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းကွင်းဆင်းကောက်ယူမှုကို ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ဆောင်းတွင်း ကာလတွင် စတင်ခဲ့ပြီး နွေရာသီဖြစ်သော မတ်လမှ မေလအထိနှင့် မိုးရာသီဖြစ်သော ဇွန်လမှ အောက်တိုဘာလအတွင်း ဆက်လက်၍ ကောက်ယူခဲ့ကာ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။

သုံးလတစ်ကြိမ် ကိုယ်စားပြုကောက်ယူသည့် နမူနာကောက်စစ်တမ်းနည်းလမ်းကို အသုံးပြုသည်။ သုံးလ တစ်ကြိမ်စီ ကောက်ယူရရှိသော အချက်အလက်များကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ သီးခြားစီ အပိုင်းလိုက် အပြန်အလှန်သုံးသပ် ဝေဖန်တွက်ချက်နိုင်ခဲ့သည်။ သုံးလပတ်ဆန်းစစ်လေ့လာမှုကို ပြည်ထောင်စုအဆင့် တွင်သာပြုလုပ်နိုင်ပြီး တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်တို့တွင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ပထမသုံးလ ပတ်သည် ဆောင်းရာသီအတွင်းကျရောက်ပြီး ဒုတိယသုံးလပတ်သည် ခြောက်သွေ့သောနွေရာသီ၊ တတိယ သုံးလပတ်သည် မိုးဦးကာလနှင့် စတုတ္ထ သုံးလပတ်မှာ မိုးရာသီနှင့် ဆောင်းဦးရာသီ တစ်လအတွင်း ကျရောက်သဖြင့် သုံးလပတ်များသည် အနီးစပ်ဆုံးမြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတုပြင်ပုံအလိုက် ဆွဲထားသလို ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။

ပုံ ၁-၁။

စစ်တမ်းလှည့်ပတ်ဆောင်ရွက်မှု

ဤအစီရင်ခံစာကို အောက်ပါအခန်းကဏ္ဍများဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပါသည်။

- (၂) လူဦးရေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အချက်အလက်များ
- (၃) စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်
- (၄) နေအိမ်နှင့်အိမ်ထောင်စုပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ
- (၅) ရေနံနှင့်မိလ္လာအသုံးပြုမှု
- (၆) နည်းပညာ(မိုဘိုင်းဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာနှင့်အင်တာနက်အသုံးပြုမှု)
- (၇) ပညာရေး
- (၈) လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှု

လူဦးရေနှင့်လူဦးရေ ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဤအခန်းတွင် လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာ အဓိကညွှန်ကိန်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ညွှန်ကိန်းများသည် အကြောင်းအရာ အချက်အလက် များစွာပါဝင်ပြီး လူငယ်၊ လူကြီးနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများဖြင့် အမျိုးမျိုးကွဲပြားခြားနားစွာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် လူဦးရေတို့၏ လိုအပ်ချက်များအတွက် အစိုးရနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများမှ ပိုမို ကောင်းမွန်စွာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်စေရန်၊ လူဦးရေတိုးပွားမှု၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်စေရန်အတွက် အထောက်အကူပြုစေပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ မြို့ပြ၊ ကျေးလက်နှင့်တကွ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များအလိုက် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ လူဦးရေအချိုးအစားဖြစ်စဉ်နှင့် ပျံ့နှံ့မှုတို့သည် ကွဲပြားခြားနားသော လူမှုရေးရလဒ်များအား အကျိုးသက်ရောက်စေပါသည်။ ညွှန်ကိန်းများသည် မြန်မာ နေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းအစီရင်ခံစာနှင့်တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးနိုင်ရန်အတွက်လည်းထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူပြီး သုံးနှစ်အကြာမှ ကောက်ယူခဲ့သည့် မြန်မာ နေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် အချို့ညွှန်ကိန်းများ ပြောင်းလဲနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့သော်လည်း ပေါင်းစုထားသည့် အဆင့်တွင် ယခင်အခြေအနေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အလားတူပင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂ - ၁ လူဦးရေအရွယ်အစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်

၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းမှ အဖွဲ့အစည်းများတွင် နေထိုင်သူများ မပါရှိသည့် လူဦးရေနှင့် အိမ်ထောင်စု ခန့်မှန်းစာရင်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းမှ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် အကြမ်းအားဖြင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း ခန့်မှန်းချက်အရ အိမ်ထောင်စု ၁၁.၁ သန်းတွင် နေထိုင်သော မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေမှာ ၄၇.၄ သန်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။^၂ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြရလျှင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၀.၉ သန်း တွင် နေထိုင်သူလူဦးရေပေါင်း ၄၉.၁ သန်း ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။^၃ သန်းခေါင်စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေစာရင်းမှာ အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သူများသာမက အဖွဲ့အစည်းများတွင် နေထိုင်သည့်သူများ၏ စာရင်းများပါဝင်နေခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဤစာရင်းနှင့် ကွာခြားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတို့၏ အိမ်ထောင်စုအဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက် ကွာခြားမှုမှာ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်ချက်နှစ်ခု၏ ရည်ရွယ်ချက်များ ကွဲပြားမှုကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သတ်မှတ်ချိန်တစ်ခုအတွင်း လူဦးရေအရေအတွက်နှင့် လူဦးရေဖွဲ့စည်းပုံ အချက်အလက်များကို သန်းခေါင်စာရင်းက ထုတ်ပြန်ပြီး မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းမှာမူ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း၊ အနည်းဆုံး ၆ လ အတူနေထိုင်စားသောက်သူများကို အိမ်ထောင်စုဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်လျက် ရှည်လျားသော ကာလဘောင်တစ်ခုအတွင်း စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ တန်ဖိုးသုံးသပ်ချက်အပေါ် မူတည်၍ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း အိမ်ထောင်စု အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက် အသေးစိတ်ရှင်းလင်းမှုကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် (ဇယားကွက် ၂-၁) တွင် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်) နှိုင်းယှဉ်ချက်အနေဖြင့် သန်းခေါင်စာရင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စာရင်းကောက်ယူသည့် အချိန်အတွင်းတွင်ရှိသည့် လူဦးရေအားလုံးကို ဓာတ်ပုံရိုက်သကဲ့သို့ တစ်ပြိုင်နက် ကောက်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သန်းခေါင်စာရင်း တွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့ညတွင် အိမ်ထောင်စု၌ ရှိသောလူတိုင်းကို အိမ်ထောင်စုတစ်ခုအဖြစ်သတ်မှတ်၍ နိုင်ငံတကာတွင် ဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့၏ လူဦးရေပုံနှံပုံသည် သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းတို့အကြား ခြားနားမှုရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ အိမ်ထောင်စု အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် ခြားနားမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများကြောင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းတို့သည် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားနှင့် လူဦးရေအရေအတွက်တို့သည် အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ညီညွတ်မှုရှိသော်လည်း တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏လူဦးရေပုံနှံမှုမှာ အနည်းငယ် ကွဲပြားခြားနားမည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။

၂ အိမ်ထောင်စုများတွင် ဆွေမျိုးတော်စပ်သူ (သို့မဟုတ်) ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) တစ်ဦးထက်ပို၍ ပါဝင်သည်။ လုံးချင်းအိမ် (သို့မဟုတ်) စုပေါင်းနေထိုင်သည့်အိမ်တွင် အစားအစာကို အတူတကွ မျှဝေစားသောက် နေထိုင်ကြသည်။ အဖွဲ့အစည်းများတွင်နေထိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ မပါဝင်ပါ။ ၎င်းတို့မှာအုပ်စုလိုက်အတူတကွ နေထိုင်ကြသော အဆောက်အဦ ယူနစ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အိမ်မဟုတ်ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် အဖွဲ့အစည်းလိုက် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုတွင် သက်ကြီးစောင့်ရှောက်မှုဂေဟာများ၊ မိဘခွဲကလေးကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ ကျောင်းအိမ်ကျောင်းစား လက်ခံသည့် စာသင်ကျောင်းများ၊ ဟိုတယ်များ၊ အဆောင်များနှင့် ဧည့်ဂေဟာများ၊ မသန်စွမ်းသူများအတွက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ထောင်များ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၊ သီလရှင်ကျောင်းများ၊ စစ်တပ်နှင့် ရဲစခန်းများ၊ အလုပ်သမားတန်းလျားများ ပါဝင်ပါသည်။

၃ သန်းခေါင်စာရင်း အိမ်ထောင်စုရေတွက်မှုသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလတွင် နောက်ဆုံးထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် လူဦးရေနှင့် အိမ် အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းကို အခြေခံတွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုရေတွက်ရာတွင် သမားရိုးကျ အိမ်ထောင်စုများသာ ပါဝင်ပြီး အဖွဲ့အစည်းဖြင့်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ မပါဝင်ပါ။

အဖွဲ့အစည်းများတွင် နေထိုင်သူများမပါရှိသည့် အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ (မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ နှင့်သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄)

	မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇				သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄	
	ခန့်မှန်း အိမ်ထောင်စု (သန်းပေါင်း)	ပါဝင်မှု ရာခိုင်နှုန်း	ခန့်မှန်း လူဦးရေ (သန်းပေါင်း)	ပါဝင်မှု ရာခိုင်နှုန်း	အိမ်ထောင်စု (သန်းပေါင်း)	လူဦးရေ (သန်းပေါင်း)
ပြည်ထောင်စု	၁၁.၁	၁၀၀.၀	၄၇.၄	၁၀၀.၀	၁၀.၉	၄၇.၉
မြို့ပြ	၃.၂	၂၈.၈	၁၃.၅	၂၈.၅	၃.၀	၁၃.၈
ကျေးလက်	၇.၉	၇၁.၂	၃၃.၉	၇၁.၅	၇.၈	၃၄.၁
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၀.၃	၂.၉	၁.၆	၃.၃	၀.၃	၁.၄
ကယားပြည်နယ်	၀.၁	၀.၅	၀.၃	၀.၆	၀.၁	၀.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၀.၃	၂.၅	၁.၃	၂.၈	၀.၃	၁.၅
ချင်းပြည်နယ်	၀.၁	၀.၉	၀.၅	၁.၀	၀.၁	၀.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁.၁	၉.၆	၄.၉	၁၀.၃	၁.၁	၅.၁
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၃	၂.၄	၁.၃	၂.၈	၀.၃	၁.၄
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁.၂	၁၀.၅	၄.၈	၁၀.၁	၁.၁	၄.၇
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၉	၈.၀	၃.၆	၇.၅	၀.၉	၃.၈
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၁.၃	၁၁.၈	၅.၆	၁၁.၈	၁.၃	၅.၈
မွန်ပြည်နယ်	၀.၄	၃.၆	၁.၇	၃.၆	၀.၄	၁.၉
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၆	၅.၄	၂.၇	၅.၇	၀.၅	၂.၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၁.၇	၁၅.၆	၇.၁	၁၅.၀	၁.၆	၆.၉
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၂	၁၀.၇	၅.၃	၁၁.၁	၁.၂	၅.၅
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁.၅	၁၃.၂	၅.၈	၁၂.၂	၁.၅	၆.၁
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၀.၃	၂.၃	၁.၀	၂.၂	၀.၃	၁.၁
ကျား/မ						
ကျား	-	-	၂၂.၃	၄၇.၀	-	၂၂.၆
မ	-	-	၂၅.၁	၅၃.၀	-	၂၅.၄
အသက်အုပ်စု						
၀-၁၄	-	-	၁၂.၆	၂၆.၅	-	၁၄.၀
၁၅-၆၄	-	-	၃၁.၃	၆၆.၁	-	၃၁.၁
၆၅+	-	-	၃.၅	၇.၄	-	၂.၈
အိမ်ထောင်ဦးစီးပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၁.၂	၁၀.၄	၅.၁	၁၀.၇	-	-
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၁.၅	၁၃.၁	၆.၆	၁၃.၈	-	-
မူလတန်း	၆.၃	၅၆.၇	၂၇.၁	၅၇.၂	-	-
အလယ်တန်း	၁.၃	၁၁.၅	၅.၃	၁၁.၁	-	-
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၀.၉	၈.၂	၃.၄	၇.၂	-	-

မှတ်ချက် - မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း၏ ခန့်မှန်းလူဦးရေကို စစ်တမ်းအရအလေးပေး၍ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်အတွက် စုပေါင်း၍တွက်ယူထားသည်။ နမူနာနှင့် အလေးပေးတွက်ချက်မှုအသေးစိတ်ကို ထပ်မံထွက်ရှိလာမည့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း အရည်အသွေးအစီရင်ခံစာတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ လွှမ်းမိုးမှုမတူညီသည့်အတွက် ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းများကို တင်းကြပ်စွာတူညီအောင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ လွှမ်းမိုးမှုမတူကွာခြားချက်အရ တူညီရန် နှိုင်းယှဉ်မှုမပြုသင့်ပါ။ MLCs 2017 သည် "၀" ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတို့ကို ကောက်ယူမှုမပြုနိုင်ခဲ့ပါ။ (ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့်မောင်တောမြို့နယ်) လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင် စာရင်းတွင် "၀" ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသမှာ ပါဝင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ် နှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင် မကောက်ယူနိုင်ခဲ့သော လူဦးရေတို့၏ အိမ်ထောင်စု များကို ထည့်သွင်းမှုမပြုခဲ့ပါ။ ခြွင်းချက်အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းနှင့် ကရင်ပြည်နယ်မှအ သန်းခေါင်စာရင်းတွင် မကောက်ယူနိုင်ခဲ့သည့် လူဦးရေများကို မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်းမှ လွှမ်းမိုးခြင်းမရှိပါ။

ဇယားကွက် (၂-၁) ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း၏ အိမ်ထောင်စုဆိုသည်မှာ မည်သည်နည်း။

လူတစ်ဦးတည်းနေထိုင်သည်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် လူတစ်စုနေထိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးတော်စပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မတော်စပ်သည် ဖြစ်စေ တစ်အိမ်တည်းတွင် အတူနေ၍ တစ်အိုးတည်းချက်စားသူများ၊ ဘုံငွေကြေးဝေစုထည့်ဝင် ထောက်ပံ့သူများဖြစ်သည်။ မိသားစုနှင့် အိမ်ထောင်စုမှာကွဲပြားခြားနားသည်။

မိသားစု - လူမှုရေးဆက်နွယ်မှု အပြန်အလှန်ရှိသည်၊ သွေးသားတော်စပ်သည်၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားထားသည်။

အိမ်ထောင်စု - ဤစစ်တမ်းတွင် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ယူနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

မိသားစုနှင့်အိမ်ထောင်စုမှာ အတူတူဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စမှာ အမြဲတန်းမဟုတ်ပါ။ တစ်ဦးချင်းကို အိမ်ထောင်စုဝင် အဖြစ်စဉ်းစားပါက သူ/သူမ သည် အောက်ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက်နှစ်ခုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရမည်။

- ၁ - အခြားသောအိမ်ထောင်စုဝင်များနှင့်လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း အနည်းဆုံး ၆ လဆက်တိုက် စားသောက်နေထိုင်မှု ရှိရမည်။
- ၂ - အခြားသူများနှင့်အတူစုပေါင်းသတ်မှတ်ထားသည့်အသုံးစရိတ်ထဲသို့ဝေစုထည့်ဝင်ရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အိမ်ထောင်စု ဝင်များ၏ကုန်ကျစရိတ်အားလုံးကို ယင်းစုပေါင်းသတ်မှတ်ထားသည့်အသုံးစရိတ်ထဲမှ ပေးချေရမည်။

ခြွင်းချက် ၄ ခုရှိပါသည်။

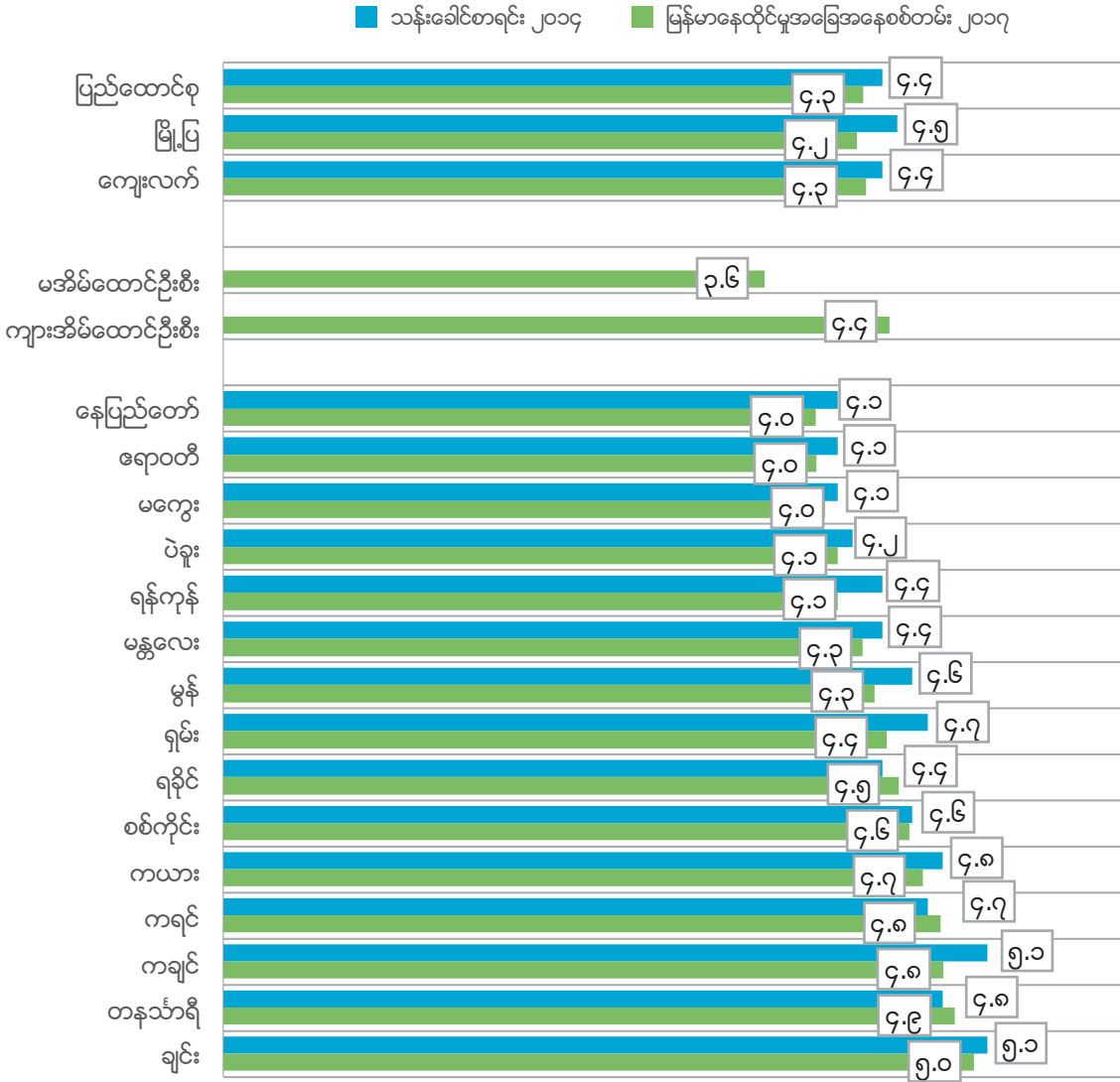
- **အိမ်ထောင်ဦးစီး (၁၂) လကြာအပြင်သို့ ရောက်နေခြင်း** - အိမ်ထောင်ဦးစီးသည် (၁၂) လကျော်သည်အထိ အပြင်သို့ ရောက်နေသော်လည်း အိမ်ထောင်စုဝင်အဖြစ်စဉ်းစားသည်။ အကယ်၍ (၁၂) လကျော်သည်အထိ အိမ်ထောင်ဦးစီးက အပြင်သို့ရောက်နေခဲ့လျှင် မည်သူကိုအိမ်ထောင်ဦးစီးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည်ကို အိမ်ထောင်စုကိုမေးသည်။
- **အိမ်ထောင်စုဝင်မှအမြဲထွက်ခွာသွားသူများ** - ယခုမကြာခင်ကဖြစ်စေ အိမ်ထောင်စုမှ အမြဲတမ်းထွက်ခွာသွားသူ၊ ဥပမာ - နိုင်ငံခြား(သို့မဟုတ်) ပင်လယ်ရပ်ခြားသို့ ထွက်ခွာသွားသူများနှင့်သေဆုံးပြီးသူများ။
- **အိမ်ထောင်စုဝင်အဖြစ်အမြဲတမ်းရှိနေသူများ** - လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း (၆) လကြာမြင့်စွာ နေထိုင်မှု မရှိသေးပဲ ယခုမှပြောင်းဝင်လာသူဖြစ်သော်လည်း အိမ်ထောင်စုဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ ဥပမာ - သတိုးသားအိမ်သို့ သတိုး သမီးပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ သတိုးသမီးအိမ်သို့ သတိုးသားပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ တပ်တွင်အမှုထမ်း၍ ပြန်ရောက်လာခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။
- **အိမ်ထောင်စုအထောက်အပံ့ဖြင့်ကျောင်းနေသူများ** - အိမ်မှ (၆) လကျော်သည်အထိ ကင်းကွာပြီး အိမ်ထောင်စု အထောက်အပံ့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပညာသင်ကြားနေသူများကို အိမ်ထောင်စုဝင်အဖြစ်သတ်မှတ်သည်။

၂ - ၂ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား

အိမ်ထောင်စု၏ အရွယ်အစားသည် သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ ကောက်ယူခဲ့သော အချိန်ကွာခြားမှု နှစ်အတွင်းပျမ်းမျှအားဖြင့် ထူးခြားစွာပြောင်းလဲမှုမရှိပါ။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် လူ (၄) ဦး (၄.၃) သည်အိမ်ထောင်စုတစ်စုတွင် နေထိုင်ကြကြောင်း စစ်တမ်းအရ ခန့်မှန်းထားပါသည်။ ဤအဖြေရလဒ်သည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်း၏ တွေ့ရှိချက် ဖြစ်သော ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား(၄.၄) ပုံ (၂-၁) နှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအလိုက်မှာမူကား အိမ်ထောင်စု၏အရွယ်အစားသည် ကွာခြားမှုရှိနေပါသည်။ ယင်းသည်ဒေသအလိုက် မွေးဖွားမှုနှုန်းများ ခြားနားနေကြောင်း ထင်ဟပ်နေပါသည်။ မွေးဖွားမှုနှုန်းသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာအစီရင်ခံစာတွင် ချင်းပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် အမြင့်မားဆုံးဖြစ်ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းတွင်လည်း ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားမှာ အလားတူအမြင့်မား ဆုံးဖြစ်နေပါသည်။

ပုံ ၂-၁။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)

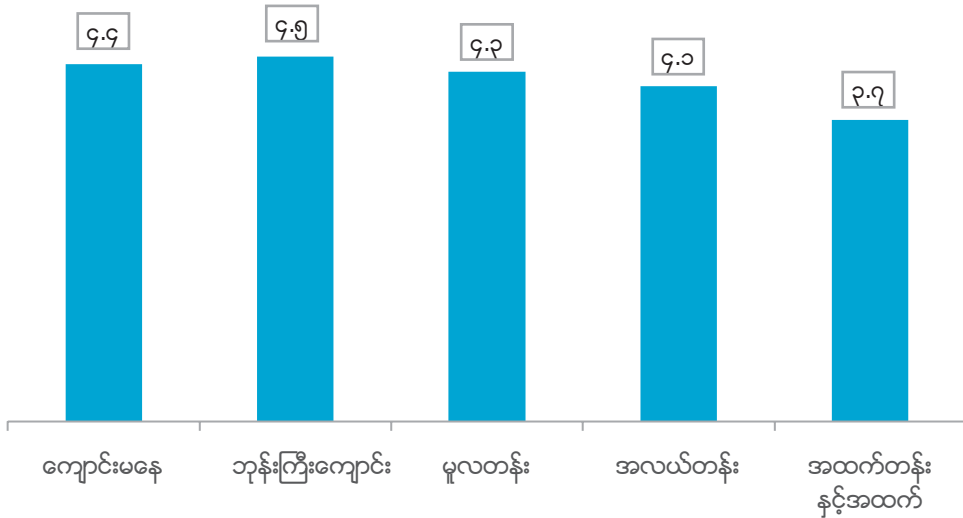
မှတ်ချက်။ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးများကို သမတ်ကိန်းများအဖြစ်ဖော်ပြသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း နမူနာအိမ်ထောင်စု (၁၃,၇၃၀)။ သန်းခေါင်စာရင်းအိမ်ထောင်စု (၁၀,၈၇၇,၈၃၂)။

အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားသည် လူမှုစီးပွားအခြေအနေနှင့် နီးကပ်စွာအပြန်အလှန် ဆက်စပ်လျက် ရှိပါသည်။ ပညာရေးအဆင့်မြင့်သော အမျိုးသားများဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုဝင် နည်းပါးသည်ကို ပုံ(၂-၂) တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ၎င်းသည် မြို့ပြ နှင့်ကျေးလက် အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား အတိုင်းအတာကွာခြားချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြီး မြို့ပြဒေသများတွင် ပညာ တတ်သော အိမ်ထောင်စုများကို ပိုမိုတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် မှီခိုသူအချိုးများ အရ အိမ်ထောင်စုအရွယ်ငယ်သော အိမ်ထောင်စုများတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုနည်းခြင်းထက် ကလေး အရေ အတွက် နည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ပုံ ၂-၂။

အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ပညာရေးအဆင့်အလိုက် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား

မှတ်ချက်။ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးများကို သမတ်ကိန်းများအဖြစ်ဖော်ပြသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေ စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သော အိမ်ထောင်ဦးစီး ၁၃,၇၃၀ တွင် ကျောင်းမနေသူ ၁,၅၃၀ ဦး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေး ၁,၄၁၅ ဦး၊ မူလတန်းအဆင့် အနည်းဆုံး တစ်တန်းအောင် ၇,၆၇၅ ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့် အနည်းဆုံးတစ်တန်းအောင် ၁,၅၅၉ ဦးနှင့် အထက်တန်း အဆင့်အနည်းဆုံး တစ်တန်းအောင်နှင့်အထက် ၁,၃၅၁ ဦး။

၂ - ၃ အသက်အုပ်စုနှင့်ကျား/မ အလိုက်လူဦးရေ

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသက်အုပ်စုနှင့် ကျား/မ အလိုက်လူဦးရေဖွဲ့စည်းမှုမှာ "အိုး"ပုံသဏ္ဍာန် အဖြစ် တွေ့မြင်ရပါသည်။ ယင်းပုံသဏ္ဍာန်မှာ အကြမ်းအားဖြင့် ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ် တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ အစီရင်ခံစာနှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူနေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏အသက်အုပ်စုနှင့် ကျား/မ အလိုက် လူဦးရေသည် တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းတွင် အခြေခံအသက်အုပ်စု၌ အောက်ခြေကျယ်ကားသည့် ပီရမစ်ပုံစံ တွေ့ရှိခဲ့သော်လည်း ပုံ(၂-၃) တွင် ဖော်ပြထားသည့်ပြန်ချက်အတိုင်း တဆင့်ပြီးတဆင့်ပြောင်းလဲ ခဲ့ပါသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လူဦးရေပျံ့နှံ့ပြောင်းလဲလာမှုတွင် သတိထားစရာအကြောင်းအရာများ ပါဝင်နေပါသည်။ ပထမ ဦးစွာ လျော့ကျခဲ့သောမွေးဖွားနှုန်းများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ပုံပါအတိုင်း တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သန်းခေါင်စာရင်းမှ လူငယ်မျိုးဆက်အရွယ်အစား ကျဆင်းခြင်းကိုမှတ်တမ်းတင်ရာ၌ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များကပင် ကျဆင်းလာခဲ့သော မွေးဖွားနှုန်းများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကြောင့်ဖြစ်သည်ကို မှတ်တမ်းတင် ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ နှစ်လယ်မှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ နှစ်နှောင်းပိုင်းများအကြားတွင် မွေးဖွားနှုန်းများသည် (၁၀) ခုနှစ်အချိန်ကာလအတွင်း ကျဆင်းခဲ့ရာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် ကလေးတစ်ဦးသာ မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ယင်းအချိန်အတောအတွင်းတွင် သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေမှာ တိုးပွားခဲ့ပြီး (အထူးသဖြင့် အသက် ၄၅ နှစ်နှင့်အထက် အသက်အပိုင်းအခြားရှိ) မြန်မာလူဦးရေ တို့သည် ပို၍အသက်ရှည်လာကြောင်း ညွှန်ပြနေပါသည်။ ယင်းအချက်သည်အထူးသဖြင့် မျိုးဆက်ပွား

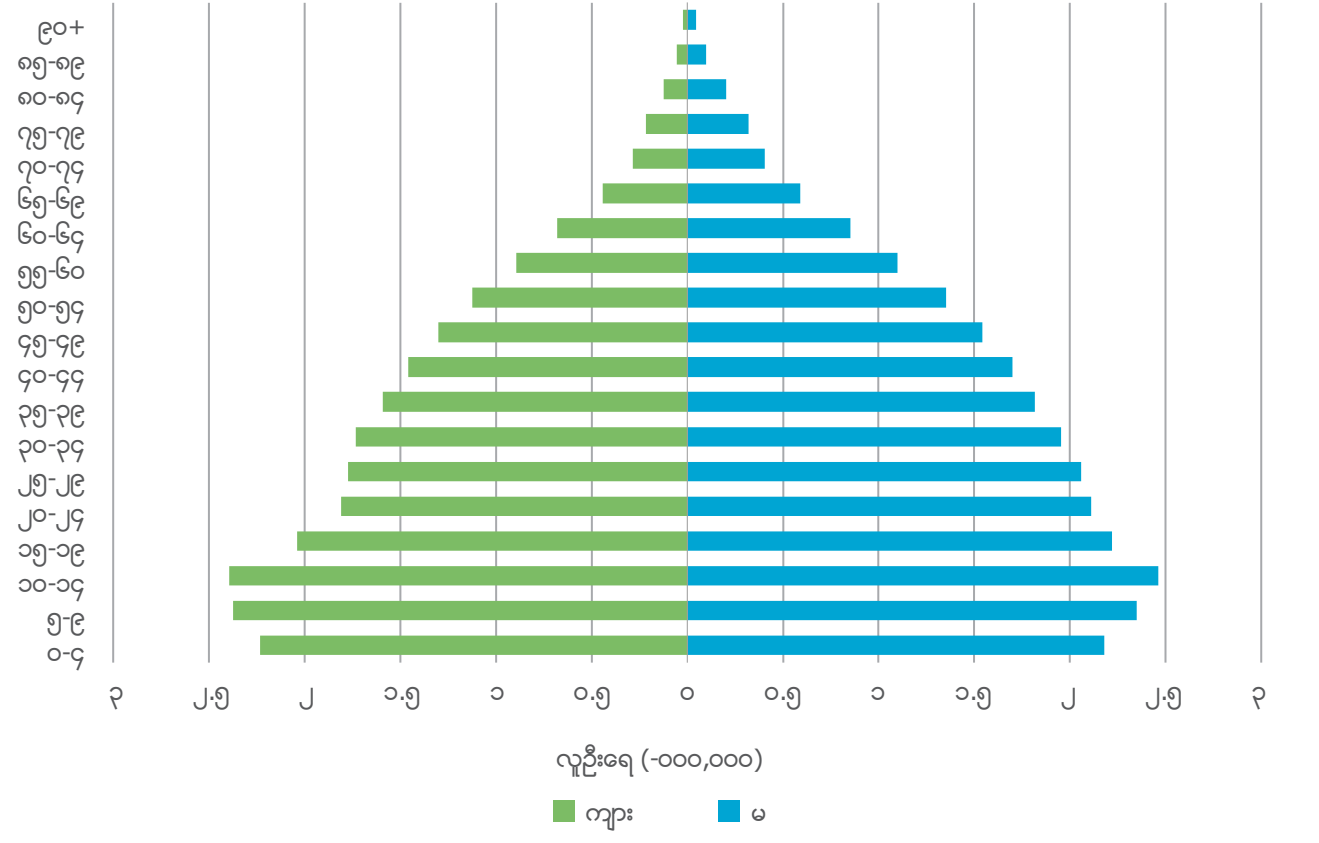
ကျန်းမာရေးနှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အခြားကျန်းမာရေး ကဏ္ဍများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ညွှန်ပြလျက်ရှိပါသည်။

အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ယခုအချိန်၌ လူငယ်လူဦးရေ မြောက်များစွာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏အလယ်အလတ် အသက်အပိုင်း အခြား(Median Age)သည် ၂၉ နှစ်ဖြစ်၍ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် အသက် ၃၀ အောက်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငယ်ရွယ်သောလူဦးရေများရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၂၉ နှစ်ကြား လူဦးရေ အုပ်စုမှာ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ လေးပုံတစ်ပုံ ရှိပါသည်။ အရွယ်ရောက်လာသော လူဦးရေ အများစုသည် အလုပ်သမားအင်အားစုနှင့် မဲပေးနိုင်သော မဲဆန္ဒရှင်များအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်း များကို လျင်မြန်စွာမဖော်ဆောင်နိုင်ပါက အလုပ်လက်မဲ့ကိစ္စရပ်များကို ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ဆောင်နိုင်ပါက အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်သည် ငယ်ရွယ်သူနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုမို့မို့သူများထက် ပိုများလာကာ “လူဦးရေတိုးပွားမှု၏ အကျိုးရလဒ်” (Demographic Dividend) ကို ရရှိခံစားနိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ ၂-၃။

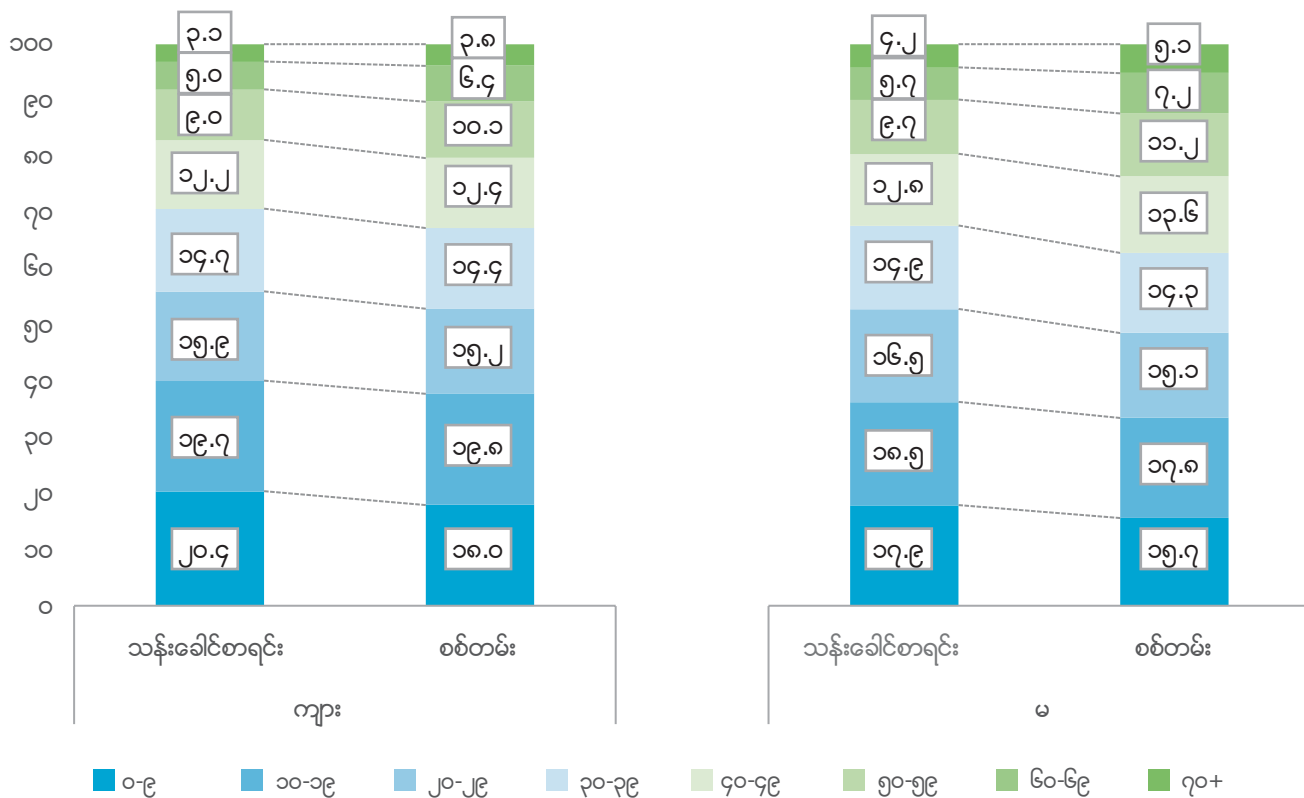
အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်သူတို့၏အသက်အုပ်စုနှင့်ကျား/မ အလိုက်လူဦးရေ (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄^၄)

သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ (သန်းပေါင်း)

၄ ကရင်ပုံ ၂-၃ တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလ၌ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ သန်းခေါင်စာရင်းအစီရင်ခံစာမှ လူဦးရေသည် အဖွဲ့အစည်း လူဦးရေများပါ ပါဝင်ပြီး မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းမှ လူဦးရေသည် အိမ်ထောင်စုတွင် နေထိုင်သောလူဦးရေသာ ပါဝင်သည့်အတွက် လူဦးရေပြန်ချက်သည် ခြားနားနေပါသည်။

အသက်အရွယ်အုပ်စုအလိုက် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ပါဝင်မှုအမျိုး (သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)

မှတ်ချက်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း နမူနာအိမ်ထောင်စု = ၁၃,၇၃၀၊ သန်းခေါင်စာရင်း အိမ်ထောင်စု = ၁၀,၈၇၇,၈၃၂

အသက်အုပ်စုနှင့်ကျား/မ အလိုက်လူဦးရေ ပိရမစ်တွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် အသက် ဝိုက်ရည်၍ နေနိုင်ကြောင်းပြသပြီး ယင်းဖြစ်စဉ်သည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်သည့် နှစ်ပတ်လည် စာရင်းအင်းစာစောင် (၂၀၁၇) တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၌ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှမျှော်မှန်း သက်တမ်းမှာ (၆၉) နှစ်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသားတစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှမျှော်မှန်း သက်တမ်းမှာ (၆၀)နှစ် ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤပျမ်းမျှမျှော်မှန်း သက်တမ်း အချက်အလက်များသည် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ လူဦးရေ နှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းမှ သေဆုံးမှုအသေးစိတ် သုတေသနပြုအစီရင်ခံစာမှ တွေ့ရှိချက်နှင့် ကိုက်ညီကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၂ - ၄ မှီခိုသူအမျိုး

မှီခိုသူအမျိုးကို လူဦးရေပုံနှံမှု၏ ဖွဲ့စည်းမှုပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲခြင်းကို လေ့လာရာ၌ အသုံးပြုနိုင်ပြီး လူမှု စီးပွားအခြေအနေနှင့် နီးကပ်စွာဆက်စပ်နေပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ အရ အိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်လိုက်ပြန့်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- အသက် ၀ မှ ၁၄ နှစ်အတွင်းရှိလူဦးရေ ၁၂.၆ သန်း
- အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အတွင်းရှိလူဦးရေ ၃၁.၃ သန်း (အလုပ်လုပ်သော အသက်အုပ်စု)
- အသက် ၆၅ နှစ်နှင့်အထက်ရှိလူဦးရေ ၃.၅ သန်း (သက်ကြီးရွယ်အို)

ဤကိန်းဂဏန်းများကို အသုံးပြု၍ အိမ်ထောင်စုတစ်စုတွင် ကလေးနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုမှီခိုသူများ၏ အရေအတွက်နှင့် အိမ်ထောင်စုတစ်စုတွင်ရှိသော ပျမ်းမျှအလုပ်လုပ်သူဦးရေကို တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။

- ကလေးမှီခိုသူအချိုး** - ကလေးဦးရေစုစုပေါင်းကိုအလုပ်လုပ်သူဦးရေနှင့်စားသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုမှီခိုသူအချိုး** - သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေစုစုပေါင်းကိုအလုပ်လုပ်သူဦးရေနှင့် စားသည်။
- စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုး** - မှီခိုသူအရေအတွက် စုစုပေါင်း (၀ မှ ၁၄ နှင့် ၆၅ နှစ်နှင့် အထက်) ကို အလုပ်လုပ်သူဦးရေနှင့် စားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုးသည် ၅၁.၃ ဖြစ်ပြီး ကလေးမှီခိုသူအချိုးမှာ ၄၀.၁ ဖြစ်၍ သက်ကြီးရွယ်အိုမှီခိုသူအချိုးမှာ ၁၁.၂ ဖြစ်ပါသည်။ တူညီသည့်ရင်းလင်း ဖော်ပြချက်များကို အသုံးပြု၍ သန်းခေါင်စာရင်းကို အခြေပြုခန့်မှန်းရာ စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုးသည် ၅၂.၄ ဖြစ်ပြီး ကလေးမှီခိုသူအချိုးမှာ ၄၃.၇ ဖြစ်၍ သက်ကြီးရွယ်အို မှီခိုသူအချိုးမှာ ၈.၈ ဖြစ်ကြောင်း ပြည်သူ့ အင်အားဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာအစီရင်ခံစာတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မှီခိုသူအချိုးနှင့် သာယာဝပြောမှု အခြေအနေတို့သည် သမိုင်းကြောင်းအစဉ်အလာအရ လက်တွေ့မျက်မြင်ကို အခြေခံလျက် ခိုင်မာသော ဆက်နွယ်မှုရှိကြောင်းကို စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်းနှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၅) တို့၏ စာရင်းအင်းစိစစ်သုံးသပ်ချက်အရ သိရှိခဲ့ရပါသည်။

ဇယား ၂-၂။

မှီခိုသူအချိုး(မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)

	စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုး	ကလေး မှီခိုသူအချိုး	သက်ကြီး မှီခိုသူအချိုး
ပြည်ထောင်စု	၅၁.၃	၄၀.၁	၁၁.၂
မြို့ပြ	၄၄.၅	၃၂.၇	၁၁.၈
ကျေးလက်	၅၄.၂	၄၃.၃	၁၀.၉
အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ပညာရေး			
ကျောင်းမနေ	၆၅.၄	၄၉.၄	၁၆.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေး	၅၄.၆	၃၄.၃	၂၀.၂
မူလတန်းအဆင့်အနည်းဆုံးတစ်တန်းအောင်	၅၁.၁	၄၂.၇	၈.၄
အလယ်တန်းအဆင့်အနည်းဆုံးတစ်တန်းအောင်	၄၂.၄	၃၃.၉	၈.၅
အထက်တန်းအဆင့်အနည်းဆုံးတစ်တန်းအောင်	၄၂.၅	၂၉.၀	၁၃.၆

မှီခိုသူအချိုး (မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ နှင့် သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄)

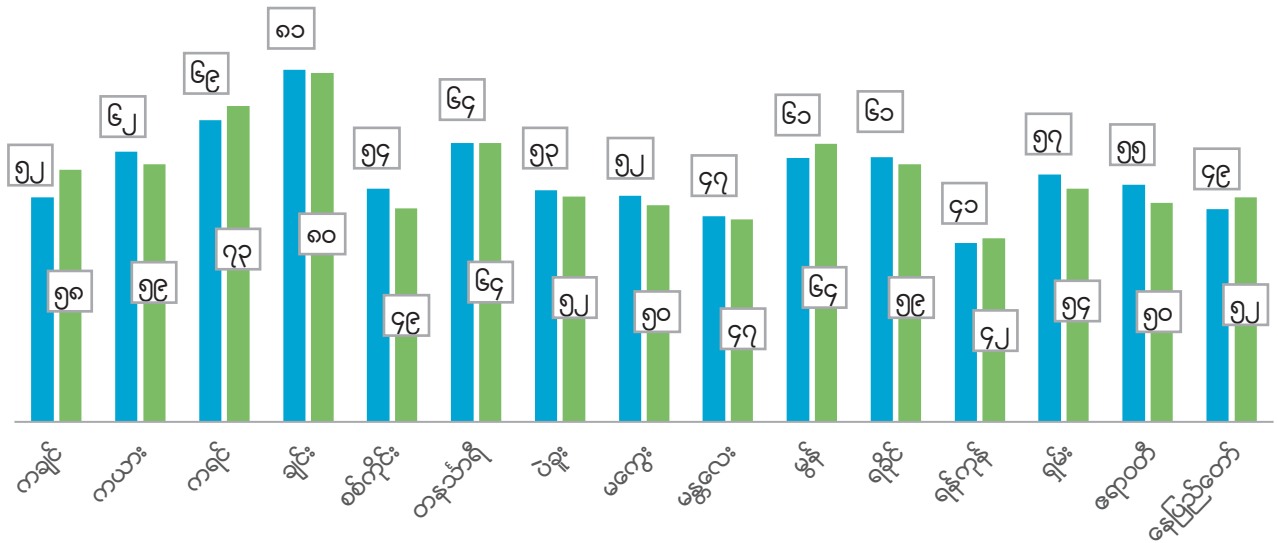
	မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇			သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ (လူဦးရေအားလုံး)		
	စုစုပေါင်း	ကလေး	သက်ကြီး	စုစုပေါင်း	ကလေး	သက်ကြီး
ပြည်ထောင်စု	၅၁.၃	၄၀.၁	၁၁.၂	၅၂.၄	၄၃.၇	၈.၈
မြို့ပြ	၄၄.၅	၃၂.၇	၁၁.၈	၄၂.၉	၃၄.၄	၈.၅
ကျေးလက်	၅၄.၂	၄၃.၃	၁၀.၉	၅၆.၈	၄၇.၉	၈.၉

မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများတွင် အတန်းပညာပိုမြင့်သော အိမ်ထောင်ဦးစီးများရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၌ အလုပ်လုပ်လျက်ရှိသော အရွယ်ရောက်သူတိုင်းတွင် ကလေးပို၍ နည်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဇယား (၂-၂) တွင် အတန်းပညာပိုမြင့်သော အိမ်ထောင်ဦးစီးများရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၌ စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုးသည် ပို၍နိမ့်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ဤအိမ်ထောင်စုများတွင် အလုပ်လုပ်လျက်ရှိသော အရွယ်ရောက်သူတိုင်းတွင် ကလေးပို၍နည်းသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းတွင် အနည်းဆုံး အတန်းတစ်တန်းကို အောင်မြင်သော အိမ်ထောင်ဦးစီးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် ကလေးမှီခိုသူအချိုးသည် ၂၉.၀ ဖြစ်၍ ၎င်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အတန်းပညာမရှိသည့် အိမ်ထောင်ဦးစီးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် ကလေးမှီခိုသူအချိုးမှာ ၄၉.၄ ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာ ပို၍နိမ့်ကျသော အိမ်ထောင် ဦးစီးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် စီးပွားရှာနိုင်သူ (အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်) တစ်ဦးသည် မှီခိုသူဦးရေကို ပို၍ ထောက်ပံ့ထားရပါသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်မှာကား ဤအုပ်စုနှစ်စု၏ သက်ကြီးရွယ်အိုမှီခိုသူအချိုးများမှာ သိသာစွာကွာခြားမှုမရှိပါ။

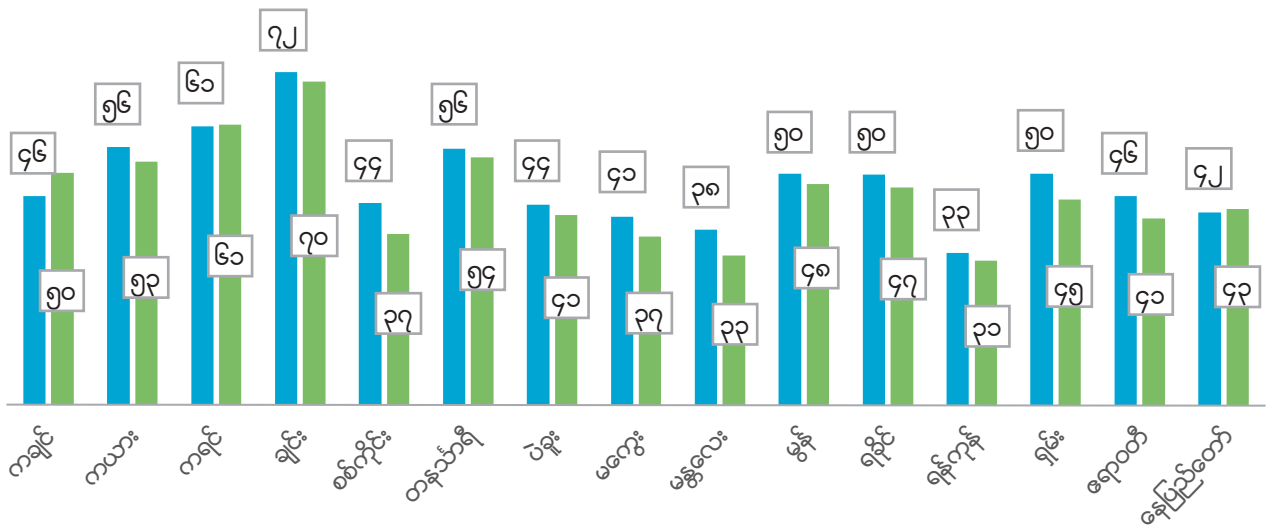
၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းမှစ၍ မှီခိုသူအချိုးများသည် သိသိသာသာ ပြောင်းလဲခဲ့မှု မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် မှီခိုသူအချိုးများ ရေရှည်အားဖြင့် ကျဆင်းခြင်းမှာ သတိပြုဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် လူဦးရေသန်းခေါင်စာရင်းတွင် စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုးကို ၇၃.၉ ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် ဆယ်စုနှစ်(၃)ခုအတွင်း လူဦးရေနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ပုံစံအဓိကပြောင်းလဲခြင်းကို မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ တို့ အကြား(၃)နှစ်တာကာလအတွင်း ပြောင်းလဲမှုအတော်အသင့် ရှိကြောင်းကိုပုံ (၂-၅) တွင် ပြသထားပါသည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် ကလေးမှီခိုသူအချိုး ကျဆင်းကြောင်း ပြသရာ မွေးဖွားနှုန်းကျဆင်းနေကြောင်း ထင်ဟပ်စေပါသည်။ နိုင်းယဉ်လေ့လာကြည့်ပါက မွန်ပြည်နယ်နှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် သက်ကြီးရွယ်အို မှီခိုသူအချိုးပို၍ မြင့်မားလာရာလူတို့၏ မျှော်မှန်းသက်တမ်း ပို၍ ရှည်လာခြင်း သို့မဟုတ် လူငယ်များယင်းဒေသမှရွှေ့ပြောင်းထွက်ခွာသည့်လက္ခဏာကို ပြသ နေပါသည်။ အာဆီယံအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ အခြေအနေကိုလေ့လာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုးသည် အင်ဒိုနီးရှား၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံများနှင့် အလွန်တူနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ (ပုံ ၂-၆)

စုစုပေါင်း၊ ကလေးနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုတို့၏ မှီခိုသူအချိုး(သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ နှင့် မြန်မာ့နေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇)

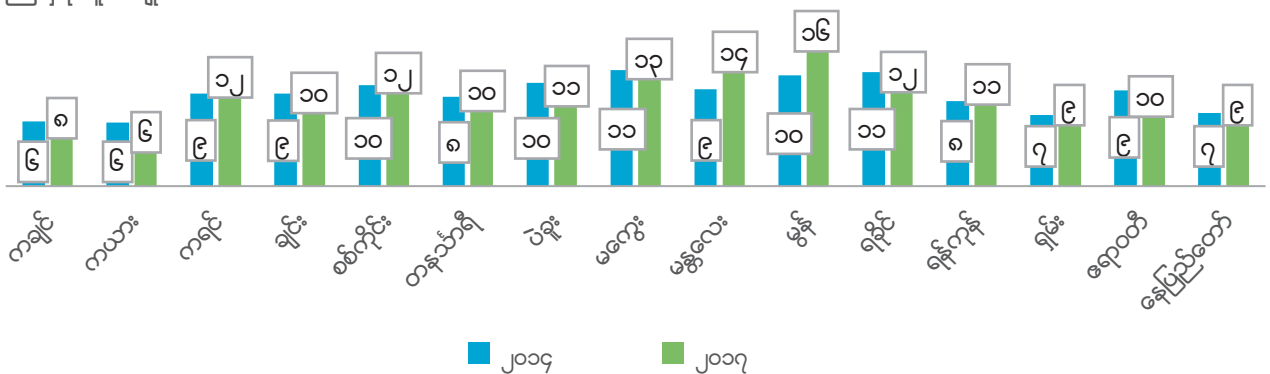
စုစုပေါင်းမှီခိုသူအချိုး

ကလေးမှီခိုသူအချိုး

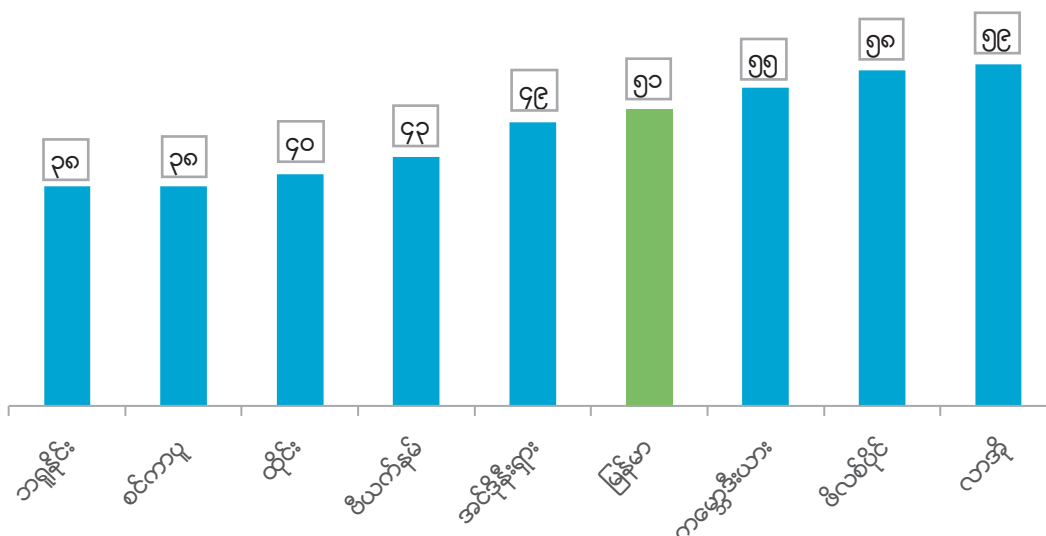
သက်ကြီးမှီခိုသူအချိုး

■ ၂၀၁၄ ■ ၂၀၁၇

အာဆီယံနိုင်ငံများ၏မှီခိုသူအချိုး (၂၀၁၆ ခုနှစ်)

ဇယားမြစ်။ ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေဌာန၏ ကမ္ဘာ့လူဦးရေအလားအလာစာအုပ်မှ အသက်ပြန့်ချက်အပေါ်မူတည်၍ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ဝန်ထမ်းများမှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်သည်။ <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.DPND> မြန်မာနိုင်ငံအတွက် MLCS 2017 ကိုအခြေခံထားပါသည်။

၂ - ၅ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

စစ်တမ်းအမျိုးမျိုးတွင် အသုံးပြုသောနည်းစနစ်များ၏ ကွာခြားချက်များကြောင့် မသန်စွမ်းမှုအကြောင်းအရာများကို နှိုင်းယှဉ်ရာ၌ အခက်အခဲရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မသန်စွမ်းသူများ၏ အကြောင်းအရာများကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ အချို့စစ်တမ်းများတွင် တိုင်းတာဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် အစဉ်အမြဲလိုပင် နည်းစနစ်ကွာခြားမှုများကြောင့် ရလဒ်များကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရာတွင် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေပါသည်။ ပထမဆုံးဖြစ်သော မသန်စွမ်းခြင်းဆိုင်ရာ အကြီးဆုံးစစ်တမ်းမှာ “မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူစစ်တမ်း ၂၀၀၉-၂၀၁၀” ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းတွင် နမူနာ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၀၈,၀၀၀ ကို ကောက်ခံခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းတွင် ပထမဦးဆုံး တစ်နိုင်ငံလုံးကို ကိုယ်စားပြုသော မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေကို ဖော်ပြခဲ့ပြီး ၎င်းသည် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံတကာမသန်စွမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုမူဘောင် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု၏ တိုးတက်မှုကို စောင့်ကြည့်ဖော်ပြသည့် အခြေခံအချက်အလက် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်းတွင် ကလေးလုပ်သားနှင့်ကျောင်းမှ လုပ်ငန်းခွင်သို့ အကူးအပြောင်းနှင့် မသန်စွမ်းခြင်း အကြောင်းအရာတို့ကို မေးမြန်းလေ့လာခဲ့ပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားသောရလဒ်များနှင့် နည်းစနစ်များကို ဇယား(၂-၄)တွင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

စစ်တမ်းများတွင် တွေ့ရှိရသည့် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

စစ်တမ်း	မသန်စွမ်းသူအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်	မသန်စွမ်းသူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း
မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူစစ်တမ်း ၂၀၀၉-၂၀၁၀	(အမည်)သည် လုပ်ဆောင်မှုတွင်(သို့)နေ့စဉ်ဘဝဆောင်ရွက်မှု စွမ်းရည်နှင့်ခွန်အား၊ အမြင်၊ အကြားနှင့် ဉာဏ်ရည်(သို့)သင်ယူနိုင်မှုတို့တွင်အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ရှိပါသလား။	၂.၃
သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄	ဝါရှင်တန်အဖွဲ့၏အတိုမှတ်ချက်(၄)ခု ^၅ (အမည်)သည်အခက်အခဲတစ်စုံတစ်ရာရှိပါသလား။ ၁။ အမြင် ၂။ အကြား ၃။ လမ်းလျှောက်သွားလာခြင်း ၄။ မှတ်မိခြင်းနှင့်အာရုံစိုက်နိုင်ခြင်း	၄.၆
လုပ်သားအင်အား စစ်တမ်း ၂၀၁၅	ဝါရှင်တန်အဖွဲ့၏အတိုမှတ်ချက်(၆)ခု (အသက် ၅ နှစ်နှင့်အထက်) ^၆ (အမည်)သည် အခက်အခဲတစ်စုံတစ်ရာရှိပါသလား။ ၁။ အမြင် ၂။ အကြား ၃။ လမ်းလျှောက်သွားလာခြင်း ၄။ မှတ်မိခြင်းနှင့်အာရုံစိုက်နိုင်ခြင်း ၅။ မိမိကိုယ်ကိုကရုစိုက်ခြင်း ၆။ ဆက်သွယ်ခြင်း	၇.၇
မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇	(အမည်)သည်အောက်ဖော်ပြပါတစ်ခုခုရှိယွင်းပါသလား။ ၁။ မချို့ယွင်းပါ ၂။ ကိုယ်ခံအားချို့ယွင်းသည် ၃။ အကြားချို့ယွင်းသည် ၄။ အမြင်ချို့ယွင်းသည် ၅။ အသိစိတ်ချို့ယွင်းသည် ၆။ အခြားချို့ယွင်းသည် ၇။ ပေါင်းစုံချို့ယွင်းသည်	၂.၈

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ အစီရင်ခံစာတွင် မသန်စွမ်းမှုများမှာ ၂.၈ ဖြစ်သည်။ (အမှတ်စဉ် ၂ မှ ၇ ထိစုစုပေါင်း) အလားတူပင် အခြားစစ်တမ်းများတွင်လည်း မသန်စွမ်းမှုများမှာ အသက်ကြီးလာသည့်အပိုင်းတွင် ပိုများလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ ၌ မသန်စွမ်းသူ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံသည် အသက် ၅၀ နှစ်အထက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မကြာမီက ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းမှ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒအစီရင်ခံစာ (Policy Brief on Disability) အရ မသန်စွမ်းသူများသည် ပညာသင်ယူရန်၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ပြုရန်အတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းပါးကြောင်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။

၅ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာစာရင်းအင်းဝါရှင်တန်အဖွဲ့သည် ကုလသမဂ္ဂစာရင်းအင်းဌာနခွဲအောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော ကုလသမဂ္ဂ မြို့တော်အဖွဲ့အစည်း(UN city group) တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

၆ အကယ်၍အသက် (၀-၄) ပါဝင်ခဲ့လျှင်၊ အခြားစစ်တမ်းများအရ ဤအသက်အုပ်စုတွင် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာနှုန်း အလွန်နည်းသည့်အတွက် စုစုပေါင်း မသန်စွမ်းမှုနှုန်းမှာ ၇.၇ ထက် နည်းနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။

စွမ်းအင်နှင့်လျှပ်စစ်

စွမ်းအင်ရရှိမှုသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာများ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အတွက် အဓိကတည်ဆောက်ရမည့် လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် စွမ်းအင်ကိုရေရှည် သုံးစွဲနိုင်စေရန် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤအခန်းတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် နှစ်ခုလုံး၌ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်အတွင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်အသုံးပြုမှု မည်ကဲ့သို့ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည်ကို သုံးသပ်တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ စွမ်းအင်ရရှိမှု ပိုမိုသုံးစွဲလာနိုင်ရေးတွင် နိုင်ငံအနေဖြင့် အောင်မြင်မှုများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများရှိခဲ့ပြီး စွမ်းအင်ရရှိမှု တိုးတက်လျက် ရှိရာ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် အောင်မြင်မှုများ တွေ့ရှိရပါသည်။ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များရရှိရန် စာရင်းအင်း အချက်အလက်များကို ပထမကြည့်ရမည်ဖြစ်ပြီး အလင်းရောင်ရရှိရေးနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စွမ်းအင်ရရှိမှု အရင်းအမြစ်များကို နောက်ပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃ - ၁ ကောက်ယူခဲ့သော စွမ်းအင်စာရင်းအင်းအချက်အလက် အပေါ် သုံးသပ်ချက်

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS 2017) တွင် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုကို ကွဲပြားခြားနားသည့် မေးခွန်းများ မေးမြန်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့မေးမြန်းမှုကို အပြန်အလှန် စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် အတွက် ရပ်ကွက် (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာအဆင့်အထိ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသို့ မေးမြန်းခဲ့သည့်မေးခွန်းလွှာတွင် (၁) အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ (၂) ရပ်ရွာလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ (၃) မီးအလင်းရောင်ရရှိမှု အဓိကအရင်းအမြစ်တွင် မည်သည့် စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုခဲ့ပါသနည်း။ (၄) ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် မည်သည့်စွမ်းအင် အရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုပါသနည်း စသည့်မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း၊ ရပ်ရွာဒေသအတွင်း (သို့မဟုတ်) အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံမှ ဓာတ်အားလှိုင်းစသည်တို့ဖြင့် သုံးစွဲသည်ကို ခွဲခြားသိရှိနိုင်ရန် အချက်အလက်များ စုဆောင်းရရှိခဲ့ပါသည်။^၇ ရပ်ရွာမေးခွန်းလွှာအပိုင်းတွင် ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာ (၁,၁၄၅) တွင် မေးမြန်းခဲ့သော မေးခွန်းများသည် အိမ်ထောင်စုများမှဖြေဆိုမှုနှင့်အတူ ရပ်ရွာဒေသအဆင့် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ ရှုထောင့် ၃ ခုအတွက် မေးခွန်းများမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ရပ်ရွာမေးခွန်းလွှာတွင် ရပ်ကွက် (သို့မဟုတ်)ကျေးရွာများတွင် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း၊ ရပ်ရွာဒေသအတွင်း ဓာတ်အားလှိုင်း နှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ဓာတ်အားပေးလှိုင်းစသည်ဖြင့် သိရှိနိုင်ရန်အတွက် တတ်သိနားလည်သည့် ဖြေဆိုသူများကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှုအပေါ်နှိုင်းယှဉ်ထားသောအချက်အလက်များ-အထူးသဖြင့်ဓာတ်အားလှိုင်းဆက်သွယ်မှုများ၊ ကွဲပြားခြားနားသောစစ်တမ်းများ (သို့) အရင်းအမြစ်များသည် စိန်ခေါ်မှု များဖြစ်နိုင်ခြင်း၊ ရှင်းလင်းသောပုံစံကို မဖော်ပြနိုင်သေးသော်လည်း အခြားသောစစ်တမ်းများနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးဖော်ပြခြင်း၊ စာရင်းအင်းကောက်ယူစုစည်းမှုနည်းလမ်းသည် စာရင်းအင်း အချက်အလက်စုစည်းမှုကို သိသာထင်ရှားစွာ အကျိုးပြုပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကောက်ယူခဲ့သောစစ်တမ်းများတွင် အိမ်ထောင်စုများမှ ဖြေကြားသူများ၏ ဖြေကြားချက်များ အပေါ်တွင် အပြည့်အဝ မှီခိုအားထားခဲ့ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် မည်သည့် ဓာတ်အားလှိုင်းရင်းမြစ်များမှ ဆက်သွယ်သုံးစွဲနေမှုကို အမြဲတမ်းရှင်းလင်းမှု မရှိခဲ့သော်လည်း ယခု အချက်အလက်ကောက်ယူသည့်နည်းလမ်းသည် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း၊ ရပ်ရွာဒေသအတွင်း ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ဓာတ်အားပေးလှိုင်းစသည်ဖြင့် မည်သည့်စွမ်းအင်ရင်းမြစ် အမျိုးအစားမှ ရယူသုံးစွဲနေသည်ကို အကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်းမေးမြန်းမှုတွင် စစ်တမ်းကြီးကြပ်သူများသည် မည်သည့် ဓာတ်အားပေးလှိုင်းများမှ အရင်းအမြစ်များ ရယူသုံးစွဲနေမှုကို ခြေရာခံ၍ ၎င်းအချက်အလက်များကို စာရင်းကောက်ယူမှုမှတစ်ဆင့် ဖြေဆိုသော အိမ်ထောင်စုများသို့ ပြောကြားပေးရန် ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။ ဤချဉ်းကပ်မှုနည်းလမ်းများသည် အိမ်ထောင်စုမေးခွန်းလွှာတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း အရင်းအမြစ်များ ရယူသုံးစွဲမှုမေးခွန်းကို ကောက်ယူရာတွင် များစွာ အထောက်အကူ ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။

၃ - ၂ အလင်းရောင်ရရှိမှု စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်

အလင်းရောင်ရရှိမှုသည် တစ်နေ့တာအတွင်း နေအလင်းရောင်ထက် အချိန်နာရီ ကျော်လွန်၍ရရှိပါက ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။ အလင်းရောင် သင့်တင့်စွာရရှိမှုသည် အရွယ်ရောက်သူတိုင်း အတွက် အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အလုပ်များကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး ကလေးများအတွက်လည်း နေဝင်ချိန်တွင် စာပေအတန်းပညာ လေ့လာနိုင်ပါသည်။ ဤအကြောင်းပြချက်တွင် အိမ်ထောင်စုများအတွက် အလင်းရောင်သည် လိုအပ်သော အခြေခံအချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုသည် အလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက် အဓိကစွမ်းအင်ရင်းမြစ်ကို မည်ကဲ့သို့အသုံးပြုသည်ကို ဆန်းစစ်ချက်သည် စွမ်းအင်ရရှိမှု၏ တန်ဖိုးကို အထောက်အပံ့ပေးပါသည်။ မြန်မာအိမ်ထောင်စုများ၏ စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုတွင် အချိန်ကာလအလိုက် မည်ကဲ့သို့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ကို သုံးသပ်လေ့လာမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် MLCS အချက်အလက်နှင့် ယခင်အချက်အလက် ရင်းမြစ်များအကြား လုံလောက်သော နှိုင်းယှဉ်မှုများဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၄.၀ သန်း၏ လူဦးရေ ၂၀.၃ သန်းသည် အိမ်မီးလင်းရေးအတွက် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီကို သုံးစွဲကြကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၈ သိန်း၏ လူဦးရေ ၃ သန်းခန့်သာ သုံးစွဲကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၇ ရပ်ရွာအဆင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်းသည် အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ သို့မဟုတ် အကြီးစားမီးအားပေးစက်များမှတစ်ဆင့် အိမ်ထောင်စုများကို လုံလောက်သည့် လျှပ်စစ်မီးထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက် ရရှိလာသည်။ ထိုင်း၊ တရုတ်တို့ဖြင့် နီးစပ်သောဒေသများတွင် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်မှ တစ်ဆင့် ရရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဇယားကွက် (၃-၁) စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင် (SDG) ညွှန်ကိန်းများ

SDG ညွှန်ကိန်း ၇.၁.၁ သည် လျှပ်စစ်သုံးစွဲနိုင်သော လူဦးရေပါဝင်မှုကို တိုင်းတာရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် "သုံးစွဲမှု" အဓိပ္ပာယ်သည် ရိုးရိုး"ဟုတ်" "မဟုတ်" ထက်ပို၍ လေးနက်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တတ်နိုင်မှုနှင့် ယုံကြည်စိတ်ချနိုင်မှုတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသည်။ ဤကိစ္စအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင် (Sustainable Development Goals-SDG) သည် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုကို တိုင်းတာရန် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ချဲ့ထွင်ထားသည့် ဘက်စုံအလွှာမူဘောင် (Multi-Tier Framework- MTF) အယူအဆ သဘောထားကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ MTF နည်းလမ်းသည် အမျိုးမျိုးကွဲပြားခြားနားသော တိုင်းတာမှုများကို သုံးသပ်၍ အထပ်အလွှာစနစ် "သုည" မှ "ငါး" အထိ အတန်းအစား အဆင့်ကို သတ်မှတ်ပြီး "သုည" သည် ဝန်ဆောင်မှု မပေးနိုင်ခြင်းနှင့် "ငါး" သည် ဝန်ဆောင်မှု အပြည့်ပေးနိုင်ခြင်းအဖြစ် အမျိုးအစားများ ခွဲခြားထားသည်။ ယင်းအထပ်အလွှာ အတန်းအစားကို ဝန်ဆောင်မှုအရည်အသွေးအရ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သည်။ အထပ်အလွှာစနစ်၏ အရည်အသွေးတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စွမ်းရည်၊ အချိန်ကာလ(နေ့)၊ အချိန်ကာလ(ညနေ)၊ ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်မှု၊ အရည်အသွေး၊ လက်ခံနိုင်မှု၊ တရားဝင်မှု၊ ကျန်းမာမှု နှင့် လုံခြုံစိတ်ချမှုတို့ ပါဝင်သည်။ ဇယားတွင် ဘက်စုံအလွှာမူဘောင် (MTF) ၏ အထပ်အလွှာ စနစ်နှင့် ပင်ကိုယ်အရည်အသွေး အသုံးချမှုတို့ပါဝင်သည်။

		အလွှာ ၀	အလွှာ ၁	အလွှာ ၂	အလွှာ ၃	အလွှာ ၄	အလွှာ ၅
၁။ စွမ်းရည်	စွမ်းအင်		အလွန် နိမ့်ကျသော စွမ်းအင် အနည်းဆုံး ၃ ဝပ်	နိမ့်ကျသော စွမ်းအင် အနည်းဆုံး ၅၀ ဝပ်	အလယ် အလတ် စွမ်းအင် အနည်းဆုံး ၂၀၀ ဝပ်	မြင့်သော စွမ်းအင် အနည်းဆုံး ၈၀၀ ဝပ်	အလွန်မြင့်သော စွမ်းအင် အနည်းဆုံး ၂ ကီလိုဝပ်
	နေ့စဉ် စွမ်းရည်		အနည်းဆုံး တစ်နာရီ (၁၂) ဝပ်	အနည်းဆုံး တစ်နာရီ (၂၀၀) ဝပ်	အနည်းဆုံးတစ်နာရီ (၁)ကီလိုဝပ်	အနည်းဆုံး တစ်နာရီ (၃.၄)ကီလိုဝပ်	အနည်းဆုံး တစ်နာရီ (၈.၂)ကီလိုဝပ်
	(သို့မဟုတ်) ဝန်ဆောင်မှု		တစ်နေ့ ၁,၀၀၀ lmlhrs အလင်းရောင် နှင့် ဖုန်းအား သွင်းခြင်း	လျှပ်စစ် အလင်းရောင်၊ လေဝင် လေထွက်၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ဖုန်းအားသွင်းနိုင်			
၂။ သက်တမ်း	နေ့တစ်နေ့ နာရီများ		အနည်းဆုံး ၄ နာရီ	အနည်းဆုံး ၄ နာရီ	အနည်းဆုံး ၈ နာရီ	အနည်းဆုံး ၁၆ နာရီ	အနည်းဆုံး ၂၃ နာရီ
	ညနေ နာရီများ		အနည်းဆုံး ၁ နာရီ	အနည်းဆုံး ၂ နာရီ	အနည်းဆုံး ၃ နာရီ	အနည်းဆုံး ၄ နာရီ	အနည်းဆုံး ၄ နာရီ
၃။ ယုံကြည်စိတ်ချရမှု						တစ်ပတ် အများဆုံး ၁၄ ကြိမ် မီးပျက်ခြင်း	တစ်ပတ် အများဆုံး ၃ ကြိမ်/ ၂ နာရီ အောက် မီးပျက်ခြင်း
၄။ အရည်အသွေး						ဗို့အားပြဿနာသည် လိုအပ်သော ကိရိယာများ အသုံးပြုမှုတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိ	
၅။ လက်ခံနိုင်မှု					တစ်နှစ် ၃၆၅ ကီလိုဝပ်နာရီ သုံးစွဲမှုစရိတ် စံသတ်မှတ်ချက်သည် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေ၏ ၅% ထက်နည်းသည်။		
၆။ တရားဝင်မှု						ကြိုတင်ပေးကမ်းရောင်းသူ(သို့မဟုတ်) ဘေ(လ်)ကို အသုံးပြုရန်အတွက် ပေးချေသည်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့်ကိုယ်စားလှယ်	
၇။ ကျန်းမာရေးနှင့် လုံခြုံမှု						လွန်ခဲ့သောကာလ မတော်တဆမှု ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် အနာဂတ်အတွက် မြင့်မားသော စွန့်စားမှုအမြင်	

MLCS သည် အဓိကအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုများ ဝင်ရောက်သုံးစွဲခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်၏ သတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းခဲ့သည်။ ပါဝင်သည့်အချက်များမှာ (၁) အိမ်ထောင်စုသည် လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှုကို အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း (သို့မဟုတ်) ရပ်ရွာဓာတ်အားလှိုင်းမှ ရရှိပါသလား၊ (၂) အိမ်ထောင်စုတစ်ခုအသုံးပြုသည့် အဓိကအလင်းရောင်ရရှိသော စွမ်းအင် အရင်းအမြစ် (ဤတွင်ကွဲပြားခြားနားသော လျှပ်စစ်စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ ပါဝင်သည်)၊ (၃) အိမ်ထောင်စုတစ်ခုသည် ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် မည်သည့်လောင်စာမျိုးကို သုံးပါသနည်းစသည့် မေးခွန်းများဖြစ်သည်။ ဤစစ်တမ်းတွင် ဘက်စုံအလွှာမူဘောင် (MTF) အောက်ရှိ လိုအပ်သော ကွဲပြားခြားနားသောညွှန်ကိန်းများ တည်ဆောက်ရန် စွမ်းအင်ရရှိမှုအပေါ် တိကျသော အချက်အလက်များကို ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင် - SDG ညွှန်ကိန်း ၇.၁.၁ ကို ထောက်ပံ့မှုမပြုနိုင်ပါ။

ဇယားပြင်ဆင်ခြင်း - "ဆက်သွယ်မှုများကျော်လွန်၍ စွမ်းအင်ရရှိမှုစစ်ဆေးခြင်း"(ကမ္ဘာ့ဘဏ် 2015)

ဆိုလာနည်းပညာကို အသုံးပြုခြင်း- မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိက အားဖြင့် အလင်းရောင်ရရှိရန် စွမ်းအင်ဖန်တီးမှုတွင် ဆိုလာအိမ်သုံးစနစ်ကို လျင်မြန်စွာ တိုးချဲ့လာ နိုင်ခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်စု ၄ ပုံ ၁ ပုံရှိ လူဦးရေ ၁၃ သန်းကျော်ခန့်သည် အလင်းရောင်ရရှိမှု အဓိကအရင်းအမြစ် အဖြစ် ဆိုလာနည်းပညာကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် သုံးစွဲလာခဲ့ကြသည်။

အိမ်ထောင်စုများသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အကြား ၁၂ နှစ်တာကာလအတွင်း မီးအလင်းရောင်ရရှိရေး အတွက် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီကို အားကိုးသုံးစွဲနေရာမှ လျှပ်စစ်သုံးစွဲနိုင်မှုသို့ ပြောင်းလဲသုံးစွဲခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစ၍ အိမ်အလင်းရောင်အတွက် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုမှာ အမျိုးမျိုးသော စွမ်းအင်ရရှိမှု အရင်းအမြစ် များမှ သုံးစွဲလာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ကို ပုံ (၃.၁) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အိမ်ထောင်စု တစ်ဝက်ခန့်သည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်အလင်းရောင်အတွက် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီကို အသုံးပြုလျက်ရှိပြီး ကျန်ရှိသည့် ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းမှ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်း (သို့မဟုတ်) ရပ်ရွာဒေသဓာတ်အားလိုင်းမှ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်း သုံးစွဲခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီ အသုံးပြုမှု သိသိသာသာ လျော့နည်းလာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အလင်းရောင်အတွက် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီသုံးစွဲမှုမှာ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၇ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပါသည်။ ထိုသို့ကျဆင်းလာမှုမှာ အစိုးရ၊ ရပ်ရွာဒေသနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ဓာတ်အားလိုင်းများကို ပိုမိုအသုံးပြုလာနိုင်ခြင်း၊ မီးအား ပေးစက်၊ အိမ်သုံးဆိုလာစနစ်၊ ဘက်ထရီအိုး သုံးစွဲမှုများကြောင့်ဖြစ်၍ ဖယောင်းတိုင်၊ ရေနံဆီသုံးစွဲမှုမှ လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှုသို့ အစားထိုးပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြလျက် ရှိပါသည်။

မြို့ပြဒေသများတွင် လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှု အမြင့်ဆုံးနှုန်းသို့ ရောက်ရှိချိန်တွင် ကျေးလက်ဒေသများတွင်လည်း အဓိက စွမ်းအင်ပြောင်းလဲသုံးစွဲမှု နေရာယူလာသည်။ ကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများတွင် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီကိုသာ အားကိုးသုံးစွဲနေခြင်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျှင်မြန်စွာ ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျေးလက်ဒေသ အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက်သည် အလင်းရောင်အတွက် လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှုမှာ နှစ်ဆအထိ မြင့်မားလာခဲ့သည်။ ၎င်းမှာ မြို့ပြဒေသများတွင် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ၏ လျှပ်စစ်သုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် သိသာစွာ မြင့်မားလာခဲ့ပါသည်။ မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများတွင်လည်း ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီကို အားကိုး သုံးစွဲနေရသေးသော အိမ်ထောင်စုများ ကျန်ရှိလျက်ရှိပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၂ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့၍ အလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက် အဓိကရင်းမြစ်အဖြစ် လျှပ်စစ်ကို ထင်ရှားစွာ ပြောင်းလဲသုံးစွဲလာခဲ့ကြပါသည်။

ဆိုလာအလင်းရောင်နှင့် အိမ်သုံးဆိုလာစနစ်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆိုလာအလင်းရောင်နှင့် အိမ်သုံးဆိုလာစနစ်ကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ဆိုလာနည်းပညာသည် နေရာယူလာခဲ့သည်။ အလင်းရောင်ရရှိမှု အရင်းအမြစ်တွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် လက်ဆွဲမီးအိမ်သုံးစွဲသော အရင်းအမြစ်ဖြစ်ပါသည်။^၈ ဤလေ့လာ ဆန်းစစ်မှုတွင် "ဆိုလာစနစ်"ကို အသုံးပြုသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလာမီးအိမ် သုံးစွဲမှုသည် ရခိုင်ပြည်နယ် နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင် ဆိုလာနည်းပညာ၏ လေးပုံတစ်ပုံခန့်နှင့် ကယားပြည်နယ်တွင် သုံးပုံတစ်ပုံကျော်ရှိ ပါသည်။

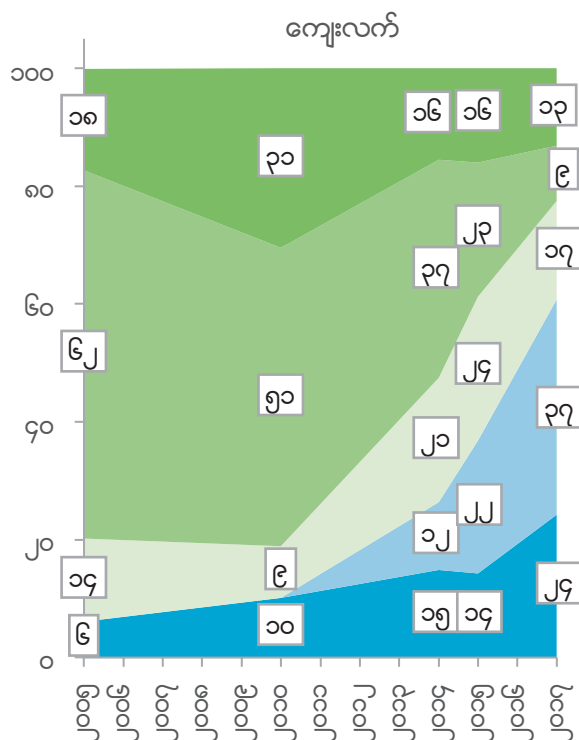
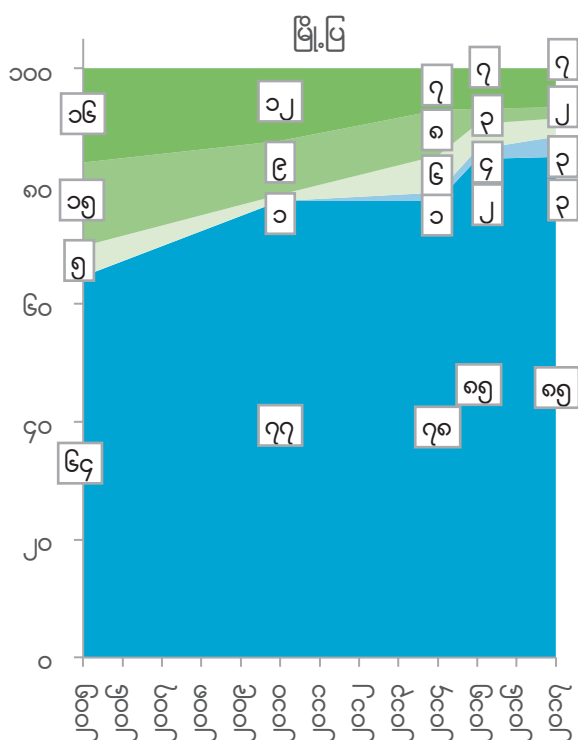
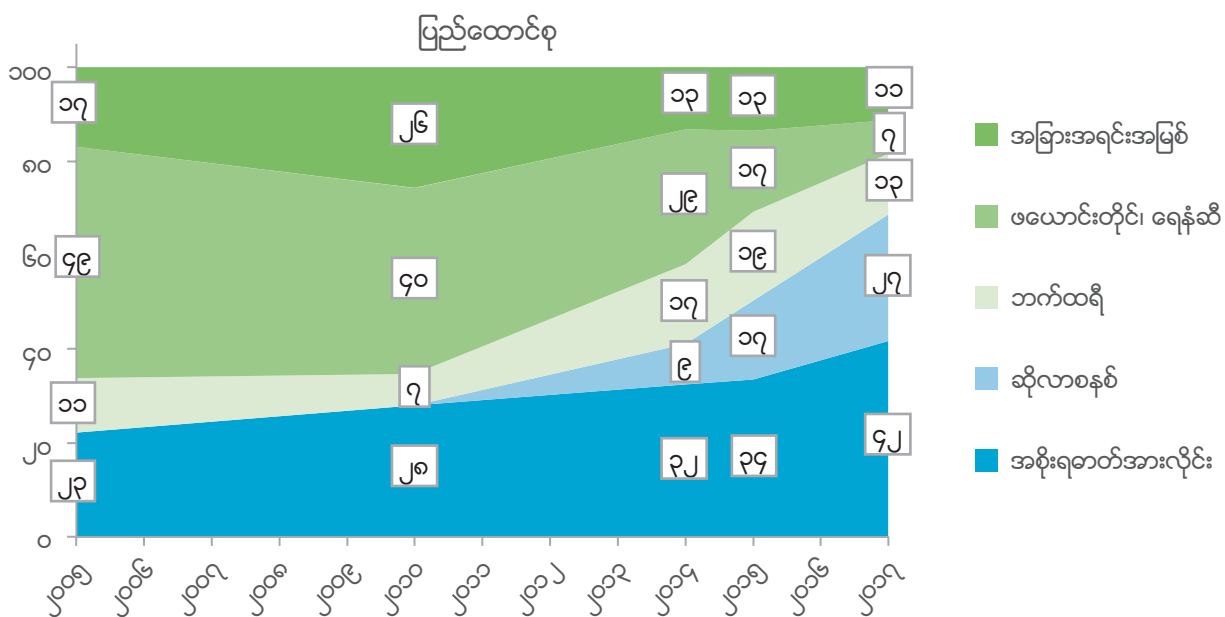
ဆိုလာစနစ်သည် အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှု တိုးတက်ရေးအတွက် အရေးကြီး သော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာသည်။ လွန်ခဲ့သော ၁၂ နှစ်အတွင်းတွင် ဖယောင်းတိုင်သုံးစွဲမှုသည် ကျဆင်း လာရာ စစ်တမ်းကာလအတွင်း ဆိုလာအလင်းရောင်နှင့် အိမ်သုံးဆိုလာ စနစ်အသုံးပြုမှုသည် သိသာစွာ တိုးတက် လာခဲ့သည်။ ယင်းတိုးတက်မှုမှာ ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် မပြောပလောက်သည့်နှုန်းဖြင့် တိုးတက် ခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်လာခဲ့သည်။^၉ ဤတိုးတက်သုံးစွဲမှု များသည် ကျေးလက်ဒေသမှ ရရှိလာခြင်းဖြစ်ပြီး နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြရလျှင် အခြေခံစမှတ်သည် ၂၀၀၉-၁၀ ခုနှစ်တွင် "သုည" မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု၏ သုံးပုံတစ်ပုံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂလိက မီးအား ပေးစက်များသည် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုမှု လျော့နည်းလာခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဘက်ထရီအသုံးပြုမှုသည်လည်း မြို့ပြဒေသများတွင် အမြဲလျော့နည်းလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် ဘက်ထရီအသုံးပြုမှုသည် ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစ၍ သိသိသာသာ တိုးတက်လာခဲ့ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်၍ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လျော့ကျလာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဆိုလာစနစ်နှင့် ဆိုလာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် တိုးတက်လာခြင်းသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် မြင့်မားသော ပြောင်းလဲမှုများဖြစ်သည်။ ပုံ(၃.၂)တွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်များ အကြား တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များတွင် ဆိုလာစနစ် တိုးတက်သုံးစွဲမှုကို ပြသထားပါသည်။ အလျားလိုက် မျဉ်းနှင့် ထောင်လိုက်မျဉ်းတို့သည် ဆိုလာစနစ်ကို အဓိက အလင်းရောင်ရရှိမှု အရင်းအမြစ်အဖြစ် အသုံးပြု

၈ ဆိုလာစနစ်တွင် အိမ်သုံးဆိုလာစနစ်၊ ဆိုလာအလင်းရောင်စနစ်၊ ဆိုလာမီးအိမ် စသည်တို့ပါဝင်သည်။ အိမ်သုံးဆိုလာစနစ် တွင် ကြီးမားသည့်ဆိုလာပြား များ(ပုံမှန်အားဖြင့် ခေါင်မိုးပေါ်တွင်တပ်ဆင်သည်) အလယ်အလတ် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ-ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေခဲသေတ္တာအသေးစား စသည်တို့အတွက် လုံလောက်သည့်လျှပ်စစ်ကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည်။ ကွဲပြားမှုရှိစေရန် ဆိုလာအလင်းရောင်စနစ်သည် ဆိုလာခုံအသေးများကိုညွှန်းပြီး၊ အလင်းရောင်မီးထွန်းရန်နှင့် အသေးစားကိရိယာများ အတွက် အားသွင်းနိုင်သည်။ ဆိုလာမီးအိမ်များကို နေ့ခင်းဘက်နေရောင်အောက်တွင်ထားခြင်းဖြင့် အားပြန်လည်ပြည့်သွင်း နိုင်ပါသည်။ မတူညီသောစစ်တမ်းများကို ကွဲပြားခြားနားစွာကောက်ခံမှုသည် ဆိုလာစွမ်းအင် သုံးမျိုးသုံးစွဲမှုကို ခွဲခြားဖော်ပြရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အပူစွမ်းအင်ကို တစ်မျိုးတည်းပေါင်း၍ ဖော်ပြခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိအိမ်ထောင်စုများအနက် စွမ်းအင်ရရှိမှု တိုးတက်မှုများ၏ ပုံရိပ်များဖြစ်ပါသည်။

၉ IHLCA 2009/2010 တွင် ဆိုလာစနစ်ကို ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ခြင်းမပြုခဲ့ပါ။ သို့သော် အခြားသောရင်းမြစ်များ၌ အများဆုံး ၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

အမျိုးမျိုးသောရင်းမြစ်များမှ အလင်းရောင်ရရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်း (၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း)

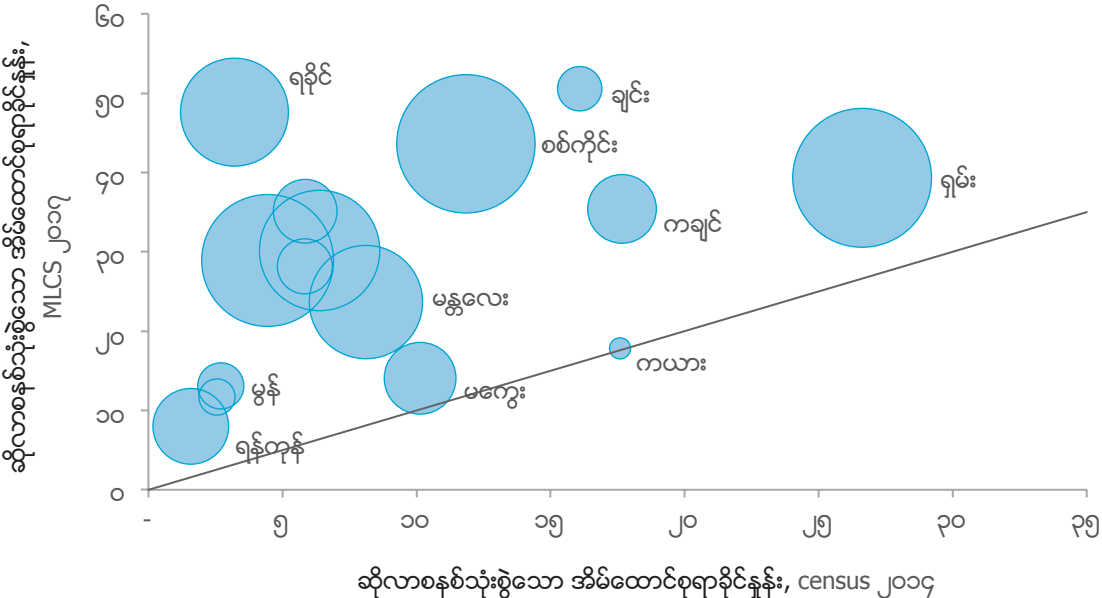
မှတ်ချက်။ ပုံတွင်အိမ်ထောင်စု အလေးပေးရာခိုင်နှုန်းကိုဖော်ပြထားပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ အလင်းရောင်ရရှိမှုအတွက် အဓိကစွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါစစ်တမ်းတွင် အမျိုးအစားများ ကိုက်ညီမှုရှိခြင်းကို သိသာထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားပါသည်။ (၁) ဖယောင်းတိုင်၊ ရေနံဆီ (၂) အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း (၃) ဆိုလာ (ဆိုလာစနစ်၊ အလင်းရောင်စနစ်နှင့် အိမ်သုံးစနစ်)၊ ဘက်ထရီ၊ အခြားအရင်းအမြစ် အားလုံးတွင် ရပ်ရွာလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း(သို့မဟုတ်)အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း၊ နယ်စပ်ဒေသများမှလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း၊ မီးစက်(ပုဂ္ဂလိက သို့မဟုတ် ရပ်ရွာဒေသ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း)၊ ရေစက်နှင့် အခြားတို့ဖြစ်သည်။ အခြားရင်းမြစ်များတွင် အမျိုးအစားအလိုက်ပါဝင်ပြီး ကွဲပြားခြားနားသည့် စစ်တမ်းများ၌ ၎င်းတို့၏ (၁) ပါဝင်မှု (၂) အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် (၃) တွက်ချက်မှုများတွင် အမျိုးအစား အဆင့်အလိုက်တူညီသောအချိန်တွင် ပြုလုပ်ရန်ခက်ခဲပါသည်။ ပုံတွင် ၂၀၀၀ ခုနှစ်သည် IHLCA 2009/2010 ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုံတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်သည် IHLCA 2004/2005 ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်သည် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်သည် MPLCS 2015 ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ IHLCA 2005 နှင့် IHLCA 2010 သည် လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအရင်းအမြစ် (၃)ခု (အစိုးရ၊ ရပ်ရွာဒေသ၊ ပုဂ္ဂလိက) ဖြစ်ပြီး အလင်းရောင်ရရှိမှုအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်သကဲ့သို့ အခြားရင်းမြစ်များဖြစ်သော မီးစက်များလည်း ပါဝင်နေပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းမှတ်တမ်းများ၊ လျှပ်စစ်မီးနှင့်မီးစက်များ၊ မီးစက်များတွင် အိမ်ထောင်စုများအသုံးပြုသည့် မီးစက်များနှင့် ရပ်ရွာဒေသများမှပံ့ပိုးပေးသည့် ဓာတ်အားလှိုင်းများကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ MPLCS တွင် သန်းခေါင်စာရင်း အလင်းရောင်ရရှိမှုမေးခွန်းပုံစံနှင့် အခြားအိမ်ထောင်စုအကြောင်းအရာနှင့် အဓိကလျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အရင်းအမြစ် မေးခွန်းများနည်းတူမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ လက်တွေ့မျက်မြင်အခြေခံ အချက်အလက်များအရမီးစက်များတွင် အသေးစားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်သည့်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း နှစ်ခုပေါင်း၍ တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် MLCS တွင် အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း၊ ရပ်ရွာဒေသလျှပ်စစ်မီးနှင့် နယ်စပ်ဒေသများမှ လျှပ်စစ်မီး၊ ပုဂ္ဂလိကမီးစက်များဟူ၍ အလင်းရောင်ရရှိမှု အရင်းအမြစ် မေးခွန်းများနှင့် အလင်းရောင်ရရှိရန် မည့်သည့်လှိုင်းများမှ အသုံးပြုသည်ဆိုသည်ကို ခွဲခြားထားသည်။

သည် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်းကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အသီးသီးဖော်ပြထားပါသည်။ စက်ဝိုင်းတစ်ခုချင်းစီ၏ ပမာဏသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသော ခန့်မှန်းထားသည့် စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စုကို ပြသထားပါသည်။ တစ်ဖြောင့်တည်းသော ထောင့်ဖြတ်မျဉ်းသည် ညီမျှသောလှိုင်းမျဉ်း ဖြစ်ပြီး ညွှန်ပြချက်တိုင်းသည် "သုည" မှစ၍ ဆိုလာစနစ်အသုံးပြုမှု တိုးတက်မှုများကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။ ကယားပြည်နယ်သည် လှိုင်းမျဉ်းပေါ်တွင် တည်ရှိနေပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တို့အကြား ဆိုလာစနစ် သုံးစွဲမှုနှုန်းတွင် တိုးတက်မှုမရှိသည်ကို ညွှန်ပြနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး(သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်များတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ညီမျှသောလှိုင်းမျဉ်း အပေါ်ဘက်တွင် ပို၍ဝေးပြီး လေထဲတွင် လွင့်နေသော ပူဖောင်းများသည် ပို၍မြင့်မားပါက ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲမှုစနစ် ပို၍ တိုးတက်လျက် ရှိကြောင်း ညွှန်ပြနေပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲမှု အမြင့်ဆုံး အရေအတွက်ဖြစ်ပြီး ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သင့်တင့် သော တိုးတက်မှုကိုသာ တွေ့ရှိရပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင်သာ သုံးစွဲမှုရာခိုင်နှုန်းသည် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ဆိုလာစနစ်သည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံး ၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၄၈ ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးတက်မှုနှုန်း မြင့်တက်လာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်များအနက် ချင်းပြည်နယ်သည် ဒုတိယအများဆုံး ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသောပြည်နယ်ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆိုလာစနစ်ကို အသုံးပြုလာကြပါသည်။^{၁၀}

ပုံ ၃-၂။

ဆိုလာအလင်းရောင်သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (MLCS-ထောင်လိုက်မျဉ်းနှင့် သန်းခေါင်စာရင်း-အလျားလိုက်မျဉ်း)

မှတ်ချက်။ ဖော်ပြပါလှိုင်းသည် MLCS နှင့် Census တွင် အလင်းရောင်ရရှိရန်အတွက် ဆိုလာကိုအသုံးပြုလျက်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ တူညီသည့်ရာခိုင်နှုန်းကို ညွှန်ပြပါသည်။ ဂရပ်ပုံတွင် ဆက်စပ်နေသည့် စက်ဝိုင်းအရွယ်အစားများသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုလာစနစ်ကို အသုံးပြုလျက်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏စုစုပေါင်းအရေအတွက် ခန့်မှန်းချက်များကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အလင်းရောင်အတွက် ဆိုလာစနစ်ကို အားကိုး သုံးစွဲသူအများဆုံး ဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၂ သန်းခန့်ရှိပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲမှု မြန်ဆန်တိုးတက်လာပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ် တွင် အိမ်ထောင်စု၏ ၃ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တစ်ဝက်အောက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိမ်ထောင်စု ၃ သန်းခန့်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၎င်းတို့၏ အိမ်အလင်းရောင်ရရှိရန် အမျိုးအစားအလိုက် ဆိုလာစနစ်ကို အသုံးပြုလာကြပြီး အရေအတွက် အားဖြင့် ဆက်လက်တိုးတက်လာဖွယ် ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏အိမ်ထောင်စု ၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီကို အသုံးပြုလျက်ရှိပြီး မီးအားပေးစက်နှင့် ဘက်ထရီသုံးစွဲမှု လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆိုလာစနစ်သို့ ပြောင်းလဲသုံးစွဲသော အခန်းကဏ္ဍသည် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ကျန်ရှိနေပါသည်။ သို့ရာတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း ရရှိသောနေရာများတွင် ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲမှုမှာ နည်းပါးပါသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း မရရှိသည့် အိမ်ထောင်စု များတွင် ၅၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၎င်းတို့၏အိမ်တွင် အလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက် ဆိုလာစနစ်ကို ယုံကြည်အားကိုးကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်ရရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်း ရရှိသော်လည်း ဆိုလာစနစ်ကို နှစ်သက်ကြောင်း ပြသလျက်ရှိပါသည်။

၁၀ ဤလေ့လာမှုတွင် အရေးကြီးသည့်ဖော်ပြချက်မှာ MLCS တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ကိုယ်စားပြုချက်များသည် သန်းခေါင်စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားခြင်းနှင့် မြားနားမှုရှိပါသည်။ စိတ်ဝင်စားသော စာဖတ်သူအနေဖြင့် စစ်တမ်းအစီရင်ခံစာတွင် ပို၍တွေ့ မြင်နိုင်ပါသည်။

၃ - ၃ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းရရှိမှု

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အလင်းရောင်အတွက် ဆိုလာစနစ်ကို အားကိုး သုံးစွဲသူအများဆုံးဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၂ သန်း ခန့်ရှိသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲမှု မြန်ဆန် တိုးတက်လာပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု၏ ၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တစ်ဝက်အောက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အရင်းအမြစ် အမျိုးမျိုးမှ ရရှိလာသော အချက်အလက်များသည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်မှ စ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရ ဓာတ်အားလိုင်းရရှိမှု တိုးတက်လျက်ရှိကြောင်း ပြသလျက်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ် နေရေး အခြေအနေစစ်တမ်း (MPLCS 2015) နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း(MLCS 2017) တို့တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက်သည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းကို ပုံမှန်တိုးတက် ဆက်သွယ် လျက်ရှိကြောင်း အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များမှ ပြသလျက်ရှိသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း ဆက်သွယ်မှုစာရင်းများကို ဌာနအရင်းအမြစ် ၆ ခုမှ စုစည်းပါသည်။ ယင်းတို့မှာ လျှပ်စစ်စွမ်းအား စီမံရေးဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပို့လွှတ်ရေးနှင့် ကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ် ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း၊ ရန်ကုန်လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေး ကော်ပိုရေးရှင်းနှင့် မန္တလေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေးကော်ပိုရေးရှင်းတို့ဖြစ်သည်။^{၁၁} ပုံ (၃.၃) တွင် လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက် တိုးတက်မှုကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အချက် အလက်များအား အပြာရောင်လိုင်းဖြင့် ကိုယ်စားပြုပြီး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများသည် ၂၀၀၅-၂၀၀၆ ခုနှစ်၌ ၁.၃ သန်းမှ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၄.၁ သန်း အထိ ပုံမှန်တိုးတက်လာသည်ကို ပြသထားပါသည်။ ဤ တိုးတက်မှုသည် ၁၀ နှစ်ကာလအတွင်းတွင် တိုးတက်မှု ၃ ဆ ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ ၃-၃။

အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်း အချက်အလက်များနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များအရ အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက် (သန်းပေါင်း)

မှတ်ချက်။ MMSIS သည် မြန်မာနိုင်ငံစာရင်းအင်း အချက်အလက်ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်၍ စာရင်းအင်းအချက်အလက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အစိုးရလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလိုင်း ဆက်သွယ်မှုစာရင်းအချက်အလက်များကို ဌာနအရင်းအမြစ် ခြောက်ခုမှ စုစည်းပါသည်။ ယင်းတို့မှာ လျှပ်စစ် စွမ်းအားစီမံရေးဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပို့လွှတ်ရေးနှင့်ကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း၊ ရန်ကုန်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့် ဖြူးရေး ကော်ပိုရေးရှင်းနှင့် မန္တလေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေးကော်ပိုရေးရှင်း တို့ဖြစ်သည်။ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များကို mmsis.gov.mm နှင့် နှစ်စဉ်မြန်မာစာရင်းအင်းစာစောင်- ၂၀၁၇ (CSO, 2017) တို့တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။ FY သည် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ဖြစ်ပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ မတ်လအထိ သတ်မှတ်ပါသည်။

အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများနှင့် အိမ်ထောင်စုကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ကွာခြားချက်များသည် (၂) ချက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း(MLCS) တွင် အချို့သော အိမ်ထောင်စုများမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းမှ ရရှိကြောင်းသိရှိရသော်လည်း အသေး

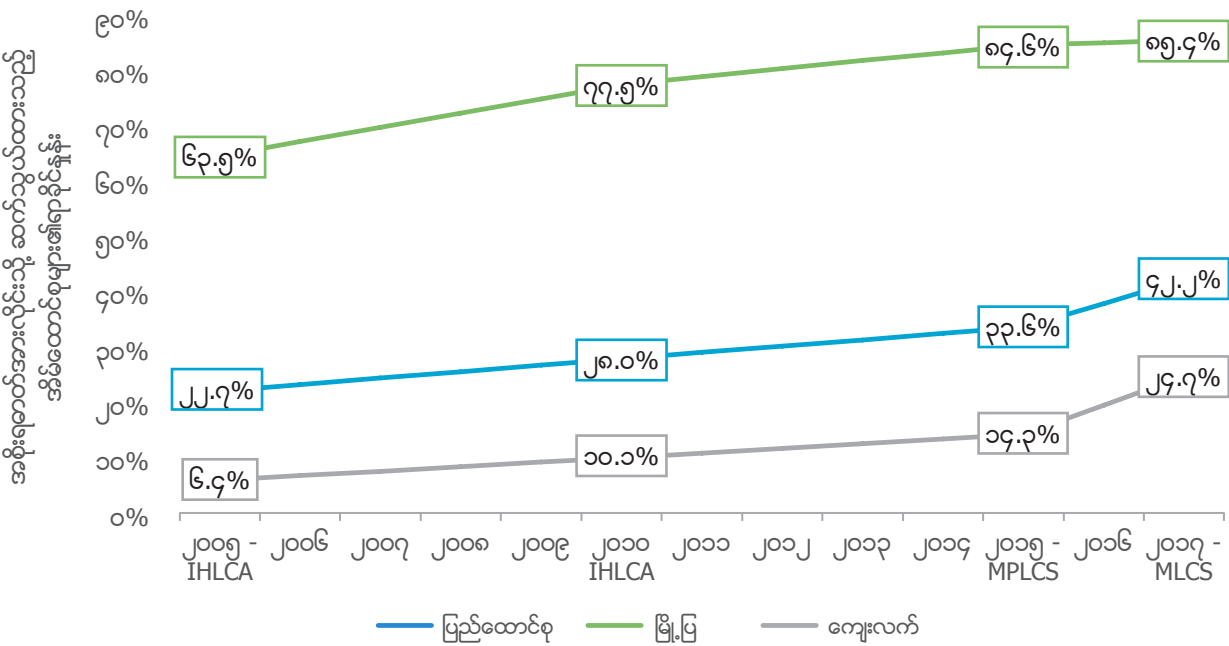
၁၁ အချက်အလက်များကို MMSIS (Myanmar Statistical Information Service) website mmsis.org.mm နှင့် နှစ်စဉ်မြန်မာစာရင်းအင်းစာစောင် ၂၀၁၇ Myanmar Statistical Yearbook (CSO,2017) တို့တွင်ရရှိနိုင်ပါသည်။

စား ဓာတ်အားလှိုင်း(mini-grid)မှ ရရှိခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့မဖြစ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ရာတွင် အချို့သော အခြေအနေများ၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအရင်းအမြစ်ကို ခွဲခြားရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ဒုတိယအချက် အနေဖြင့် အချို့ရွာများတွင် ရွာတစ်ရွာအဆင့်၌ ဆက်သွယ်မှုတစ်ခုသာ ရှိသည်ဟုဖြေဆိုခဲ့ပြီး အိမ်ထောင်စု တစ်ခုထက်ပို၍ လျှပ်စစ်ဆက်သွယ်မှုရှိပြီး လျှပ်စစ်မီတာခကို မျှဝေပေးဆောင်လျက်ရှိကြောင်း မြန်မာ နေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS) စာရင်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့များမှ တွေ့ရှိရသည်။ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများအနေဖြင့် မီတာအရေအတွက် (သို့မဟုတ်) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားခ ပေးဆောင်သောဘီ(လ်) များကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော်လည်း ကျေးရွာအတွင်းလျှပ်စစ်ဆက်သွယ်မှု တစ်မျိုးထဲမက ဆက်သွယ် နေသည့် အိမ်ထောင်စုများအား မှတ်တမ်းတင်မှုများမရှိခဲ့ပါ။ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေစစ်တမ်း (MPLCS) နှင့် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း(MLCS) နှစ်ခုတွင် အစိုးရလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်မှုရှိသော အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်များ (သို့မဟုတ်) အိမ်ထောင်စုအနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်မီတာပုံးရှိမရှိ ဆိုသည့်အချက်ကို ကောက်ယူ ခဲ့ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်များသည် မည်သည့်အခြေအနေအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်နေသည်ကို မသိရှိရ ပါသဖြင့် အချက်အလက်ရင်းမြစ်နှစ်ခု၏ ကွာခြားချက်များကို ရှင်းပြရန်ခက်ခဲပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေ အနေစစ်တမ်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာအချက်အလက် နှစ်ခုတွင် ကွာခြားချက်များကို ရှင်းပြနိုင်သည့်အချက်မှာ မီတာပုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု ၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိလျှင် အိမ်ထောင်စု (၁၂) အိမ်သည် မီတာပုံးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုနှင့် အသီးသီးဆက်သွယ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇ အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း လွှမ်းမိုးမှုသည် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တိုးချဲ့ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းရရှိမှုကို နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်အထိ အသုံးပြု နိုင်ခဲ့ ပါသည်။ ပုံ(၃-၄)၌ အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း ရယူအသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း အသင့်အတင့်တိုးတက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်းတွင်လည်း သိသိသာသာ ထပ်မံတိုးချဲ့မှုမရှိပါ။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ရာခိုင်နှုန်းအနည်းငယ်သည် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလှိုင်းမှလျှပ်စစ်ကို ရယူသုံးစွဲပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရပ်ရွာ၊ ဒေသတွင်း ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ၁.၃ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံမှ ဓာတ်အား လှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်လျက်ရှိပါသည်။ အခြားသောဓာတ်အားလှိုင်း အသုံးပြုမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ဤအခန်း ၏ နောက်ဆက်တွဲ အခန်းများတွင် ဆွေးနွေးထားပါသည်။

ပုံ ၃-၄။

၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်း

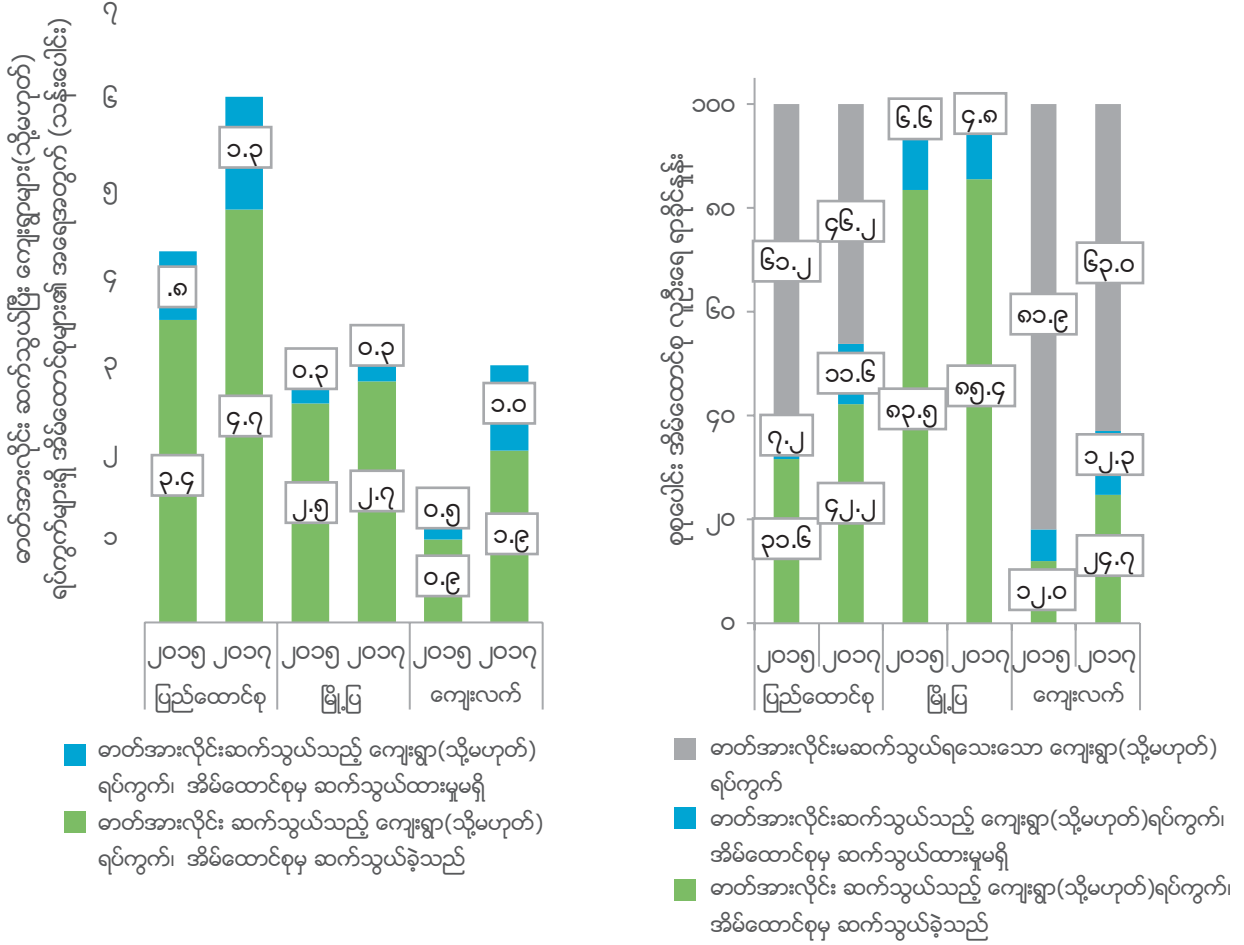
မှတ်ချက်။ နှစ်အလိုက် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်း အရင်းအမြစ်များအတွက် "Linear Interpolation" ကို အသုံးပြုထားပါသည်။ အချက်အလက်များသည် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းတွင် အလင်း ရောင် ရရှိမှုအရင်းအမြစ်မှ အိမ်ထောင်စုများ၏ လျှပ်စစ် အသုံးပြုမှုရာခိုင်နှုန်းကို IHLCA 2005 နှင့် IHLCA 2010, MPLCS အစီရင်ခံစာများမှ ဖော်ပြထားပါသည်။ အချက်အလက်များသည် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်းကို MLCS အစီရင်ခံစာမှ ဖော်ပြထားပါသည်။

အစိုးရဓာတ်အားလောင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက်သည် ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ဧပြီလအထိ ၃.၆ သန်းရှိပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် ၄.၅ သန်းအထိ တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ပုံ (၃-၃) ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်းတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲမှုသည် သိသိသာသာ တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်တစ်နှစ်၏ ပထမသုံးလပတ်နှင့် နောက်ဆုံးသုံးလပတ်အတွင်းတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆက်သွယ်ထားသည့်အရေအတွက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်အထိ တိုးတက်ခဲ့ပါသည် (အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပုံ (၃-၃) တွင် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်) သိသာသည့် အောင်မြင်မှုတစ်ခုမှာ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အစိုးရ ဓာတ်အားလောင်း ဆက်သွယ်ရရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ၁.၉ သန်းရှိပြီး တိုးတက်သုံးစွဲနေသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဤဒေသများတွင် လွန်ခဲ့သည့် ၂ နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ယခုအစိုးရ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလောင်းကို ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများသည် ၂ ဆမြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။ အခြေခံတွင် မည်သို့နိမ့်ကျနေသည်ဖြစ်စေ တိုးတက်မှုနှုန်းမြင့်မားမှုကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ အစောပိုင်း၌ အစိုးရဓာတ်အားလောင်း ဆက်သွယ်ရယူအသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အိမ်ထောင်စု ၁၀ အိမ်လျှင် အိမ်ထောင်စု ၁ စုသာ ရှိပါသည်။ မြို့ပြများတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆက်သွယ်အသုံးပြုမှုသည် ပို၍တိုးတက်လာပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်း အိမ်ထောင်စု ၂ သိန်းခန့်အထိ တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ (ပုံ ၃-၅ လက်ဝဲဘက်ဘောင်ကွက်)

အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလောင်း ဆက်သွယ်ထားသည့် မြို့ပြရပ်ကွက်များနှင့် ကျေးရွာများတွင် အိမ်ထောင်စု ၆ သန်းခန့်ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းသိရှိရပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၄.၂ သန်းခန့် တိုးမြှင့်သုံးစွဲလာခဲ့ပါသည်။ သို့သော်အိမ်ထောင်စု ၆ သန်းတွင် ၁.၃ သန်းသည် ၎င်းတို့၏ရပ်ကွက်များ၊ ကျေးရွာများနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော်လည်း အစိုးရဓာတ်အားလောင်း ရယူသုံးစွဲမှုမရှိပါ။ (ပုံ ၃-၅ လက်ဝဲဘက်ဘောင်ကွက်) ထိုလိုအပ်သည့် ဒေသများတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးမှုကို ချက်ချင်းတိုးချဲ့နိုင်ရန် အလားအလာရှိပါသည်။ ၎င်းဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် အစိုးရဓာတ်အားပေးလောင်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားပြီးဖြစ်၍ ဆက်သွယ်မှုအသစ် ပြုလုပ်ခြင်းထက် ဆက်သွယ်ထားသည့် နေရာများတွင်ပြုလုပ်ပါက စိန်ခေါ်မှုများ နည်းပါးမည်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၃-၅။

ပင်မလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလောင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် ကျေးရွာ(သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များတွင် နေထိုင်၍ ဓာတ်အားလောင်းသို့ ဆက်သွယ်ပြီး အိမ်ထောင်စုနှင့် မဆက်သွယ်ရသေးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အရေအတွက်နှင့် ရာခိုင်နှုန်းများ(၂၀၀၅ - ၂၀၁၇ အတွင်း)

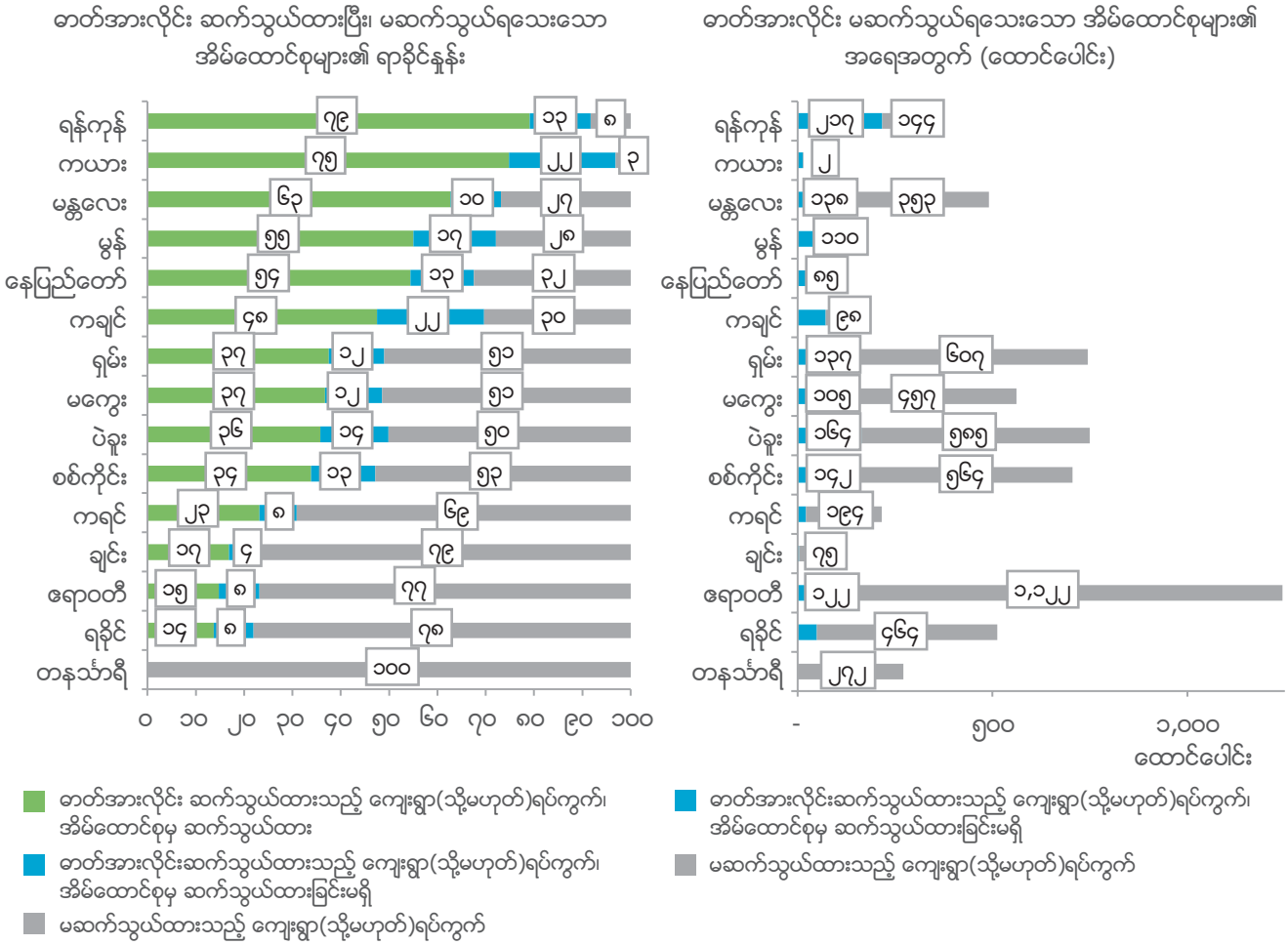

မြန်မာအိမ်ထောင်စု အများစုသည် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းကို ယခုအချိန်ထိဆက်သွယ်မှု မပြုလုပ်နိုင်သေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းဆက်သွယ်ထားမှုမှာ တိုးတက်ခဲ့သော်လည်း စိန်ခေါ်မှုများ ယခုအချိန်ထိ ဦးဆောင်နေပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ (၅၈ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အိမ်ထောင်စု ၁၀ အိမ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၆ အိမ်သည် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားခြင်းမရှိပါ။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရပ်ကွက်များ (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာများတွင် ဆက်သွယ်ထားခြင်းမရှိဘဲ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရပ်ကွက်များ (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာများတွင် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်ထားပါသည်။ (ပုံ ၃.၅ လက်ယာဘောင်ကွက်) ကျေးလက်ဒေသများတွင် ဓာတ်အားလှိုင်းဆက်သွယ်မှု တိုးချဲ့နိုင်ရန် အကြီးမားဆုံး စိန်ခေါ်မှုဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၆၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆက်သွယ်မှုမရှိသေးသည့် ကျေးရွာများတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်းနှင့် အိမ်ထောင်စုများ၏အရေအတွက်သည် အစိုးရ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားလှိုင်းဆက်သွယ်မှု သိသိသာသာပြောင်းလဲလာပြီး ပုံ(၃.၆)တွင် ဤပြောင်းလဲမှုကို ဖော်ပြထားပါသည်။ လက်ဝဲဘက်ဘောင်ကွက်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ရာခိုင်နှုန်းသည် (၁) အစိုးရ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့်ဆက်သွယ်ထားသော်လည်း ကျေးရွာ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များတွင် ဆက်သွယ်မှုမရှိသော ကျေးရွာများ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များ (၂) အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်မထားသော်လည်း ဆက်သွယ်မှုမရှိသောကျေးရွာ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များ (၃) အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားမှုမရှိပါ။ လက်ယာဘောင်ကွက်တွင် ဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် ပေးထား၍ ယင်းအိမ်ထောင်စုများသည် ဆက်သွယ်မှုမရှိသောကျေးရွာ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များတွင် ရှိ၊ မရှိ ကို ခွဲခြားဖော်ပြထားပါသည်။ ဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်းမှာ ရန်ကုန်တိုင်းတွင် ၇၉ ရာခိုင်နှုန်း အထိ မြင့်မားလျက်ရှိပြီး တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် “သုည” ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျော့ကျနေပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်၍ ၁.၂ သန်း ရှိပါသည်။

ပုံ ၃-၆။

အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့် ဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်း ဆက်သွယ်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများအရေအတွက်

ယင်းအိမ်ထောင်စုများထဲမှ အိမ်ထောင်စု ၁ သိန်းသည် ဆက်သွယ်မှုရှိသောကျေးရွာ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များတွင်ရှိပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီးတို့သည်လည်း အလားတူအခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့အိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးပုံတစ်ပုံသည် ဆက်သွယ်မှုရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပါသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စု ၆ သိန်း မှ ၇ သိန်းခန့်သည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းကို လုံးဝရယူနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အိမ်ထောင်စု ၁ သိန်းခန့်သည် ကျေးရွာ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်များတွင် ဆက်သွယ်ထားပါသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ရပ်ရွာဒေသအတွင်း မီးပေးစနစ်ကို အများဆုံး အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များ ရှိပါသည်။

အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း အနည်းငယ်သည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းအစား အခြားသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းများကို မှီခိုနေခြင်းသည် ဓာတ်အားလိုင်းကို အစားထိုးအသုံးပြုနိုင်ရန် အကန့်အသတ်များရှိပြီး ကုန်ကျမှုမြင့်မားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ရယူခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စု ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ရပ်ရွာ (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂလိကဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ကို ဆက်သွယ်ရယူနိုင်ပြီး ၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် အိမ်နီးချင်းနယ်စပ်နိုင်ငံများ၏ ဓာတ်အားလိုင်းမှ ဆက်သွယ်ရယူပါသည်။ ဤသို့ အစားထိုးအသုံးပြုခြင်းသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ အဆိုပါ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အသီးသီးတို့သည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်း ရယူသုံးစွဲနိုင်သကဲ့သို့ အခြားဓာတ်အားလိုင်းကို ပြောင်းလဲသုံးစွဲရာတွင် အကန့်အသတ်များ တွေ့ရှိရပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲ ဇယား(၅) တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းကို ပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းအစား အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံမှ ဓာတ်အားလိုင်းကို မှီခိုနေရပါသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်း မရရှိသဖြင့် အသုံးပြုနိုင်မှုမရှိပါ။ ထိုသို့အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းကို ရရှိအသုံးပြုနိုင်မှု မရှိသည့်အတွက် ရပ်ရွာဒေသ ဓာတ်အားလိုင်းကို ပို၍ မှီခိုအားထား အသုံးပြုနေရပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတို့သည် အစိုးရဓာတ်အားလိုင်းသို့ ပြောင်းလဲသုံးစွဲရန် ဓာတ်အားလိုင်းများရှာဖွေရာ၌ ကန့်သတ်ချက်များ တွေ့ရှိရပါသည်။

၄

ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းများ

ဤအခန်းတွင် စားသုံးကုန်စည်နှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းများအပေါ်တွင် အိမ်ထောင်စု ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို အပိုင်းနှစ်ပိုင်းဖြင့် စစ်ဆေး တင်ပြထားသည်။ ပထမပိုင်းတွင် ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယို၊ ထမင်းပေါင်းအိုး ကဲ့သို့သော အိမ်သုံးပစ္စည်းများကိုဆန်းစစ်ပြီး ဒုတိယပိုင်းတွင် မိသားစုအိမ်ရာ ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြု ထားသည့် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကို ဆန်းစစ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၄ - ၁ အိမ်ထောင်စုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု

ဤအခန်း၌ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သွားလာရေးတို့တွင် နည်းပညာတိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုများကို မြင်တွေ့နိုင်သည်။ ဖုန်းနှင့်ဆိုင်ကယ် အသုံးပြုမှုမှာ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် မြင့်မားလာပြီး ရေဒီယို၊ ကက်ဆက်နှင့် စက်ဘီးအသုံးပြုမှုမှာ အချိန်ကာလအလိုက် လျော့ကျလာသည်။

အိမ်ထောင်စု၏ အသုံးစရိတ်များတွင် စားသုံးကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအမည်များ တိုးတက်လာသည်မှာ စီးပွားရေး အခြေအနေတိုးတက်မြင့်မားလာသည့် သွင်ပြင်လက္ခဏာဖြစ်ပါသည်။ အစောပိုင်းလေ့လာမှုများအရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသုံးစရိတ်တိုးတက်မှုတွင် ဤအမျိုးအမည်များသည် မြင့်မားစွာ ပြောင်းလဲနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် MPLCS အစီရင်ခံစာအရ အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ် ၁ ရာခိုင်နှုန်း ကြီးမြင့်လာသည်နှင့်အတူ အိမ်ထောင်စု တာရှည်ခံပစ္စည်း ၃ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်ပြောင်းလဲသုံးစွဲလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သော ၁၀ ခုနှစ်ခန့်က အိမ်သုံးကုန်စည်များ တိုးတက်သုံးစွဲမှုသည် အိမ်ထောင်စု စီးပွားရေးအခြေအနေ ကောင်းမွန်ဖွယ်ရှိသည်ကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ ၎င်းမှာ လျှပ်စစ်ရရှိရေးတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်လာခြင်း၊ များပြားကြီးကျယ်သော ကုန်စည်ဈေးကွက်များ ဆောင်ရွက်လာခြင်းနှင့် ဆက်စပ်ကုန်စည်ဈေးနှုန်းများ ပြောင်းလဲလာခြင်းနှင့်အတူ အသေးစားဈေးငွေရရှိမှုများတိုးမြင့်လာခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် MPLCS အစီရင်ခံစာအရ စားသုံးကုန်ဈေးနှုန်းများ၊ ဝယ်ယူရရှိနိုင်မှုများသည်လည်း လွတ်လပ်သော ငွေလဲလှယ်နှုန်းထားများနှင့်အတူ သိသာစွာ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကျေးလက်မီးလင်းရေး (အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆိုလာစနစ်) လုပ်ငန်းသည် အိမ်အသုံးအဆောင် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်မှု အခွင့်အလမ်းကို ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းပျိုးနေသော ကျေးလက်ဈေးကွက်များကို ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လွယ်ကူရှင်းလင်းလာခြင်းတို့ကြောင့် စားသုံးကုန်စည် သွင်းကုန်များအတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိမည့် အခွင့်အရေးများကို ဖွင့်လှစ်လိုက်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စားသုံးကုန်စည် အမျိုးအစားများအပေါ်တွင်လည်း အကျိုးသက်ရောက်နိုင်ဖွယ်ရှိလာသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း၏ အိမ်ထောင်စုစားသုံးမှုအပိုင်းသည် အိမ်ထောင်စု ဝယ်ယူအားနှင့် ကြွယ်ဝမှုအတွက် ယင်းကုန်စည်များ၏ အရေးပါမှုအချက်ကို အဓိအရမ်းယူ ဖော်ပြခဲ့ပြီး ကွဲပြားခြားနားသော စားသုံးကုန်စည် ၃၅ မျိုး၏ သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းတွင်အိမ်သုံး လျှပ်စစ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ အိမ်သုံးပရိဘောဂများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသုံးပစ္စည်းအမျိုးအစားတို့ပါဝင်သည်။ စစ်တမ်းတွင်ကုန်ပစ္စည်းများကို နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် ကောက်ယူသည်။ (၁) စားသုံးသူဈေးဆန္ဒနန်းတွက်ချက်မှုကို အထောက်အကူပြုရန်အတွက် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း ဝယ်ခဲ့သည့်ကုန်ပစ္စည်းနှင့် (၂) အိမ်ထောင်စုပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်မှု (ယခင်ကဝယ်ယူခဲ့သည်ဖြစ်စေ) တို့သည် အိမ်ထောင်စု ကြွယ်ဝမှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို တိုင်းတာရန်နှင့် စားသုံးမှုစုစုပေါင်းတို့တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် ဝင်ငွေတိုးမှုနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသောကြောင့် ဝင်ငွေတိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် ညွှန်ကိန်းတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။

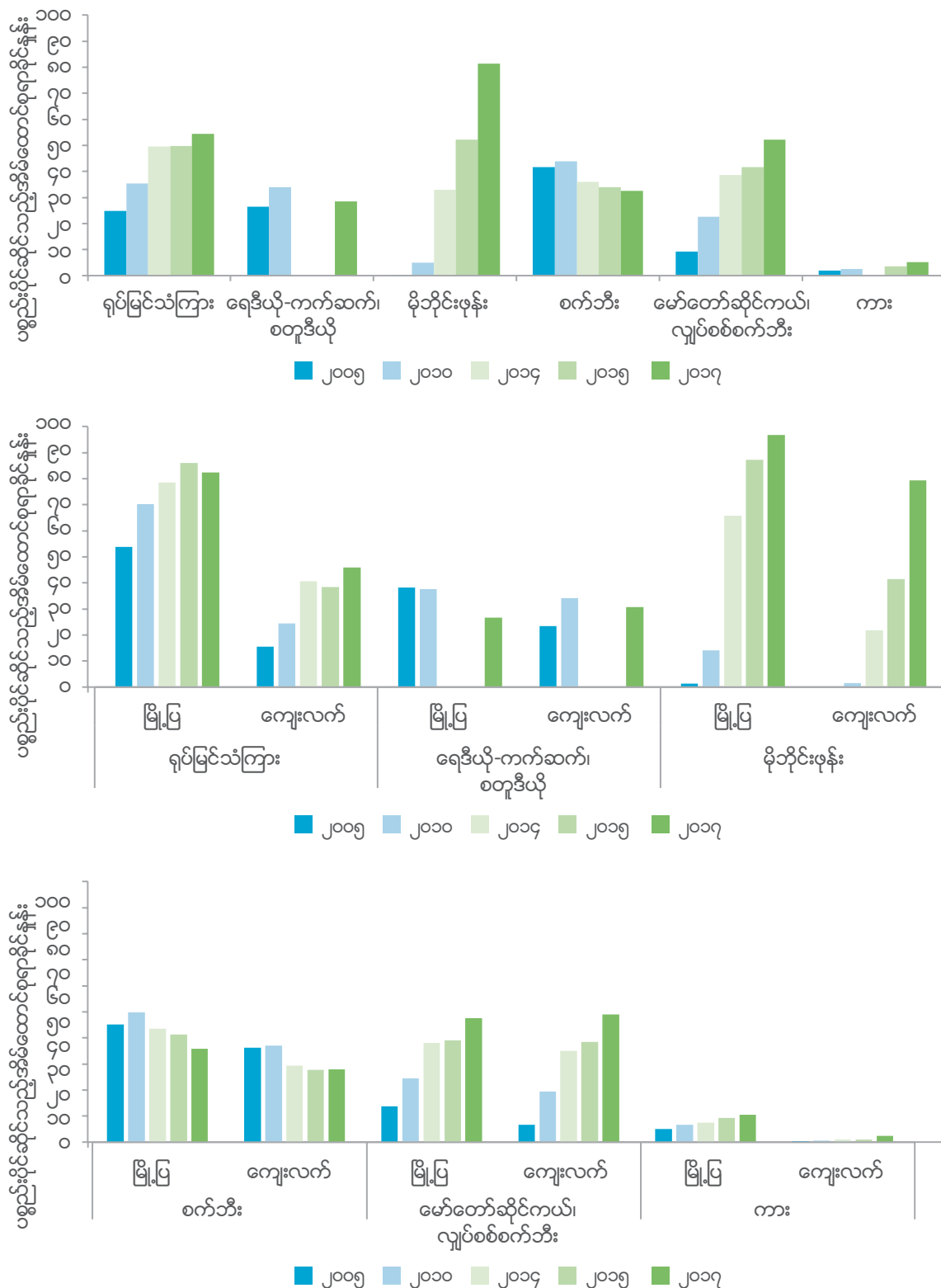
အများစုသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှုများ ရှင်းလင်းစွာ တိုးပွားလာလျက်ရှိသည်။ ပုံ (၄-၁) နှင့် ဇယား (၄-၁) တွင် ပြည်ထောင်စု၊ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသများတွင် အမျိုးမျိုးသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်းများကို ဖော်ပြထားသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ် ပိုင်ဆိုင်မှုများမှာ အချိန်နှင့်အမျှ တိုးတက်လာပြီး ပထမဆုံးသမိုင်း မှတ်တမ်းအနေဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရုပ်မြင်သံကြားပိုင်ဆိုင်မှုသည် အိမ်ထောင်စု၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံ (၂၅ ရာခိုင်နှုန်း) ရှိပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် (၅၄ ရာခိုင်နှုန်း)ဖြင့် ထက်ဝက်ကျော် မြင့်တက်လာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် (၉ ရာခိုင်နှုန်း)ရှိပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် (၅၂ ရာခိုင်နှုန်း) ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် တိုးပွားမှုနှုန်းမှာ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက် နှစ်ခုစလုံးတွင် မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

အချိန်နှင့်အမျှသုံးစွဲမှုနည်းလမ်းသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို နည်းပညာတိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းများဖြင့် အစားထိုးလာကြသည်။ အစပိုင်းတွင် ရေဒီယိုသုံးစွဲမှု တိုးချဲ့ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ကျဆင်းသွားခြင်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်ကတည်းက မြင်တွေ့ခဲ့ရသော မူဝါဒနှင့် နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်း ပြောင်းလဲလာခြင်းကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် MPLCS အစီရင်ခံစာ အရ ၂၀၀၅ နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း ရေဒီယိုအသုံးပြုမှုမြင့်မားလာခြင်းသည် ထိုကာလအတွင်း အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝယ်ယူနိုင်စွမ်းအား တိုးတက်လာခြင်းကိုလည်း ဖော်ပြနေသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်ကတည်းက ရေဒီယို၊ ကက်ဆက်များနေရာတွင် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် စမတ်ဖုန်းများကို ဖျော်ဖြေရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ရင်းမြစ်များအဖြစ် အသုံးပြုလာကြသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အစပိုင်းကာလနှင့် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်လာခြင်းတို့က သုံးစွဲသူတို့ကြိုက်နှစ်သက်မှုနှင့် သုံးစွဲမှုပုံစံ အပြောင်းအလဲတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။

မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကိုလည်း မြို့ပြ/ကျေးလက် အားလုံးနှစ်သက်စွာ သုံးစွဲလာကြသည်။ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက် ဒေသများတွင် ဆက်သွယ်သွားလာရန်အတွက် စက်ဘီးများနေရာတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ် များကို ပို၍နှစ်သက်စွာအသုံးပြုလာကြသည်။ မြို့ပြတွင် ကားပိုင်ဆိုင်သူ နည်းသေးသော်လည်း အရေ အတွက် တိုးပွားလာသည်ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၂၀ တွင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုသာ ကား (သို့မဟုတ်) အခြားသော ယာဉ်ပိုင်ဆိုင်ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၁၀ စုတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုက ကား (သို့မဟုတ်) အခြားသော ယာဉ်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး ကွန်ယက်လိုင်း သုံးစွဲမှုမြင့်တက်လာခြင်းနှင့်အတူ လျှပ်စစ်ပေါင်းအိုးနှင့် ပန်ကာကဲ့သို့သော အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုအသုံးပြုလာနိုင်စေပါသည်။ အိမ်ထောင်စု အလင်းရောင် ရရှိရန်အတွက်ရပ်ရွာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်နှင့် ဆိုလာစနစ် အပါအဝင် အခြား စွမ်းအင်ရင်းမြစ်များ အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အဆိုပါ အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ သိသာစွာနည်းပါးနေပါသည်။ အဆိုပါ စွမ်းအင်ရင်းမြစ်များမှ ထုတ်လုပ်သော စွမ်းအင်မှာ ပမာဏနည်းပါးခြင်းနှင့် စရိတ်ကြီးမြင့်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းကို ဆက်လက် တိုးချဲ့တပ်ဆင်မှု အဆင့်တူတိုင်းတွင် တည်ငြိမ်ပြီး မြင့်မားသော လျှပ်စစ်ဓိုအားရရှိရန် ခက်ခဲသည်။ တည်ငြိမ်သော လျှပ်စစ် ထောက်ပံ့မှု လိုအပ်သော လူသုံးကုန် ပစ္စည်းများမှာ ရေခဲသေတ္တာများဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုအများအပြား တွင် ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပဲ လျှပ်စစ် စွမ်းအင်နည်းပါးစွာ သုံးစွဲနိုင်သော ထမင်းပေါင်းအိုး မျိုးကိုသာ ရွေးချယ် အသုံးပြုနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲသူများသည် အများ အားဖြင့် မြို့ပြရောကျေးလက်တွင်ပါ အစိုးရလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ရရှိသူများသာဖြစ်သည်။ ဥပမာအနေဖြင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလင်းရောင်ရရှိရန်အတွက် အစိုးရ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ကိုအသုံးပြုကြပြီး ၎င်းတို့အထဲမှ ထမင်းပေါင်းအိုး ပိုင်ဆိုင်သူမှာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားအသုံးပြုမှုမှာမူ အစိုးရလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလိုင်း တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်မှုမရှိပဲ အနည်းငယ်သာ ဆက်စပ်မှုရှိနိုင်သည်။ အစိုးရလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလိုင်း မရရှိ သောနေရာများတွင် လတ်တလော၌ ဘက်ထရီပါဝါသုံးစွဲနိုင်သော ရုပ်မြင်သံကြားမျိုးကိုသာ အသုံးပြုနေ ကြသည်။

တာရှည်ခံပစ္စည်း အမျိုးအစားအလိုက် ပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှု စစ်တမ်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေ စစ်တမ်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေ စစ်တမ်းမှလည်းကောင်းဖြစ်ပါသည်။ ရေဒီယို-ကက်ဆက်၊ စတူဒီယိုတို့၏အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ အစစ်အမှန်အသိအမြင်ပေါ်မူတည်၍ အနည်းငယ် ကွဲပြားခြားနားပြီး အများအားဖြင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည့် အစစ်အမှန်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စု စားဝတ် နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်းတွင် အိတ်ဆောင် ရေဒီယို၊ စီဒီမပါသည့် ရေဒီယို-ကက်ဆက်နှင့် စီဒီမပါသည့် ကက်ဆက်တို့ပါဝင်ပြီး မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် ရေဒီယို၊ စီဒီမနှင့်ကက်ဆက်တို့ပါဝင်သည်။

အနည်းဆုံးပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းတစ်မျိုးသုံးစွဲနေသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

ပစ္စည်းအမျိုးအမည်	မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း MLCS 2017			မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေဘက်စုံ လေ့လာမှုစစ်တမ်း IHLCA 2005		
	ပြည်ထောင်စု	မြို့မြ	ကျေးလက်	ပြည်ထောင်စု	မြို့မြ	ကျေးလက်
စမတ်ဖုန်း	၇၂.၂	၈၇.၃	၆၆.၁	၀.၄	၁.၄	၀.၁
ကီးပက်ဖုန်း	၂၀.၃	၁၉.၀	၂၀.၉			
ရုပ်မြင်သံကြား	၅၄.၅	၇၉.၄	၄၄.၄	၂၄.၈	၅၁.၉	၁၅.၁
ရေဒီယိုကက်ဆက်	၂၈.၅	၂၅.၇	၂၉.၆	၂၆.၅	၃၇.၀	၂၂.၇
လေအေးပေးစက်	၄.၂	၁၃.၁	၀.၆	၁.၂	၄.၅	၀.၀
ပန်ကာ	၂၉.၀	၆၃.၂	၁၅.၁	၉.၈	၃၁.၅	၂.၀
ဂက်စ်မီးဖို	၅.၃	၁၃.၆	၁.၉	၁.၅	၅.၂	၀.၂
မီးသွေးမီးဖို	၂၅.၄	၄၇.၆	၁၆.၄	၂၂.၈	၆၄.၆	၇.၈
ရေခဲသေတ္တာ	၁၇.၉	၄၃.၇	၇.၄	၅.၂	၁၈.၁	၀.၆
ထမင်းပေါင်းအိုး	၃၇.၆	၇၆.၉	၂၁.၇	၉.၃	၃၁.၂	၁.၅
စက်ဘီး	၃၂.၆	၃၈.၆	၃၀.၂	၄၁.၆	၄၈.၆	၃၉.၁
ကား	၅.၃	၁၁.၄	၂.၈	၁.၈	၅.၆	၀.၅
မော်တော်ဆိုင်ကယ်	၅၂.၃	၅၁.၂	၅၂.၇	၉.၃	၁၄.၉	၇.၃

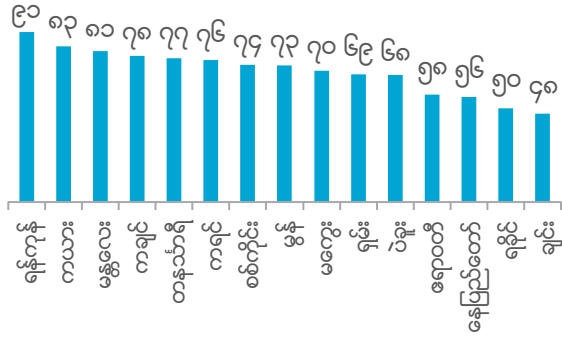
မှတ်ချက်။ အိမ်ထောင်စု(weight)ဖြင့် အလေးပေးတွက်ချက်ထားသော တန်ဖိုးဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ကိုယ်စားပြုသည်။ MLCS နမူနာပေါင်း=၁၃၇၃၀ IHLCA နမူနာပေါင်း = ၁၈၆၆၀ (ပထမအကြိမ် IHLCA မှတ်တမ်းဂဏန်း)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအလိုက် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုမတူညီပဲ ပြောင်းလဲနေခြင်းမှာ ၎င်းတို့ဒေသ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ ဒေသတွင်း ဈေးကွက်တွင် ကုန်ပစ္စည်းရရှိနိုင်မှုနှင့် ယင်းကုန်ပစ္စည်းတို့၏ ဈေးနှုန်းများအပေါ်တွင် မူတည်သည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ တန်ဖိုးနည်းပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အသုံးစရိတ်ဆယ်လီစီပ်များကို အစောပိုင်းလေ့လာသုံးသပ်မှုဖြစ်သည့် IHLCA 2010 အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုများသည် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေနှင့် ခိုင်မာစွာ ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည်။ ဒေသအလိုက် ပိုင်ဆိုင်မှု ကွဲပြားခြားနားမှုမှာလည်း နယ်စပ်ဖြတ်သန်း ကုန်သွယ်မှုပုံစံ ခြားနားမှုနှင့် ကုန်စည်ရရှိနိုင်မှု၊ ဈေးနှုန်းသင့်တင့်မှုတို့အပေါ်မူတည်သည်။

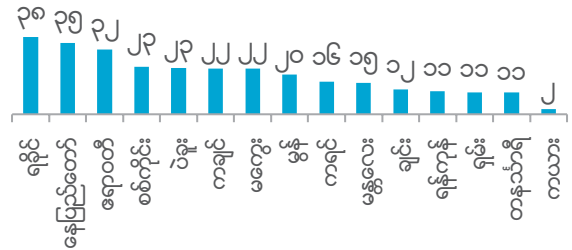

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် အိမ်ထောင်စုများ၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းရာခိုင်နှုန်း (အနည်းအများစီထားသည်)

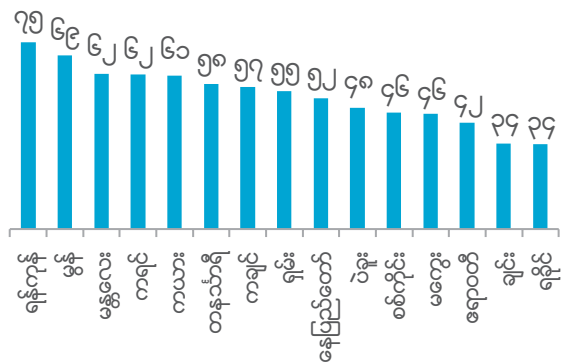
(က) စမတ်ဖုန်း

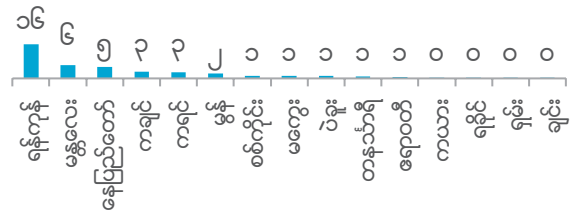
(ခ) ကီးပက်ဖုန်း

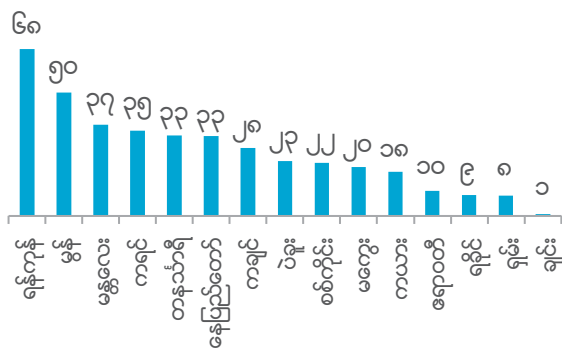
(ဂ) ရုပ်မြင်သံကြား

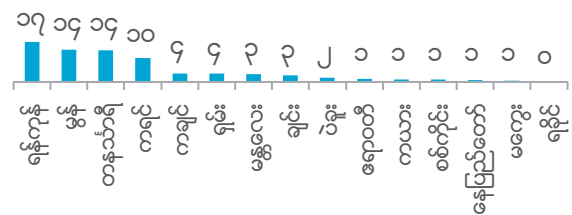
(ဃ) လေအေးပေးစက်

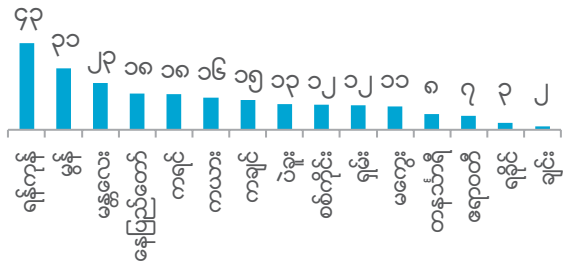
(င) ပန်ကာ

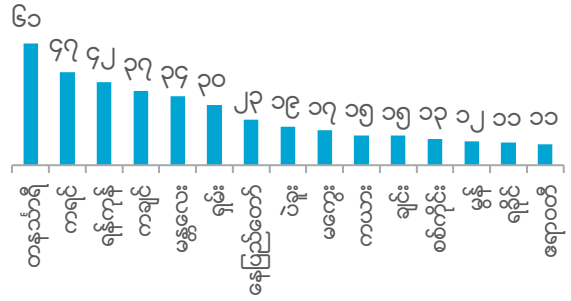
(စ) ကက်စီမီးဖို

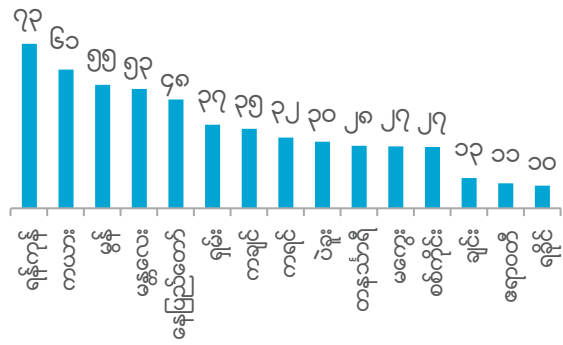
(ဆ) ရေခဲသေတ္တာ

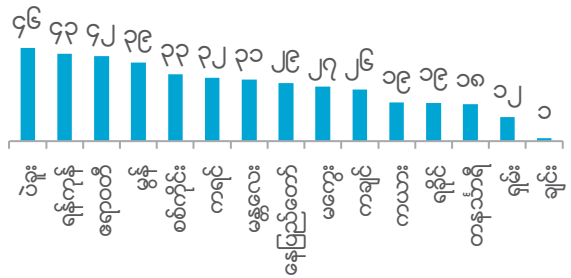
(ဇ) မီးသွေးမီးဖို

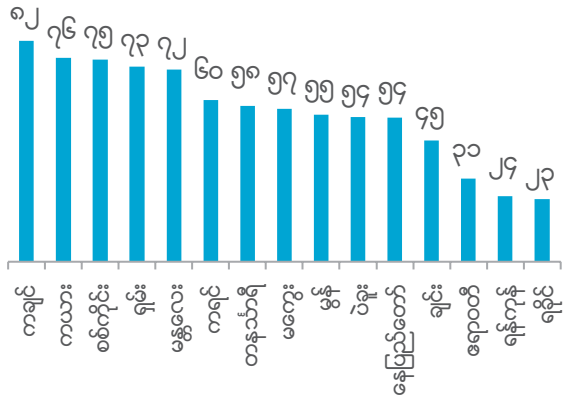
(ဈ) ထမင်းပေါင်းအိုး

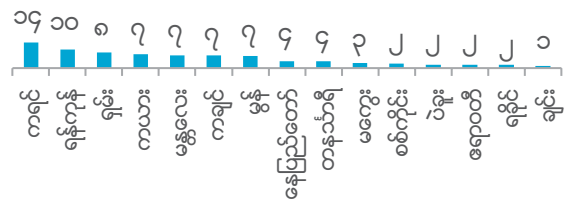
(ည) စက်ဘီး

(ဋ) မော်တော်ဆိုင်ကယ်

(ဌ) ကား

၄ - ၂ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ

အရည်အသွေးပြည့်အမိုးနှင့် နံရံသုံးစွဲမှုမှာ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် မြင့်မားလာသည်။ အများအားဖြင့် အိမ်အမိုး အတွက် သွပ်ကို အသုံးပြု ကြသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အိမ် ၁၀ အိမ်၌ ၄ အိမ်သည် (၄၄.၁ ရာခိုင်နှုန်း) အရည်အသွေးပြည့်အမိုးကို အသုံးပြုနိုင်ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၌ အိမ် ၁၀ အိမ်တွင် ၈ အိမ် အထိ (၈၂ ရာခိုင်နှုန်း) အရည်အသွေးပြည့် အမိုးကို အသုံးပြုလာနိုင်သည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းအရည်အသွေးသည် အိမ်ထောင်စုများအလိုက် သိသာစွာ ပြောင်းလဲ မှုများရှိသည်။ ပထဝီအနေအထား၊ ခြားနားမှုနှင့်အတူ ရာသီဥတု၊ ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနှင့် လူမှုစီးပွားရေး ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုများအပေါ်မူတည်၍ ပြောင်းလဲသွားသည်။ အိမ်ထောင်စုများအတွက် ဒေသရာသီ ဥတုနှင့် ကိုက်ညီသည့် အိုးအိမ်ရရှိနိုင်မှု စွမ်းရည်ပေါ်တွင် မူတည်သကဲ့သို့ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်း အရည် အသွေးအပေါ်တွင်လည်း ပြောင်းလဲနေသည်။ ပူပြင်းစွတ်စိုသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူ နှင့် ကုန်းမြင့်တောင်တန်းဒေသတွင် နေထိုင်သူတို့၏ စီးပွားရေးအခြေအနေ တူညီသော်လည်း အိမ်ထောင်စု များအတွက်လိုအပ်ပြီး ၎င်းတို့ကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည့် မတူညီသော အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကို ပြောင်းလဲသုံးစွဲကြမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - သွပ်အမိုးသည် ပို၍အေးသော နှင်းနှင့် ရေခဲမှုကို ကာကွယ်နိုင် သော်လည်း ပူပြင်းသောရာသီတွင် အပူဒဏ်ရင်ဆိုင်ရသူများအတွက်မူ သက်ကယ်နှင့် ဓနိမိုးများမှာ သွပ် အမိုးထက် ပို၍ ထိရောက်မှုရှိသည်။

အိမ်အမိုး၊ အကာနှင့် ကြမ်းခင်းတို့အတွက် အရည်အသွေးပြည့်နှင့် နိမ့်သောအတန်းအစားဟူ၍ အိမ် ဆောက်ပစ္စည်းများကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သည်။ ဇယား(၄-၂) တွင် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည့် အိမ် ဆောက်ပစ္စည်းများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် လူနေအဆောက်အအုံများ၏ ရာခိုင်နှုန်းများကိုဖော်ပြထား သည်။ အမိုးအနေဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်အမိုးများအဖြစ် သွပ်၊ အုတ်ကြွပ်ပြားနှင့် ကွန်ကရစ်တို့ ပါဝင်သည်။ နိမ့်သောအတန်းအစားတွင် သက်ကယ်/ သစ်ရွက်/ ထန်း နှင့် ဓနိ၊ ဝါး၊ ရွံနှင့် သစ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကာအနေဖြင့် အုတ် (ဘီလပ်မြေ/ နေလှမ်း/ မီးဖုတ်)၊ ကွန်ကရစ်၊ သွပ် စသည်တို့သည် အရည်အသွေးရှိအကာများဖြစ်ပြီး နိမ့်သောအတန်းအစားတွင်မူ အမိုးတွင်ဖော်ပြခဲ့သော အိမ်ဆောက် ပစ္စည်းများ အတိုင်းဖြစ်သည်။ အခင်းအနေဖြင့် သစ်၊ ကွန်ကရစ်/ ဘီလပ်မြေ၊ ကြွေပြားနှင့် ပါကေးတို့ကို အရည်အသွေးပြည့်အခင်းအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

အိမ်ထောင်စု ၁၀ စုတွင် ၄ စုသည် အိမ်အမိုး၊ အကာနှင့် ကြမ်းခင်းတို့ကို အရည်အသွေးရှိ အိမ်ဆောက် ပစ္စည်းများနှင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့်အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြသည်။ အရည်အသွေးရှိ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်း များတွင်လည်း အခင်းထက် အမိုး သို့မဟုတ် အကာပိုကောင်းသည့် လူနေအိမ်ပုံများကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်အိမ်ထောင်စု၏ ၅ ပုံ ၄ ပုံ (၈၁ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အမိုးအရည်အသွေးကောင်းသည့်အိမ် များတွင် နေထိုင်ကြပြီး ၄ ပုံ ၃ ပုံ (၇၅ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အခင်းအရည်အသွေးကောင်းသည့် အိမ်များနှင့် ထက်ဝက်နီးပါး (၄၅ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အကာ အရည်အသွေးကောင်းသည့်အိမ်များတွင် နေထိုင်ကြသည်။

အရည်အသွေးပြည့် အမိုးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့်အိမ်များအချိန်နှင့်အမျှ များပြားလာခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သွပ်အသုံးပြုမှု များပြားလာခြင်းကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အရည်အသွေး ပြည့်အမိုးနှင့်အိမ်မှာ အိမ်ထောင်စု ၄၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ရှိသည့် အိမ်ထောင်စု ၈၁ ရာ ခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် စာရင်းကိန်းဂဏန်းအရ သိသာထင်ရှားစွာ တိုးတက်ခဲ့သည်။ သွပ်မိုးအိမ်များ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ဆယ်စုနှစ်ကွာကာလအတွင်း နှစ်ဆနီးပါးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် သွပ်မိုးများ အဓိကအသုံးပြုလာပြီး သက်ကယ်၊ ဓနိနှင့် ထန်းလက်အမိုးများသည် ဒုတိယအများဆုံး ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ကွဲပြားခြားနားမှုအနေဖြင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် သက်ကယ်၊ ဓနိနှင့် ထန်းလက်မိုးအိမ်များမှာ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ဝါးကပ်မိုးထားသည့် အိမ်များမှာ ၆ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်၊ မြို့ပြ/ကျေးလက်အလိုက်၊ အရည်အသွေးပြည့် အကာ၊ အခင်းနှင့် အမိုးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် အိမ်များတွင် နေထိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

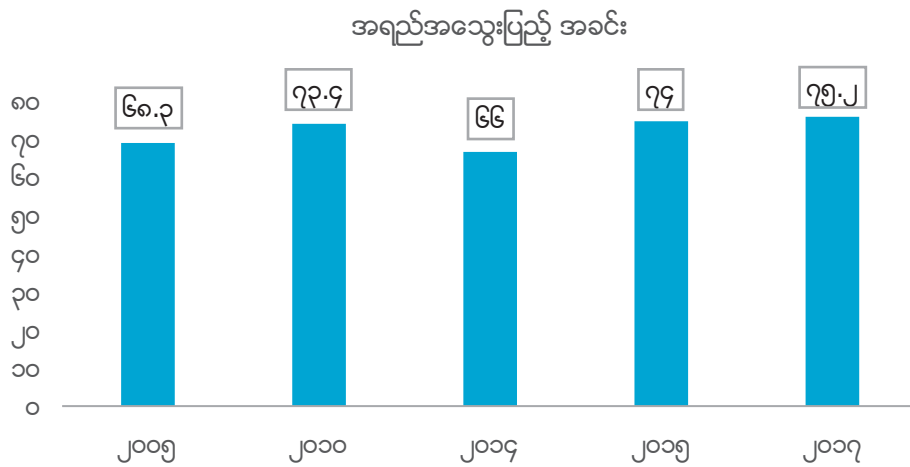
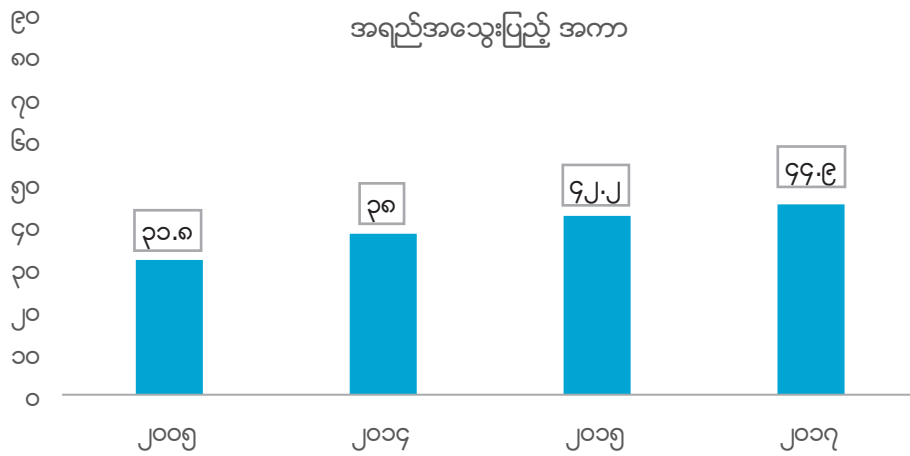
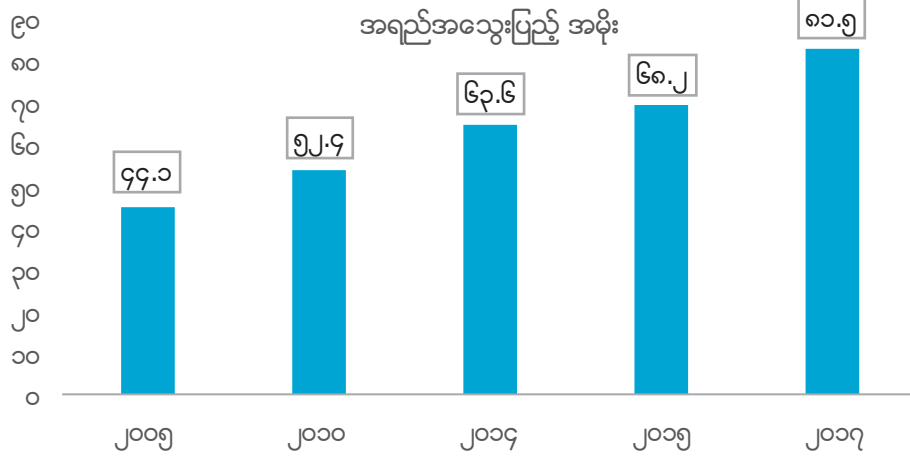
	အရည်အသွေး ပြည့်အကာ	အရည်အသွေး ပြည့်အခင်း	အရည်အသွေး ပြည့်အမိုး	အကာ၊ အခင်း၊ အမိုး (၃)မျိုးပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၄၄.၉	၇၅.၂	၈၁.၅	၄၀.၅
မြို့ပြ	၆၅.၆	၈၈.၇	၉၄.၇	၆၂.၆
ကျေးလက်	၃၆.၅	၆၉.၇	၇၆.၁	၃၁.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်				
ကချင်ပြည်နယ်	၄၃.၇	၇၄.၈	၈၆.၆	၄၀.၃
ကယားပြည်နယ်	၇၄.၈	၈၆.၇	၉၃.၄	၇၁.၇
ကရင်ပြည်နယ်	၇၈.၃	၉၁.၁	၈၀.၂	၆၉.၅
ချင်းပြည်နယ်	၇၂.၁	၈၄.၀	၈၈.၅	၇၀.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၆	၆၄.၄	၈၂.၄	၂၉.၇
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၈	၉၁.၈	၄၁.၃	၃၆.၁
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၇	၇၇.၃	၈၂.၇	၃၁.၉
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၂၈.၉	၄၈.၈	၈၄.၅	၂၅.၂
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၂.၁	၆၇.၈	၉၁.၄	၃၀.၂
မွန်ပြည်နယ်	၇၆.၃	၉၂.၇	၇၈.၂	၇၀.၁
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃၈.၈	၇၅.၅	၅၇.၄	၂၆.၄
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆၅.၆	၉၀.၅	၉၂.၅	၆၂.၆
ရှမ်းပြည်နယ်	၅၉.၆	၆၆.၉	၉၂.၇	၅၆.၂
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၂၈.၅	၈၀.၈	၆၁.၉	၂၅.၈
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၃၅.၉	၇၅.၂	၈၈.၀	၃၄.၃

မှတ်ချက်။ အရည်အသွေးပြည့်အမိုးတွင် သွပ်၊အုတ်ကြွပ်ပြားနှင့် ကွန်ကရစ်အရည်အသွေးပြည့်အကာတွင် သစ်၊အုတ် (ဘီလပ်မြေ၊နေလှန်း၊မီးဖုတ်)၊ ကွန်ကရစ်နှင့်သွပ်၊ အရည်အသွေးပြည့် အခင်းတွင် သစ်၊ ကွန်ကရစ်/ဘီလပ်မြေ၊ ကြွေပြား/ ပါကေးတို့ပါဝင်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတု ကွဲပြားခြားနားမှုနှင့် ဒေသအလိုက် ကွဲပြားသော အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ ရရှိနိုင်မှုများကြောင့် အဆောက်အဦဆောက်လုပ်မှုသုံးပစ္စည်းများမှာ ကျယ်ပြန့်စွာကွဲပြားမှုများရှိသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ခန့်၊ သက်ကယ်နှင့် ဝါးတို့ကို ၎င်းတို့၏အိမ်အမိုးနှင့် အကာ အဖြစ် ပိုမိုအသုံးပြုကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် အိမ်ထောင်စု ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ခန့်ကိုအကာအဖြစ်သုံးကြပြီး တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၅၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် အမိုးအတွက်သုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အိမ်အကာအတွက် သွပ်မိုးကိုသုံးစွဲမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပြီး နည်းပါး သည်။ သို့ရာတွင် ချင်းပြည်နယ်၌ ၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ဤသည်မှာ ချင်းပြည်နယ်သည် တောင်ပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး ရာသီဥတုအေးသည့်အတွက် ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်အကာအနေဖြင့် ဝါးသုံးစွဲမှုကို ၄၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အများဆုံးတွေ့ရှိရပြီး အထူးသဖြင့် ပူပြင်း ခြောက်သွေ့ သောဒေသများဖြစ်သည့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတို့တွင် ဝါးဖြင့်အိမ်အကာများပြုလုပ်မှုကို ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်အထိ တွေ့ရှိရပါသည်။

အရည်အသွေးပြည့် အမိုး၊ အကာနှင့်အခင်းတို့ သုံးစွဲသည့်အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် ဒုတိယအကြိမ်မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ် နေရေးအခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှု စစ်တမ်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းမှ လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေ စစ်တမ်းမှလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကိန်းဂဏန်းများသည် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေ စစ်တမ်းမှလည်းကောင်း ခန့်မှန်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အိမ်အဆောက်အဦ၊ အကာအမျိုးအစားအလိုက် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုပျံ့နှံ့မှု ရာခိုင်နှုန်း

	ဧက/သက် ကယ်/သစ် ရွက်	ဝါး	ရွှံ့မြေ	သစ်	ကြွေပြား/ အုတ်/ ကွန်ကရစ်	သွပ်ပြား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၈.၇	၄၂.၈	၀.၄	၁၉.၂	၂၄.၁	၁.၆	၃.၁	၁၀၀
မြို့မြ	၂.၂	၂၈.၈	၀.၄	၁၇.၀	၄၅.၃	၃.၃	၃.၁	၁၀၀
ကျေးလက်	၁၁.၄	၄၈.၅	၀.၅	၂၀.၁	၁၅.၅	၀.၉	၃.၁	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၀.၄	၅၅.၂	၀.၆	၂၀.၂	၂၁.၂	၂.၂	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၆.၁	၁၇.၈	၀.၄	၄၃.၂	၃၀.၈	၀.၈	၀.၉	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၅.၆	၁၅.၂	၀.၄	၅၉.၇	၁၈.၄	၀.၃	၀.၄	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၃.၃	၂၃.၅	၀.၄	၅၈.၁	၄.၈	၉.၂	၀.၇	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၆	၆၃.၆	၀.၆	၁၈.၂	၁၆.၄	၀.၁	၀.၅	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅.၀	၂၆.၂	၀.၁	၃၆.၂	၃၀.၀	၀.၆	၂.၀	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃.၇	၄၆.၆	၀.၁	၁၇.၄	၁၅.၈	၀.၄	၁၅.၉	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅.၈	၆၅.၂	၀.၀	၈.၉	၁၉.၉	၀.၁	၀.၁	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၁	၆၅.၁	၀.၃	၃.၅	၂၈.၂	၀.၅	၀.၃	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၁၀.၆	၁၂.၈	၀.၂	၄၅.၇	၃၀.၂	၀.၄	၀.၁	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၉.၉	၄၉.၉	၀.၃	၃၀.၉	၅.၇	၂.၂	၁.၂	၁၀၀
ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆.၄	၂၁.၆	၀.၄	၁၆.၆	၄၃.၆	၅.၄	၆.၀	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၀.၁	၃၈.၉	၁.၅	၁၇.၈	၄၀.၅	၁.၃	၀.၀	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၄၀.၃	၂၈.၇	၀.၃	၂၀.၃	၆.၆	၁.၆	၂.၂	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁.၀	၆၂.၉	၀.၂	၁၃.၈	၂၂.၀	၀.၁	၀.၀	၁၀၀

အိမ်အဆောက်အဦ အမိုး အမျိုးအစားအလိုက် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု ပျံ့နှံ့မှု ရာခိုင်နှုန်း

	ဧက/သက် ကယ်/သစ် ရွက်	ဝါး	ရွှံ့မြေ	သစ်	ကြွေပြား/ အုတ်/ ကွန်ကရစ်	သွပ်ပြား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၁၇.၇	၀.၄	၀.၀	၀.၉	၇၈.၈	၁.၈	၀.၄	၁၀၀
မြို့မြ	၄.၄	၀.၃	၀.၁	၀.၇	၈၈.၈	၅.၂	၀.၅	၁၀၀
ကျေးလက်	၂၃.၁	၀.၄	၀.၀	၀.၉	၇၄.၇	၀.၄	၀.၃	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၁၂.၆	၀.၆	၀.၀	၀.၄	၈၅.၂	၀.၉	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၅.၆	၀.၀	၀.၀	၀.၆	၉၂.၄	၀.၅	၁.၀	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၁၉.၈	၀.၀	၀.၀	၁.၅	၇၇.၈	၀.၉	၀.၁	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၉.၈	၁.၁	၀.၀	၁.၉	၈၆.၅	၀.၂	၀.၆	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁၆.၆	၁.၀	၀.၀	၀.၆	၈၁.၂	၀.၅	၀.၀	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၈.၁	၀.၁	၀.၁	၀.၈	၃၇.၇	၂.၇	၀.၄	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁၅.၅	၀.၄	၀.၀	၁.၁	၈၁.၂	၀.၄	၁.၄	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၁၄.၅	၀.၅	၀.၂	၀.၆	၈၃.၅	၀.၃	၀.၃	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၇.၄	၁.၀	၀.၀	၀.၂	၉၀.၈	၀.၄	၀.၂	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၂၁.၂	၀.၂	၀.၂	၀.၈	၇၆.၆	၀.၈	၀.၂	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၄၂.၂	၀.၃	၀.၁	၁.၁	၅၆.၁	၀.၂	၀.၀	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆.၅	၀.၁	၀.၁	၀.၈	၈၃.၇	၈.၀	၀.၈	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၇.၂	၀.၁	၀.၀	၀.၈	၉၀.၉	၁.၀	၀.၀	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၇.၈	၀.၁	၀.၀	၁.၅	၅၉.၉	၀.၅	၀.၂	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁၁.၇	၀.၁	၀.၁	၁.၃	၈၄.၆	၂.၁	၀.၀	၁၀၀

၅

ရေနှင့်မိလ္လာအသုံးပြုမှု

ရေနှင့် သန့်ရှင်းသော အိမ်သာ အသုံးပြုနိုင်မှုသည် ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးအတွက် အဓိကတိုင်းတာဆုံးဖြတ်သည့် အချက်များ ဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်အောက်ကလေးသေဆုံးခြင်း၊ အာဟာရဓာတ် ချို့တဲ့ခြင်း၊ မိခင်နှင့်မိသားစု ကျန်းမာပျော်ရွှင်ခြင်းကဲ့သို့သော ညွှန်ကိန်းများသည် ကျန်းမာရေးညွှန်ကိန်းများအတွက် အဓိက ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် ညွှန်ကိန်းများဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ဤညွှန်ကိန်းများသည် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်မှုများကို တိုက်ရိုက် (သို့မဟုတ်) သွယ်ဝိုက်သည့်နည်းလမ်းများအား ဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေပါသည်။ ဤအခန်းတွင် မြန်မာ နိုင်ငံ၏ ရေရရှိရေးနှင့် ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော အိမ်သာ အသုံးပြု ခြင်းတို့သည် အချိန်အခါကာလအလိုက် မည်ကဲ့သို့ တိုးတက် ပြောင်းလဲအသုံးပြုလာသည်ကို လေ့လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း အပြင် အိမ်ထောင်ဦးစီးတို့၏ နေထိုင်မှုစရိုက်လက္ခဏာနှင့် ဒေသ အနေအထားအရ ရေနှင့်အိမ်သာသုံးစွဲမှုပုံစံကို တင်ပြထားပါ သည်။

မြန်မာနေ့စဉ်အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇)တွင် ရေနံသန့်ရှင်းသော အိမ်သားအသုံးပြုမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ (SDGs) ၏ အကြောင်းအရာအချက်အလက်များကို ပြည့်စုံစွာကောက်ခံ ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ယင်းအကြောင်းအရာ အချက်အလက်များသည် ရေ၏အရည်အသွေးသတ္တိကို ပြည့်စုံစွာသိရှိနိုင်သည့် အချက်အလက်များဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤစစ်တမ်းသည် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပန်းတိုင်များ (SDGs) ညွှန်ကိန်းများ၏ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သောအကြောင်းအရာများကို ကောက်ခံရရှိခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ကို စာပိုဒ်ထဲတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပန်းတိုင်များ(SDGs)၏ ပန်းတိုင် (၆)သည် လူသားတိုင်း သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေနှင့် မိလ္လာစနစ်ရရှိရေးနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်သော စီမံခန့်ခွဲမှုဖြစ်ပေါ်စေရေး ဖြစ်ပါသည်။ ပထမရည်မှန်းချက်နှစ်ရပ်သည် “ရေအသုံးပြုမှု” (ရည်မှန်းချက် ၆-၁) နှင့် “သန့်ရှင်းသော မိလ္လာစနစ်နှင့် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး” (ရည်မှန်းချက် ၆-၂) ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် SDGs ညွှန်ကိန်း (၆-၁-၁) နှင့် (၆-၂-၁) တို့ ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းမှ အချက်အလက်များအပေါ် အသုံးပြုခြင်းဖြစ်ပြီး ဤညွှန်ကိန်းများသည် သောက်သုံးရေတွင် အဆိပ်အတောက်နှင့် ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်သည့် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်အညစ်အကြေး ကင်းစင်မှုအားသေချာစေရန်အတွက် ရေ၏အရည်အသွေးနှင့် ဂုဏ်သတ္တိ သန့်စင်ခြင်းစစ်ဆေးမှု အကြောင်းအရာအချက်အလက်များကိုလည်း ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ (အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဇယားကွက် (၅-၁) နှင့် အခန်းခွဲ (၅-၂-၂) ကိုကြည့်ပါ။)

ဤအခန်းတွင်မြန်မာနေ့စဉ်အခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၇)မှကောက်ယူနိုင်ခဲ့သောရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ(SDGs) ၏ ညွှန်ကိန်းနှစ်ခု ပါဝင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ညွှန်ကိန်း (၆-၁-၁) အတွက် (က) တည်နေရာဖော်ပြသည့် သန့်ရှင်းစိတ်ချရသော ရေအရင်းအမြစ်မှ ရေကို သုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ (ခ) သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သားကို (အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် မတွဲပဲ သီးသန့်) အသုံးပြု နိုင်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

၅ - ၁ သောက်သုံးရေရရှိမှု

အိမ်ထောင်စုအတွင်း ရေအသုံးပြုမှုများတွင် သောက်သုံးရန်၊ ချက်ပြုတ်ရန်နှင့် ရေချိုး အဝတ်လျှော်ရန် တို့သည် အိမ်ထောင်စု၏ ကျန်းမာရေးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ရေသည် ယင်း ကဲ့သို့လူတို့၏ တစ်သက်တာတွင် အဓိကကျသော အခန်းကဏ္ဍအဖြစ် ပါဝင်သည့်အားလျော်စွာ ရေမရှိပါက လူမှု-စီးပွား အခြေအနေများတွင် ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ရေခပ်၊ ရေသယံခြင်း အလုပ်ကို အချိန်အတော်အတန် အသုံးပြုခြင်း (သို့မဟုတ်) ရေသုံးစွဲရာ၌ အရေးကြီးဆုံးသော လိုအပ်ချက်များအတွက်သာ ခွဲဝေ သုံးစွဲခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ရေ၏ညွှန်ကိန်းများအား ရေအရင်းအမြစ်နှင့် နီးကပ်ဆက်စပ်ခြင်းမှစတင်၍ ဆန်းစစ်ကြခြင်းမှာ ရေ၏ အရင်းအမြစ်သည် ရေ၏အရည်အသွေးပေါ်၌ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့်ရေသည် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်ပြီး ညစ်ညမ်းစေနိုင်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု မရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) ရေကြောင့် ရောဂါပေါက်ဖွား သယ်ဆောင်နိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ရေအရင်းအမြစ်သည် ရေအသုံးပြုသည့် နေရာနှင့် နီးကပ်လျှင် ရေကိုသယ်ဆောင်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ သို့လျှင်ရာတွင် လည်းကောင်း ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်နိုင်ချေ နည်းပါးမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အစောပိုင်းကာလများ၌ ရေအသုံးပြုမှုအား ရေ၏အရင်းအမြစ်ပေါ်တွင်သာ စူးစိုက်လေ့လာခဲ့ပါသည်။ ယင်းလေ့လာမှုသည် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုပန်းတိုင်များ(MDGs) စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသည့်မူဘောင်မှ ချမှတ်ထားသည့် အတိုင်းအတာစံချိန်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရန် အဓိကထားပါသည်။ အစောပိုင်းတွင် ရေ၏ အရည်အသွေးသတ္တိကို တိုင်းတာရာ၌ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုပန်းတိုင်များ(MDGs)၏ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှု တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် နီးကပ်ဆက်စပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရေ၏အရင်းအမြစ်ကိုသာ အာရုံစိုက်ခဲ့ပါသည်။ အစောပိုင်းကာလတွင် “သန့်ရှင်းစိတ်ချရသော ရေ” အစား “သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ်” ကိုသာ ဦးစားပေးခဲ့သည်။ ရေရှည် တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပန်းတိုင်များ (SDGs) ၏ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသည့် မူဘောင်မှ စတင်၍ “လုံခြုံစိတ်ချစွာ စီမံခန့်ခွဲထားသော သောက်ရေဝန်ဆောင်မှုများ” ဟူသော ညွှန်ကိန်းကို ဖန်တီးခဲ့ပြီး ယင်းအတွေးအခေါ် အယူအဆတွင် ရေအသုံးပြုနိုင်မှု၊ အသင့်ရရှိနိုင်မှုနှင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝမှု အားလုံးပါဝင်ပါသည်။

ဇယားကွက် (၅-၁) ပန်းတိုင် (၆) အရ ရေအသုံးပြုနိုင်မှု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ဤအစီရင်ခံစာရှိ ရေအသုံးပြုနိုင်မှု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပန်းတိုင် (၆) လူသားတိုင်း သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေနှင့် မိလ္လာစနစ်ရရှိရေးနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်သော စီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်ပေါ်စေရေး

ရည်မှန်းချက်(၆-၁) ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် လုံလောက်စွာအသုံးပြုနိုင်သည့် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေများကို လူတိုင်းတန်းတူ ရရှိနိုင်ရေး

ညွှန်ကိန်း (၆-၁-၁) စိတ်ချစွာစီမံခန့်ခွဲသော သောက်ရေဝန်ဆောင်မှုများကို အသုံးပြုသော လူဦးရေအချိုးအစားကို လက်ရှိ တွင် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိမှု အခြေခံအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုသည့် လူဦးရေအချိုးအစားဖြင့် တိုင်းတာသည်။ ယင်းအသုံးပြုသည့်ရေသည် အိမ်ခြံအတွင်းတွင်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ လိုအပ်သောအချိန်တွင် ရယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ အဆိပ်အတောက်နှင့် မစင်ကင်းလွတ်ခြင်း၊ ဓာတုဗေဒပါဝင်မှုအရ ညစ်ညမ်းမှု ကင်းစင်ခြင်းစသည့် ရေကောင်းရေးသန့်ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) နှင့် ကုလသမဂ္ဂကလေးများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNICEF) တို့၏ ပူးတွဲစောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုမှု အစီအစဉ် (Joint Monitoring Program-JMP)မှ သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် အတွေးအခေါ်ယူဆချက်ဖြစ်သော ရေအရင်းအမြစ်၏ တည်နေရာအလိုက် သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ်ကို ရရှိအသုံးပြုနိုင်မှုအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါသည်။

သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ အယူအဆ

- သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ၏ အရင်းအမြစ်တွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည်။ အိမ်အတွင်း၊ ခြံဝင်း (သို့) အိမ်ပိုင်းသို့ ပိုက်ဖြင့်သွယ်ယူထားခြင်း၊ အများသုံးဘုံဘိုင်၊ ခြံဝင်းအတွင်းစိုက်ထားသော မတ်တပ်ရေဘုံဘိုင်၊ အစိစိတွင်း သို့မဟုတ် စက်ရေတွင်း၊ အကာအရံရှိသောရေထွက်စမ်းများ၊ ထုပ်ပိုးထည့်သွင်းထားသောရေ၊ ပို့ဆောင်ပေးသောရေ (ရေတိုင်ကီ၊ ရေကားနှင့် ရေသန့်ဘူး)၊ မိုးရေ၊ ၎င်းကို မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် ကောက်ယူနိုင်ခဲ့သည်။
- ခြံဝင်းအတွင်း။ ရေခပ်ယူရရှိသည့်နေရာသည် အိမ်အတွင်း၊ ခြံဝင်း သို့မဟုတ် အိမ်ဝင်းအတွင်းဖြစ်လျှင် “ရေအရင်းအမြစ် သည် ခြံဝင်းအတွင်းတည်ရှိနေသည်”။ ၎င်းကို မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် ကောက်ယူနိုင်ခဲ့သည်။
- လိုအပ်သောအချိန်တွင်ရရှိနိုင်ခြင်း။ အိမ်ထောင်စုများသည် လိုအပ်သောအချိန်တွင်ရေကို လုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ဤအချက်အလက်ကို မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) တွင်ကောက်ယူခဲ့ခြင်းမရှိပေ။
- မစင်၊ ဝမ်းနှင့် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်နိုင်သည့် ဓာတုဗေဒညစ်ညမ်းမှုမှ ကင်းရှင်းလွတ်ကင်းခြင်း။ နိုင်ငံအဆင့် သို့မဟုတ် ဒေသတွင်းအဆင့်အတန်းနှင့် ကိုက်ညီသည့်ရေ ဖြစ်ပါသည်။ ရေ၏အရည်အသွေးအကဲဖြတ်မှုကို မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း (၂၀၁၇) တွင် ကောက်ယူမှုမပြုလုပ်ခဲ့ပါ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ရေရရှိနိုင်မှုနှင့်ရေ၏ အရည်အသွေးတိုင်းတာမှု စံချိန်စံနှုန်းကို JMP ကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ (က) လိုအပ်သောအချိန် တွင် ရေကိုရရှိနိုင်ခြင်း။ (ခ) ရေသည် မစင်/ဝမ်းနှင့် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်နိုင်သည့် ဓာတုဗေဒညစ်ညမ်းမှုမှ ကင်းရှင်းလွတ်ကင်း ခြင်းတို့ကို ကောက်ယူရရှိနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည်ရေအသုံးပြုမှုကို အောက်ပါအမျိုးအစား အသွင်အပြင်လက္ခဏာများဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ပါသည်။

- (၁) လုံခြုံစိတ်ချစွာစီမံခန့်ခွဲခြင်း။ အိမ်ခြံအတွင်းတည်ရှိသော သန့်ရှင်းသည့် ရေအရင်းအမြစ်မှ သောက်ရေဖြစ်ပါသည်။ JMP ၏အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်မတူဘဲ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရေလိုအပ်သည့်အချိန်တွင် ရေရရှိနိုင်မှုနှင့် ရေသည် မစင်/ ဝမ်းနှင့် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်နိုင်သည့် ဓာတုဗေဒညစ်ညမ်းမှုမှ ကင်းရှင်းလွတ်ကင်းကြောင်း အချက်များပါဝင်အောင် မထည့်နိုင်ပါ။
- (၂) အခြေခံအားဖြင့်သန့်ရှင်းခြင်း။ တန်းစီစောင့်ဆိုင်းရသည့် အချိန်မပါဘဲအသွားအပြန် ရေခပ်ချိန်သည် မိနစ် ၃၀ ထက်မပို သည့်သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်မှရရှိသည့်ရေ ဖြစ်ပါသည်။
- (၃) သန့်ရှင်းခြင်းသည်အကာအရံမရှိခြင်း။ တန်းစီစောင့်ဆိုင်းရသည့်အချိန်မပါ အသွားအပြန်ရေခပ်ချိန်သည် မိနစ် ၃၀ ထက်ပိုသည့် သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ်မှ ရရှိသည့်ရေဖြစ်ပါသည်။
- (၄) မသန့်ရှင်းခြင်း။ အကာအရံမရှိသောရေတွင်း(သို့)အကာအရံမရှိသောရေထွက်စမ်းများမှ ရရှိသောသောက်ရေဖြစ်ပါသည်။
- (၅) မြေပေါ်ရေ။ မြစ်၊ တာတံ၊ ကန်၊ ရေချောင်း၊ ရေတူး၊ မြောင်း သို့မဟုတ် စမ်းရေမှ တိုက်ရိုက်ရရှိသောသောက်ရေဖြစ်ပါသည်။

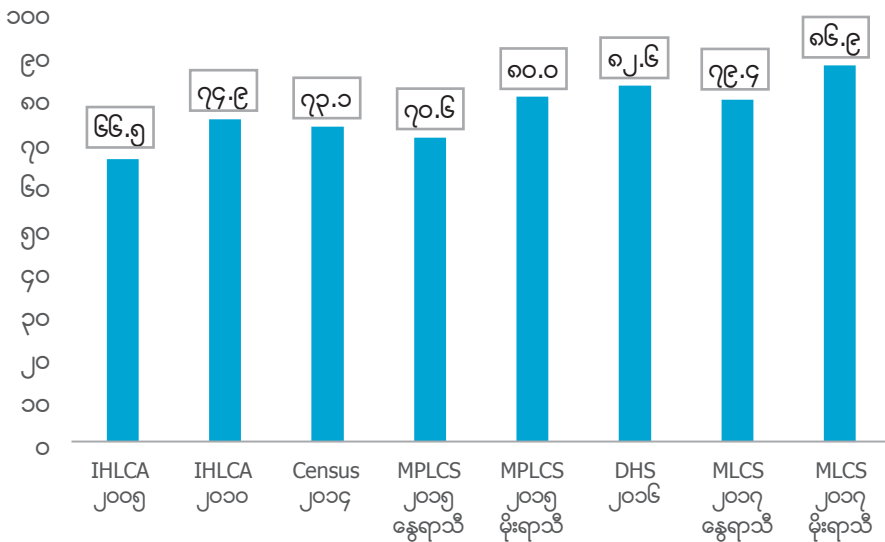
မှတ်ချက်။ တန်းစီစောင့်ဆိုင်း၍ ရေသယ်ယူခြင်းဖြစ်သည့် JMP ၏ညွှန်ကိန်းကို မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) တွင် ကောက်ယူခြင်းမရှိခဲ့ပါ။

ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစပြီး “သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်”ကို အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု ရာခိုင်နှုန်းမှာ အတော်အသင့်ရှိကြောင်း အချက်အလက်များမှ ဖော်ပြပါသည်။ ပုံ(၅-၁) သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ဇယားကွက်(၅-၁)မှ သတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သည့် “သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်”ကို သောက်သုံးနေသည့် အိမ်ထောင်စုတစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဖော်ပြပါသည်။ အစောပိုင်းနှစ်များအတွက် အစီရင်ခံစာအရ အချက်အလက်များပါဝင်သည့်ပုံ(၅-၁) သည် ရေတိုင်ကီ/ရေကားဖြင့် သယ်ဆောင်လာသော ရေ၊ ရေသန့်ဘူးများစသည်တို့ ပါဝင်သည့် “သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်” ကို တိုင်းတာရာတွင် ထင်ဟပ်ပေါ်လွင်စေနိုင်သည့် မူလအစီရင်ခံစာများမှ အစီရင်ခံစာများနှင့် အနည်းငယ် ကွာခြားကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်းနှင့် အစောပိုင်း အချက်အလက်များသည် မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီတို့တွင် ရေ အရင်းအမြစ်သုံးစွဲရာတွင် ကွာခြားမှု သိသိသာသာရှိကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့်သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်၏ ရရှိသုံးစွဲမှုကို အချိန်ကာလအပိုင်းအခြားအပေါ် သတိထားနိုင်ယူ၍ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ ယခင်စစ်တမ်းများတွင် အဆိုပါ ရာသီဥတုကို စေ့စပ်စွာဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်အစီရင်ခံစာများ၌ ဖော်ပြသည်ထက် မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီနှစ်ခုလုံးတွင် “သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ” အသုံးပြုမှုမှာ ပို၍မြင့်မားသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ယခင်ခန့်မှန်းခြေများထက် သိသိသာသာတိုးမြှင့်လာပါသည်။

ပုံ ၅-၁။

သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ အသုံးပြုသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ဤပုံသည် ဇယားကွက်(၅-၁)တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ အရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုသည့် လူဦးရေအစိတ်အပိုင်းတို့၏ ကိန်းဂဏန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာရှိ စစ်တမ်းအားလုံးမှ ကိန်းဂဏန်းများသည် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ အရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုသည့် လူဦးရေအချိုးအစားကို ပြသပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းသည် ထိုအရင်းအမြစ်ကိုအသုံးပြုသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်းကို ဖော်ပြပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းမှ အိမ်ထောင်စု စာရင်းအင်းများကို နောက်ဆက်တွဲ ဇယားများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ အခြားစစ်တမ်းများတွင် မတွေ့ရသည့် နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီအတွင်းရှိ ရေအရင်းအမြစ်များအား မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတို့တွင် တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

နွေရာသီနှင့်မိုးရာသီများတွင် သန့်ရှင်းသောရေကို တိုးမြှင့်သုံးစွဲကြသည်။ မြို့ပြများတွင် သန့်ရှင်းသောရေ ရင်းမြစ် သုံးစွဲမှုမှာ ရာသီဥတုများတွင် တစ်ပြေးညီ မြင့်တက်နေပြီး အချို့ကျေးလက်ဒေသများတွင် ပြောင်းလဲမှုများစွာရှိကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

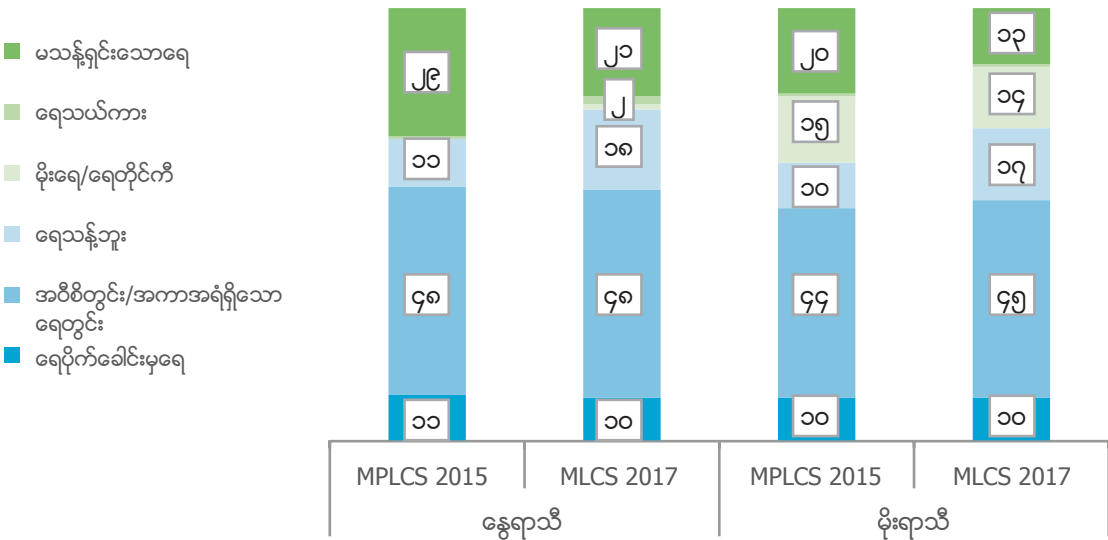
သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုရာတွင် နွေရာသီထက် မိုးရာသီတွင် သိသိသာသာပို၍ မြင့်မားနေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နွေရာသီ၌ ၉.၇ သန်းသော လူဦးရေသည် မသန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ပေါ်တွင် မှီခိုအားထားနေရသည်။ ယင်းဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံ (၇.၂ သန်း) သည် မြေပေါ်ရေအရင်းအမြစ်များကို အသုံးပြု နေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၅) နှင့် မြန်မာ နေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) နှစ်ခုလုံး ၏အစီရင်ခံစာများအရ မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီတွင် ရေ ရရှိမှုတို့၏ ကွာခြားချက်ကို ပုံ(၅-၂) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ရာသီဥတုနှစ်ခုလုံးတွင် “သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်” သုံးစွဲမှုမှာ မြင့်တက်လာပြီး နွေရာသီတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၌ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးမြှင့်ခဲ့ပြီး မိုးရာသီတွင် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၈၇ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးမြှင့်ခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်နှစ်ကျော်ကာလတွင် ရေတွင်းအသုံးပြုသည့် လူဦးရေအနည်းငယ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး စက်ရေတွင်းနှင့်အစိစိရေတွင်းများသည် ရာသီဥတုနှစ်ခုလုံးတွင် မှီခိုအားထားရသော ရေအရင်းအမြစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ မသန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ် (ရေကန်၊ မြစ်နှင့် ထရပ်ကားဖြင့် သယ်ဆောင်လာသောရေ) များကို နွေရာသီအချိန်တွင် ပို၍အသုံးပြုကြပါသည်။

ဤတွေ့ရှိချက်မှာ ကျေးလက်ဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်မှုများပြားပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် “သန့်ရှင်းသောရေ အရင်းအမြစ်” အသုံးပြုမှုသည်ရာသီဥတုများတွင် တပြေးညီမြင့်တက်နေသောကြောင့် ရာသီဥတု နှစ်မျိုး လုံးသည် စာရင်းအင်းအရ ကွာခြားမှုမရှိပေ။ ဥပမာအားဖြင့် ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းသော လူဦးရေသည် နွေရာသီ တွင် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေကို အသုံးပြုကြောင်းနှင့် မိုးရာသီတွင် ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသတွင် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်အသုံးပြုမှုမှာ ရာသီဥတုနှစ်ခုလုံး တွင် နည်းပါးနေပြီး ပို၍ကြီးမားသော ကွာခြားမှုကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် “သန့်ရှင်းသော ရေ အရင်းအမြစ်” ကို နွေရာသီတွင် ကျေးလက်ဒေသမှလူဦးရေ၏ ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းအသုံးပြုပြီး မိုးရာသီတွင် ၈၄ ရာခိုင်နှုန်းအသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

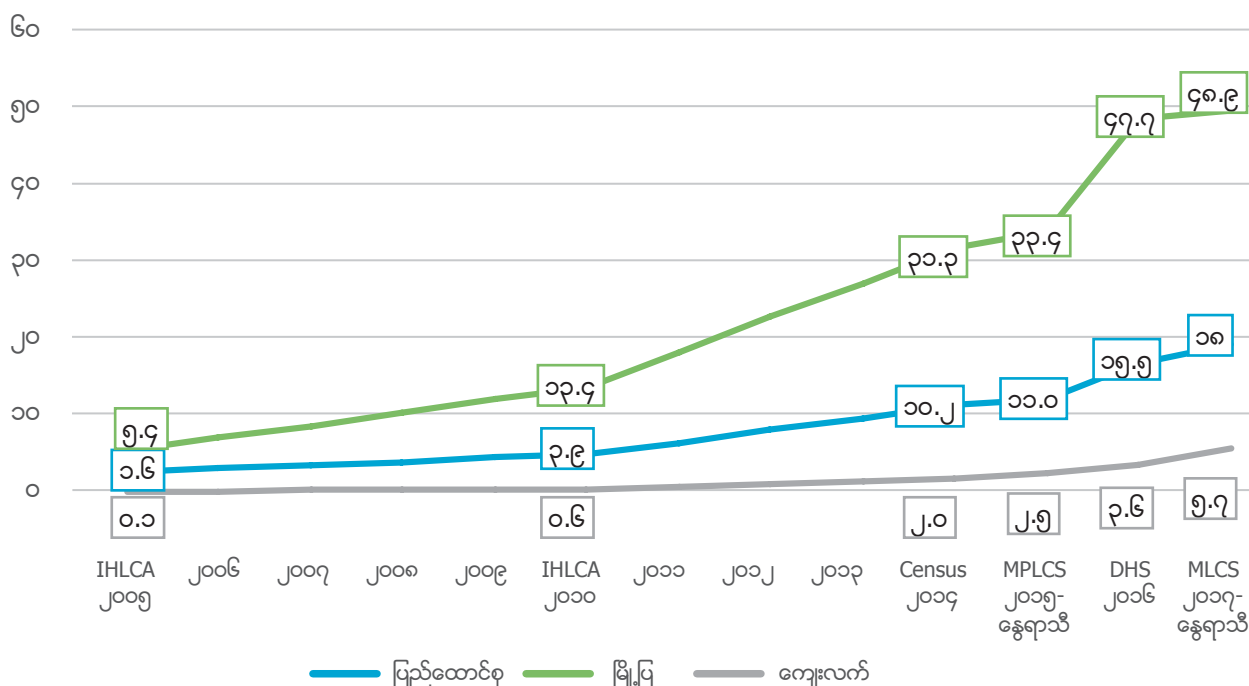
သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်များထဲတွင် သောက်ရေသန့်ဘူးများသည် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း သိသိသာသာတိုးမြှင့်လာခဲ့ပြီး ယင်းအချက်အလက်များသည် ရေရှည်တွင်သန့်ရှင်းသော သောက်ရေသန့်အား တိုးမြှင့်အသုံးပြုမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ပုံ(၅-၂)တွင် MPLCS 2015 နှင့် MLCS 2017 တို့မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုလျက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီတို့အတွင်း ရေအရင်းအမြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုမှုများကို ဖော်ထုတ်ပြသထားပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ ရေသန့်ဘူး ဝယ်ယူအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများ အတော်အတန် များပြားလာသဖြင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံးတွင် ဤအချက်အလက်အရ ရေသန့်ဘူးကို ရေရှည်အားဖြင့် ပို၍အသုံးပြုနိုင်မှုကို ပေါ်လွင်စေပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပုံ (၅-၃) ကို ကြည့်ပါက မြို့ပြဧရိယာများတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရေသန့်ဘူးအသုံးပြုမှုအားလုံး၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။

ပုံ ၅-၂။

ရာသီအလိုက် ရရှိသော သောက်သုံးရေအရင်းအမြစ်(၂၀၁၅ နှင့် ၂၀၁၇)

အဓိကသောက်သုံးရေအရင်းအမြစ်အဖြစ် ရေသန့်ဘူးအသုံးပြုမှု (၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထိ)

မှတ်ချက်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေဘုံဘိုင်နှင့် ရေတွင်းများမှ ရေအသုံးပြုမှုအား ရေအောက်ညီညွတ်စွာ ကောက်ယူနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ အချိန်ကာလများအလိုက် ရေအရင်းအမြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုမှုကို စောင့်ကြည့်ရန်ခက်ခဲပါသည်။ ပုံသည် လူဦးရေ အလေးပေးရာခိုင်နှုန်း တွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်သည် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိမှုတွင် အဆိုးဆုံး ဖြစ်သည်။

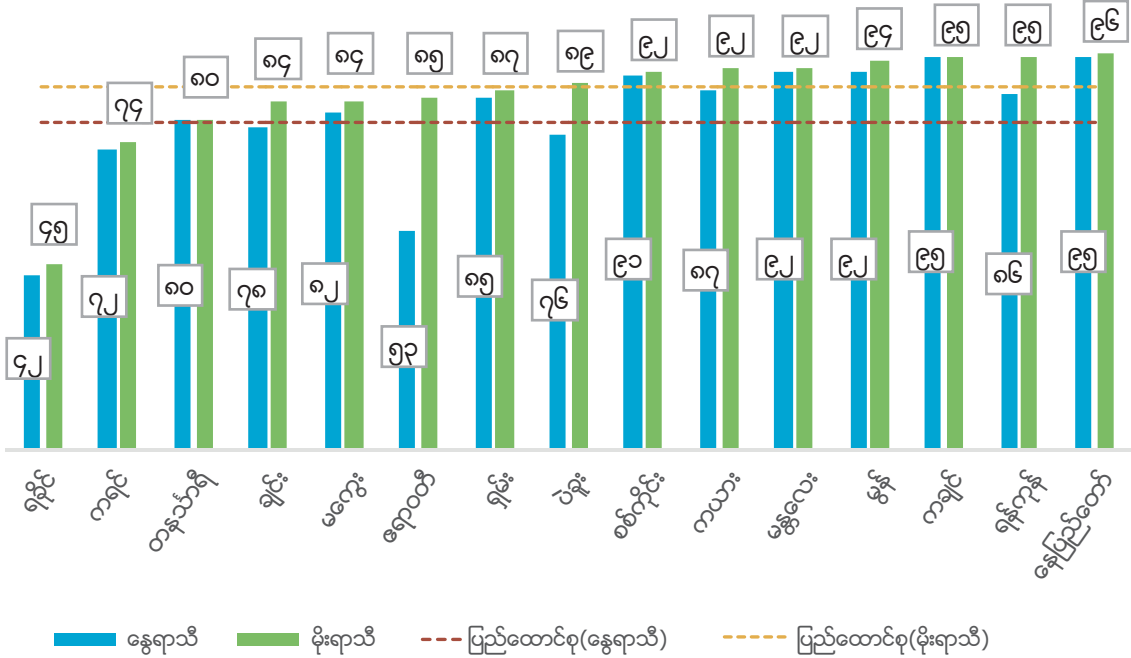
သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်အား ရာသီအလိုက် အသုံးပြုမှုသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များထဲတွင် အတော်အသင့် ကွာခြားမှုရှိနေပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့သည် သန့်ရှင်းသော ရေရရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေဆိုးသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်အသုံးပြုမှုမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်သည် အနည်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီနှစ်လုံးတွင် သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ်ကို လူဦးရေ၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဤအချက်အလက်သည် ရာသီဥတုနှစ်ခုအတွင်း တစ်နိုင်ငံလုံးပျမ်းမျှ၏ ထက်ဝက်နီးပါးဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူ နွေရာသီတွင် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၌ ရေကိုအကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လူဦးရေ တစ်ဝက်သာသာ (၅၃ ရာခိုင်နှုန်း)သာလျှင် နွေရာသီတွင် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတို့အနေနှင့်လည်း မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီတို့တွင် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကိုရရှိရာ၌ သိသိသာသာကွာခြားနေပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မိုးရာသီ နှင့် နွေရာသီနှစ်လုံးတွင် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို ရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးတွင်မူ သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို မိုးရာသီတွင် လူဦးရေ၏ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးမြှင့်ရရှိပါသည်။

ရာသီဥတုအလိုက် ရေရရှိမှုကွာခြားချက်ကို ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ၃ ခုတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးကဲ့သို့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတို့တွင် ရာသီအလိုက် ရေရရှိနိုင်မှုသည် နွေရာသီ၌ မသန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်မှရေကို ရရှိသကဲ့သို့ မိုးရာသီ၌မိုးရေကိုသာရရှိသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် လူ ၁၀ ဦးထဲမှ ၄ ဦး (၄၃ ရာခိုင်နှုန်း) သည် နွေရာသီတွင် မြေပေါ်ရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုပြီး မိုးရာသီ၌ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ အသုံးပြုကြောင်း နှိုင်းယှဉ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤလူအများစုသည် နွေရာသီတွင် ရေအရင်းအမြစ်မှ အသုံးပြုမှု ၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ တိုးမြှင့်မှု ရှိပြီး မိုးရာသီတွင် မိုးရေကို အသုံးပြုကြ၍ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့်မှုရှိပါသည်။ ဤဒေသကြီးသုံးခုတွင် ရာသီဥတုသုံးခုလုံး၌ အစိစိတွင်း အသုံးပြုမှု ကန့်သတ်ချက်ဖြင့်မားလာခြင်းမှာ ရေအသုံးပြုမှုပုံစံများသည် မြေအောက်ရေရရှိမှုနှင့် မချိတ်ဆက်နိုင်သောကြောင့် မြေပေါ်ရေနှင့် မိုးရေကို ပို၍အသုံးပြုလာကြကြောင်း ညွှန်ပြလျက် ရှိပါသည်။ သိသိသာသာမဟုတ်သော်လည်း ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးများတွင် အလားတူပုံစံများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မိုးရာသီတွင် မိုးရေအား သောက်ရေအတွက် အသုံးပြုမှုမှာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး နွေရာသီတွင် ၂ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးသာ ရှိပါသည်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတွင် မိုးရာသီ၌ စက်ရေတွင်းအသုံးပြုမှုမှာ ၅ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အိမ်ထောင်စုများသည် မြေအောက်ရေ ရရှိမှုများကြောင့်သာမက မိုးရေသိုလှောင်သည့်ပစ္စည်းအသုံး အဆောင်များ ရှိခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ရေရရှိမှုအခြေအနေ အဆိုးဆုံးဖြစ်သော ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရာသီအလိုက် ရေရရှိမှုကွာခြားချက်မှာ ရှင်းလင်းမှုမရှိပါ။ ဤအချက်သည် မိုးရေသိုလှောင်သည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ အကန့်အသတ်ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မိုးရာသီ၌ မိုးရေအရင်းအမြစ်သို့ အတော်အသင့် ပြောင်းရွှေ့အသုံးပြုကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော်ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မိုးရေရရှိမှုမှာ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ပိုမိုရရှိသော်လည်း မိုးရာသီအတွင်း ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မိုးရေအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေမှာ အလွန်နည်းပါသည်။ မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီနှစ်ခုလုံးတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၏ စစ်တမ်းလွှမ်းခြုံလေ့လာမှုတွင် လူဦးရေ ၂.၇ သန်းနီးပါးသည် သောက်ရေကို မြစ်၊ ရေကန်၊ ရေအိုင် သို့မဟုတ် ဝပ်နေသောရေမှ ခပ်ယူသောက်သုံးကြပါသည်။ ၎င်းသည် မိုးရေလှောင်ကန်နှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ မပြည့်မစုံလိုအပ်ချက်များရှိနေခြင်းနှင့် ရေအရင်းအမြစ်အမျိုးမျိုးအား မိမိနှစ်သက်ရာ ရွေးချယ်မှုကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သတိပြုရန်အချက်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မြေပေါ်ရေညစ်ညမ်းခြင်းမှ လျော့ချရန်အားထုတ်ခြင်း၊ ရေသန့်စင်ခြင်းဖြင့် ရေ၏ အရည်အသွေး တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရန် ကြိုးစားခြင်းတို့သည် ရေ၏အရင်းအမြစ်ကိုသာ သီးသန့်အာရုံစိုက်ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ပုံများတွင်ပါဝင်သည့် အချက်အလက်များသည် လွှမ်းခြုံမှုမရှိမည်မဟုတ်ပေ။

ပုံ ၅-၄။

နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီတွင် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ သုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ချင်းပြည်နယ်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၌ ရေပိုက်ခေါင်းမှရသောရေသည် သာမန်အားဖြင့် အနီးအနား တောင်တန်းများရှိ စမ်းချောင်းများမှ အိမ်အထိ ရေပိုက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ယူလာခြင်းဖြစ်သည်။ ပုံများသည် လူဦးရေ အလေးပေး ရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ရေအရင်းအမြစ် သန့်ရှင်းကောင်းမွန်လာခြင်း (သို့) မသန့်ရှင်းခြင်းတို့သည် ရေအရင်းအမြစ်တို့၏ ဆက်စပ် နီးကပ်မှုအပေါ် မူတည်နေပြီး ရေကိုသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခဲ့သည့်အချိန်များသည် ရေ၏ အရည်အသွေးသတ္တိအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်စေပါသည်။ ဆက်စပ်နီးကပ်မှုကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ရေအရင်းအမြစ်မှရေကို အသွားအပြန် သယ်ယူသည့် အချိန်အားဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ မိမိ၏ သောက်ရေအရင်းအမြစ်သည် အိမ်၏ခြံတွင်း၌ရှိနေသည့် အိမ်ထောင်စု၊ သောက်ရေအရင်းအမြစ်သည် အဝေးဘက်သို့ ရောက်သော်လည်း အသွားအပြန် မိနစ် ၃၀ လောက်သာကြာသည့် အိမ်ထောင်စု၊ “ရေအရင်းအမြစ်၌ တန်းစီရသည့် အချိန်မပါ” မိနစ် ၃၀ ထက်ပို၍ ရေအရင်းအမြစ်မှ ရေသယ်ယူရသည့် အိမ်ထောင်စုများဟူ၍ အိမ်ထောင်စုကို သုံးမျိုးသုံးစား ခွဲခြားလေ့လာပါသည်။ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်နှင့် ရေအရင်းအမြစ်ကို ပေါင်းစပ်လျှင် အိမ်ထောင်စုသည် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို ရရှိကာ ရေညစ်ညမ်းမှု အန္တရာယ်ကို လျော့ချနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် ရေအရင်းအမြစ်နေရာမှ အသုံးပြုသည့်နေရာသို့ ရေသယ်ဆောင်ချိန် ကန့်သတ်ချက်ပါဝင်ပါသည်။

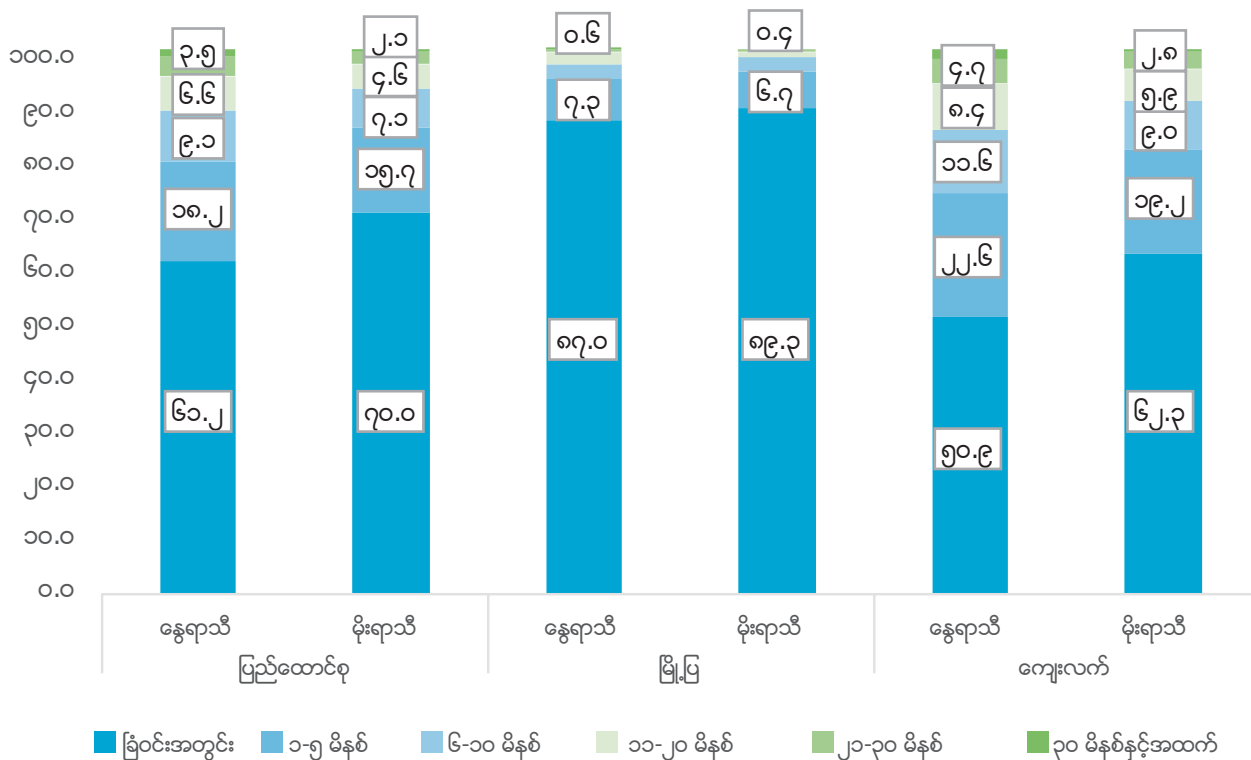

နှစ်တစ်နှစ်တွင် နေရာအချို့ရှိ အိမ်ထောင်စုများ၌ နေထိုင်သော လူဦးရေ၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိ ၁၈.၅ သန်းသော လူဦးရေသည် ရေရရှိသည့်အရင်းအမြစ်မှ ရေသယ်ယူရန် လိုအပ်ပါသည်။ များသောအားဖြင့် ကျေးလက်ဒေသတွင် အဖြစ်များပြီး မြို့ပြနေထိုင်သူ ၁၀ ဦးလျှင် ၁ ဦးသည်လည်း ရေသယ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ရပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်မြို့ကြည့်လျှင် လူ ၁၀ ဦး ထဲမှ ၆ ဦး သည် မိမိ၏အိမ်ခြံတွင်းတွင် ရေအရင်းအမြစ်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးနေထိုင်ကြပါသည်။ ဤအချက်အလက်မှာ မြို့ပြ ဒေသအများစု (၈၇ ရာခိုင်နှုန်း) သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းတွင် ရေရရှိသည်ကို ဖော်ပြပြီး ကျေးလက်ဒေသတွင် ၎င်းဦးရေ၏ တစ်ဝက်သာလျှင်ရှိပါသည်။ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်နီးစပ်မှုသည် ရာသီဥတု အလိုက်လည်း ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းမှသောက်ရေကို မိုးရာသီ၌ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော လူတို့သည်ရရှိပြီး နွေရာသီတွင် ၆၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လူ ၁၀ ဦးထဲမှ ၁ ဦးသည် နွေရာသီတွင် အိမ်၏ခြံအတွင်းရှိ ရေအရင်းအမြစ်မှအိမ်၏ ခြံအပြင်ဘက်ရေအရင်းအမြစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့အသုံး ပြုသော အိမ်ထောင်စုတွင် နေထိုင်ပါသည်။ မြို့ပြအိမ်ထောင်စုတစ်စုသည် အိမ်၏ခြံအတွင်းတွင် ရေအရင်း အမြစ်ရှိပါက ယင်းရေအရင်းအမြစ်ကို နွေရာသီနှင့်မိုးရာသီနှစ်ခုလုံးတွင် အသုံးပြုကြပါသည်။ သို့ရာတွင် မြို့ပြလူဦးရေ အတော်အတန်သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးတွင် အိမ်၏ခြံအတွင်းရှိ ရေအရင်းအမြစ် ရရှိအသုံးပြုမှု ပြတ်တောက်ခြင်းလည်းရှိပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် မြို့ပြလူဦးရေ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်း သို့မဟုတ် ၁.၈ သန်းလူဦးရေရှိပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသတွင် အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းရှိ ရေအရင်းအမြစ်မှ ခြံပြင်ပရှိ ရေ အရင်းအမြစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သော အိမ်ထောင်စုများလည်းရှိနေပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ၁၆.၇ သန်း သော ကျေးလက်လူဦးရေသည် အိမ်၏ ခြံဝင်းအတွင်းတွင် ရေမရရှိသည့်အတွက် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရေကို သယ်ယူရသည့်အချိန်ကို အသုံးပြုနေရပါသည်။

ကချင်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့သည် အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းတွင် ရေအရင်းအမြစ် ရှိခြင်းမှာ အမြင့်မားဆုံးနှုန်းထားဖြစ်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်သည် အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းတွင် ရေအရင်းအမြစ်ရှိခြင်း၌ အနိမ့်ဆုံးနှုန်းထားဖြစ်ပါသည်။ တစ်နိုင်လုံးပျမ်းမျှ လူ ၁၀ ဦးအနက် ၆ ဦးသည် အိမ်၏ခြံအတွင်းတွင် ရေအရင်းအမြစ်ရရှိပြီး ယင်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကချင်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့တွင် လူ ၁၀ ဦးအနက် ၈ ဦးသည် အိမ်၏ ခြံအတွင်း၌ ရေအရင်းအမြစ်ရှိပါသည်။ ယင်းနှင့်ကွဲပြားလျက် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လူ ၁၀ ဦး အနက် ၂ ဦး (၁၈ ရာခိုင်နှုန်း) သာအိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်း၌ ရေရရှိပြီး နောက်ထပ်အနိမ့်ဆုံးကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး အိမ်၏ခြံအတွင်းတွင် ရေအရင်းအမြစ် ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၄၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် တွေ့ရှိရပါသည်။

မိုးရာသီတွင် အသွားအပြန်ရေခဲရရှိမှုမှာ ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် ၁၀ မိနစ်ဖြစ်ပြီး နွေရာသီတွင် ၁၂ မိနစ် ဖြစ်ပါသည်။ အသွားအပြန် ရေခဲရရှိမှုအများစုမှာ မိနစ် ၃၀ အောက် ဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှရေခဲရရှိမှုသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် ကွာခြားနေပါသည်။ နေပြည်တော်တွင် ပျမ်းမျှအချိန်သည်ပို၍တိုပြီး (၇ မိနစ်) မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ကယားပြည်နယ်တို့တွင် ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် (၁၄ မိနစ်) ပို၍ရှည်လျားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိရေကို သယ်ယူရသည့်သူများ၏ ထက်ဝက်နီးပါးသည် အသွားအပြန်ရေသယ်သည့်အချိန် ၁ မိနစ် မှ ၅ မိနစ်ခန့် ဖြစ်ပါသည်။

သောက်သုံးရေရရှိသည့်ရေအရင်းအမြစ်သို့ခရီးအကွာအဝေးအလိုက် အိမ်ထောင်စုများမှလူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

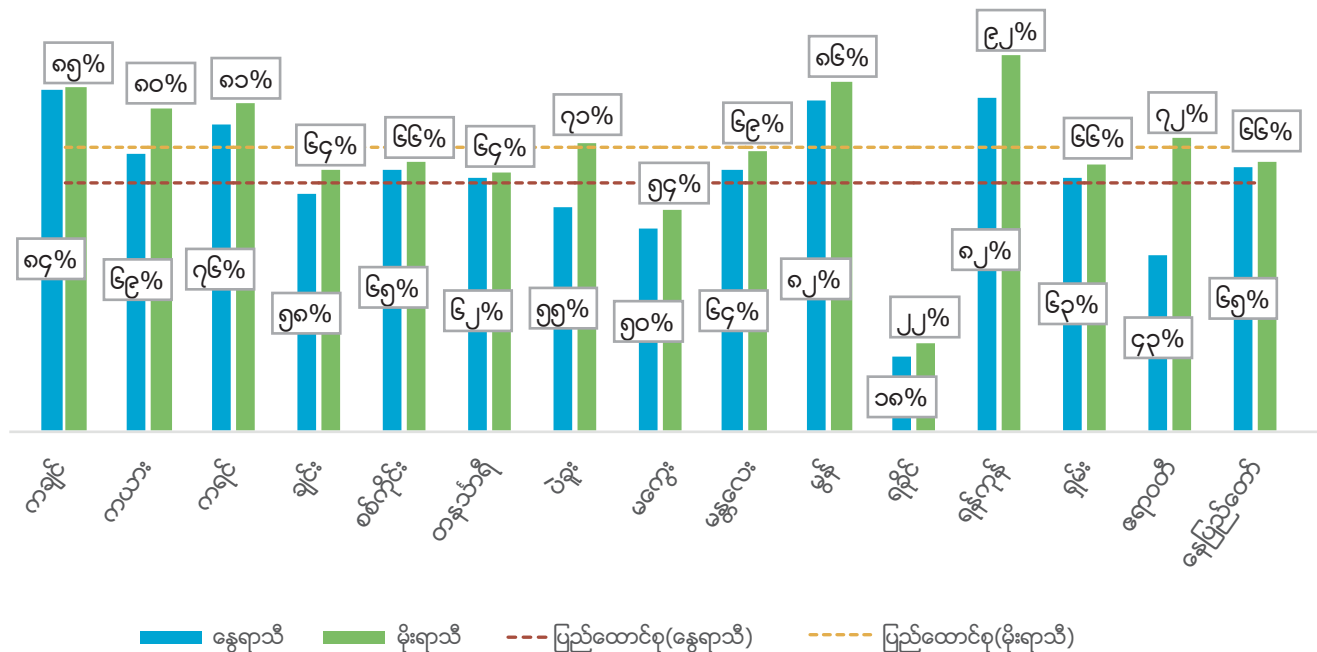

မှတ်ချက်။ ပုံများသည် လူဦးရေ အလေးပေး ရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ရေသယ်ယူရာတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် မကွေးတိုင်း ဒေသကြီးတို့တွင် နေထိုင်သောသူများသည် အသွားအပြန် ရေခပ်ချိန်ပို၍ကြာပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေဖြစ်နေဟန် ရှိပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အိမ်၏ခြံအတွင်း၌ ရေအရင်းအမြစ် ရှိသော အိမ်ထောင်စုအစိတ်အပိုင်းသည် ပြည်ထောင်စု၏ ပျမ်းမျှထက် များစွာနိမ့်ကျပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံသည် အသွားအပြန်ရေခပ်ချိန်မှာ ၁၁ မိနစ်မှ ၃၀ မိနစ်ထိလည်းကောင်း၊ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၁ မိနစ်မှ ၂၀ မိနစ်ကြားတွင်လည်းကောင်း၊ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၂၀ မိနစ်မှ ၃၀ မိနစ်ကြားတွင်လည်းကောင်း လမ်းလျှောက်ရသည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၌ အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း ရေရရှိမှု အစိတ်အပိုင်း မှာ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် မြင့်မားလျက် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် နွေရာသီတွင်လည်း အသွားအပြန် ရေခပ်ချိန်မှာ ၂၀ မိနစ် မှ ၃၀ မိနစ်ထိရှိပြီး ယင်းကဲ့သို့ပင်မြင့်မားနေပါသည်။

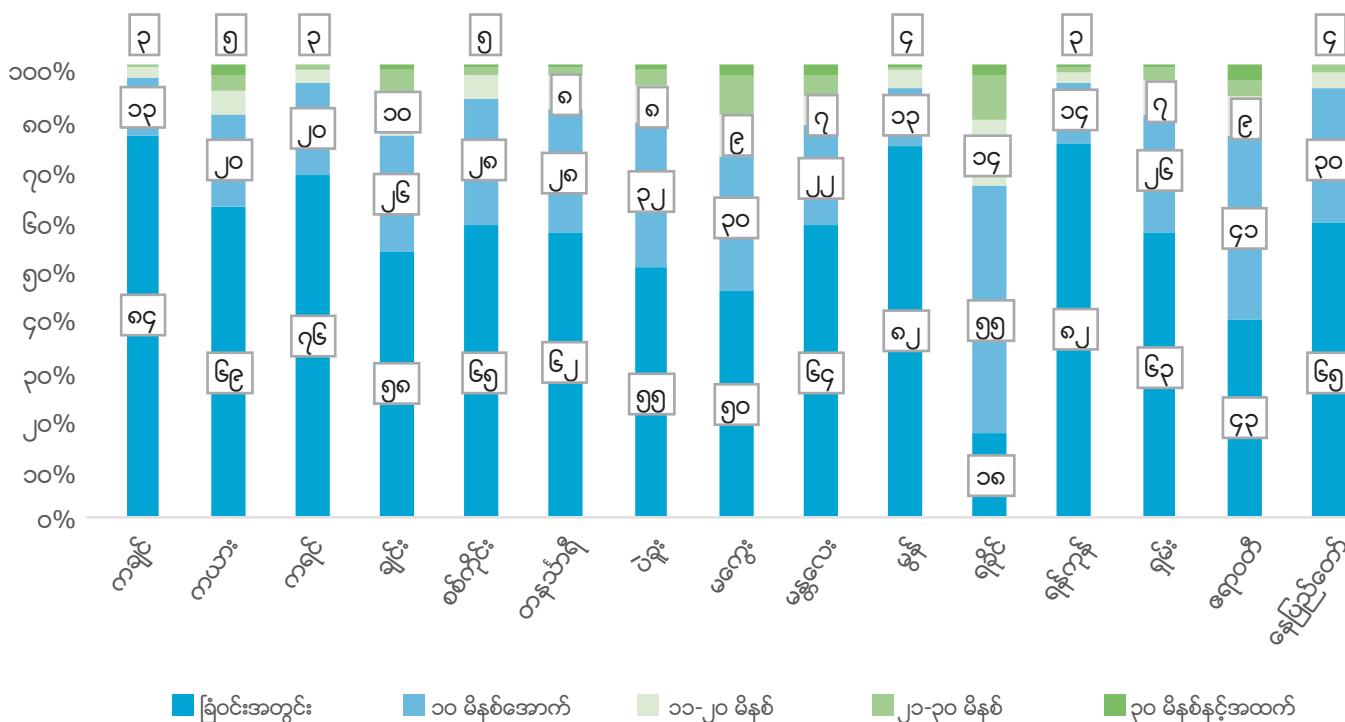
ပုံ ၅-၆။

နေရာအလိုက် သောက်သုံးရေရရှိမှုအရင်းအမြစ် (ရာသီအလိုက် ခြံဝင်းအတွင်း ရေရရှိအသုံးပြုနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း)

ပုံ ၅-၇။

နေရာအလိုက် သောက်သုံးရေရရှိမှုအရင်းအမြစ် (တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် နေရာအိမ်ထောင်စုတွင် ရေရရှိရာရင်းမြစ်သို့ သွား/ပြန်ခရီး အချိန်ယူရသည့် အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း)

မှတ်ချက်။ ပုံများသည် လူဦးရေ အလေးပေး ရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ယခုအချိန်တွင် ရေရရှိမှုနှင့်ပတ်သက်သည့်လက္ခဏာ ၂ ရပ်ဖြစ်သည့်ရေသည် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်မှဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုနှင့် နီးကပ်မှုရှိသည့် အချက်များဖြင့် ဆက်စပ်မှုကို ဆန်းစစ်ရပါမည်။ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်ညွှန်ကိန်း(၆-၁-၁)ကို တိုင်းတာရာတွင် ချဉ်းကပ်ပုံကို လိုက်ပါ၍ မည်သည့်နည်းအင်္ဂါရပ်များကို ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် လုံခြုံစိတ်ချရသောရေအား မည်ကဲ့သို့ ရနိုင်မည်ကို စဉ်းစားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုသူများထံမှ ၃ ပုံ ၁ ပုံနီးပါးသည် ရေသယ်ယူရခြင်းကြောင့် ရေညစ်ညမ်းမှုအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ဇယား(၅-၁)တွင် ပြည်ထောင်စုနှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်အဆင့်၌ လူဦးရေ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသသည် သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို ရရှိအသုံးပြုနိုင်ပြီး အဆိုပါရေကို အရင်းအမြစ်မှ သယ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ခြင်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ရာသီဥတုအလိုက် အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းရှိ သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုသူများသည် ကျေးလက်ဒေသများတွင် နွေရာသီသည် မိုးရာသီထက် ပိုမိုနည်းပါးသည့်အတွက် ကျေးလက်ဒေသများအပေါ် ထိရောက်မှုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ သန့်ရှင်းသော ရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြုသူများတွင် မိုးရာသီ၌လူဦးရေထံမှ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နွေရာသီ၌ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ရေအရင်းအမြစ်မှ ၎င်းတို့အိမ်သို့ သယ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျေးလက်ဒေသတွင် သယ်ဆောင်ရသောအချိန်သည် သာမန်အားဖြင့်တိုတောင်းပြီး သန့်ရှင်းသောရေအရင်းအမြစ် အသုံးပြုသူများထံမှ ရေအရင်းအမြစ်မှ အသွားအပြန် ရေသယ်ယူချိန်ကို လူဦးရေ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၅ မိနစ်ထက်နည်းသော ကြာချိန်ကိုလည်းကောင်း၊ ၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၆ မိနစ်မှ ၁၀ မိနစ်အတွင်းတွင် လည်းကောင်း၊ ၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၃၀ မိနစ်နှင့် အထက်တွင်လည်းကောင်း လိုအပ်ပါသည်။

ဇယား ၅-၁။

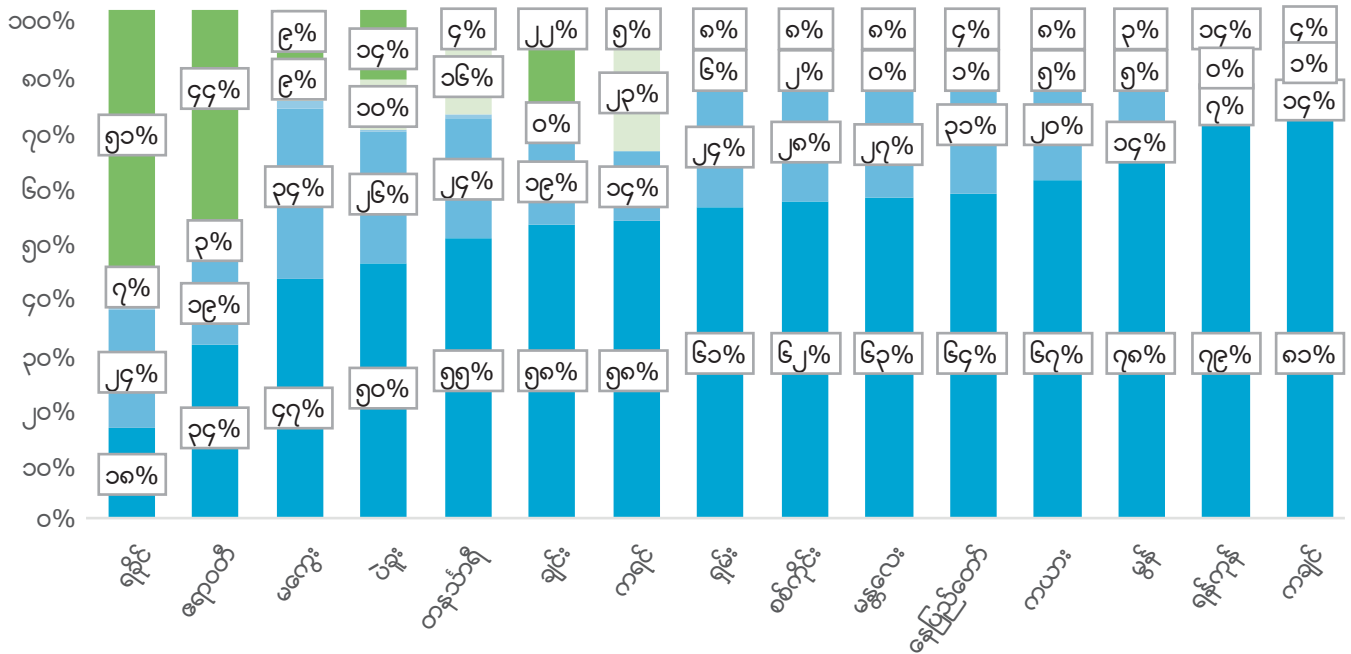
ရေရရှိအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း (အမျိုးအစားအလိုက်)

	ပြည်ထောင်စု		မြို့ပြ		ကျေးလက်	
	နေ	မိုး	နေ	မိုး	နေ	မိုး
ပိုက်သွယ်တန်း ရယူသော/ သန့်ရှင်းလုံခြုံအောင်စီမံထားသောရေ (အိမ်တွင်း/ဝင်းတွင်း ထိရောက်မှု)	၅၇	၆၇	၈၄	၈၇	၄၇	၅၉
အကာအရံ/ အအုပ်အရံရှိသော/ သန့်ရှင်းမှု အခြေခံသောရေ (ရေစိမ့်စိန် ၃၀ ကြာမြင့်)	၂၁	၂၀	၁၀	၉	၂၆	၂၄
အစိုး/ အအုပ်မရှိသော/ သန့်ရှင်းမှုနည်းပါး သောရေ (ရေစိမ့်စိန် ၃၀ နှင့်အထက် ကြာမြင့်)	၁	၀	၀	၀	၁	၀
မသန့်ရှင်းသောရေ	၅	၄	၁	၁	၆	၆
မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း/မြေပေါ်ရေ	၁၆	၉	၆	၄	၂၀	၁၁

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက်အောက်သာ ခြံဝင်းအတွင်း လုံခြုံစိတ်ချရစွာ စီမံခန့်ခွဲထားသည့်ရေ အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အောက်ပါ ပုံ(၅-၈) သည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် သန့်ရှင်းသော၊ သန့်ရှင်းခြင်း မရှိသော ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြေပေါ်ရေကို နွေရာသီ၌ရရှိအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိ လူဦးရေအခြေအနေအား ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤဖော်ပြချက်တွင် သန့်ရှင်းသောရေကို အိမ်ထောင်စုမှ အကာအဝေးဖြင့် ပိုင်းခြားထားပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး နှစ်ခုစလုံးသည် မိုးရေနှင့် မြေပေါ်ရေရရှိရန် အခြေအနေ အခွင့်အလမ်းကောင်းများရှိသော်လည်း အိမ်၏ခြံဝင်းအတွင်းတွင် ရေရရှိမှုနည်းပါးခြင်းသည် ရေရရှိနိုင်စေရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနည်းပါးသည့်အချက်ကို ဖော်ပြနေပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် နွေရာသီတွင် ခြံဝင်းအတွင်း သန့်ရှင်းသောရေရရှိအသုံးပြုနိုင်သည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

- သန့်ရှင်းစေရန် သေချာစွာ စီမံထားသော ရေ (အိမ်တွင်း/ခြံတွင်း)
- အဖုံး/အကာမရှိ သန့်ရှင်းမှု နည်းပါး (မိနစ်၃၀အထက်)
- အဖုံး/အကာမရှိ သန့်ရှင်းမှု နည်းပါး (မိနစ်၃၀အထက်)
- မသန့်ရှင်းသောရေ
- မြစ်ချောင်း၊ တူးမြောင်းရေ၊ မြေပေါ်ရေ

မှတ်ချက်။ မသန့်ရှင်းသောရေတွင် အဖုံးအကာမရှိသော ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ စမ်းချောင်းရေနှင့် အခြားသောရေ အရင်းအမြစ်များမှရေများ ပါဝင်ပါသည်။ မသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ အရင်းအမြစ်အား ၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် အသုံးပြုသော တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များကို အဆင့်အလိုက် ဖော်ပြထားပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်နှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်အလိုက် နွေရာသီတွင်သန့်ရှင်းသော သောက်ရေရရှိနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရှိ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း

နွေရာသီ- သောက်ရေရရှိမှု အရင်းအမြစ်	သန့်ရှင်းသော								မသန့်ရှင်းသော				
	အိမ်အတွင်း သို့ ပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ထားသော	အိမ်ဝင်းအတွင်း သို့ ပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ထားသော	ရေပိုက်ခေါင်း	စက်ရေတွင်း/ အပီစီတွင်း	အကာအရံ ရှိသော ရေတွင်း	မိုးရေ	ရေသန့်ပုလင်း	ရေတိုင်ကီ/ ရေကား	အကာအရံ မရှိသော ရေတွင်း	ရေကန်	မြစ်ချောင်း	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၂.၃	၅.၆	၂.၃	၃၄.၀	၁၄.၀	၁.၈	၁၈.၀	၁.၃	၄.၇	၁၀.၈	၄.၄	၀.၇	၁၀၀
မြို့ပြ	၃.၇	၅.၅	၁.၂	၂၃.၂	၇.၂	၁.၁	၄၈.၉	၂.၆	၀.၉	၃.၂	၁.၀	၁.၅	၁၀၀
ကျေးလက်	၁.၈	၅.၇	၂.၈	၃၈.၃	၁၆.၈	၂.၀	၅.၇	၀.၈	၆.၂	၁၃.၉	၅.၇	၀.၄	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်													
ကချင်ပြည်နယ်	၃.၅	၅.၇	၂.၈	၃၉.၈	၃၀.၆	၀.၁	၁၂.၃	၀.၅	၀.၈	၀.၉	၂.၈	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၇.၈	၁၃.၉	၁.၃	၈.၃	၃၆.၁	၃.၂	၁၄.၈	၁.၆	၅.၃	၃.၈	၃.၁	၀.၈	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၃.၇	၅.၉	၁.၅	၃.၀	၃၉.၆	၁.၄	၁၆.၄	၀.၉	၂၂.၈	၀.၇	၄.၀	၀.၀	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၂၁.၉	၂၀.၄	၂၆.၈	၁.၃	၄.၃	၀.၂	၀.၆	၂.၃	၀.၂	၅.၉	၁၆.၂	၀.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၆	၉.၉	၁.၂	၅၈.၀	၁၁.၈	၀.၉	၇.၆	၀.၅	၁.၆	၅.၃	၂.၂	၀.၃	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉.၅	၁၀.၀	၁.၆	၆.၃	၃၅.၁	၀.၀	၁၆.၁	၀.၉	၁၆.၀	၀.၇	၃.၃	၀.၄	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၄	၀.၁	၀.၀	၅၉.၁	၇.၂	၁.၁	၈.၀	၀.၅	၉.၉	၉.၉	၂.၁	၁.၅	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၃	၅.၇	၀.၈	၅၄.၈	၈.၇	၁.၃	၅.၆	၀.၇	၈.၇	၅.၇	၃.၆	၀.၀	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၅	၃.၇	၀.၂	၄၈.၀	၁၁.၂	၂.၁	၂၃.၇	၀.၅	၀.၅	၄.၁	၃.၅	၀.၁	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၄.၁	၅.၃	၀.၉	၂.၇	၆၁.၆	၀.၂	၁၅.၉	၁.၀	၅.၀	၃.၃	၀.၀	၀.၀	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၇	၂.၃	၁.၃	၁၀.၉	၂၂.၀	၀.၀	၄.၇	၀.၁	၆.၈	၅၀.၁	၀.၈	၀.၂	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၃.၄	၄.၆	၀.၅	၁၉.၂	၁.၉	၂.၃	၄၉.၇	၄.၂	၀.၂	၁၀.၈	၀.၆	၂.၈	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၄	၁၅.၈	၁၃.၄	၈.၈	၂၁.၆	၄.၀	၂၀.၄	၀.၀	၆.၅	၃.၁	၄.၈	၀.၃	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၃၉.၃	၃.၈	၂.၇	၅.၃	၂.၃	၃.၀	၂၇.၁	၁၆.၄	၀.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၀.၉	၁.၃	၀.၂	၅၉.၉	၅.၁	၀.၃	၂၇.၁	၀.၄	၀.၆	၀.၃	၃.၉	၀.၀	၁၀၀

မှတ်ချက်။ ချင်းပြည်နယ်တွင် အိမ်ထောင်စုများသည် သာမန်အားဖြင့် တောင်ကျရေများကို အိမ်အရောက် ရေပိုက်များဖြင့် သယ်၍ သုံးစွဲကြသည်။ မြေပေါ်ရေအရင်းအမြစ်မှရရှိခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ရေပိုက်မှရသောရေအဖြစ် ကောက်ယူခဲ့သည်။ ပုံများသည် လူဦးရေအလေးပေး ရာခိုင်နှုန်း တွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်နှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်အလိုက် မိုးရာသီတွင် သန့်ရှင်းသောသောက်ရေရရှိနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

မိုးရာသီ- သောက်ရေရရှိမှု အရင်းအမြစ်	သန့်ရှင်းသော								မသန့်ရှင်းသော				
	အိမ်အတွင်း သို့ ပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ထားသော	အိမ်ဝင်းအတွင်း သို့ ပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ထားသော	ရေပိုက်ခေါင်း	စက်ရေတွင်း/ အင်္ဂါစိတွင်း	အကာအရံ ရှိသော ရေတွင်း	မိုးရေ	ရေသန့်ပုလင်း	ရေတိုင်ကီ/ ရေကား	အကာအရံ မရှိသော ရေတွင်း	ရေကန်	မြစ်ချောင်း	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၂.၃	၅.၅	၂.၄	၃၂.၀	၁၃.၂	၁၃.၆	၁၇.၁	၀.၇	၄.၃	၅.၂	၃.၂	၀.၅	၁၀၀
မြို့ပြ	၃.၇	၅.၄	၁.၂	၂၁.၅	၆.၉	၈.၂	၄၆.၉	၁.၆	၀.၈	၁.၇	၀.၉	၁.၂	၁၀၀
ကျေးလက်	၁.၈	၅.၆	၂.၉	၃၆.၂	၁၅.၇	၁၅.၈	၅.၂	၀.၃	၅.၆	၆.၆	၄.၁	၀.၂	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်													
ကချင်ပြည်နယ်	၃.၅	၅.၃	၂.၈	၃၉.၈	၃၀.၇	၀.၆	၁၂.၂	၀.၅	၀.၈	၀.၉	၂.၈	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၇.၃	၁၄.၀	၁.၅	၅.၉	၃၆.၇	၁၂.၇	၁၃.၃	၀.၇	၄.၁	၀.၉	၂.၈	၀.၁	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၃.၇	၅.၃	၁.၄	၃.၀	၄၀.၁	၄.၂	၁၆.၁	၀.၅	၂၂.၈	၀.၁	၂.၈	၀.၀	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၂၂.၈	၂၁.၀	၂၉.၃	၁.၄	၂.၉	၄.၆	၀.၄	၁.၅	၀.၀	၄.၈	၁၁.၂	၀.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၆	၁၀.၀	၁.၂	၅၆.၇	၁၁.၉	၃.၁	၇.၆	၀.၅	၁.၃	၄.၉	၁.၉	၀.၂	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉.၅	၁၀.၆	၁.၇	၆.၃	၃၅.၁	၀.၈	၁၅.၆	၀.၃	၁၆.၂	၀.၇	၃.၀	၀.၁	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၄	၀.၁	၀.၀	၅၂.၉	၆.၆	၂၁.၈	၇.၃	၀.၁	၆.၅	၂.၃	၁.၅	၀.၇	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၅	၆.၁	၁.၀	၅၂.၁	၇.၅	၇.၇	၅.၃	၀.၂	၈.၈	၂.၉	၄.၀	၀.၀	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၅	၃.၇	၀.၂	၄၆.၁	၈.၃	၈.၀	၂၃.၄	၀.၁	၁.၆	၂.၈	၃.၂	၀.၁	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၄.၂	၄.၈	၀.၈	၂.၄	၆၀.၆	၆.၆	၁၄.၂	၀.၄	၄.၈	၁.၃	၀.၀	၀.၀	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၇	၂.၇	၁.၆	၁၀.၄	၂၁.၇	၃.၂	၄.၆	၀.၁	၅.၅	၄၈.၅	၁.၀	၀.၁	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၃.၁	၃.၆	၀.၅	၁၇.၃	၁.၁	၂၀.၈	၄၅.၇	၃.၃	၀.၂	၁.၇	၀.၄	၂.၃	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၄	၁၆.၀	၁၃.၃	၈.၃	၂၀.၉	၆.၄	၂၀.၄	၀.၀	၆.၃	၂.၂	၄.၅	၀.၃	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၃၆.၀	၃.၁	၄၁.၁	၄.၅	၀.၂	၂.၀	၄.၃	၈.၇	၀.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၀.၉	၁.၂	၀.၁	၅၉.၄	၄.၅	၂.၁	၂၇.၂	၀.၃	၀.၅	၀.၃	၃.၆	၀.၀	၁၀၀

မှတ်ချက်။ ချင်းပြည်နယ်တွင် အိမ်ထောင်စုများသည် သာမန်အားဖြင့် တောင်ကျရေများကို အိမ်အရောက် ရေပိုက်များဖြင့် သယ်၍ သုံးစွဲကြသည်။ မြေပေါ်ရေအရင်းအမြစ်မှရရှိခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ရေပိုက်မှရသောရေအဖြစ် ကောက်ယူခဲ့သည်။ ပုံများသည် လူဦးရေ အလေးပေး ရာခိုင်နှုန်း တွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

၅ - ၂ သန့်ရှင်းသောမိလ္လာ အသုံးပြုမှု

၅ - ၂ - ၁ သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ အသုံးပြုမှု

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု အများအပြားသည် ရေ လောင်းအိမ်သာ အသုံးပြု ကြသည်။ သို့ရာတွင် တိုင်း ဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် ကွာခြားမှုရှိသည်။ အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ် သည် အိမ်သာမရှိကြပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အိမ် ထောင်စုတစ်ဝက်ကျော်မှာ အိမ်သာ သုံးစွဲမှုမရှိပါ။

အိမ်သာကို အခြားသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ပူးတွဲအသုံးမပြုခြင်းသည် လူ၏မစင်အညစ်အကြေးနှင့် ထိတွေ့ရန် ကာကွယ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သန့်ရှင်းသော အိမ်သာများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကာလဝမ်းရောဂါနှင့် အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါအစရှိသည့် ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ ဖြစ်ပွားခြင်းမှ လျော့ပါးစေပါသည်။

ဇယား (၅-၄) တွင် ယခင်စစ်တမ်းများ၏ အချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်ဖော်ပြရာ၌ အကြီးမားဆုံးပြောင်းလဲမှု မှာ တောတိုးခြင်း/ချုံထဲသွားခြင်းမှ တွင်းအိမ်သာတစ်မျိုးမျိုးသို့ ကူးပြောင်းအသုံးပြုမှု ဖြစ်ပါသည်။ ရေလောင်း အိမ်သာ အသုံးပြုမှုမှာ များစွာပြောင်းလဲမှုမရှိခဲ့ပါ။

ဇယား ၅-၄။

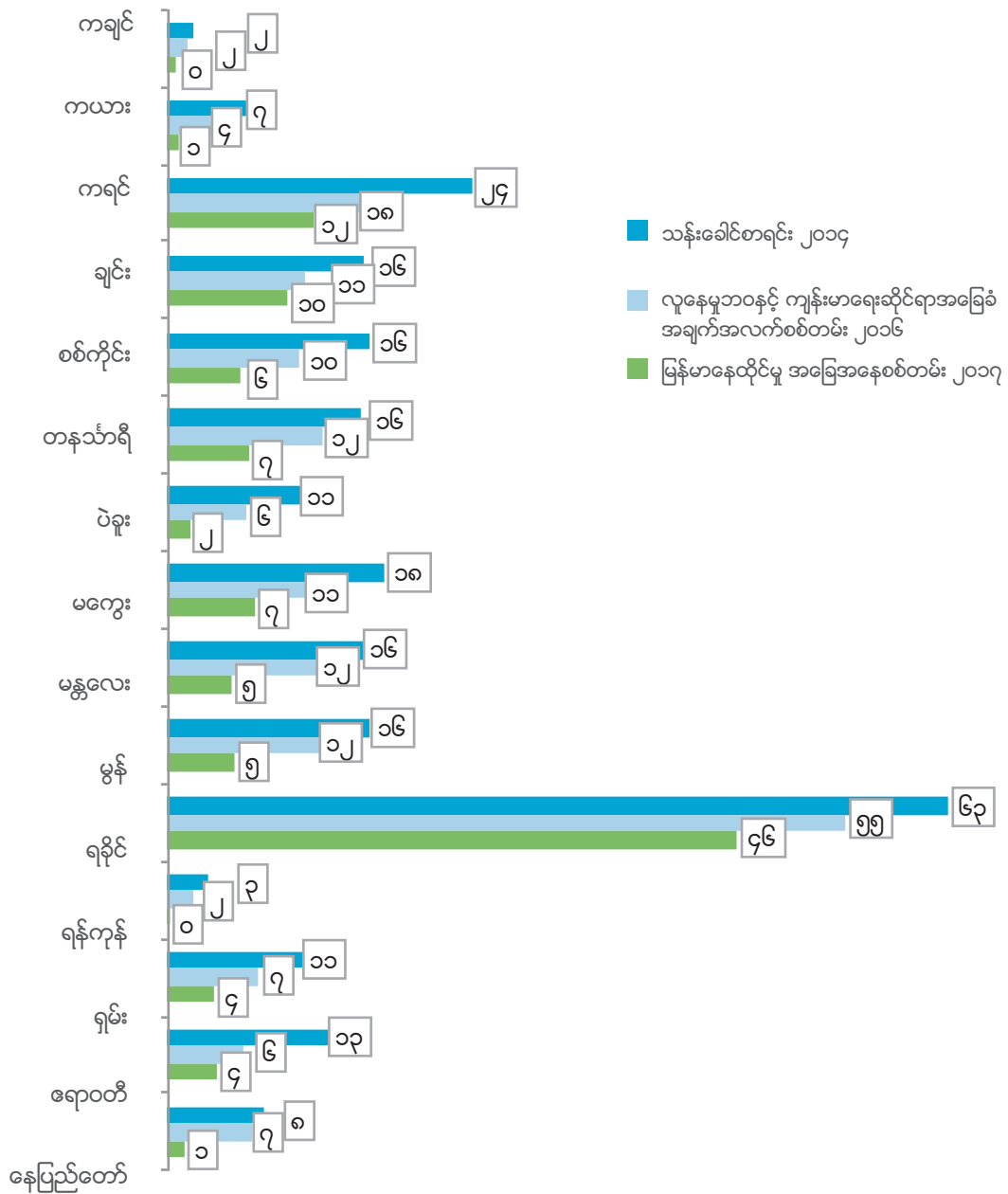
စစ်တမ်းများ ကောက်ယူခဲ့သည့် အချိန်အလိုက် ပုံစံမတူသည့် အိမ်သာများအား အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	ရေလောင်း	တွင်း	အိမ်သာမရှိ (တောထိုင်)	အခြား	စုစုပေါင်း
လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄	၇၄	၁၁	၁၄	၁	၁၀၀
မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်စားဝတ်နေရေး အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၅	၇၉	၈	၁၃	၀	၁၀၀
မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇	၇၆	၁၆	၆	၂	၁၀၀

မှတ်ချက်။ MLCS တွင် ရေလောင်းအိမ်သာ ၄ မျိုး ခွဲခြားဖော်ပြသည်။ (၁) မိလ္လာပိုက်စနစ်သုံးရေလောင်းအိမ်သာ၊ (၂) မိလ္လာကန်စနစ်သုံးရေလောင်းအိမ်သာ (၃) အိမ်သာတွင်းထဲသို့ ထည့်သည့် ရေလောင်းအိမ်သာ (၄) အခြားနေရာသို့ရေလောင်း စွန့်ပစ်သည့်ရေလောင်းအိမ်သာ။ တွင်းအိမ်သာ ၃ မျိုးမှာ (၁) လေဝင်ထွက်ကောင်းအောင်လုပ်ထားသောတွင်းအိမ်သာ (၂) အဖုံးရှိသောတွင်းအိမ်သာ (၃) အဖုံးမရှိတွင်းအိမ်သာ။ အခြားသောအိမ်သာ ၃ မျိုးမှာ (၁) မိလ္လာပုံးသုံးအိမ်သာ (၂) ရောင်းစပ်တွင်ဆောက်ထားသောရေပေါ်အိမ်သာ (၃) အိမ်သာမရှိ တောတိုး၊ ချုံထဲသွားခြင်း။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် အိမ်သာအသုံးပြုခြင်းမရှိ (တောတိုး/ချုံထဲ) သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း (၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်း)

၂၀၁၄ ခုနှစ်ကတည်းကစ၍ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် တောတိုးခြင်း/ ချုံထဲ အသုံးပြုခြင်းစသည့် အိမ်သာအသုံးပြုမှုသည် လျော့ကျခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်သန်းခေါင်စာရင်းတွင် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် ၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ အိမ်သာအသုံးပြုမှုမရှိသော အဆိုးဆုံးဒေသဖြစ်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၆၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့သော်လည်း ဒုတိယအနိမ့်ကျဆုံးဖြစ်သည့် ကရင်ပြည်နယ်ထက် ၄ ဆခန့် မြင့်တက်လျက်ရှိပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့အခြေအနေပုံစံကို "လူနေမှုဘဝနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအခြေခံအချက်အလက်စစ်တမ်း (၂၀၁၆)" တွင်လည်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

အိမ်သာအမျိုးအစားအလိုက်အသုံးပြုသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်းသော							မသန့်ရှင်းသော						
	ရေလောင်း (မိလ္လာဂိုက် စနစ်သို့)	ရေလောင်း (မိလ္လာစည် ကန်ထဲသို့)	ရေလောင်း (မိလ္လာတွင်း ထဲသို့)	လေဝင် လေထွက် ကောင်းသော အိမ်သာ	အဖုံးရှိ တွင်း အိမ်သာ	ရေစစ်ကန် ပါသည့် အိမ်သာ	စုစုပေါင်း (သန့်ရှင်း သော အိမ်သာ)	ဖုံးအုပ် မထားသော တွင်းအိမ်သာ	ရေလောင်း (အခြား နေရာသို့)	ချောင်း ကမ်း/ ရေပေါ်တွင်	တောထိုင် ခြင်း	အခြား	စုစုပေါင်း (မသန့်ရှင်း သော အိမ်သာ)	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၀.၈	၂၀.၅	၅၃.၉	၁.၀	၁၂.၈	၀.၀	၈၉.၀	၁.၈	၁.၃	၁.၀	၆.၄	၀.၅	၁၁.၀	၁၀၀
မြို့မြ	၁.၀	၄၆.၃	၄၂.၄	၀.၇	၆.၀	၀.၁	၉၆.၄	၀.၈	၁.၅	၀.၅	၀.၅	၀.၄	၃.၆	၁၀၀
ကျေးလက်	၀.၇	၁၀.၂	၅၈.၅	၁.၁	၁၅.၅	၀.၀	၈၆.၁	၂.၃	၁.၂	၁.၂	၈.၇	၀.၅	၁၃.၉	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်														
ကချင်ပြည်နယ်	၀.၃	၁၅.၄	၅၄.၀	၁.၂	၂၆.၄	၀.၀	၉၇.၄	၀.၅	၁.၅	၀.၀	၀.၆	၀.၀	၂.၆	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၁.၁	၆.၅	၈၉.၀	၀.၆	၁.၀	၀.၀	၉၈.၀	၀.၃	၀.၈	၀.၀	၀.၇	၀.၂	၂.၀	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၂.၅	၃၉.၂	၃၁.၅	၀.၃	၁.၂	၀.၀	၇၄.၆	၀.၃	၁၁.၉	၀.၀	၁၂.၉	၀.၃	၂၅.၄	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၁.၈	၁.၁	၈၀.၂	၀.၈	၁.၆	၀.၀	၈၅.၄	၃.၇	၂.၀	၀.၀	၈.၈	၀.၀	၁၄.၆	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁.၆	၁၃.၃	၇၇.၆	၀.၀	၀.၀	၀.၁	၉၂.၆	၁.၁	၀.၅	၀.၀	၅.၇	၀.၁	၇.၄	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၅	၀.၂	၅၉.၁	၀.၃	၁၁.၁	၀.၀	၇၁.၁	၇.၆	၁.၂	၁၂.၄	၇.၃	၀.၅	၂၈.၉	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၂	၁၉.၃	၇၂.၈	၀.၇	၀.၉	၀.၀	၉၄.၀	၀.၆	၀.၄	၁.၃	၁.၉	၁.၈	၆.၁	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၄	၁.၃	၂၁.၀	၀.၀	၆၉.၀	၀.၀	၉၁.၇	၀.၈	၀.၁	၀.၀	၇.၅	၀.၀	၈.၃	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၈	၃၀.၉	၄၅.၃	၀.၀	၁၆.၉	၀.၁	၉၄.၀	၀.၂	၁.၂	၀.၁	၄.၅	၀.၀	၆.၀	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၀.၇	၁.၀	၆၁.၅	၀.၂	၂၄.၄	၀.၀	၈၇.၉	၂.၉	၂.၇	၀.၈	၅.၇	၀.၀	၁၂.၁	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၅	၃.၄	၄၅.၅	၁.၃	၁.၇	၀.၀	၅၂.၄	၁.၅	၀.၄	၀.၇	၄၄.၈	၀.၄	၄၇.၆	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၁.၂	၆၂.၆	၃၁.၂	၀.၀	၀.၁	၀.၀	၉၅.၂	၀.၂	၂.၁	၀.၉	၀.၂	၁.၅	၄.၈	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၀.၇	၁၀.၅	၆၃.၈	၂.၆	၁၂.၅	၀.၁	၉၀.၁	၅.၃	၀.၅	၀.၀	၄.၀	၀.၀	၉.၉	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၃	၆.၂	၆၃.၇	၃.၆	၁၄.၂	၀.၀	၈၇.၉	၄.၁	၀.၈	၂.၆	၄.၅	၀.၁	၁၂.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁.၄	၁၁.၃	၇၅.၉	၀.၂	၈.၃	၀.၀	၉၇.၀	၀.၄	၁.၃	၀.၀	၁.၂	၀.၀	၃.၀	၁၀၀

မှတ်ချက်။ ပုံများသည် လူဦးရေ အလေးပေးရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

၅ - ၂ - ၂ သန့်ရှင်းသောမိလ္လာ

ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ (SDGs) ၏ ညွှန်ကိန်း (၆-၂-၁) (ဆပ်ပြာနှင့်ရေဖြင့် လက်ကို စင်ကြယ်စွာဆေးကြောခြင်းပါဝင်သည့် လုံခြုံစိတ်ချစွာ စီမံခန့်ခွဲထားသော သန့်ရှင်းသည့် မိလ္လာဝန်ဆောင်မှု) အရ သန့်ရှင်းသောမိလ္လာစနစ်တွင် တိုင်းတာချက် ၄ ခု ရှိပါသည်။ (၁) ယင်လုံခြုံသန့်ရှင်းသော အိမ်သာများကို အသုံးပြုခြင်း (၂) အိမ်ထောင်စုတစ်စုသာ သီးသန့်အသုံးပြုခြင်း (၃) လက်ဆေးရန်အတွက်အသုံးအဆောင်ရှိခြင်း (၄) သတ်မှတ်ထားသောနေရာ(သို့မဟုတ်) လုံခြုံသည့်နေရာ တွင် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စိတ်ချစွာ စွန့်ပစ်သန့်စင်မှုလုပ်နိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ(SDGs)၏ ညွှန်ကိန်း(၆-၂-၁) သည် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုပန်းတိုင်များ (MDGs)၏ညွှန်ကိန်းဖြစ်သည့် အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် ရောနှော အသုံးပြုခြင်းမရှိသော အိမ်သာကို သန့်ရှင်းသည့်အိမ်သာအဖြစ် သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သန့်ရှင်းသော အိမ်သာများအား ခွဲခြားရာတွင် မိလ္လာစနစ်သည် ရေအားအရှိန်အဟုန်ဖြင့် လောင်းချခြင်း (သို့မဟုတ်) ရိုးရိုး ရေလောင်းချသည့် အိမ်သာစနစ်၊ မိလ္လာကန် (သို့မဟုတ်) တွင်း အိမ်သာများ၊ လေဝင်လေထွက်ရှိသည့် သန့်ရှင်းသော တွင်းအိမ်သာများ၊ ကျောက်ပြားအဖုံးဖြင့် ဖုံးပိတ်ထားသော တွင်းအိမ်သာနှင့် သဘာဝမြေဩဇာအဖြစ် သုံးမည့်အိမ်သာများဟူ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့အပြင် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ (SDGs) ၏ ညွှန်ကိန်း (၆-၂-၁) အရ လုံခြုံစိတ်ချစွာ စီမံခန့်ခွဲထားသော သန့်ရှင်းသည့် မိလ္လာဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစားခွဲခြားရာ တွင် အောက်ပါမိလ္လာသိမ်းစနစ် (Faecal Waste System) ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းမှာ စွန့်ပစ်ရန် နေရာ သတ်မှတ်ပေးသည့် မိလ္လာသိမ်းစနစ် (သို့မဟုတ်) ခေတ္တထိန်းသိမ်းထားပြီးနောက် အပြင်တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သယ်ဆောင်ပြီး စွန့်ပစ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ရေဆိုးပိုက်ဖြင့် စွန့်ထုတ်သည့် မိလ္လာစနစ်မှ တစ်ဆင့် အပြင်ဘက်တစ်နေရာသို့ စွန့်ပစ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) ၏ ပူးတွဲစောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုသည့်အစီအစဉ် (Joint Monitoring Programme - JMP) နှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂကလေးများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNICEF) တို့၏ ကျန်းမာသန့်ရှင်း သည့်မိလ္လာစနစ် အဆင့်တိုင်းတွင် သန့်ရှင်းသော မိလ္လာဝန်ဆောင်မှုပုံစံ ၅ မျိုးပါဝင်ပါသည်။

- (၁) **လုံခြုံစိတ်ချစွာစီမံခန့်ခွဲခြင်း။** အခြားသောအိမ်ထောင်စုနှင့် တွဲဖက်အသုံးမပြုဘဲ သန့်ရှင်းသော အိမ်သာအသုံးအဆောင်အသုံးပြုခြင်း၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်တို့ကို သတ်မှတ်ထားသော နေရာတွင် စွန့်ပစ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အပြင်ဘက်တစ်နေရာသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ပြီး စွန့်ပစ်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည့် အိမ်သာအမျိုးအစား။
- (၂) **အခြေခံဖြစ်ခြင်း။** အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် တွဲဖက်၍မသုံးဘဲ သန့်ရှင်းသောအိမ်သာကို သုံးစွဲခြင်း။
- (၃) **အကန့်အသတ်ဖြစ်ခြင်း။** သန့်ရှင်းသော အိမ်သာအသုံးအဆောင်များကို အခြားသော အိမ်ထောင်စု (၂) စု သို့မဟုတ် ၎င်းထက်ပို၍ ပူးတွဲအသုံးပြုခြင်း။
- (၄) **သန့်ရှင်းမှုမရှိခြင်း။** ကျောက်ပြားအဖုံး (သို့မဟုတ်) မြှင့်ထားသော ခြေနင်းမပါသည့် တွင်းအိမ်သာ၊ တွဲလောင်းချိတ်ထားသောပုံး (သို့မဟုတ်) ဆွဲပုံးရိုးအသုံးပြုသည့်အိမ်သာများ။
- (၅) **အပြင်ဘက်တွင် အိမ်သာသွားခြင်း။** ကွင်းပြင်တွင်၊ တောတိုးခြင်း/ချုံထဲသွားခြင်း၊ ရေပြင်ပေါ်ရေ ကမ်းစပ်နေရာများနှင့် အခြားသောကွင်းပြင် (သို့မဟုတ်) သာမန်အမှိုက်ပစ်သည့် နေရာများတွင် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်သွားခြင်း။

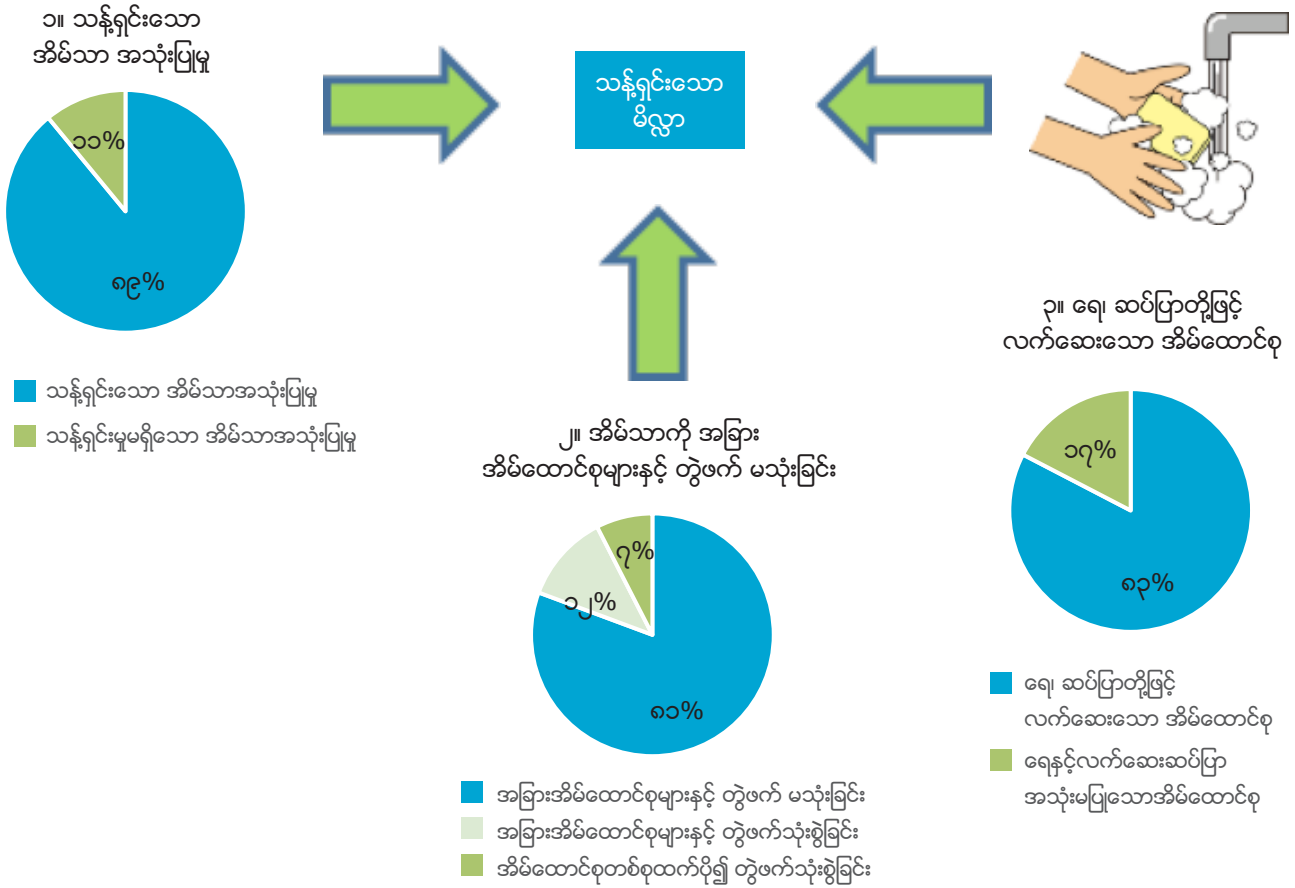
မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၇) တွင် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ (SDGs) ညွှန်ကိန်း (၆-၂-၁)၏သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကောက်ယူရရှိထားသော အချက်အလက်များသည် သတ်မှတ်ထားသော စံချိန် ၃ ရပ်ဖြစ်သည့် (၁) သန့်ရှင်းသော အိမ်သာအမျိုးအစားများအသုံးပြုခြင်း (၂) အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် တွဲဖက်၍ အိမ်သာအသုံးမပြုခြင်းများနှင့် (၃) လက်ဆေးရန်အတွက် အသုံးအဆောင်များရှိခြင်းတို့နှင့်သာ ကိုက်ညီခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၇)သည် မိလ္လာသိမ်းစနစ် (Faecal Waste System) နှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို ဖော်ပြခြင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ (SDGs) ၏ ညွှန်ကိန်း (၆-၂-၁) နှင့်တကွ “ပူးတွဲစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသည့်အစီအစဉ်” JMP (WHO/ UNICEF) တို့ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက် အောက်ပါအသုံးပြုမှုပုံစံတို့ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။

- (၁) **အခြေခံအသုံးပြုမှုပုံစံ။** လက်ဆေးသည့် အသုံးအဆောင်များပါဝင်ပြီး အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် တွဲဖက်အသုံးပြုခြင်းမရှိသည့် သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများကို အသုံးပြုခြင်း။

- (၂) အကန့်အသတ်ဖြင့်အသုံးပြုမှုပုံစံ။ လက်ဆေးသည့်အသုံးအဆောင်များပါဝင်ပြီး အခြားအိမ်ထောင်စု (၂) စု (သို့မဟုတ်) ၎င်းနှင့်အထက် တွဲဖက်အသုံးပြုသည့် သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများကို အသုံးပြုခြင်း၊
- (၃) သန့်ရှင်းမှုမရှိသည့်အသုံးပြုမှုပုံစံ။ ကျောက်ပြားအဖုံးမပါရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) မြှင့်တင်ထားသော ခြေနှင်းမပါသည့် တွင်းအိမ်သာများ၊ တွဲလောင်းချိတ်ထားသောပုံး (သို့မဟုတ်) ဆွဲပုံး ရိုးရိုးအသုံးပြုသည့် အိမ်သာများအသုံးပြုခြင်း၊ (လက်ဆေးရန် အသုံးအဆောင်မရှိခြင်း နှင့် ၎င်းတို့၏ အသုံးအဆောင်များကို အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် မျှဝေ၍ အသုံးမပြု)
- (၄) အပြင်ဘက်တွင်အိမ်သာသွားသည့်အသုံးပြုမှုပုံစံ။ ကွင်းပြင်တွင်အသုံးပြုခြင်း၊ ထောတိုးခြင်း၊ ချိုထဲသွားခြင်း၊ ရေပြင်ပေါ်တွင်အသုံးပြုခြင်း၊ ရေကမ်းစပ်နေရာများနှင့် အခြားသောကွင်းပြင် (သို့မဟုတ်) သာမန် အမှိုက်ပစ်သည့် နေရာများတွင် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်သွားခြင်း၊ (လက်ဆေးရန် အသုံးအဆောင် မရှိခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏အသုံးအဆောင်များကို အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် မျှဝေ၍ အသုံးမပြု)

ပုံ ၅-၁၀။

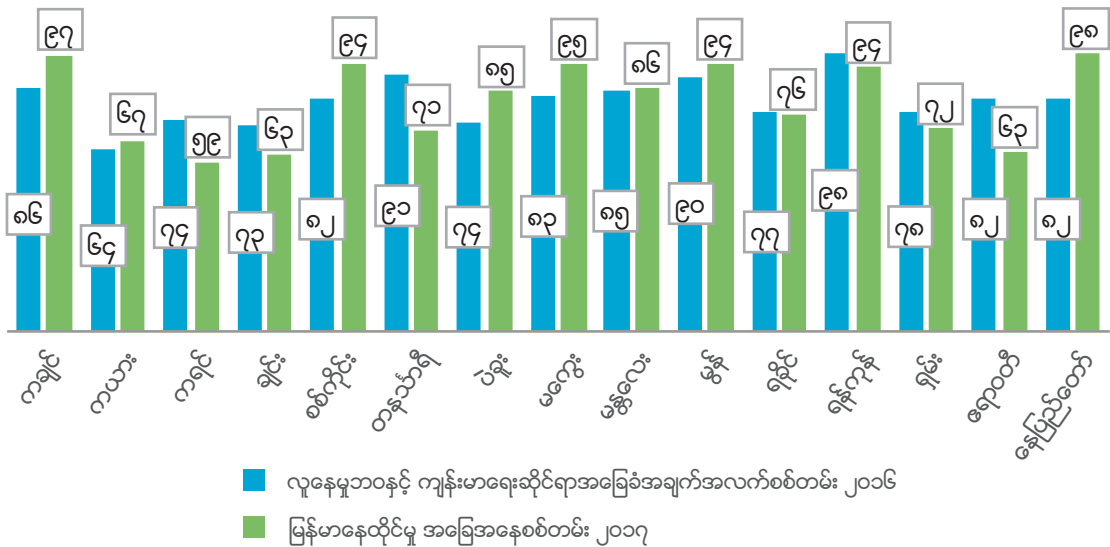
မိလ္လာစနစ်တစ်မျိုးခြင်းစီကို အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိလူဦးရေရာခိုင်နှုန်း (၂၀၁၇ ခုနှစ်)

ပုံ (၅-၁၀) တွင် မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) ၌ သတ်မှတ်ကောက်ယူခဲ့သည့်သန့်ရှင်းသော မိလ္လာအသုံးပြုမှုကို ရှင်းလင်းပြထားသည်။ သန့်ရှင်းသော မိလ္လာအသုံးပြုမှု ဆိုသည်မှာ ဆပ်ပြာ၊ ရေတို့ဖြင့်လက်ဆေးခြင်းနှင့် သန့်ရှင်းသော အိမ်သာသုံးစွဲခြင်းဖြစ်ပြီး အခြား အိမ်ထောင်စုများနှင့်တွဲဖက် အသုံးပြုမှုမရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၇) အချက်အလက်များအရ ဇယား (၅-၅) တွင် ဖော်ပြသည်မှာ လူဦးရေ ၈၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် သန့်ရှင်းသောအိမ်သာစနစ် အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ပုံ (၅-၁၀) အရ ၈၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် အိမ်သာကိုအခြားအိမ်ထောင်စုနှင့် တွဲဖက်အသုံးမပြုခြင်းနှင့် ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆပ်ပြာနှင့်ရေတို့ဖြင့် လက်ဆေးခြင်းတို့ တွေ့ရှိရပါသည်။

ရေ၊ ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် လက်ဆေးသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

■ လူနေမှုဘဝနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအခြေခံအချက်အလက်စစ်တမ်း ၂၀၁၆
 ■ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း ၂၀၁၇

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များအလိုက် ဆပ်ပြာနှင့် ရေကို အသုံးပြု၍ လက်ဆေးသည့်ပုံစံများ ကွာခြားပါသည်။ ကရင်ပြည်နယ်၊ ချင်းပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ဆပ်ပြာ၊ ရေအသုံးပြုပြီး လက်ဆေးသည့် အလေ့အကျင့်နည်းပါးပြီး၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတို့တွင် အသုံးပြုမှုပိုမို မြင့်မားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် လူဦးရေ ၁၀ ဦး တွင် ၆ ဦး (၆၄ ရာခိုင်နှုန်း) က သန့်ရှင်းသော မိလ္လာစနစ်ကို အသုံးပြုသည်။ ကချင်ပြည်နယ်သည် အိမ်ထောင်စု ၁၀ ဦးတွင် ၈ ဦး (၈၅ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး၊ ကရင်ပြည်နယ်သည် ၁၀ ဦးတွင် ၅ ဦး (၅၀ ရာခိုင်နှုန်း) သာ သန့်ရှင်းသော မိလ္လာစနစ် အသုံးပြုမှုရှိသည်။

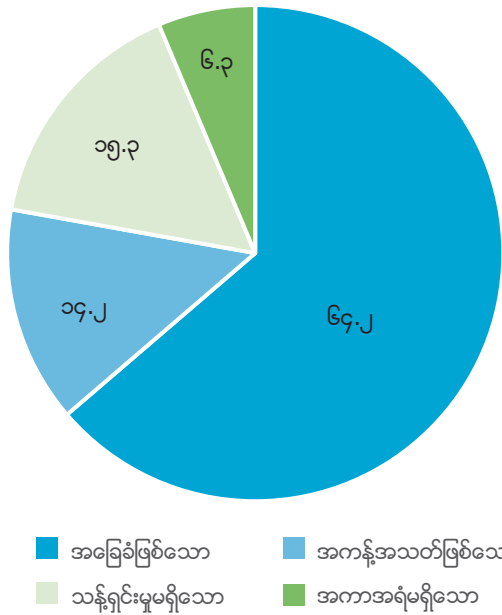
အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်အရ ပုံ (၅-၁၂) တွင် ကွဲပြားသည့် ပုံစံများနှင့် အိမ်သာအသုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေအချိုးများကို ဖော်ပြသည်။ အခြေခံဖြစ်သည့် လက်ဆေးသည့် အသုံးအဆောင်များ ပါဝင်ပြီး အခြားအိမ်ထောင်စုများနှင့် တွဲဖက်အသုံးပြုခြင်းမရှိသည့် သန့်ရှင်းသော အိမ်သာများကို အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေသည် ၆၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ အကန့်အသတ်ဖြစ်သည့် လက်ဆေးသည့် အသုံးအဆောင်များပါဝင်ပြီး အခြားအိမ်ထောင်စု ၂၇ (သို့မဟုတ်) ၎င်းနှင့်အထက် တွဲဖက်အသုံးပြုသည့် သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများကို အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာရှိသည်။ လူဦးရေ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် သန့်ရှင်းမှုမရှိသော မိလ္လာပုံစံကို အသုံးပြုပြီး လူဦးရေ ၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ အိမ်သာအသုံးပြုခြင်းမရှိပဲ တောထိုင်ခြင်းနှင့် ချိုတိုးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

မြေပုံ (၅-၁) တွင် အခြေခံမိလ္လာစနစ်ပုံစံ (သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ၊ အိမ်သာအား အခြားသူများနှင့် တွဲဖက်အသုံးမပြု၊ လက်ဆေးရာတွင် ဆပ်ပြာ၊ ရေအသုံးပြု) ကိုအသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မြေပုံ(၅-၁) သည် ကချင်ပြည်နယ်၏ ကောင်းမွန်သော အခြေအနေကို ထင်ရှားစွာဖော်ပြထားပါသည်။ လူဦးရေ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် သန့်ရှင်းသောအိမ်သာကို အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး ကရင်ပြည်နယ်တွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်သည် အခြေခံမိလ္လာ အသုံးပြုမှုပုံစံတွင် အခြားသောတိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမြင့်ဆုံးရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းမှာအခြေခံမိလ္လာ အသုံးပြုမှုပုံစံဖြစ်သည့် (သန့်ရှင်းသည့် အိမ်သာ၊ အခြားအိမ်ထောင်စုနှင့် တွဲဖက်မသုံးခြင်းနှင့် လက်ဆေးခြင်းစနစ်) အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက် ၃ ခုလုံးနှင့် ပြည့်စုံ၍ဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတွင် မိလ္လာစနစ် အသုံးပြုမှု ၆၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်တူညီနေပြီး အလားတူပင် သန့်ရှင်းသော အိမ်သာအသုံးပြုမှု ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာလည်း တူညီနေပါသည်။ ရေ၊ ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် လက်ဆေးခြင်းတွင် ကချင်ပြည်နယ်၏ လူဦးရေ ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းက အသုံးပြုမှုရှိပြီး နေပြည်တော်ကောင်စီ၏ လူဦးရေ ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းက အသုံးပြုကြပါသည်။ အိမ်သာအသုံးပြုမှုအပိုင်းတွင် ကချင်ပြည်နယ်၏ လူဦးရေ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အခြားသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် တွဲဖက်အသုံးပြုခြင်းမရှိပဲ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီတွင် ၇၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နေပြည်တော်ကောင်စီနှင့် ကချင်ပြည်နယ် အိမ်ထောင်စုများတွင် အသုံးပြုသည့် သန့်ရှင်း

သော အိမ်သာနှင့် လက်ဆေးခြင်း အသုံးပြုမှုတို့မှာ တူညီလှနီးပါးဖြစ်ပြီး အခြား အိမ်ထောင်စုများနှင့် တွဲဖက် အသုံးပြုခြင်းမရှိသည့် သန့်ရှင်းသော အိမ်သာအသုံးပြုမှုတွင် ကျော်ပြည်နယ်သည် နေပြည်တော်ထက်ပို၍ မြင့်မားသော ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။

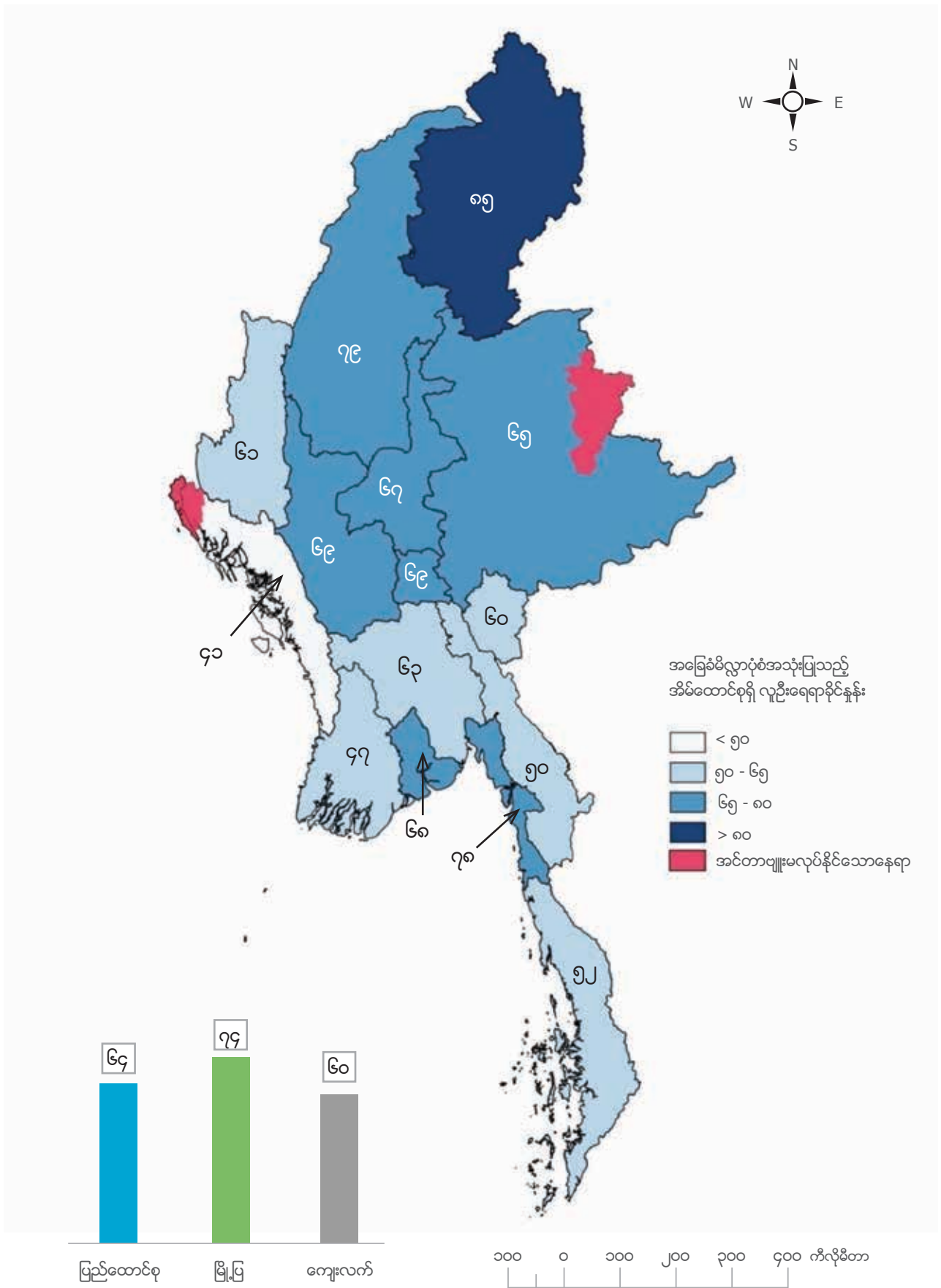
ပုံ ၅-၁၂။

ကွဲပြားသည့် မိလ္လာဝန်ဆောင်မှုပုံစံများအားအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ပုံများသည် လူဦးရေ အလေးပေးရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် ပုံများဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံမိလ္လာပုံစံအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

နည်းပညာ - မိုဘိုင်းဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာနှင့် အင်တာနက်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့် အင်တာနက်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုလာကြ၍ လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ်မှု၊ ကမ္ဘာနှင့် ဆက်သွယ်မှုများသည် သိသာထင်ရှားစွာ ပြောင်းလဲခဲ့ပါသည်။ ဤအခန်းတွင် နည်းပညာပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ဖြေလျှော့ခြင်းများကြောင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အသုံးပြုမှုများ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပြီး ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အင်တာနက်အသုံးပြုမှုပို၍ များပြားလာခြင်းကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

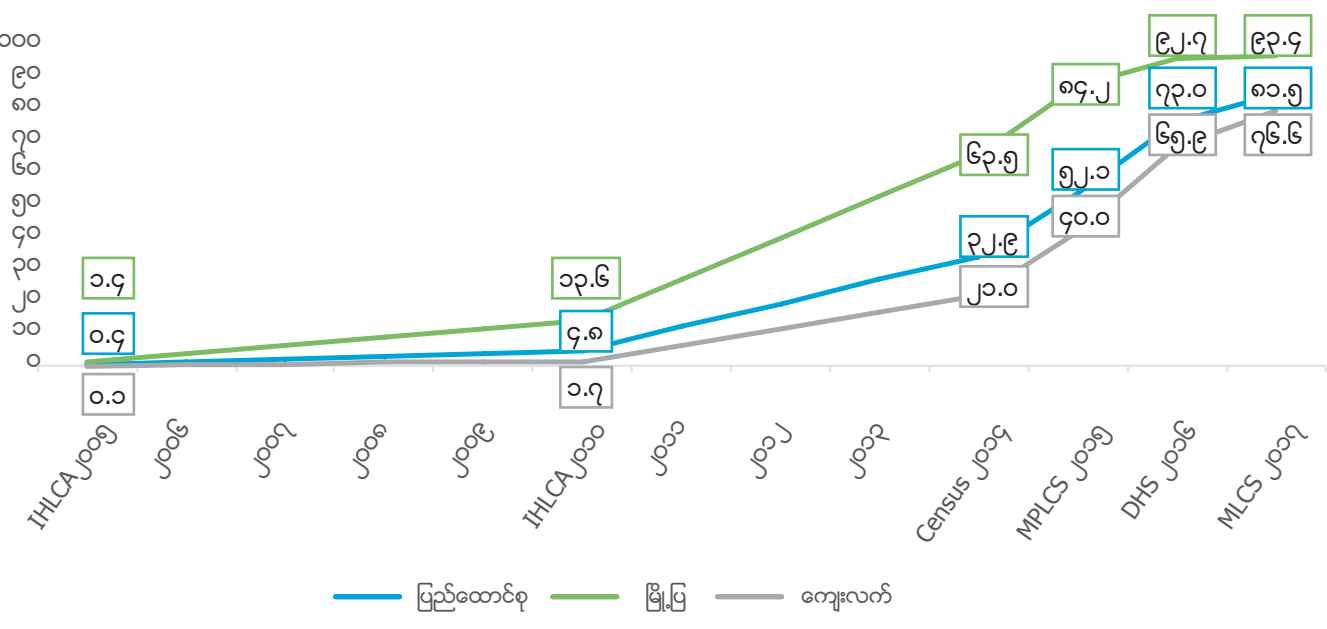

၆ - ၁ ဖုန်းများ

၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည် 'မိုဘိုင်းဖုန်း'အသုံးပြုမှု လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အနည်းဆုံးဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သောလူပေါင်း သန်း ၄၀ ရှိပါသည်။ ယင်းလူဦးရေထဲမှ ၃၅.၈ သန်းသည် အနည်းဆုံး 'စမတ်ဖုန်း'တစ်လုံး ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် ထိုအချိန်ကာလအတွင်း လျင်မြန်စွာ တိုးတက်များပြားလာပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့် မိမိတို့နိုင်ငံ ကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်ရှိသော နိုင်ငံများတွင် စမတ်ဖုန်းဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုသည် ရေတန်းနေရာသို့ ရောက် ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ စ၍ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍသည် ထူးခြားစွာပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဈေးကွက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်သည် ပိုမိုအားကောင်းလာခဲ့ ပါသည်။ နည်းပညာပြောင်းလဲမှု၊ စနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဈေးကွက်ဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲမှုများ၏ရလဒ်များ ကြောင့် အချိန်တစ်ခုအတွင်း၌ ဆင်းကဒ်ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ ဆင်းကဒ်များ၏ ဈေးနှုန်းသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ကျပ် ၁,၅၀၀,၀၀၀ မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကျပ် ၅၀၀,၀၀၀၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ကျပ် ၂၀၀,၀၀၀ နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် လက်ရှိဈေးနှုန်းဖြစ်သည့် ကျပ် ၁,၅၀၀ သို့ ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍအား လွှမ်းမိုးချိန်ခြင်းသည် ဈေးကွက်ပုံသဏ္ဍာန်ကိုလည်း လိုက်ပါပြောင်းလဲစေခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အော်ပရေတာ တစ်ဦးတည်းမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် မြန်မာဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း (MPT) ဈေးကွက်မှ အော်ပရေတာ ၃ ဦးအထိ ပါဝင် လာခဲ့ပါသည်။ အော်ပရေတာအသစ် ၂ ဦး ဖြစ်သော အူရီနူးသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ တွင်လည်းကောင်း၊ တယ်လီနောသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင်လည်းကောင်း အသီးသီး လုပ်ငန်းစတင်တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းအချိန်အတွင်းတွင် ပုံသေတစ်ဆင့်သော မြေပြင် ကြိုးဖုန်းဖြစ်သည့် လိုင်းဖုန်းဝန်ဆောင်မှုမှာ လုံးဝတိုးချဲ့လာခြင်းမရှိခဲ့ကြောင်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်ရှိ ကြိုးလိုင်း ဖုန်းအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု ၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်ရှိ ကြိုးလိုင်းဖုန်း အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု ၄ ရာခိုင်နှုန်းတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။^{၁၂}

ပုံ ၆-၁။

မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ဤပုံတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုသည် မိုဘိုင်းဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သလား ဆိုသည်ကို မူတည်၍ အိမ်ထောင်စု အလေးပေးရာခိုင်နှုန်းအလိုက် တွက်ချက်ရယူထားပါသည်။ IHLCA, Census, MPLCS နှင့် DHS တို့တွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ပိုင်ဆိုင်မှုကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ IHLCA- I မှ အချက်အလက်များသည် ပထမ အကြိမ်မှ ဖြစ်ပြီး IHLCA- II မှ အချက်အလက်များသည် ဒုတိယ အကြိမ်မှ ဖြစ်ပါသည်။ MLCS 2017 တွင် စမတ်ဖုန်း သို့မဟုတ် အခြားဖုန်း (စမတ် ဖုန်းမှလွဲ၍) ပိုင်ဆိုင် သလားဟုမေးမြန်းခဲ့သည်။ စစ်တမ်းများ ကောက်ယူခဲ့သည့်နှစ်များအတွင်း ဖုန်းပိုင်ဆိုင် မှုနှုန်းများကို (Linear Growth Patterns) မျဉ်းဖြောင့် အလားအလာပုံစံကဲ့သို့ တွေ့ရှိရပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်အကြား တိုးတက်မှုပုံစံမှာ (non-linear) မျဉ်းဖြောင့်ပုံစံ မတွေ့ရတော့ပါ။

၁၂ စစ်တမ်းနှစ်ခုတွင် ကြိုးလိုင်းဖုန်းတစ်လုံးမှ ကောက်ယူနည်းလမ်း အနည်းငယ်ကွဲပြားသည်။ IHLCA 2010 တွင် ကြိုးလိုင်းဖုန်းပုံသေတစ်ဆင့်ထားလျှင် ဖုန်းပိုင်သော အိမ်ထောင်စုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ MLCS 2017 တွင်မူ ကြိုးလိုင်းဖုန်း ပုံသေတစ်ဆင့်ထားမှုအတွက် လစဉ်အသုံးပြုပေးနေရမှသာ ဖုန်းပိုင်ဆိုင် ကြောင်းသတ်မှတ်သည်။

ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်တိုက်ပြုလုပ်နေသည့် အချိန်များတွင် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက် ဒေသများအကြား ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုကွာဟချက်သည် မြင့်မားလာသော်လည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်မူ ရပ်တန့်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ခံသည့်အချိန်တွင် အိမ်ထောင်စု ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် မိုဘိုင်းဖုန်းများကို ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး မြို့ပြဒေသများတွင် ၆၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသတွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ၃ နှစ် အတွင်းတွင်မူ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဒေသများအကြား မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု ကွာခြားချက်မှာ နည်းပါးလာခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ပိုင်ဆိုင်မှုနှုန်းမှာ ၇၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ် ပိုင်ဆိုင်မှုနှုန်းမှာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ၄ ဆ နီးပါး ရှိခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အကြားတွင် မြို့ပြဒေသများ၌ မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် တည်ငြိမ်မှုရှိခဲ့ပြီး ကျေးလက်ဒေသတွင်မူကား တိုးမြှင့်ဆဲဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြို့ပြဒေသများ၌ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် အိမ်ထောင်စု၏ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် တည်ငြိမ်မှုရှိနေသော်လည်း ၇ ရာခိုင်နှုန်း (သို့မဟုတ်) အိမ်ထောင်စု ၂၀၀,၀၀၀ ကျော်နှင့် လူဦးရေ ၇၀၀,၀၀၀ တို့သည် ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် လိုအပ်နေခဲ့ပါသေးသည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ဦးပိုင်းအထိ အချိုးညီညီ တိုးပွားလာခဲ့သော်လည်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့် အချိန်အတွင်းတွင် မည်မျှ တိုးပွားသည်ကို မဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါ။

စမတ်ဖုန်းများ၏လွှမ်းမိုးမှုမှာ မြို့ပြဒေသနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကျေးလက်ဒေသတွင်နည်းပါး ပါသည်။ မြန်မာ နေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) တွင် အိမ်ထောင်စုများအား ၎င်းတို့၏ စမတ်ဖုန်း (သို့မဟုတ်) စမတ်ဖုန်းမဟုတ်သော အခြားဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုကို ခွဲခြားမေးမြန်း၍ စာရင်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့် ဖုန်းအမျိုးအစားအသုံးပြုပြီး မည်သည့်ဝန်ဆောင်မှုကိုရယူသည့် အချက်အလက်များကို စစ်တမ်းအနေဖြင့် ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။^{၁၃} စမတ်ဖုန်းအနေဖြင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုမှာ အလွန်ပင်မြင့်မားကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် နည်းပညာမြင့်မားသော စမတ်ဖုန်းများကို ဝယ်ယူမှုများပြားခဲ့ပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများထဲတွင် ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးသည် စမတ်ဖုန်းများကို ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် စမတ်ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု၊ နည်းပညာအသုံးပြုမှုသည် ပိုမိုများပြားပြီး ဖုန်းပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အနည်းဆုံး စမတ်ဖုန်း တစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုမှာ မြို့ပြ ဒေသတွင် ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ကျေးလက်ဒေသတွင် ၆၆ ရာခိုင်နှုန်း သာရှိပါသည်။

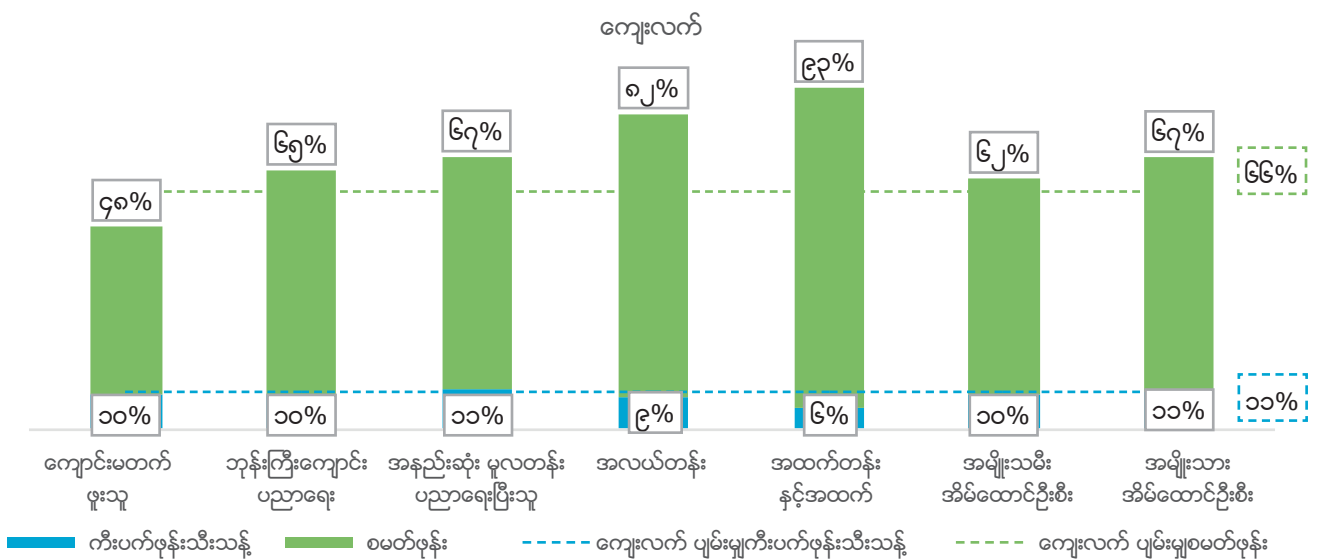
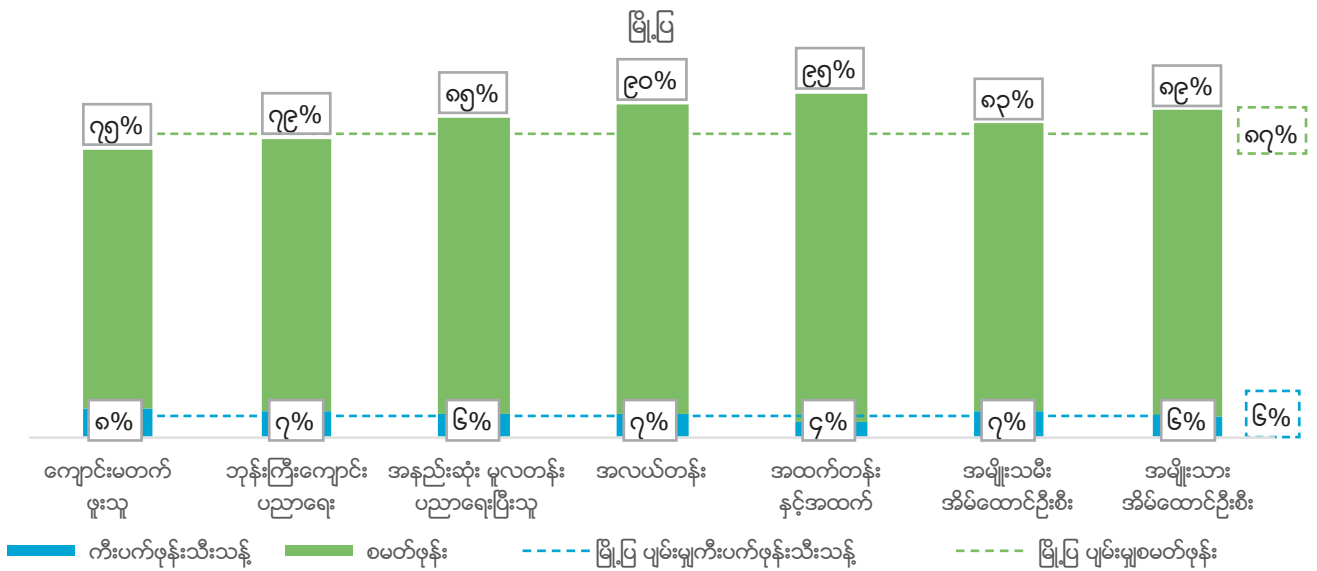
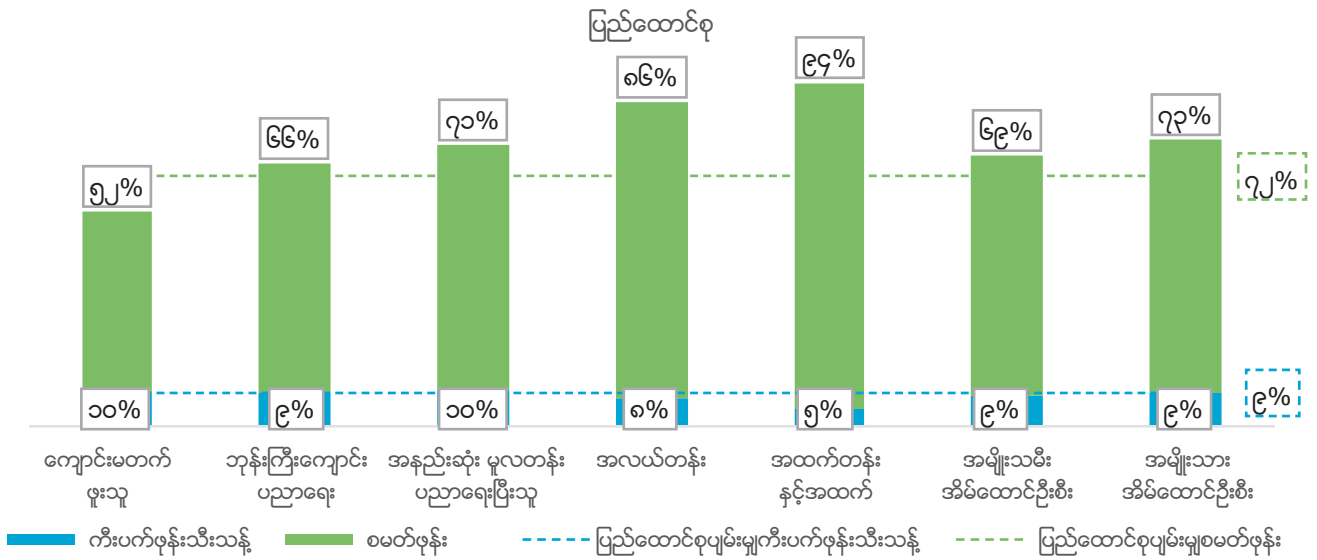
ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြဒေသများအကြား ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုကွာခြားချက်သည် အခြေခံအဆောက်အအုံလိုအပ်မှု အခက်အခဲများထက် ဝယ်နိုင်စွမ်းအားနှင့် လူမှု-စီးပွားအခြေအနေများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ လျှပ်စစ်ရရှိရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးလက်ဒေသတွင် အစိုးရလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလိုင်း ထောက်ပံ့ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံမရှိခြင်းကြောင့် ကျေးလက်ဒေသတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းရရှိမှုမှာ နည်းပါးသော်လည်း ကျေးလက်ဒေသအနှံ့အပြားတွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် စာရင်းကောက်ကွက်များ၌ အိမ်ထောင် စု ၁၂ စုထဲမှ ၂ စုထက်ပို၍ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပေ။ ဤသို့ကျေးလက်ဒေသတွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပါးခြင်းသည် ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ ကန့်သတ်မှုများထက် ဝယ်နိုင်စွမ်းအားကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် အတန်းပညာနည်းသော အိမ်ထောင်ဦးစီးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု ပို၍နည်းပါးသည်။ စမတ်ဖုန်းဈေးကွက် ထိုးဖောက်မှုသည် ကျေးလက်ဒေသတွင် မြို့ပြဒေသထက် အကန့်အသတ်ရှိခြင်းမှာ လူမှု-စီးပွားညွှန်ကိန်းများနှင့် များစွာဆက်စပ်နေပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ စတင်မြင့်မားလာချိန်မှစ၍ အချက်အလက်ရှာဖွေမှုနှင့် ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုနှစ်ရပ်လုံးအသုံးပြုလာပြီး ကျေးလက်ဒေသတွင် စမတ်ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု ခြားနားချက်နှုန်းထားသည် ကွန်ရက်ပုံစံ အမျိုးအစားထက် ဈေးနှုန်းနှင့်ဆက်စပ်နေဖွယ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖုန်းအသုံးပြုခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် အတန်းပညာနည်းသော အိမ်ထောင်ဦးစီးများဖြစ်ပြီး ဖုန်းအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများထက် အခြေအနေ နိမ့်ကျနေသောသူများ ဖြစ်ကြောင်း ပုံ(၆-၂) တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

၁၃ ယခင်ကောက်ခံခဲ့သောစစ်တမ်းများ၌ ဖုန်းအမျိုးအစားခွဲခြားထားမှုမရှိပါ။ သို့ပါ၍ ကာလအလိုက် နှိုင်းယှဉ်ရန်ခက်ခဲပါသည်။

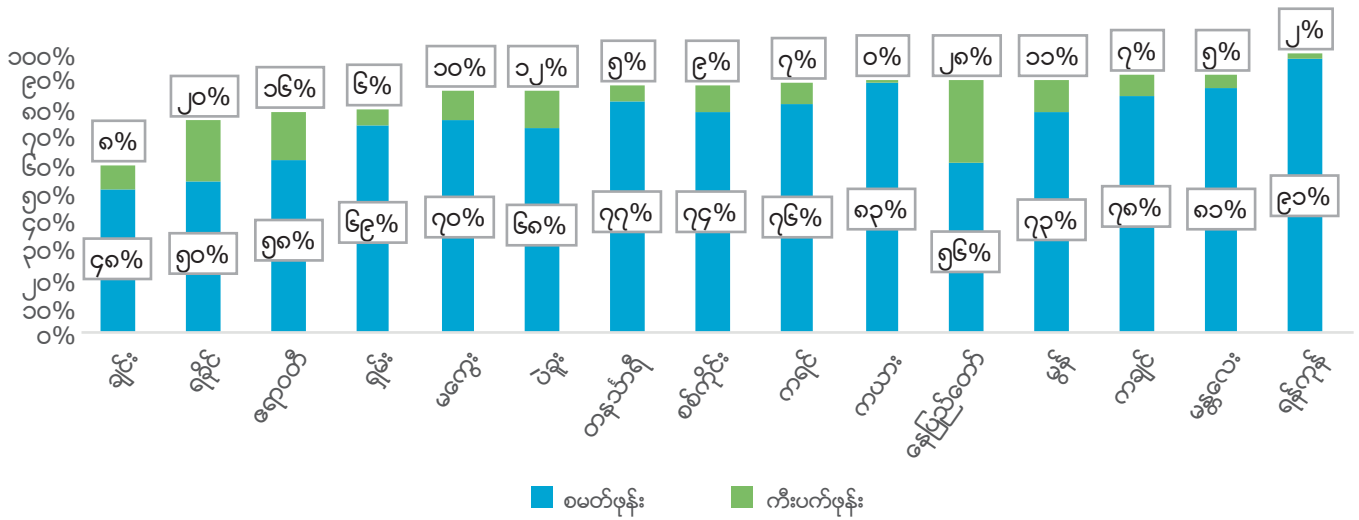

ပညာအရည်အချင်း၊ ကျား/မ အိမ်ထောင်ဦးစီး၊ နေရာဒေသနှင့်ဖုန်းအမျိုးအစားအလိုက် အိမ်ထောင်စုများ၏ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု

မှတ်ချက်။ ဤပုံများသည် အိမ်ထောင်စုအလေးပေးရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ထားသည့်ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ဖုန်းအမျိုးအစားအလိုက် အနည်းဆုံး ဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ဤပုံများသည် အိမ်ထောင်စုအလေးပေးရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ထားသည့်ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ချင်းပြည်နယ်တွင် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီးသည် ပိုင်ဆိုင်မှု ရာခိုင်နှုန်း အမြင့်ဆုံးနှင့် စမတ်ဖုန်းများ အများဆုံးရှိသော တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပါသည်။ ချင်းပြည်နယ်တွင် စမတ်ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု နည်းနေခြင်းမှာ ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်ထိုးဖောက်မှု ပို၍ နိမ့်ကျနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိပြီး ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု အခက်အခဲများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်သည် ဆဲလ်ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု ဒုတိယအနည်းဆုံးဖြစ်၍ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော အိမ်ထောင်စုသည် ဖုန်းများကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး ၎င်းတို့ထဲမှ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် စမတ်ဖုန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး သည် ဒုတိယဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်အသုံးပြုမှု အမြင့်ဆုံးဖြစ်သော မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးထက် အတော်အသင့်ရှေ့ရောက်နေပြီး ဖုန်းရှိသောအိမ်ထောင်စုမှာ ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၉၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၈၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် စမတ်ဖုန်းအသုံးပြုမှုမှာ ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၉၄ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၇ ရက်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၌ ဖုန်းအသုံးပြုမှုမှာ မြင့်မားနေသော်လည်း အိမ်ထောင်စု အတွင်းရှိ လူတိုင်းသည် ဖုန်းကိုအသုံးမပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ ထဲတွင် အိမ်ထောင်စုထဲမှ တစ်ဦးသည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း ဖုန်းအသုံးပြုခဲ့ကြောင်း ဖြေကြား သည့် အိမ်ထောင်စု ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အိမ်ထောင်စုအတွင်း ဖုန်းအသုံးပြုမှုမှာ များစွာ ကွာခြားနေသည်ကို ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ အသက် (၂၁-၄၀) နှစ်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်တို့သည် ပို၍အသက်ငယ်သော (၁၅-၂၀) နှစ်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်နှင့် ပို၍အသက်ကြီးသူ (အသက် ၅၀ နှစ်နှင့် အထက်)ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်တို့ထက် ဖုန်းအသုံးပြုမှု ပိုများကြောင်းဖြေဆိုပါသည်။ အသက်အငယ်ဆုံး အုပ်စုဖြစ်သည့် အိမ်ထောင်စုဝင်တို့သည် နည်းပညာကို ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ဖုန်းဝယ်နိုင်စွမ်းအား နည်းပါးသည့်အတွက် ဖုန်းအသုံးပြုမှု နည်းနေခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး ၎င်းတို့သည် အိမ်ထောင်စု၏ ဝင်ငွေကို အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မှု နည်းပါးခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဖုန်းပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု များထဲတွင် အသက်နှင့် ကျား/မ အပါအဝင် အတန်းပညာတွင် ပို၍မြင့်မားသောသူများသည် ဖုန်းကိုပို၍ အသုံးပြုကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ချင်းပြည်နယ်တွင် ဖုန်းများအသုံးပြုမှုနည်းနေခြင်းမှာ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုနည်းနေ ကြောင်း ထင်ရှားစေပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အားလုံးတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုတွင် ဖုန်းရရှိပြီ ဆိုပါက ထိုဖုန်းကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုံ(၆-၅) တွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေသည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှုများကို တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် ဖော်ပြထား ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ အဆင့်အလိုက် ခွဲခြားဖော်ပြမှုသည် တူညီလှ နီးပါးဖြစ်နေ သော်လည်း တစ်ထပ်တည်းတူညီနေခြင်းမဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပုံ(၆-၃)တွင် အိမ်ထောင်စု များအနေဖြင့် ဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့် ရာခိုင်နှုန်းကိုဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု တတိယအနည်းဆုံးဖြစ်သော်လည်း အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ဖုန်း အသုံးပြုသူများထဲတွင် တတိယအများဆုံး ဖြစ်နေပါသည်။ ဤအချက်သည် ဖုန်းအသုံးပြုမှု အကြောင်းအရာနှစ်ရပ်ကို ဝေါ်လွင်

စေပါသည်။ ပထမအချက်မှာ အိမ်ထောင်စုတစ်စုအတွင်း ဖုန်းကို မျှဝေအသုံးပြုမှုသည် အခြားတိုင်း ဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များထက် ပိုများပြားမှုရှိခြင်းဖြစ်ပြီး ရော့ဘတ်တိုင်းဒေသကြီးတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်စု ၌ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်လူတစ်ဦးစီရှိပြီး ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ထိုအိမ်ထောင်စုတွင် လူတစ်ဦးလျှင် ၀.၆ ရှိသည့်အတွက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ဖြစ်သော ၀.၆၄ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဒုတိယအချက် အနေဖြင့် အိမ်ထောင်စုများတွင် ဖုန်းမပိုင်ဆိုင်သူများ၏ ဖုန်းအသုံးပြုမှုသည် အခြားတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များထက် ပိုမိုများပြားကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အတွက် အိမ်ထောင်စုများအတွင်းတွင် ဖုန်းကို မျှဝေ သုံးစွဲကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ (မိုဘိုင်းဖုန်း ဈေးကွက်များသည် အကန့်အသတ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရ

ပုံ ၆-၄။

အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် တစ်ဦးချင်းစီဖုန်းအသုံးပြုမှုရာခိုင်နှုန်း (မြို့မ၊ ကျေးလက်ဒေသနှင့် အသက်အရွယ်အလိုက်)

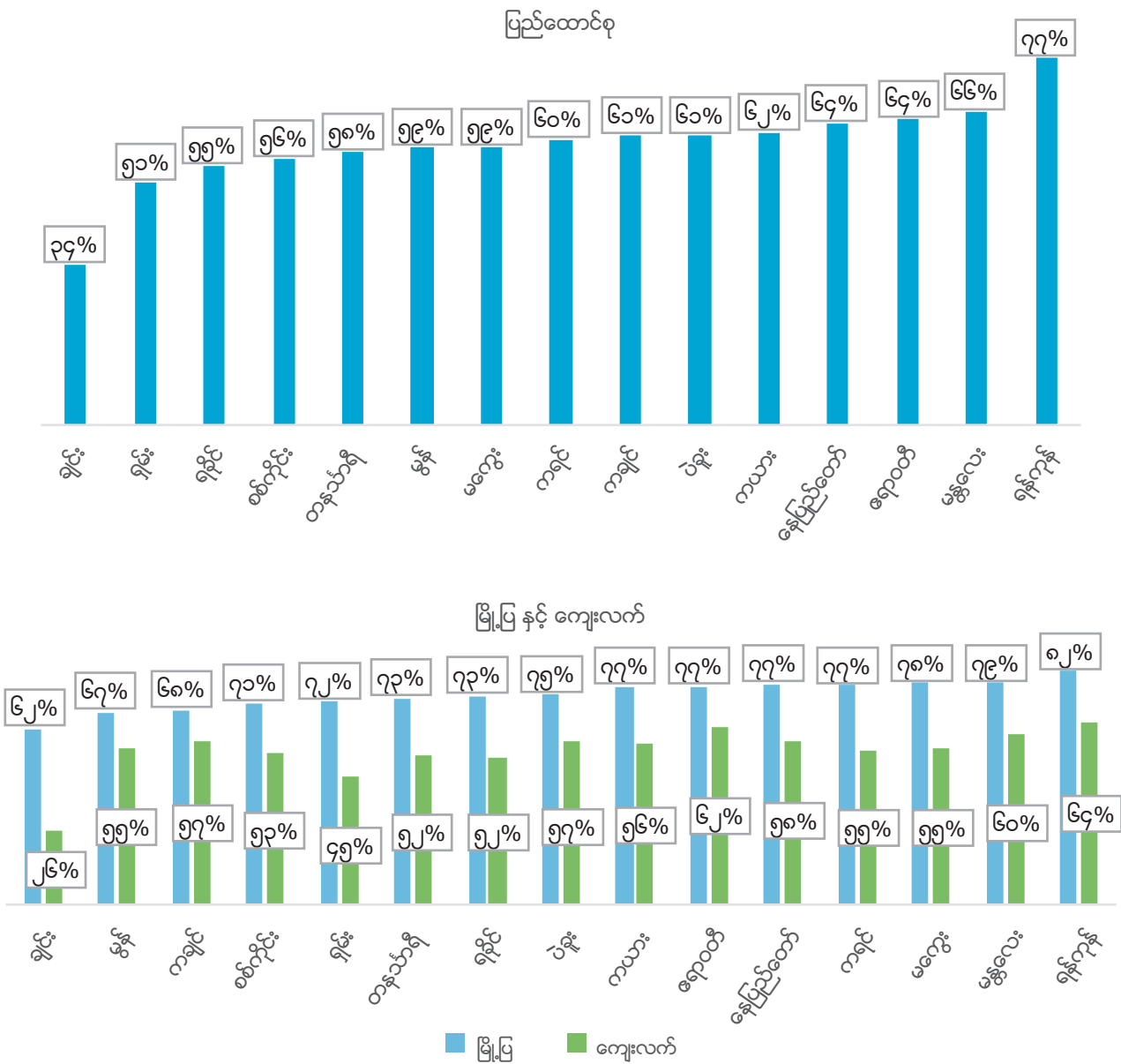

မှတ်ချက်။ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ အချိုးအစားကို ဖော်ပြပါသည်။ အထက်ပါဖော်ပြချက်များသည် အိမ်ထောင်စုတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။ အနည်းဆုံးမိုဘိုင်း ဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်၌ နေထိုင်သူများတွင် ဖုန်းအရေအတွက် အကန့်အသတ်ဖြစ်ပါက အသုံးပြုမှုသည် ပိုများပါသည်။

ပါသည်။) ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဖုန်း ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိကြဘဲ အိမ်ထောင်စုဝင်တို့၏ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဖုန်းကိုအသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။ ရန်ကင်းတိုင်း ဒေသကြီးသည် ဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု၊ ဖုန်းအသုံးပြုမှုနှင့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူတစ်ဦးလျှင် ဖုန်း ပိုင်ဆိုင်နိုင်မှုသည် အမြင့်ဆုံးဖြစ်နေပြီး ချင်းပြည်နယ်အနေဖြင့် အဆိုပါအတိုင်းအတာ ၃ ရပ်လုံးနိမ့်ကျ နေသောကြောင့် ဖုန်းအသုံးပြုမှုနည်းခြင်း ဖြစ်နေကြောင်းကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ ချင်းပြည်နယ်ရှိ ဖုန်း ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများထဲတွင် ပျမ်းမျှဖုန်းအရေအတွက်နှင့် အသုံးပြုမှုမှာ အခြားတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များနှင့် တူညီကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ပုံ ၆-၅။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိသူများ၏ ဖုန်းအသုံးပြုမှု ရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေအချိုးအစားကို ဖော်ပြပါသည်။ အထက်ပါဖော်ပြချက်များသည် အိမ်ထောင်စုတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။ အနည်းဆုံး မိုဘိုင်း ဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်၌နေထိုင်သူများတွင် ဖုန်းအရေအတွက် အကန့်အသတ်ဖြစ်ပါက ဖုန်းအသုံးပြုမှုသည် ပိုများပါသည်။

၆ - ၂ အင်တာနက်

ဤအခန်းတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုကို ဆန်းစစ်တင်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) တွင်အင်တာနက် အသုံးပြုမှုများကို နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် မေးမြန်းတင်ပြ ထားပါသည်။ (၁) အင်တာနက်မရှိမီခင် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်က အင်တာနက်အသုံးပြုမှုကို တစ်ဦးချင်း အလိုက် မေးမြန်းတင်ပြထားခြင်း (၂) အိမ်ထောင်စုအလိုက် ပုံသေအင်တာနက်လိုင်း တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိမရှိ မေးမြန်းတင်ပြထားခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုမှု၏ အားလုံးနီးပါးကို စမတ်ဖုန်းမှ တစ်ဆင့် အသုံးပြုကြသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ ၈.၂ သန်း ခန့်သည် အင်တာနက် သုံးစွဲခဲ့သည်။ ယင်းအထဲတွင် လူဦးရေ ၇.၁ သန်းသည် အင်တာနက်ကို အနည်းဆုံး တစ်နေ့တစ်ကြိမ် အသုံးပြုကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေအနည်းငယ်သာ ပုံသေတပ်ဆင်ထားသည့် အင်တာနက်လိုင်းကို အသုံးပြုလျက်ရှိပြီး အင်တာနက်သုံးစွဲမှု အများစုသည် စမတ်ဖုန်း လမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အင်တာနက်လိုင်း ပုံသေတပ်ဆင် အသုံးပြုမှုမှာ နည်းပါးပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁ ရာခိုင်နှုန်း (၀.၁၆ ရာခိုင်နှုန်း) အောက်သာ ပုံသေအင်တာနက်လိုင်း ဆက်သွယ် အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး ကျေးလက်ဒေသများတွင်မူ ပုံသေအင်တာနက်လိုင်း တပ်ဆင်အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု တစ်စုမျှမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့် အင်တာနက်သုံးစွဲမှု နှစ်ခုလုံးတွင် ကျား/မ ကွာခြားမှုများပြားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းသော ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ ၄ ပုံ ၁ ပုံ နီးပါးသည် ဤစစ်တမ်းမတိုင်မီ ၇ ရက်အလိုက အင်တာနက်သုံးစွဲခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် အင်တာနက်သုံးစွဲသည့် လူဦးရေသည် ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ၁၀ ဦး လျှင် ၄ ဦးနှုန်း အသုံးပြု၍ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အင်တာနက်သုံးစွဲသည့် လူဦးရေသည် ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ၆ ဦးလျှင် ၁ ဦးနှုန်းအသုံးပြုပါသည်။ မြို့ပြ/ ကျေးလက်ဒေသ နှစ်ခုလုံးတွင် အင်တာနက်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲမှုအား နှိုင်းယှဉ်ပါက အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများထက်အနည်းဆုံး ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပိုမိုအသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဇယား (၆-၁) တွင် အင်တာနက်အသုံးပြုမှုသည် အသက်အရွယ်အားလုံးအတွက် ကျား/မ ကွာဟမှုကို တွေ့ရှိရသော်လည်း သက်ကြီးပိုင်းတွင် ပိုမိုကြီးမား သော ကွာဟမှုကို တွေ့ရှိရပါသည်။

စမတ်ဖုန်းအသုံးပြုမှုတွင် သက်ကြီးပိုင်းနှင့် ငယ်ရွယ်သူများတွင် ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိပါသည်။ ငယ်ရွယ် သူများသည် အင်တာနက်ကို ပိုမိုအသုံးပြုကြပြီး သက်ကြီးပိုင်းများမှာ ဖုန်းခေါ်ဆိုရန်အတွက်သာ အသုံးပြု ကြပါသည်။ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုသည် လူနေမှုဘဝအလိုက် ပြောင်းလဲနေသောကြောင့် အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၃၀ နှစ်အကြားတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုမှု ပိုမိုများပြားပြီး အသက် ၄၅ နှစ်နှင့်အထက်သည် အနည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ အပေါ်ပိုများတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် ၂၀ နှစ်အတွက် အင်တာနက် အသုံးပြုမှုသည် ပျမ်းမျှမိုဘိုင်းဖုန်း သုံးစွဲနှုန်းထက် နိမ့်ကျလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ငယ်ရွယ်သူများနှင့် သက်ကြီးပိုင်း တို့၏ စမတ်ဖုန်းသုံးစွဲမှုမှာ ကွဲပြားခြားနားလျက်ရှိပါသည်။ ပုံ(၆-၆) တွင် အသက်အရွယ်အလိုက် ဖုန်းနှင့် အင်တာနက် အသုံးပြုမှု မြင့်မားလာကြောင်းကို ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားပါသည်။

လူတစ်ဦးသည် အင်တာနက် စတင်အသုံးပြုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အနည်းဆုံး တစ်နေ့တစ်ကြိမ် အသုံးပြုရန် ဦးတည်လာပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသော လူဦးရေသည် တစ်နေ့လျှင် တစ်ကြိမ် အင်တာနက် အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုမှာ ကျေးလက်ဒေသများထက် မြို့ပြ ဒေသများတွင်ပို၍မြင့်မားပြီး ဒေသအလိုက် ပြောင်းလဲလျက်ရှိပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် မြို့ပြဒေသတွင် ၈၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသတွင် ၈၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် နေ့စဉ်အင်တာနက် အသုံးပြုသူ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတို့တွင် ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဇယား(၆-၁) သည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် နေ့စဉ်အင်တာနက် အသုံးပြုသည့် လူဦးရေအချိုးအစားကို ဖော်ပြထား သည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် ၁၅ နှစ်အထက် အင်တာနက်အသုံးပြုမှုသည် ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး နေ့စဉ် အင်တာနက် သုံးစွဲသူမှာ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၁၅ နှစ်အထက် အင်တာနက် သုံးစွဲသူသည် ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး နေ့စဉ်အသုံးပြုသူမှာ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့်အတွက် အင်တာနက် အသုံးပြုသူအားလုံးနီးပါးသည် နေ့စဉ်အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ပုံ ၆-၆။

လွန်ခဲ့သော(ရ)ရက်အတွင်း အသက် (၅-၆၄)နှစ်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်း(သို့မဟုတ်)အင်တာနက်အသုံးပြုသူ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း (မည်သည့်ရင်းမြစ်မဆို)

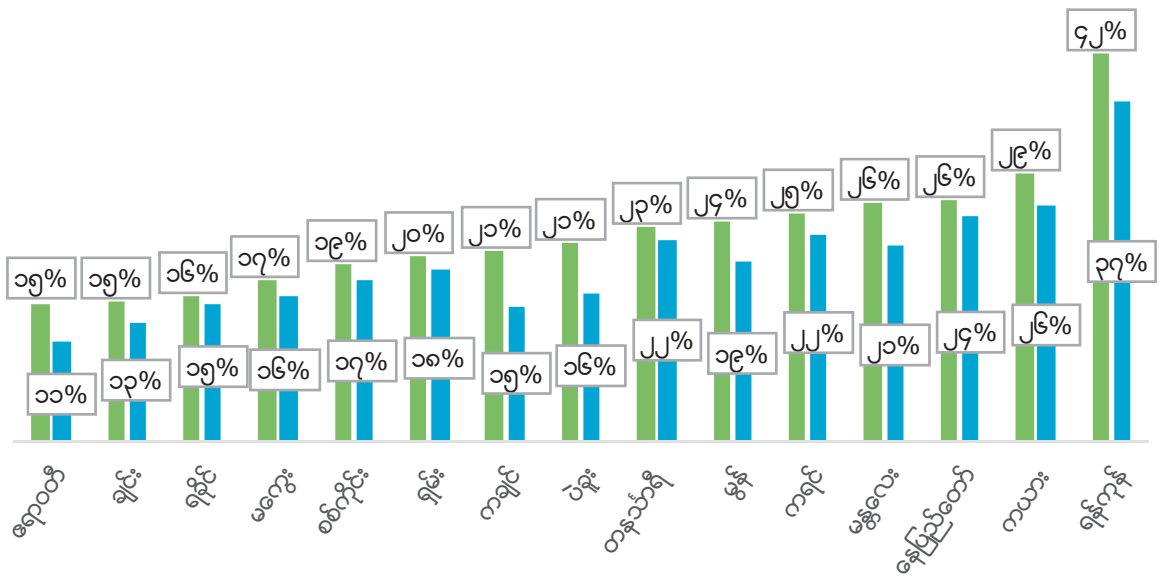

■ အသက်အုပ်စုအလိုက် မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲသည့် ရာခိုင်နှုန်း ■ အသက်အုပ်စုအလိုက် အင်တာနက်သုံးစွဲသည့် ရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ဤပုံသည် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်း (သို့) အင်တာနက် အသုံးပြုသော အသက် ၅ နှစ်မှ အသက် ၆၄ နှစ်ရှိ လူဦးရေအချိုးအစားကို ဖော်ပြပါသည်။ အထက်ပါ ဖော်ပြချက်များသည် အိမ်ထောင်စုတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။ အနည်းဆုံး မိုဘိုင်းဖုန်းတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်၌နေထိုင်သူများတွင် ဖုန်းအရေအတွက် အကန့်အသတ်ဖြစ်ပါက ဖုန်းနှင့်အင်တာနက် အသုံးပြုမှုသည် ပိုများပါသည်။

ပုံ ၆-၇။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် လွန်ခဲ့သော (၇) ရက်က အင်တာနက် အသုံးပြုခဲ့သည့် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း (မည်သည့်ရင်းမြစ်မဆို)

■ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း အင်တာနက်သုံးသူရာခိုင်နှုန်း ■ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း နေ့စဉ် အင်တာနက်သုံးသူရာခိုင်နှုန်း

လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့် အင်တာနက်သုံးသော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း^{၁၄}

	မိုဘိုင်းဖုန်း			အင်တာနက်		
	စုစုပေါင်း	မ	ကျား	စုစုပေါင်း	မ	ကျား
ပြည်ထောင်စု	၆၂	၅၇	၆၈	၂၄	၁၉	၂၉
မြို့မြ	၇၇	၇၃	၈၂	၄၁	၃၆	၄၈
ကျေးလက်	၅၆	၅၀	၆၂	၁၆	၁၂	၂၀
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၆၁	၅၇	၆၅	၂၁	၂၀	၂၂
ကယားပြည်နယ်	၆၂	၅၄	၆၉	၂၉	၂၅	၃၃
ကရင်ပြည်နယ်	၆၀	၅၆	၆၅	၂၅	၂၂	၂၇
ချင်းပြည်နယ်	၃၄	၂၉	၄၀	၁၅	၁၄	၁၆
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၅၆	၅၀	၆၄	၁၉	၁၄	၂၅
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၈	၅၆	၆၀	၂၃	၁၉	၂၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၆၁	၅၅	၆၉	၂၁	၁၇	၂၇
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅၉	၅၄	၆၅	၁၇	၁၃	၂၃
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၆	၅၉	၇၄	၂၆	၁၉	၃၄
မွန်ပြည်နယ်	၅၉	၅၆	၆၂	၂၄	၂၂	၂၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၅	၅၁	၆၀	၁၆	၁၂	၂၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၇	၇၃	၈၃	၄၂	၃၇	၄၈
ရှမ်းပြည်နယ်	၅၁	၄၆	၅၇	၂၀	၁၇	၂၃
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆၄	၆၂	၆၇	၁၅	၁၁	၁၉
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၄	၅၇	၇၂	၂၆	၂၁	၃၂
အသက်အုပ်စု						
၁၅-၂၀	၅၈	၅၅	၆၁	၃၃	၂၈	၃၇
၂၁-၃၀	၇၆	၇၃	၈၀	၄၁	၃၇	၄၆
၃၁-၄၀	၇၂	၆၉	၇၅	၂၈	၂၄	၃၃
၄၁-၅၀	၆၅	၆၀	၇၂	၁၇	၁၂	၂၂
၅၁ နှင့်အထက်	၄၆	၃၉	၅၅	၇	၅	၁၀

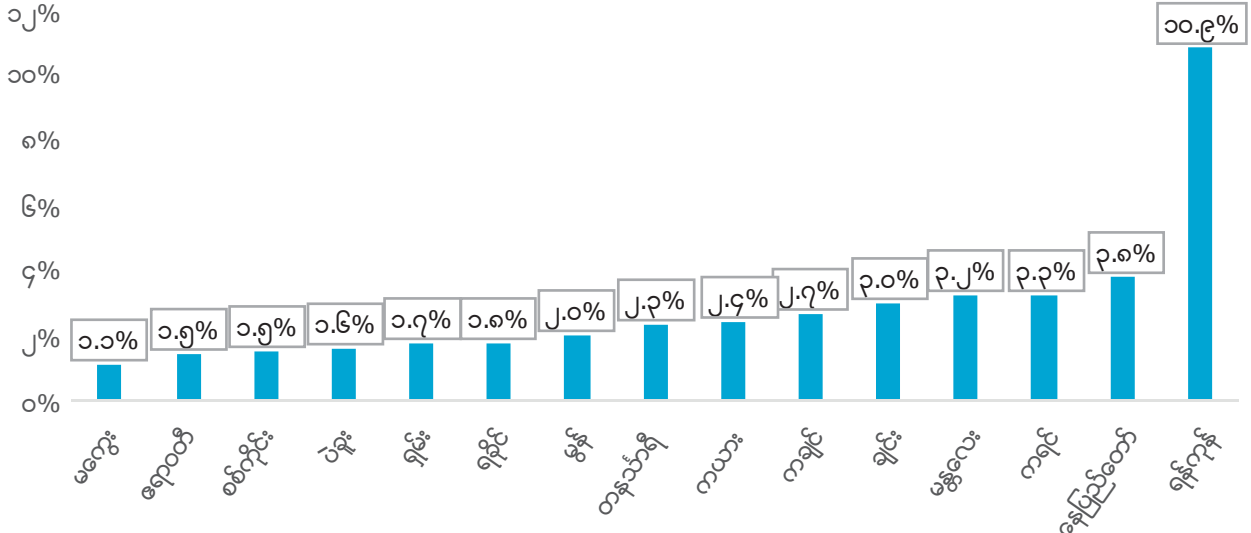
၆ - ၃ ကွန်ပျူတာ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကွန်ပျူတာကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုမှုမရှိသေးသော်လည်း အချို့သောသူများသည် ကွန်ပျူတာကိုအိတ်ထဲ သယ်ဆောင်လျက် ကျယ်ပြန့်စွာ စတင်အသုံးပြုနေကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် အိမ်ထောင်စု ၃၀ စဉ် တစ်စုဖြစ်သည့် ၃.၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကွန်ပျူတာ တစ်လုံး ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ယင်းမှာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စုများ၌ ကွန်ပျူတာ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် ၂ ရာခိုင်နှုန်းကျော် တိုးမြှင့်လာသည်ကို ကိုယ်စားပြုဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ကွန်ပျူတာ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုမှာ အကန့်အသတ်ရှိဆဲပင် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်မှုသည် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ၁၀.၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ပျမ်းမျှပိုင်ဆိုင်မှုထက် ၃ ဆခန့်ပိုများပြီး နေပြည်တော်ကောင်စီတွင် ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်မှု ၃.၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် တစ်နိုင်ငံလုံးပျမ်းမျှထက် အနည်းငယ်ပိုများပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကွန်ပျူတာ အသုံးပြုမှုသည် အထက်တန်းပညာရေးနှင့်အထက် ပညာ တတ်မြောက်သူများအကြားတွင်သာ ခြွင်းချက်နီးပါးဖြစ်ပြီး တတိယအဆင့်ပညာရေး သင်ကြားနေသူများ တွင် ၅ ဦးလျှင် ၁ ဦးသာ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက် အတွင်း ကွန်ပျူတာ အသုံးပြုကြောင်းနှင့် ယင်းတို့အနက် ၁၀ ဦး တွင် ၁ ဦး သာပို၍အဆင့်မြင့်ပညာ သင်ဖူးသူ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ပညာရေးသည် နည်းပညာအသုံးပြုမှုသာမက အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းအပေါ်တွင်လည်း ဆက်စပ်မှု ရှိပါသည်။ ဤအခန်းတွင် ပညာအရည်အချင်းမြင့်မားမှုနှင့်အတူ နည်းပညာ ၃ ခုလုံး အသုံးပြုနိုင်မှုသည် တိုးတက်လာခဲ့သည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှုသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးနီးပါးဖြစ်ပြီး အထက်တန်း ပညာရေးနှင့် အထက် ပညာတတ်မြောက်သူ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး အင်တာနက်အတွက် မိုဘိုင်းဖုန်းကို သုံးစွဲသူများမှာ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်ပါသည်။ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြရလျှင် မူလတန်းပညာရေးထက်နိမ့်ကျသူ (သို့မဟုတ်) မသင်ဖူးသူများတွင် ၂ ဦး လျှင် ၁ ဦး သည် ဖုန်းခေါ် ဆိုရန်အတွက်သာ အသုံးပြုကြပြီး အချို့သော မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူများ၏ မိုဘိုင်းဖုန်း အသုံးပြုမှုတွင် ၁၄ ဦးအနက် ၁ ဦး သည်အင်တာနက် အသုံးပြုကြပါသည်။ ဤအခန်းတွင် နည်းပညာ ၃ ခုကို အသေးစိတ်ဖော်ပြခဲ့ပြီး ကွန်ပျူတာအသုံးပြုမှုသည် ပညာရေးအဆင့်အလိုက် ကွာဟမှုများစွာ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ စမတ်ဖုန်းအသုံးပြုမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကွန်ပျူတာအသုံးပြုမှုမှာ ကျွမ်းကျင်မှုအရည်အချင်း ပိုမို၍လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ပုံ ၆-၈။

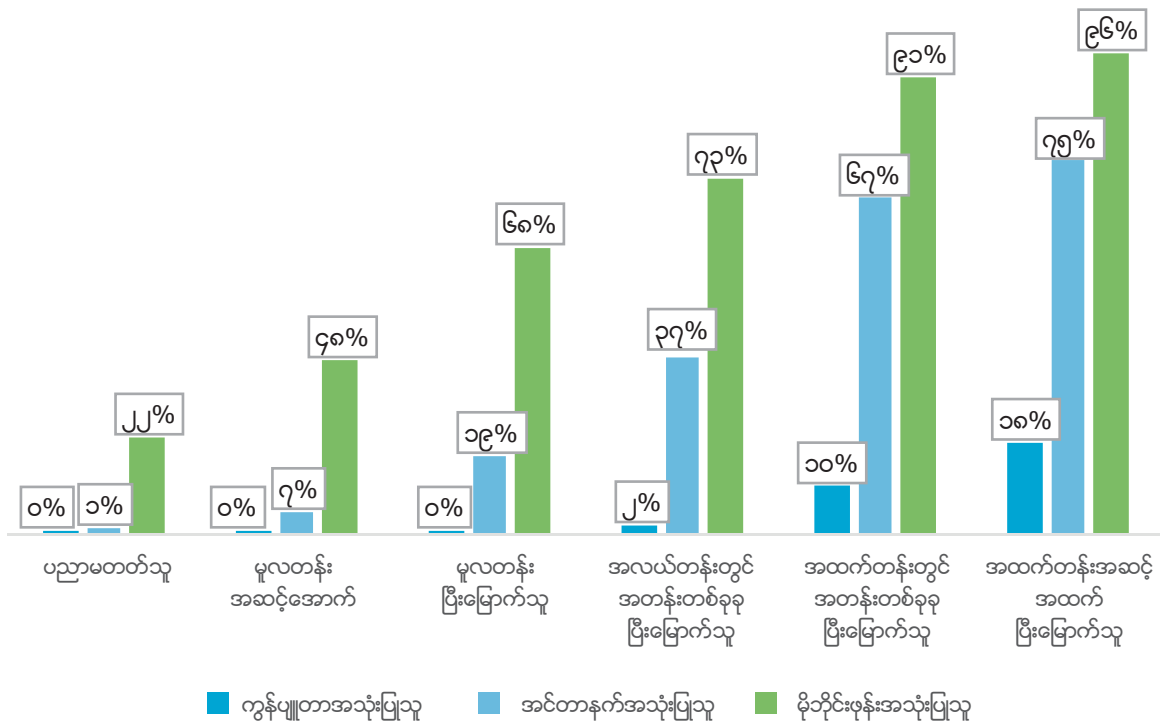
တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအလိုက် ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ ဤပုံသည် ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကွန်ပျူတာဝယ်ယူမှု တန်ဖိုး မပါဝင်ပါ။

ပညာရေးအဆင့်အလိုက် လွန်ခဲ့သော (၇) ရက်အတွင်း ဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာနှင့် အင်တာနက် အသုံးပြုသည့် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ရှိသူများ ရာခိုင်နှုန်း

မှတ်ချက်။ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်း၊ အင်တာနက်(သို့) ကွန်ပျူတာအသုံးပြုသော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက် အမျိုးအစားကို ဖော်ပြသည်။ အထက်ပါဖော်ပြချက်များသည် ဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။

၇

ပညာရေး

ဤအခန်းတွင် ပညာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာများကို စုစည်းတင်ပြထားပါသည်။ လေ့လာချက်များအရ စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုများကို ပထမဆုံးသော ကောက်ယူမှုအနေဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်ဖြေဆိုမှုကို အခြေခံ၍ စုစည်းတင်ပြထားသည်။ ကိုယ်တိုင်တွက်ချက်တတ်မှုကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ကောက်ယူသည့် စစ်တမ်းတွင် ပထမဆုံးတင်ပြထားပါသည်။ ထို့နောက် ပညာရေးစနစ်၏ အခြေခံကျသော ကျောင်းနေနှုန်းသည် အနာဂတ် မျိုးဆက်သစ်များအပေါ်တွင် ပညာရေး၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လေ့လာနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၇ - ၁ စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှု

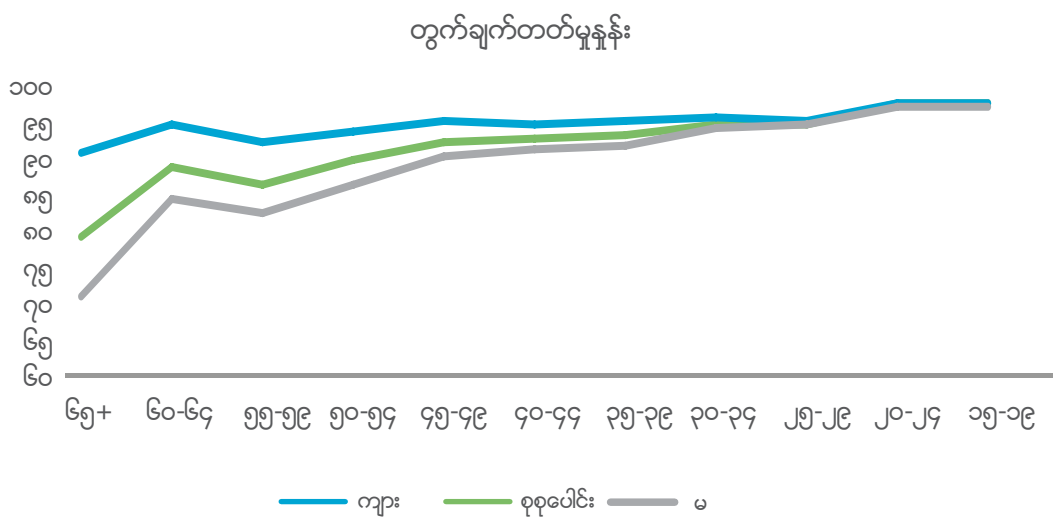
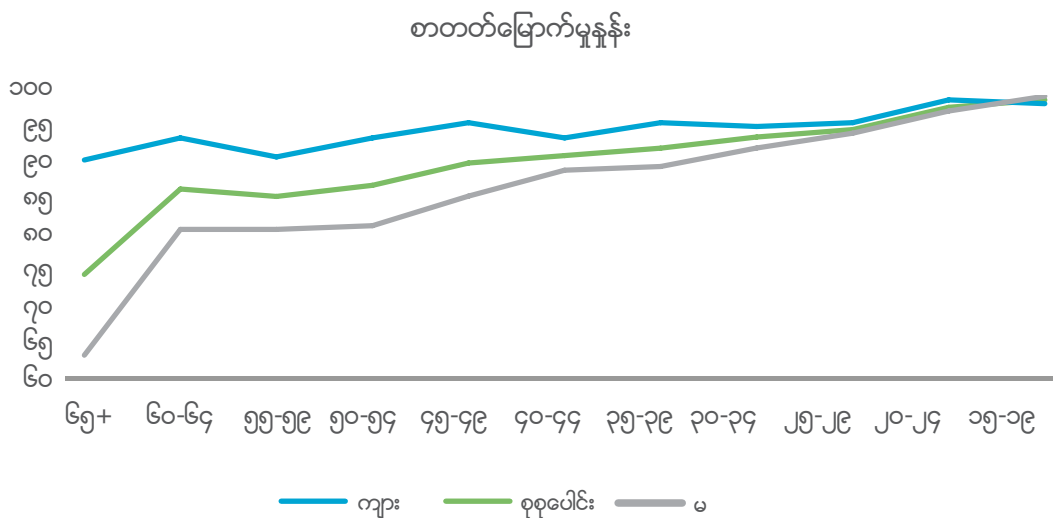
စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက် တတ်မှုသည် ခေတ်ကာလနှင့်အညီ မြင့်မားလာပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် တစ်ဝက်ခန့်သည် စာတတ် မြောက်မှုနှုန်း ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အထက် ရှိပြီး ကျန်တစ်ဝက်နီးပါးမှာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အောက်တွင် ရှိပါသည်။ စာတတ် မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုတွင် ရှမ်းပြည်နယ်သည် အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ကရင်ပြည်နယ်သည် ဒုတိယအနိမ့်ဆုံး ပြည်နယ်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုမှာ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ မြင့်မားလာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အလုပ်ခွင်သို့ ဝင်ရောက်သူ အောင်မြင်မှုရှိသော အနာဂတ်လူငယ်များအကြား မြင့်မားသော စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းကို မြင်တွေ့ရသည်။ ဤအခန်းတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော လူဦးရေ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြသော စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ အသက်ကြီးသူများသည် အခြေခံပညာရေးနှင့် တွေ့ကြုံခွင့်မရခဲ့သော်လည်း အချိန်တစ်ခုတွင် ပညာရေးစနစ်ကြောင့် အကျိုးရလဒ်များ တိုးတက်မြင့်မားမှုရှိသည် ဆိုသော အချက်ကို ပြသနိုင်ခဲ့လျှင် မိမိတို့သည်ပြောင်းလဲနိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများစုဆောင်းထားသည့် ပညာရေးကို အထောက်အကူပေးရာရောက်သည်။^{၁၅} ပုံ (၇-၁) တွင် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုတို့သည် အသက်အလိုက် မည်ကဲ့သို့ပြောင်းလဲနေသည်ကို ပြသနေသည်။ မျိုးဆက်တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ အချိန်အလိုက်မည်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခဲ့သည့်သဘောကို ပြသပေးရာရောက်သည်။ ကိုယ်တိုင်စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှစ်ခုလုံးသည် မျိုးဆက်တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ တိုးမြင့်လာသည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ ကိုယ်တိုင်စာတတ်မြောက်မှုသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၁၉၅၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၇ ခုနှစ် (ယခု ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အသက် ၆၀ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်)တွင် မွေးဖွားသော မျိုးဆက်များနှင့် ၁၉၉၀ ခုနှစ်များနှောင်းပိုင်း နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ် အစောပိုင်း (ယခု ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၁၉ နှစ်ခန့်) တွင်မွေးဖွားသော မျိုးဆက်များတစ်လျှောက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အချိန်ကာလပြောင်းလဲလာမှုနှင့်အတူ စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုသည် ပျမ်းမျှ မြင့်မားနှုန်းကို ကျော်လွန်လာခဲ့သည်။ ထိုအကျိုးသက်ရောက်မှုများတွင် ကျား/မ ကွာခြားမှုများစွာမရှိပဲ နီးစပ်မှု ရှိလာသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ပျမ်းမျှစာတတ်မြောက်မှုနှုန်း မြင့်တက်မှုတွင် အမျိုးသမီး စာတတ်မြောက်မှု နှုန်းမြင့်မားမှုက နေရာယူထားပြီး အမျိုးသမီး အသက် ၆၀ နှစ် မှ ၆၄ နှစ်ရှိသူများ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ငယ်ရွယ်သော အမျိုးသမီးမျိုးဆက်သစ် ၁၅ နှစ်မှ ၁၉ နှစ်အတွင်း ရှိသူများ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးမြင့်လာခဲ့သည်။ အမျိုးသားများ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာလည်း အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီမြင့်မားလာခဲ့ပြီး အသက် ၆၀ နှစ် မှ ၆၄ နှစ် ရှိသူများ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ ၉၁ ရာခိုင်နှုန်းမှ အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၁၉ နှစ်ရှိသူတို့၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်ခဲ့သည်။ တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း မြင့်မားမှုသည် အနည်းငယ်ပိုမိုများပြားခြင်းမှာ ပိုမိုမြင့်မားသော အခြေခံအမှတ်တစ်ခုမှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ အကျိုးဆက်တစ်ခုအဖြစ် အရွယ်ရောက်သူ အနာဂတ်လူငယ်များတွင် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းတို့၏ ကျား/မ ကွာခြားမှုသည် အများဆုံးဖြစ်ပြီး ငယ်ရွယ်သော လူဦးရေများတွင်မူ သိသာစွာလျော့နည်းခဲ့သည်။ အသက် ၁၅-၁၉နှစ် အုပ်စုတွင် ကျား/မ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ကွာခြားမှုမရှိသည်အထိ ကောင်းမွန်ခဲ့ပါသည်။ တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းတွင် ကျား/မ ကွာခြားမှုအနေနှင့်လည်း အသက် ၂၅-၂၉ နှစ်အုပ်စုအထိ လျင်မြန်စွာတူညီလာခဲ့သည်။ ကျား/မ ကွာခြားမှု လျော့နည်းလာခြင်းနှင့် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း မြင့်မားလာခြင်းနှစ်ခုလုံးသည် အချိန်ပြောင်းလဲမှုနှင့်အညီ အခြေခံပညာရေးဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ဝင်ရောက်လာခြင်းကို ပြသလျက်ရှိသည်။

၁၅ အလုပ်လုပ်သော အသက်အရွယ်ရှိ ပညာရေးအဆင့်များကို သင်တန်းများပေးခြင်းနှင့် ဆက်လက်အဆင့်မြင့် ပညာသင်ကြားခြင်းဖြင့် ခေတ်နှင့်အညီ မွမ်းမံနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဤနှစ်ခုစလုံး၌ အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်သော အသက်အရွယ်လူဦးရေ၏ ၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ ပုံမှန်ပညာရေး ခနစ်အပြင် အပြင်ဘက်တွင် ၁၀တစ်သက်တာအတွက် သင်တန်းများ သင်ကြားနိုင်ကြောင်း အစီရင်ခံသည်။ (MOLESS and CSO, ၂၀၁၅)

အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့်တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း(ကျား၊မနှင့် အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက်)

မှတ်ချက်။ မည်သည့် ဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ ရေးနိုင်၊ ဖတ်နိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ တစ်ဦးချင်းကို မေးမြန်းခြင်းအားဖြင့် စာတတ်မြောက်မှုကို တိုင်းတာပါသည်။ ဂဏန်းပေါင်းစက်နှင့် ဖုန်းကို အသုံးမပြုပဲ ပေါင်းနိုင်၊ နှုတ်နိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ တစ်ဦးချင်းကို မေးမြန်းခြင်းအားဖြင့် တွက်ချက်တတ်မှုကို တိုင်းတာပါသည်။

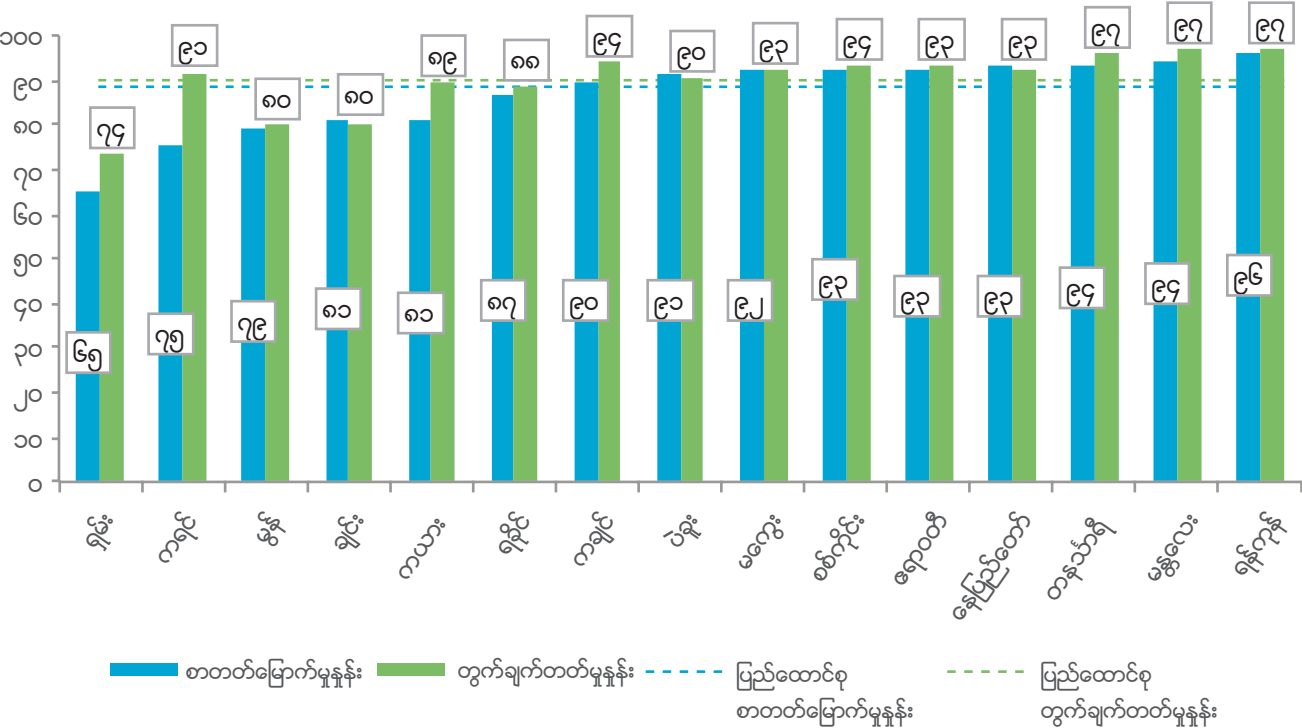
၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လူကြီးစာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းသည် အလုပ်လုပ်သော အသက် အရွယ်အကြားမြင့်မားလျက်ရှိပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ၁၀ ဦးမှ ၉ ဦးသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကိုယ်တိုင်တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပျမ်းမျှ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းထက် မြင့်မားသည်။ အခြားနိုင်ငံများဖြစ်သော အင်ဒိုနီးရှား၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်တို့တွင်လည်း စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ၉၅၊ ၉၃ နှင့် ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းတို့ဖြင့် အသီးသီးရှိကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းသည် ကမ္ဘောဒီးယား (၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၇၄ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် လာအိုနိုင်ငံ (၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၇၃ ရာခိုင်နှုန်း) တို့ထက် မြင့်မားလျက်ရှိသည်။^{၁၆}

၁၆ အင်ဒိုနီးရှားနှင့်ထိုင်း စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများကို <https://data.worldbank.org/indicator/SE.ADT.LITR.ZS> မှ ပြန်လည်ကောက်နုတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့်လာအို တို့အတွက်www.unicef.org မှ ပြန်လည် ကောက်နုတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ပျမ်းမျှစာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့အကြား များစွာကွာဟချက်ရှိပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် မြင့်မားနေချိန်တွင် အခြားတစ်ဝက်သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များမှာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်နှင့် ယင်းထက်လျော့နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် တို့သည် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၆၅ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးသာ ရှိကြသည်(ပုံ ၇-၂ ကို ကြည့်ပါ)။ တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းသည် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းထက် မြင့်မားလာဖွယ် တွေ့ရှိရပြီး ကရင်ပြည်နယ်တွင် သိသာစွာကွဲပြားခြားနားမှု အများဆုံးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသကဲ့သို့ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင်လည်း တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းမှာ သိသာစွာကွဲပြားခြားနားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည်လည်း တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနည်းဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ပုံ ၇-၂။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အရွယ်ရောက်သူများ (၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း

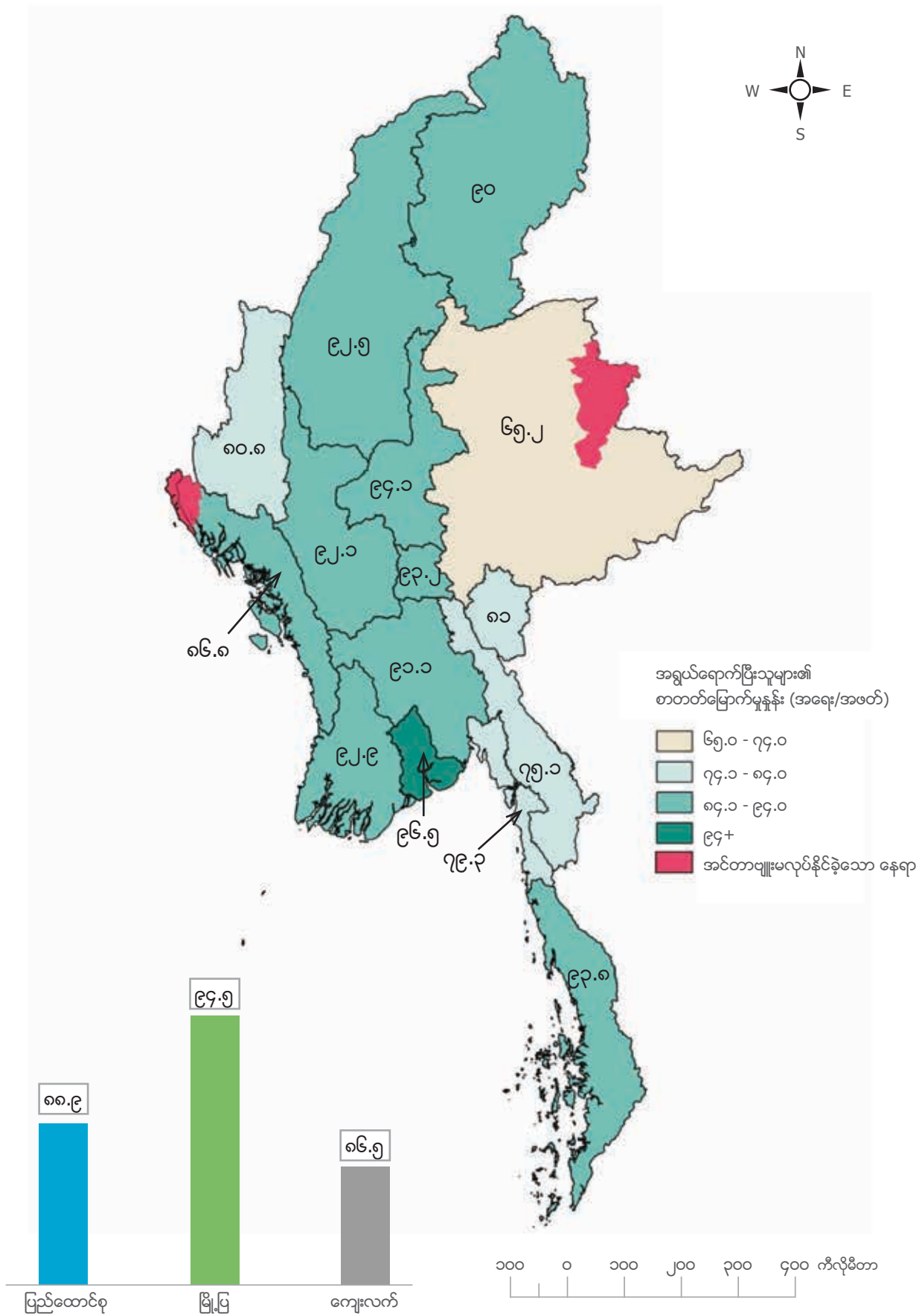
လူကြီး စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်)

	စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း			တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း		
	စုစုပေါင်း	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	ကျား	မ
ပြည်ထောင်စု	၈၈.၉	၉၂.၈	၈၅.၆	၉၁.၂	၉၄.၁	၈၈.၇
မြို့ပြ	၉၄.၅	၉၇.၀	၉၂.၅	၉၅.၈	၉၇.၇	၉၄.၂
ကျေးလက်	၈၆.၅	၉၁.၀	၈၂.၆	၈၉.၂	၉၂.၅	၈၆.၄
တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၀.၀	၉၂.၅	၈၇.၆	၉၄.၃	၉၆.၃	၉၂.၄
ကယားပြည်နယ်	၈၁.၀	၈၆.၁	၇၆.၁	၈၉.၃	၉၁.၈	၈၆.၈
ကရင်ပြည်နယ်	၇၅.၁	၈၀.၄	၇၀.၆	၉၁.၁	၉၃.၂	၈၉.၃
ချင်းပြည်နယ်	၈၀.၈	၉၀.၁	၇၃.၁	၈၀.၄	၈၉.၆	၇၂.၈
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၅	၉၅.၈	၈၉.၇	၉၃.၅	၉၆.၁	၉၁.၃
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၈	၉၅.၈	၉၂.၀	၉၆.၇	၉၇.၁	၉၆.၃
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၁.၁	၉၅.၇	၈၇.၁	၉၀.၅	၉၄.၄	၈၇.၂
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၁	၉၇.၃	၈၈.၄	၉၂.၅	၉၆.၉	၈၉.၃
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၁	၉၇.၄	၉၁.၅	၉၇.၂	၉၇.၉	၉၆.၇
မွန်ပြည်နယ်	၇၉.၃	၈၃.၁	၇၆.၄	၈၀.၂	၈၀.၉	၇၉.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၈၆.၈	၉၃.၉	၈၀.၈	၈၈.၃	၉၅.၁	၈၂.၆
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၅	၉၈.၁	၉၅.၂	၉၇.၂	၉၈.၂	၉၆.၃
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၅.၂	၇၃.၄	၅၇.၄	၇၃.၉	၈၀.၄	၆၇.၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၉	၉၅.၆	၉၀.၅	၉၃.၂	၉၅.၆	၉၁.၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၃.၂	၉၇.၈	၈၉.၃	၉၂.၉	၉၇.၄	၈၉.၁

မှတ်ချက်။ ဤဇယားတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း ၄၃,၂၄၄ တွင် မြို့ပြ လူဦးရေ ၁၇,၅၀၇ နှင့် ကျေးလက်လူဦးရေ ၂၅,၇၃၇ ဖြစ်သည်။

အရွယ်ရောက်ပြီးသူများ၏စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)

ဇယားကွက် (၇-၁) ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်ညွှန်ကိန်းများ (စာတတ်မြောက်မှုနှင့်တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း)

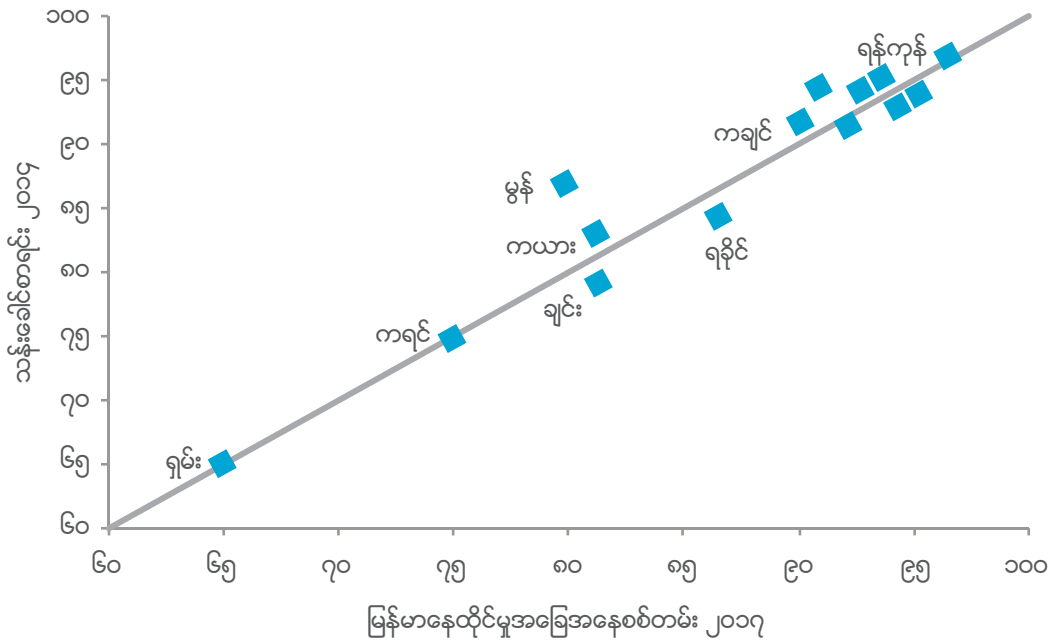
ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင် (SDG) ညွှန်ကိန်းများတွင် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်မှု နှုန်းစသည့် ညွှန်ကိန်းနှစ်ခုလည်း ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ SDG ညွှန်ကိန်း ၄-၆-၁ သည် လက်တွေ့ကျသော စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှု၏ ပုံသေကန့်သတ်ထားသော ကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်တွင်ပါဝင်သည့် လူဦးရေမည်မျှပါဝင်မှုကို တိုင်းတာရန်အတွက် ဖြေရှင်းပေးသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်တွင် အတတ်ပညာစွမ်းရည်ကို သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်ရသည့်စစ်တမ်းမှ တစ်ဆင့် အသိအမှတ် ပြုနိုင်သည်။ အရွယ်ရောက်သူများ ယှဉ်ပြိုင်မှုအတွက် နိုင်ငံတကာ ဆုံးဖြတ်မှုများအစီအစဉ် (PIAAC) တစ်ခုဖြစ်သည်။ SDG ညွှန်ကိန်း ၄-၆-၂ သည် နေ့စဉ်လူနေထိုင်မှုဘဝ ဖော်ပြချက်များကို ထိရောက်ရှင်းလင်းစွာ ရေး/ဖတ် နားလည်ရန် (အသက် ၁၅ မှ အသက် ၂၄ နှစ်) စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသော လူငယ်ပါဝင်မှုနှင့် (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) သက်ကြီးလူဦးရေများ၏ ပါဝင်မှုကို တိုင်းတာသည်။ ညွှန်ကိန်း ၄-၆-၂ ကို အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်း သို့မဟုတ် သန်းခေါင်စာရင်းတွင် စာတတ်မြောက်မှု အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သောရေးနိုင်၊ ဖတ်နိုင်ခြင်းဖြင့် ကောက်ယူထားသောကိန်းဂဏန်းဖြင့် ထည့်သွင်း ရန် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) တွင် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှု အရည်အသွေးနှစ်ခုစလုံးမှ မိမိကိုယ် တိုင်သတ်မှတ်ဖြေဆိုထားမှုကိုသာကောက်ယူခဲ့ပြီး ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်အကဲဖြတ်မှုမပြုလုပ်ခဲ့ပါ။ လူတစ်ဦးချင်းစီကို မေးမြန်းရာတွင် မည်သည့်ဘာသာ စကားဖြင့်ဖြစ်စေ စာကြောင်းတစ်ကြောင်းကို ရေးနိုင်/ဖတ်နိုင်လျှင် စာတတ်မြောက်မှုရှိသည်ဟု သတ်မှတ် ခဲ့သည်။ တွက်ချက်တတ်သည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင်ဖြေဆိုမှုမှ ဖုန်းတွင်ရှိသော ဂဏန်းပေါင်းစက်ကိုအသုံးမပြုပဲ ရိုးရိုး အပေါင်း၊ အနုတ်ကို တွက်ချက်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်။ ညွှန်ကိန်းများသည် SDG ညွှန်ကိန်း ၄-၆-၁ နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုမရှိခဲ့လျှင် စာတတ်မြောက်မှုညွှန်ကိန်းသည် ညွှန်ကိန်း ၄-၆-၂ ၏ အဓိပ္ပာယ်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူငယ်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းကို ၉၆ ရာခိုင်နှုန်း ရှိရန်ခန့်မှန်းထားပြီး သက်ကြီးစာတတ်မြောက်မှုနှုန်းကို ၈၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း စာရင်းအချက်အလက်များသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းတွင် တွေ့ရှိချက်များနှင့် ကိုက်ညီလျက်ရှိပါသည်။ ပုံ(၇-၃) တွင်သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေ စစ်တမ်းတို့မှတွေ့ရှိသော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ စာတတ်မြောက်မှု နှုန်းများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသည်။ ၄၅ ဒီဂရီမျဉ်းဖြောင့်၏ အမှတ်တိုင်းသည် သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း နှစ်ခုလုံးမှ ရရှိသော စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများ အတိအကျရှိသည်ကို ညွှန်ပြနေသည်။ ပုံတွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များကို ကိုယ်စားပြုသော အမှတ်များသည် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို တူညီစွာဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မျဉ်းဖြောင့်လိုင်းနှင့် အလွန်နီးကပ်စွာ ရှိနေကြသည်။

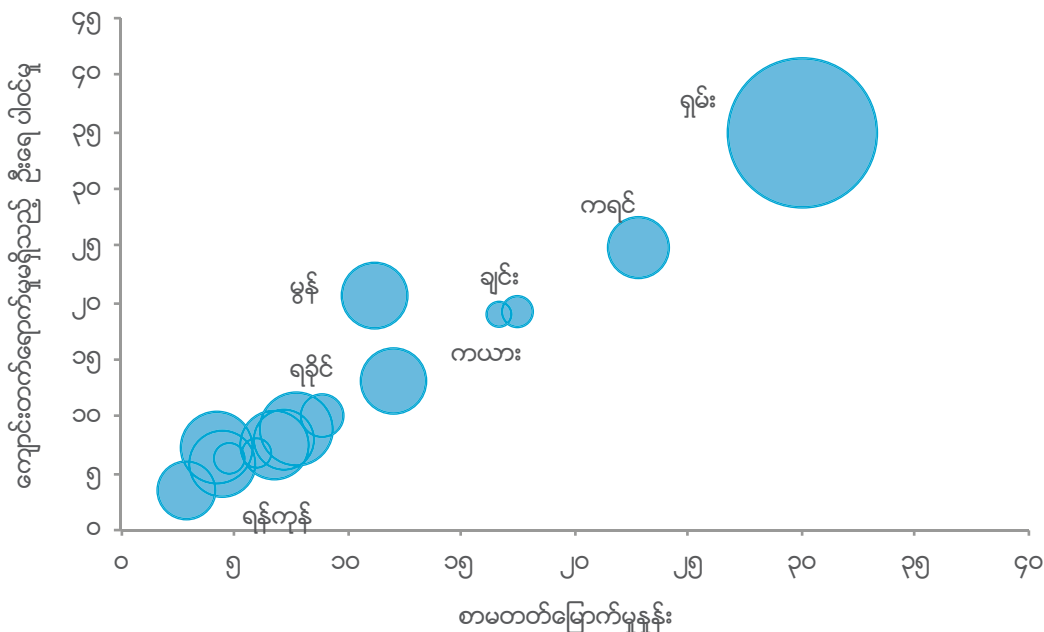
စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း (သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း)

ကျောင်းတက်ရောက်ဖူးခြင်းမရှိသော အရွယ်ရောက်ပြီးသူများ၏ ၃.၉ သန်းခန့်သည် ကိုယ်တိုင်ဖြေကြားမှုများအရ စာတတ်မြောက်မှုမရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။^{၁၇} အရွယ်ရောက်ပြီး ကျောင်းတက်ရောက်ဖူးခြင်းမရှိသူ ဦးရေနှင့် စာမတတ်သူဦးရေပါဝင်မှုမှာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် အားလုံးတွင် တိကျစွာဆက်စပ်လျက် ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အရွယ်ရောက်ပြီး ကျောင်းတက်ရောက်ဖူးခြင်းမရှိသူ ဦးရေ ပါဝင်မှုများသော ပြည်နယ်များသည် စာမတတ်မှုနှုန်းမြင့်မားသည့်ပြည်နယ်များဖြစ်သည်။ ပုံ(၇-၄) တွင် ဆက်စပ်မှုကို ဖော်ပြထားပြီး X ဝင်ရိုးတွင် စာမတတ်မှုနှုန်းနှင့် Y ဝင်ရိုးတွင် ကျောင်းမနေသော အရွယ်ရောက်သူ လူဦးရေများပါဝင်သည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ စက်ဝိုင်းတစ်ခုစီ၏ အရွယ်အစားသည် သက်ဆိုင်ရာတိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် စာမတတ်သူ လူဦးရေအရေအတွက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် အရွယ်ရောက်ပြီး စာမတတ်သူ လူဦးရေ အများဆုံးရှိပြီး အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှု ရှိသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် (၁၅) ခုတွင် (စာမတတ်သူ လူဦးရေ ၁.၃ သန်းရှိသည့်အနက်) ရှမ်းပြည်နယ်သည် အရွယ်ရောက်ပြီး စာမတတ်သူ လူဦးရေ အများဆုံးဖြစ်သည်သာမက ကျောင်းတက်ရောက်ဖူးခြင်းမရှိသူ သက်ကြီးရွယ်အို အများဆုံး ပါဝင်သည့်ပြည်နယ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

၁၇ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် စာမတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စာမတတ်မြောက်မှုနှုန်း = ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း - စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ဖြစ်သည်။

ကျောင်းတက်ရောက်မှုမရှိသည့် အရွယ်ရောက်သူဦးရေ ပါဝင်မှုနှင့် အရွယ်ရောက်သူ စာမတတ်မြောက်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)

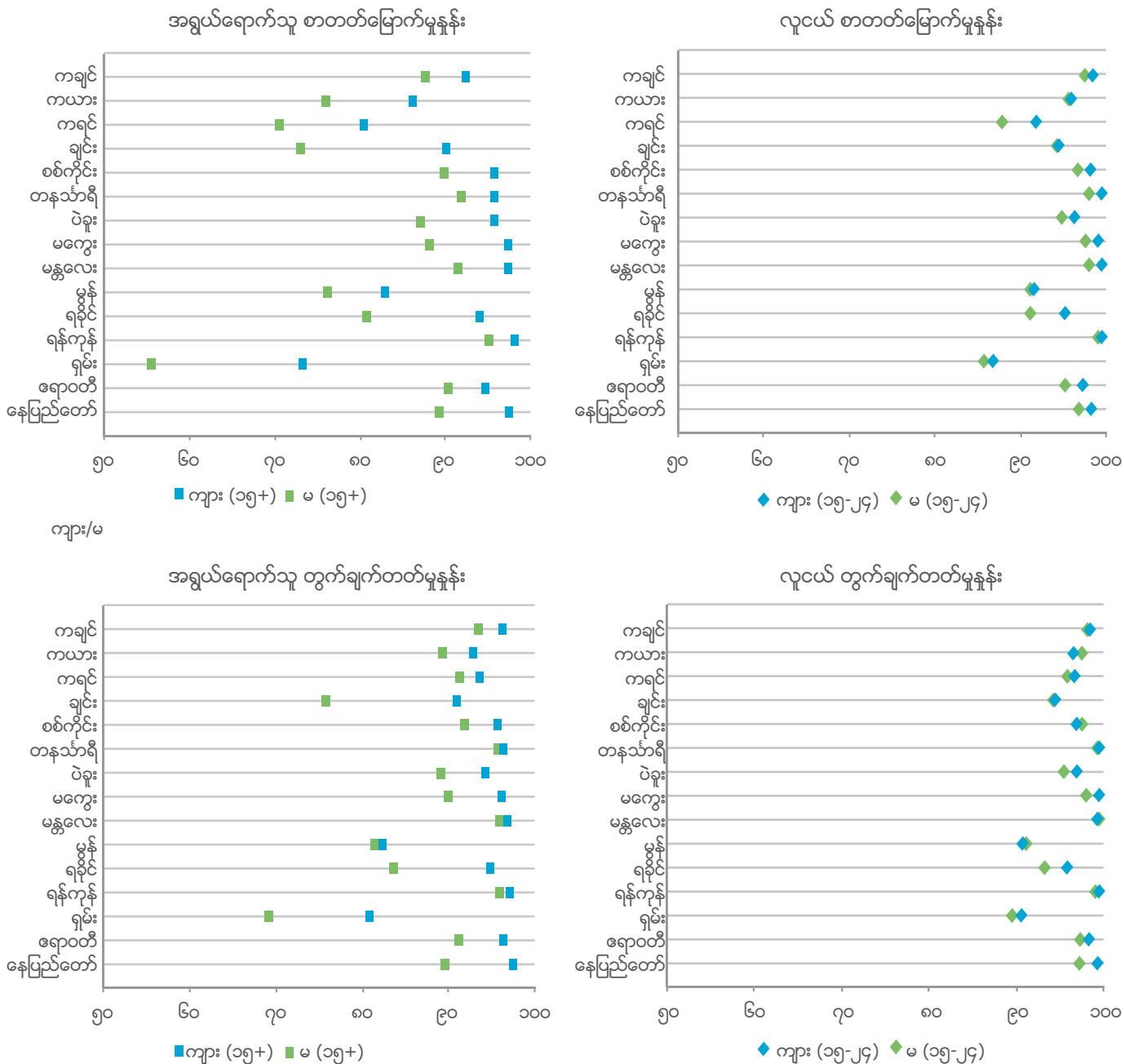
မှတ်ချက်။ စက်ဝိုင်း၏အရွယ်အစားသည် စာမတတ်သူဦးရေကို ကိုယ်စားပြုသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအားလုံးတွင် လူကြီးနှင့်လူငယ်မျိုးဆက်များ၏ ကျား/မ ကွာဟမှုလျော့နည်းလာပါသည်။ လူငယ်မျိုးဆက်များကြားတွင် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းမှာ မြင့်မားလာပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းများ၏ ကွဲလွဲချက်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပြီး ကျား/မ ပါဝင်မှု ဖော်ပြချက်များကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ကျား/မ ကွာခြားမှု နည်းပါးပြီး ယင်းအခြေအနေကို တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်တွင်ပါ တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်လူကြီးများနှင့် အသက်(၁၅-၂၄)လူငယ်များကို နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကွာဟမှုမှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်များတွင် သိသိသာသာ လျော့နည်းခဲ့ကြောင်းကို ပုံ ၇-၅ တွင် မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ ပြည်နယ်များအားလုံးတွင် စုစုပေါင်းအရွယ်ရောက်သူဦးရေသည် ကျား/မ ကွာဟမှုများစွာရှိသည်ကို နှိုင်းယှဉ်တွေ့နေရပြီး အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်း နည်းပါးပါသည်။(ဘယ်ဘက်မှပုံ) ထိုကျား/မ ကွာဟမှုသည် လူငယ်ဦးရေတွင်မူ သိသာစွာနည်းပါးသွားသည်။(ယာဘက်မှပုံ) ထို့ပြင်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းအားလုံးနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းအားလုံးတွင် တိုးတက်မှုများ သိသာထင်ရှားစွာ ရှိပြီးဖြစ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အားလုံးတွင် ရှမ်းပြည်နယ်သည် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများနှင့် ကျား/မ ကွာဟချက် နှစ်ခုစလုံးတွင် အနည်းဆုံးအခြေခံအချက်များဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက်၊ ကျား/မအလိုက်၊ လူငယ်နှင့် အရွယ်ရောက်သူတို့၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

လက်တွေ့အထောက်အထား လေ့လာချက်များကိုအခြေခံ၍ ပညာသင်ကြားနိုင်သော အခွင့်အလမ်းတိုးတက်လာနိုင်သော်လည်း စာတတ်မြောက်မှုနှင့် တွက်ချက်တတ်မှုနှုန်းများမှာ မြင့်မားလာမည်မဟုတ်ဘဲ ကျား/မ ကွာဟမှုနှုန်းများ နီးကပ်လာမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နောက်ကျကျန်ခဲ့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များကိုဖော်ထုတ်၍ သိသာစွာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားနိုင်သော အခွင့်အလမ်းသည် အရေးပါသောမူဝါဒဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိမိတို့သည် ကောင်းမွန်သောပုံရိပ်ကိုရရှိနိုင်ရန် ကျောင်းနေနှုန်းကို ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ရလိမ့်မည်။

၇ - ၂ ကျောင်းနေနှုန်း

ဤအခန်းတွင်ဖော်ပြထားသော ကျောင်းနေနှုန်းဆန်းစစ် လေ့လာတင်ပြထားမှုသည် ယခင်က စစ်ဆေး လေ့လာတင်ပြမှုနှင့် ကွဲပြားသောပုံစံဖြစ်သည်။ လေ့လာသောနည်းလမ်း (၃) မျိုးမှာ (၁) မိမိကိုယ်တိုင်တင်ပြ သော အသက်ထက် ကျောင်းနေအသက်ကို အသုံးပြုခြင်း (၂) အတန်း အဆင့်ထက် တင်ပြသော ပညာရေး အဆင့်ကို အသုံးပြုခြင်း (၃) အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်းထက် စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းကို အသုံးပြုခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် ပြောင်းလဲမှုရှိပြီး အကျိုးကျေးဇူးများလည်း ပြောင်းလဲမှု များကို ဇယားကွက် (၇-၂)တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယားကွက် (၇-၂) ကျောင်းနေနှုန်းအဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်

မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်း။ အဆင့်တစ်ခုတွင် ကျောင်းနေနှုန်း (မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ် တန်း)၊ အသက်နှင့်မသက်ဆိုင်သော ကျောင်းနေကလေးဦးရေကို ထိုအဆင့်တူတွင် တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသည့် အသက် အုပ်စုရှိ လူဦးရေနှင့်စားခြင်းဖြစ်သည်။

မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ်တန်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း။ အဆင့်တစ်ခုတွင် ကျောင်းနေနှုန်း (မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ်တန်း) သို့မဟုတ် တရားဝင် လိုက်လျောညီထွေ သတ်မှတ်ထားသည့် အသက်အုပ်စုရှိကျောင်းနေသူ ကလေး အရေ အတွက်ကို အလားတူကျောင်းနေအသက်အုပ်စုရှိ လူဦးရေနှင့်စားခြင်းဖြစ်သည်။

မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ်တန်း စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း။ အဆင့်တစ်ခုတွင် ကျောင်းနေနှုန်း (မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ် တန်း) သို့မဟုတ် ထိုအဆင့်ထက်မြင့်သော အဆင့်တစ်ခုတွင် ထိုအဆင့်အတွက် တရားဝင်လိုက်လျောညီထွေ သတ်မှတ်ထားသော အသက်အုပ်စုရှိ ကျောင်းနေသူကလေးအရေအတွက်ကို အလားတူအသက်အုပ်စုရှိ လူဦးရေနှင့် စားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခင်လေ့လာစစ် သုံးသပ်မှုများနှင့် ခြားနားသော ကျောင်းနေနှုန်း အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် နည်းလမ်း (၃) မျိုးမှာ-

(၁) **မိမိကိုယ်တိုင်တင်ပြသည့် အသက်ထက် ကျောင်းနေအသက်။** အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုများသည် ကျောင်းစာသင်နှစ် စတင်သည့်အသက်ကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာသင်နှစ်ကို မူလတန်း တွင် ၅ နှစ်ဖြစ်ပြီး အလယ်တန်းတွင် ၄ နှစ်ဖြစ်ကာ အထက်တန်းတွင် ၂ နှစ်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းနေနှစ်သည် ဇွန်လတွင် စတင်ပြီး ဇွန်လ ၁ ရက်တွင် အသက် ၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိသော ကလေးသည် မူလတန်းကျောင်းရှိ ပထမအဆင့် တွင် ကျောင်းနေစာရင်းသွင်းရန် တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည်။ ပုံအားလုံးတွင် ဖော်ပြထားသော စာရင်းအချက်အလက် အားလုံးသည် ထိုသူတို့၏ ကျောင်းနေနှစ်အဖြစ် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် တွက်ချက်ထားသော ကလေး အသက်ကို အသုံးပြုသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ စစ်တမ်းတွင်လည်း စစ်တမ်းဆောင်ရွက်ချိန် အသက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ကျောင်းနေအသက်ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထိုစစ်တမ်းမှ မူလတန်း ကျောင်းနေနှုန်း အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်မှ အရေးပါသော အကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ခုကို မှတ်သားခဲ့ရပါသည်။ (MOPF and World Bank, 2017b)။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS) တွင်လည်း အလားတူကြီးမားသော အကျိုး သက်ရောက်မှုတစ်ခုကို တွေ့ရှိရသည်။

(၂) **အတန်းအဆင့်ထက် တင်ပြသော ပညာရေးအဆင့်ကို အသုံးပြုခြင်း။** မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းကို မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အခြေခံပညာရေးစနစ် ၁၁ နှစ်မှ ၁၂ နှစ်သို့ ပြောင်းလဲစာချိန်တွင် ကောက်ယူခဲ့သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အကောင်အထည်ဖော်မှုများသည် အဆင့်မီပညာရေး မေးခွန်းများကို မေးမြန်းကောက်ယူနိုင်ရန် အခက်အခဲဖြစ်စေခဲ့သည်။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ပညာသင်နှစ်စတင်ခဲ့စဉ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးကဏ္ဍ အတန်းအဆင့်အမည်သတ်မှတ်မှုကို ၁ နှစ်တိုး ၍ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ မူလတန်းတွင် KG တန်း မှ ၄ တန်းအထိ သတ်မှတ်မှုကို အတန်းအဆင့် ၁ မှ ၅ အထိလည်းကောင်း၊ အလယ်တန်းတွင် ယခင် အဆင့် ၅ မှ ၈ ထိကို အဆင့် ၆ မှ ၉ သို့လည်းကောင်း ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ အလားတူ အထက်တန်းတွင်လည်း အတန်းအဆင့် ၁၀ နှင့် ၁၁ အဖြစ်ပြောင်းပြီး ယခုအခါ ၉ နှင့် ၁၀ သို့ ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ပြန်သည်။ ဤပြောင်းလဲမှုသည် အမည်နာမပြောင်းလဲခြင်းသာဖြစ်ပြီး အတန်းအဆင့်တွင်ရှိသော အုပ်စုအတန်းများ ပြောင်းလဲမှုမရှိကြောင်း မှတ်သားသင့်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၂၀၁၅ - ၂၀၁၆ ခုနှစ်၌ ၁ တန်းအဆင့်ရှိသော ကလေးများ၏ အသက်အုပ်စုသည် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ခုနှစ် KG တန်းတွင်ရှိသော ကလေးများ၏ အသက်အုပ်စုအတိုင်းတူနေပြီး ၂၀၁၅- ၁၆ ခုနှစ်တွင် ၁ တန်းအဆင့်ရှိသော ကလေးသည် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်လည်း ၁ တန်းတွင် တက်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် မည်သည့်စနစ်အတွင်း၌ဖြစ်စေ မည်ကဲ့သို့သော ပြောင်းလဲအကောင်အထည်ဖော်မှုမျိုး မဆို ကျောင်းသားမိဘများနှင့် ကျောင်းများဘက်တွင် ရှုပ်ထွေးစေခဲ့ကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး စစ်တမ်းမေးခွန်းလွှာကို ဖြေဆိုသူများ

အပေါ်၌လည်း သက်ရောက်မှုများ ရှိစေခဲ့ပါသည်။ ယခုအစီရင်ခံစာသည် လွှဲပြောင်းစွာခံယူသည့် သဘောတရား ထုတ်ပြန်ချက်များမဖြစ်စေရန် ဖြစ်နိုင်သောအတိုင်းအတာအခြေအနေများကို ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာတွင်လည်း ဒီဂရီအဆင့်တစ်ခုအထိ ထား၍ဆောင်ရွက်ရန် လိုနေသေးသည်။

ကျောင်းနေနှုန်းခန့်မှန်းမှုအပေါ် ပြန်လည်ပြုပြင်ရေးအဆင့်များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို လျော့ကျစေရန် မိဘများသည် မေးမြန်းမှုကိုဖြေဆိုသောအခါ မိမိတို့၏ကလေးများ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း သို့မဟုတ် အထက်တန်း မည်သည့်အတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းတက်ရောက်နေသည်ကို ရှင်းလင်းသိရှိထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သာမန်မိဘများသည် အတန်းအဆင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကိုမသိရှိဘဲ ရှုပ်ထွေးနိုင်သလို မိမိတို့၏ကလေးများ မည်သည့်ပညာရေးအဆင့်နှင့် အတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းတက်နေသည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျောင်းသားမိဘများကို ထိုသူတို့၏ကလေးအတန်းနှင့် အတန်းအဆင့်ကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပေးရန်အထိ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များသည် အမှန်တကယ်အတန်းအဆင့်သတ်မှတ်မှုကြောင့်ရှုပ်ထွေးလျက်ရှိသေးကြောင်းညွှန်ပြသည်။ အချို့သောကျောင်းသားမိဘများမှာ ယခင်စနစ်က အတန်းအဆင့်အတိုင်း ခေါ်ဝေါ်သိရှိနေကြဆဲ ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားမှုရှိရန်မှာ ယခင်စစ်တမ်းများသည် အတန်းအဆင့်ကို ယုံကြည်ကိုးစားဖော်ပြ၍ ထိုသတင်းအချက်အလက်မှတစ်ဆင့် ကလေးများ၏ ပညာရေးအဆင့်ကို သိရှိနိုင်ပါသည်။

(၃) အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းထက် စုစုပေါင်းအသားတင် ကျောင်းနေနှုန်း။ ကျောင်းနေနှုန်းများသည် ဖော်ပြသောအသက်အရ အတန်းအဆင့်ကျော်လွန်ပြီးသူများ ပါဝင်သောကြောင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရခက်ခဲပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြို့ပြရှိ အချို့သောကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ကြီးပြင်းမှုနှင့်စာလျှင်အတန်းအဆင့်များကိုလျင်မြန်စွာဖြတ်သန်းရောက်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကလေးသည် အသက် ၄ နှစ်တွင် ကျောင်းစတင်နေကြောင်း ခန့်မှန်းသိရှိရသည်။ ကလေးများမှာ စိတ်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ရင့်ကျက်မှုရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆလျှင် သို့မဟုတ် ဆက်လက်မြင့်မားသော အောင်မြင်မှုများ ရရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အသက် ၄ နှစ်နှင့် ကျောင်းနေသည်မျိုးလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ကလေးတစ်ဦးသည် သူ၏အသက်နှင့် မှန်ကန်သော အတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းနေရန် စာရင်းမသွင်းခဲ့ပါက အသားတင် မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်းသည် အသက် ၁၀ နှစ်ရှိ ကလေးကို အလယ်တန်းထက်နိမ့်သော အတန်းအဆင့်တစ်ခုတွင် ကျောင်းနေစာရင်းသွင်းရန် စဉ်းစားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောင်းနေနှုန်းသည် တဖြည်းဖြည်း မြင့်မားလာပါသည်။ စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်း ကျောင်းနေနှုန်းသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ၈၈ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၉၄ ရာခိုင်နှုန်းထိ မြင့်မားလာခဲ့ပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့် စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်း တိုးမြှင့်မှုမှာ သိသာလာခဲ့ပါသည်။

စုစုပေါင်း အသားတင် အလယ်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းမှာ နှစ်အလိုက် တိုးတက်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် အလယ်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းသည် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၇၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိလာခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းသည် ဖြေးဖြေးနှင့်မှန်မှန် တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုတိုးတက်မှုများသည် အဓိကအားဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများမှ တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်း အသားတင် မူလတန်း ကျောင်းနေနှုန်းသည် ဆက်လက်၍ မြင့်မားလျက်ရှိပြီး၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်းတွင် တွေ့ရသောနှုန်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သိသာစွာတိုးလာခဲ့သည်။ ကျောင်းဝင်နှုန်းသည် အလယ်တန်းအဆင့်တွင်လည်း လျော့နည်းလာပြီး အထက်တန်းကျောင်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့မှုမှာလည်း ပို၍လျော့နည်းနေပါသည်။ ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားတွင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းနေနှုန်းမှာ မည်သို့ပင်ဆိုစေတိုးတက်မှုရှိခဲ့သည်။ ပညာရေးအဆင့်တိုင်း၌ ကျောင်းနေနှုန်း တိုးတက်ရေးအတွက် အဓိကတွန်းအားပေးမှုမှာ ကျေးလက်ဒေသများမှ လာခြင်းဖြစ်သည်။

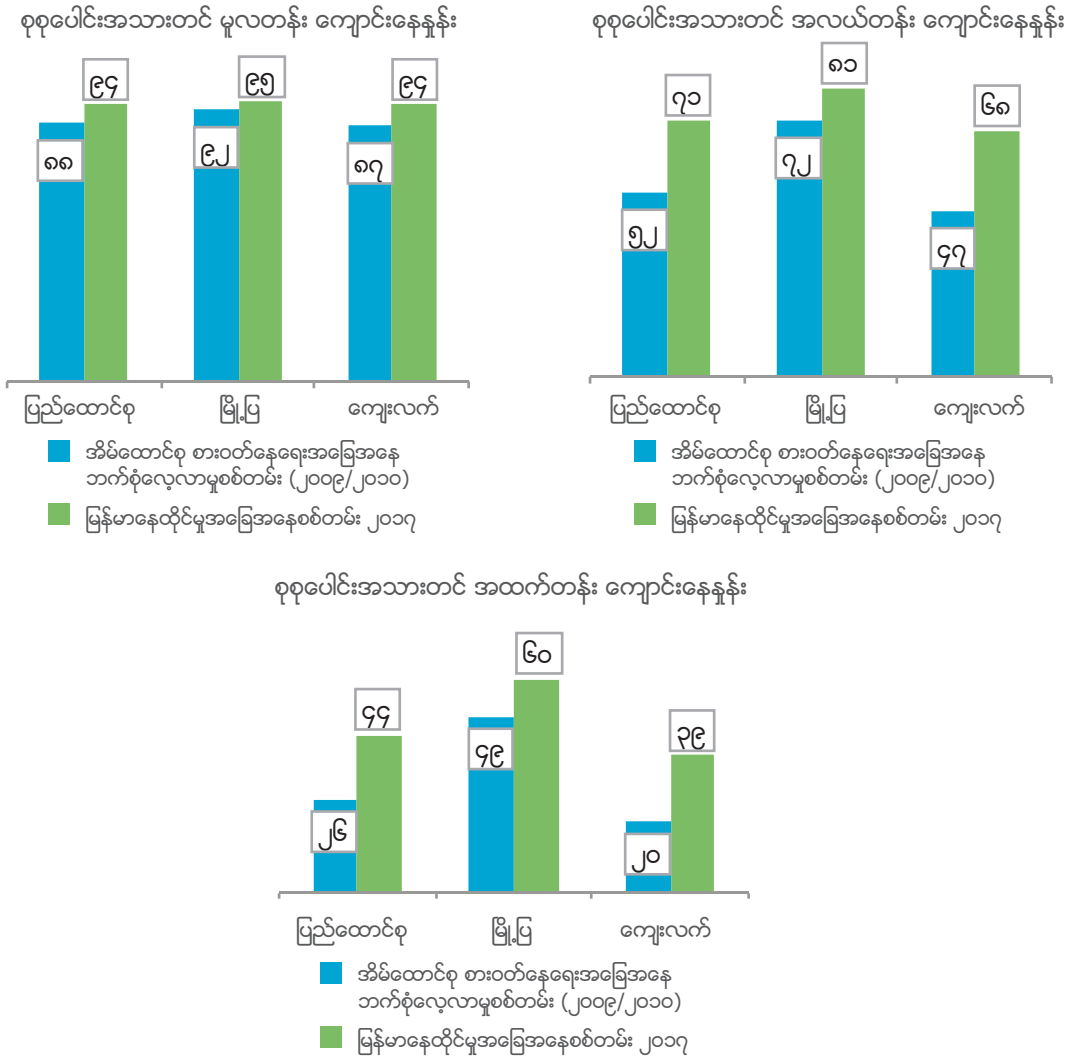
စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်းသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ၈၈ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၉၄ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ခန့်မှန်းမြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ပြောင်းလဲမှုမှာ မြို့ပြဒေသတွင် အနည်းငယ်သာရှိပြီး မြင့်မားသည့်အခြေခံမျှမ်းမှတ် စတင်ရှိခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ သို့ရာတွင် ကျေးလက်၌ မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်းသည် အလွန်ပြည့်စုံမှုရှိသည့် အတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြို့ပြနှင့်ကျေးလက် ကွာဟချက် လျော့နည်းလာခဲ့သည်ကို ပုံ(၇-၆) မှပထမပုံ တွင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းများတွင် ကျောင်းထွက်နှုန်းများ ဆက်လက်ရှိနေခဲ့သော်လည်း အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းမှာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်၍ သိသာစွာ မြင့်တက်ခဲ့သည်။ မြို့ပြဒေသတွင် ကျောင်းနေနှုန်း သိသာစွာမြင့်တက်လာမှုကို တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း ကျောင်းများ၏ ကျောင်းဝင်နှုန်း တိုးတက်မှုကိုဖြစ်စေသော အဓိကတွန်းအားမှာ ကျေးလက်ဒေသမှ ရရှိလာခြင်းဖြစ်သည် (ပုံ ၇-၆ ရှိ ဒုတိယ နှင့် တတိယပုံ)။ စုစုပေါင်းအသားတင် အလယ်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းမှာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်လာသည်။ အလားတူကာလ၌ စုစုပေါင်း အသားတင် အထက်တန်းကျောင်းနေနှုန်းမှာ နှစ်ဆန်းပါးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ကျောင်းများ၌ မြို့ပြ/ကျေးလက် ကျောင်းဝင်နှုန်းကွာဟမှုမှာ သိသာနေဆဲဖြစ်သည်။

အထက်တန်းတွင် ကျောင်းသားများသည် ကျောင်းသူများထက် ကျောင်းထွက်နှုန်း ပိုများနေသည်။ပုံ(၇-၇) တွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းများရှိ ကျား/မအလိုက် စုစုပေါင်းအသားတင် ကျောင်း နေနှုန်းများကို ပြသထားသည်။ မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း ကျောင်းနေနှုန်းတွင် မြို့ပြ/ကျေးလက် ကွာခြားမှုရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

ပုံ ၇-၆။

၂၀၁၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တို့၏ စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်း နှင့်အထက်တန်းကျောင်းနေနှုန်း

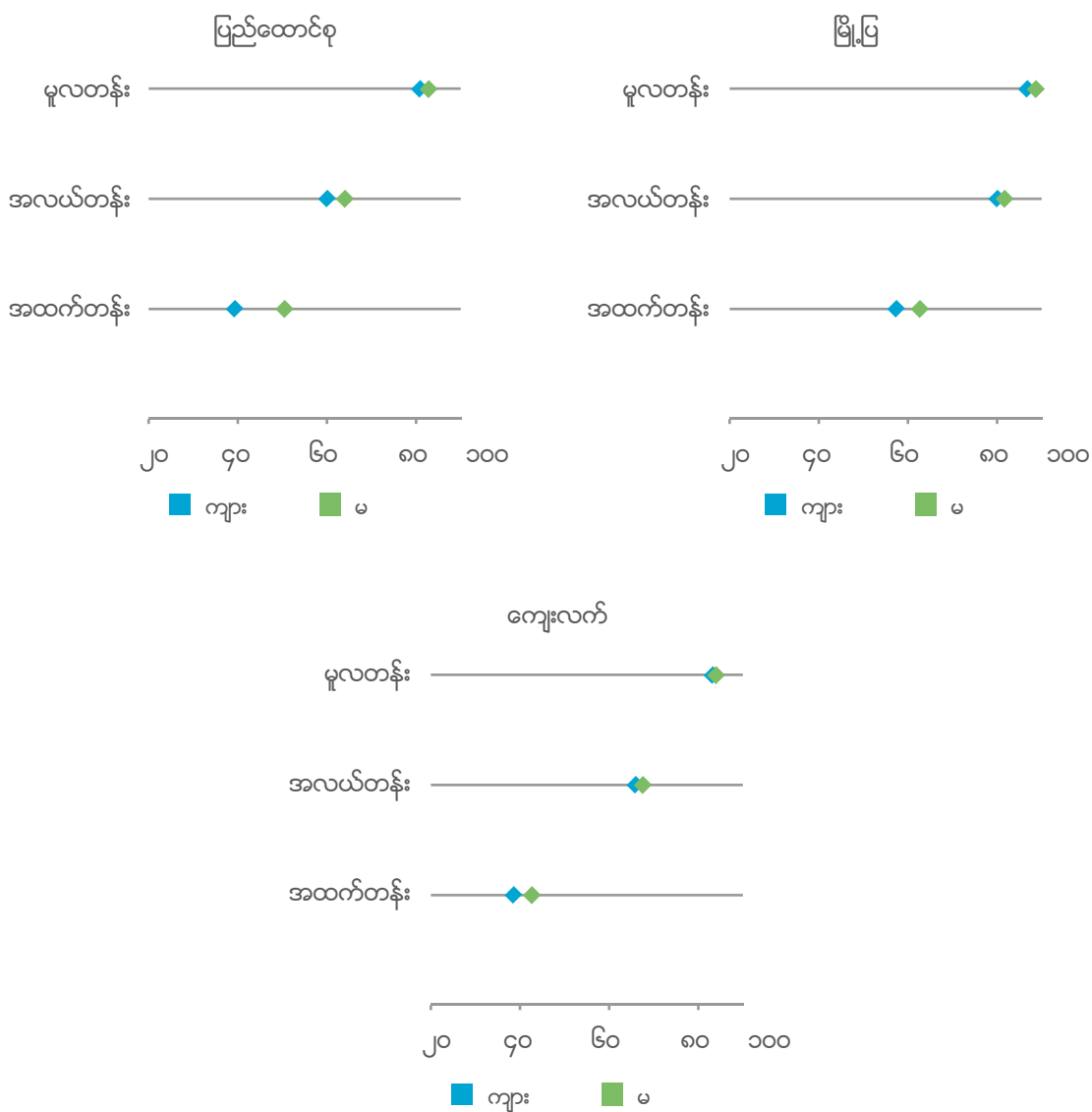
မှတ်ချက်။ (၁) IHLCA ၂၀၁၀ မှ အချက်အလက်များသည် MNPED et al ၂၀၁၁ မှ စုစုပေါင်းအသားတင် ကျောင်းနေနှုန်းထက် အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း ရရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိခြင်းနှင့် ခြားနားလျက်ရှိသည်။ ဒုတိယအဆင့် ကျောင်းပညာရေးတွင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို ခွဲခြားထားခြင်းမရှိပါ။ (၂) မူကြိုအတန်းသည် မူလတန်းတွင် ပထမတန်းအဆင့် ဖြစ်ပြီး၊ အချို့အသားများတွင် မူလတန်းပညာရေးတွင် ပါဝင်နေမှုမရှိခဲ့ပါ။ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းများသည် ထိုလွှဲမှားနေသော သင်္ကေတအတွက် မှန်ကန်စေပါသည်။ အကယ်၍ အမှန်ပြင်ဆင်မှုကိုမလုပ်လျှင် စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်းမှာ စာရင်းကြမ်းအရ ၉၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်လိမ့်မည်။

အလယ်တန်းနှင့် အထက် တန်းကျောင်းများရှိ ယောက်ျား လေးများ၏ ကျောင်းထွက် နှုန်းသည် မိန်းကလေးများ၏ ကျောင်းထွက်နှုန်းထက် ပိုမိုမြင့်မားနေသည်နှင့်အမျှ ပညာရေးစနစ်တွင် ကျား/မ ကွာခြားချက်များလည်း မြင့်မားလာပါသည်။

ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်စနစ် (EMIS) မှ နှစ်ပတ်လည် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် များသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိရှိပြီး မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS) ၏ တွေ့ရှိချက်များကို အထောက်အကူပေးသည်။ ပုံ(၇-၈)တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ အခြေခံမူလတန်း ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်းအဆင့်တွင် တည်ငြိမ်သော မျဉ်းဖြောင့် အလားအလာအတိုင်းနှင့် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်းများတွင် တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျောင်းသားဦးရေပမာဏသည် ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်စနစ်မှ ရရှိသော ကိန်း ဂဏန်း အချက်အလက်များကို အခြေခံသည်။

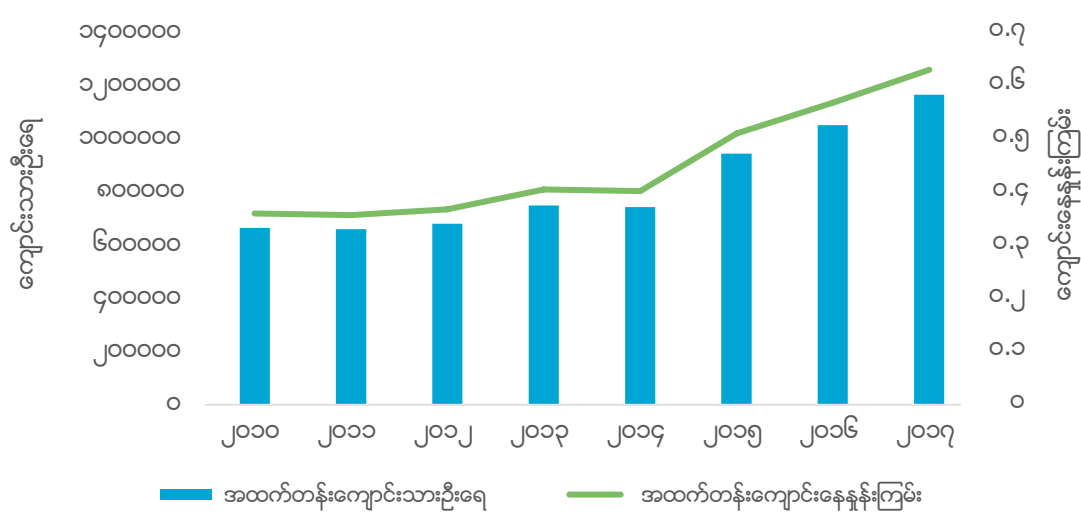
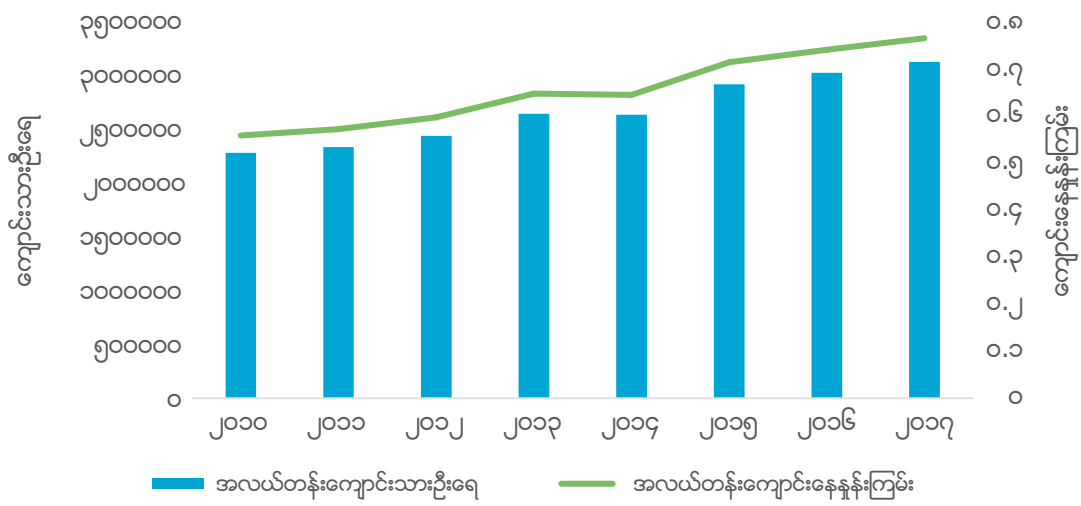
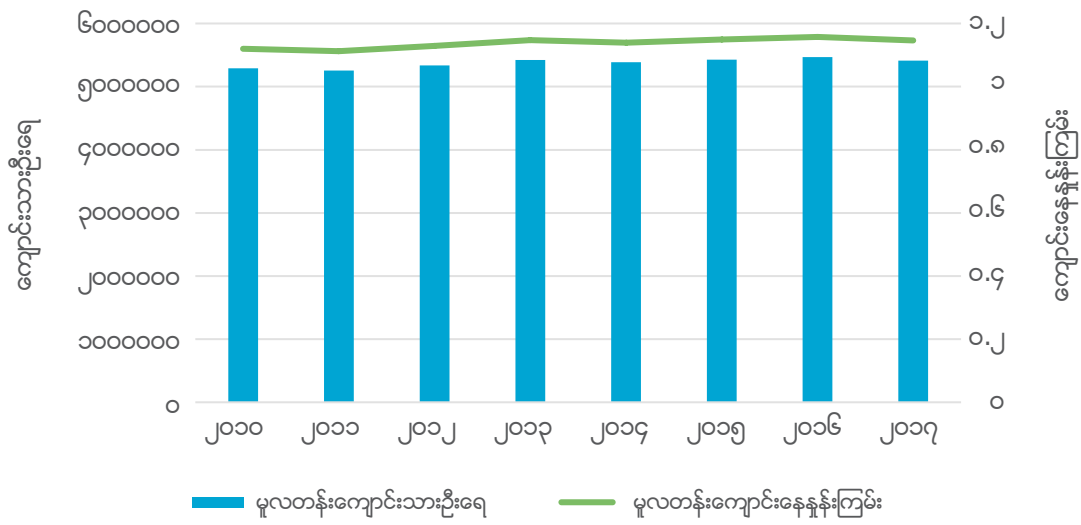

ကျား/မ နှင့် ဒေသအလိုက် စုစုပေါင်းအသားတင် ကျောင်းနေနှုန်း (မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း)

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်စနစ် (EMIS) ၏ မှတ်ပုံတင်စာရင်းအရ ကျောင်းနေနှုန်းသည် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း (MLCS) တွင် တွက်ချက်ရရှိသည့်နှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီကြောင်းတွေ့ရသည်။ မှတ်ပုံတင်စာရင်းမှရရှိသော ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်းမှာ မူလတန်းတွင် ၉၁.၇ ရာခိုင်နှုန်း၊ အလယ်တန်းတွင် ၇၁.၁ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အထက်တန်းတွင် ၆၀.၀ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအချက်အလက်များသည် (MLCS) မှ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တစ်ခုစီ ခွဲခြားထားသော ကိန်းဂဏန်းများနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကိန်းဂဏန်းများအပေါ်တွင် ကောင်းမွန်သော စိတ်ချစည်း အဆင့်တစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြပေးသည်။

၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထိ ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်စနစ်အရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းတို့၏ ခန့်မှန်း ကျောင်းသားဦးရေနှင့် ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်း

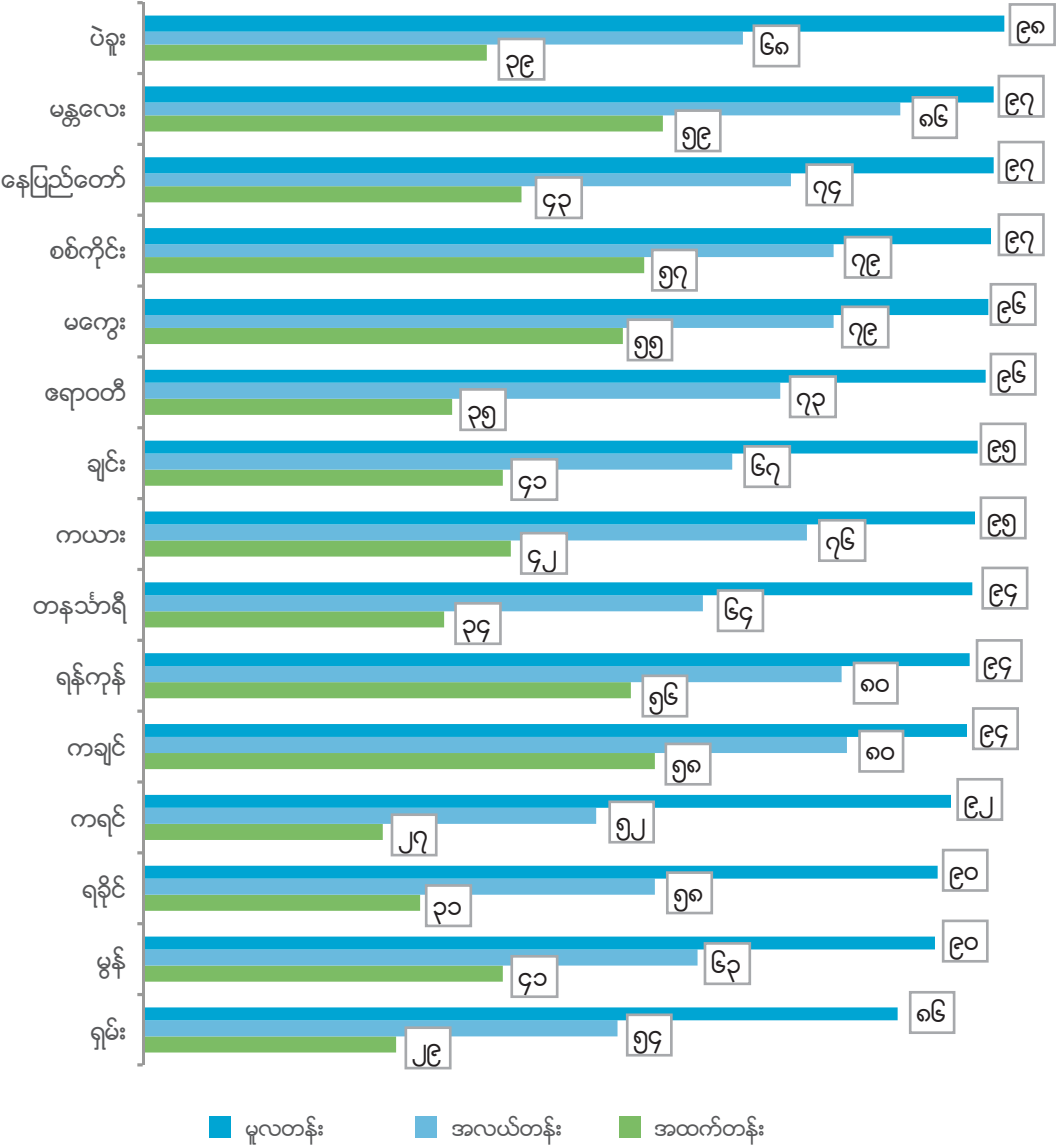

စုစုပေါင်းအသားတင်
မူလတန်း ကျောင်းနေနှုန်း
သည် ပဲခူးတိုင်း၊ မန္တလေး
တိုင်း၊ နေပြည်တော်နှင့်
စစ်ကိုင်းတိုင်း စသည့်
နေရာများတွင် ရာနှုန်းပြည့်
ကျောင်းနေနှုန်းနှင့် နီးကပ်စွာ
ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များရှိ ကျောင်းနေနှုန်းများ၏ကွဲလွဲချက်မှာ မူလတန်းအဆင့်ထက် အလယ်တန်း
နှင့် အထက်တန်း ကျောင်းများသည် ပိုမို၍များနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပုံ(၇-၉) သည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်
ပြည်နယ်များ၏ စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်း အပေါ်တွင် အခြေခံလျက် အနည်းအများ
အလိုက် အဆင့်စီစားခြင်းဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းအသားတင် မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်းတွင် အနည်းငယ်စီ
ခြားနားချက်များရှိသော်လည်း အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းနေနှုန်းများတွင်မူ ထူးခြားစွာ
ပြောင်းလဲနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ အနိမ့်ဆုံးမှာ ကရင်ပြည်နယ် ကျောင်းဝင်မှတ်ပုံတင် စာရင်းအရ ၂၇
ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းများ၏ စုစုပေါင်းအသားတင် ကျောင်း
နေနှုန်းများဖြစ်သည်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် အသက် (၁၅-၁၆) နှစ်ရှိလူဦးရေ၏ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်း ခန့်
သည် အထက်တန်းကျောင်းနှင့်အထက်သို့ တက်ရောက်နေပြီး၊ အသက် (၁၀-၁၄) နှစ် လူဦးရေ၏ ၈၆
ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်တန်းကျောင်းများသို့ တက်ရောက်နေကြသည်။

ပုံ ၇-၉။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်းများ၏ထင်ရှားသောကွဲလွဲ
ချက်များ

လုပ်သားအင်အား

ဤအခန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရွက်မှုများအကြောင်းကို ဆန်းစစ်ဖော်ပြပါသည်။ ပထမဆုံးအနေဖြင့် အလုပ်သမားဈေးကွက်တွင် အချိန်ကာလအလိုက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြပုံများကို ခြေရာကောက်နိုင်ရန် ရရှိလာသော အချက်အလက်များကို ဆွေးနွေးထားသည်။ ထို့နောက် အလုပ်၏ အခြေခံသဘောတရား ယူဆချက်များကို မည်ကဲ့သို့ ခေတ်နှင့်အညီ မွမ်းမံပြီးဖြစ်သည်ကို ဆွေးနွေးသည်။ ပြည်သူ့ပြည်သားများ လုပ်သားအင်အားသို့ ဝင်ရောက်လာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အချိန်တွင် ဝင်ရောက်လာသည်နှင့် အချိန်ကာလအလိုက် မည်ကဲ့သို့ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို ဆန်းစစ်ထားသည်။ ဆက်လက်၍ ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်မှုကိုလည်း လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ လုပ်သားဈေးကွက်အတွင်းသို့ မည်ကဲ့သို့နှင့် မည်သည့်အချိန်တွင် ဝင်ရောက်လာသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျား/မ အလိုက် ကွာခြားမှုများ ရှိနေသောကြောင့် အချို့သော အကြောင်းအရာတို့တွင် ကျား/မအလိုက် ကွာခြားမှုများကို အသေးစိတ် ဆန်းစစ်လေ့လာထားပါသည်။

၈ - ၁ အခန်းမိတ်ဆက်

လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှင့် အလုပ်လက်မဲ့အကြောင်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး စတင်တိုင်းတာချိန်မှစပြီး လုပ်သားအင်အားညွှန်းကိန်းမှာ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ယခုအစီရင်ခံစာတွင် အချိန်ကာလအလိုက် နှိုင်းယှဉ်မှုပြုနိုင်ရန်အတွက် ယခင်က အသုံးပြုခဲ့သော အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက်များကို အသုံးပြုသကဲ့သို့ အလုပ်သမား ညွှန်ကြားရေး ဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သော လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်းတွင် အသုံးပြုထားသော အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကိုလည်း အသုံးပြုထားပါသည်။ ယင်းအဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက်မှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော လုပ်သားအင်အားနှင့်ဆိုင်သည့် စာရင်းအင်းပညာရှင်များ၏ ၁၉ ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗရင့်စ်တွင် အလုပ်အကိုင်၊ အလုပ်သမား၊ လုပ်သားအင်အားနှင့် ပတ်သက်သော အသုံးပြုမှုများအောက်၌ သုံးစွဲရန်ချမှတ်ခဲ့သည့် သဘောတရားမူဘောင်ကို အခြေခံထားပါသည်။ ဇယားကွက်(၈-၁) တွင် ယခုနှစ်များအတွင်း ညွှန်ကိန်းအဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်များ၏ပြောင်းလဲလာပုံကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါဇယားသည် အစီရင်ခံစာတွင် အသုံးပြုထားသော အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် အကျဉ်းချုပ်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

		အလုပ်လုပ်နေသူ		လုပ်သားအင်အားတွင် ပါဝင်သူ	
		ယခင် အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက် (၁၉၈၅)	အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက် အသစ် (၂၀၁၃)	ယခင် အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက် (၁၉၈၅)	အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက် အသစ် (၂၀၁၃)
လွန်ခဲ့သော(၇)ရက် အတွင်းတွင် အနည်းဆုံး ၁ နာရီ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။	လုပ်ခလစာ(သို့) ရောင်းချရန် အတွက်သာ	✓	✓	✓	✓
	မိသားစု စားသုံးရန် အတွက်သာ	✓		✓	
အလုပ်ရှိ၊ သို့သော်အလုပ်မလုပ် (အလုပ်မှခေတ္တအနားယူ)		✓	✓	✓	✓
အလုပ်လုပ်ရန်အဆင်သင့်ရှိ၊ အလုပ်ရှာဆဲ (အလုပ်မရှိ)				✓	✓

ယခင်အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်အသစ် တို့ကိုအသုံးပြု၍ အောက်ပါညွှန်းကိန်း တို့ကို တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။

- လုပ်သားအင်အားနှင့်လူဦးရေအချိုး - အလုပ်လုပ်သူဦးရေကိုစုစုပေါင်းလူဦးရေနှင့်စားသည်။
- လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း - လုပ်သားအင်အားစုတွင်ပါဝင်သည့်လူဦးရေကို စုစုပေါင်း လူဦးရေနှင့် စားသည်။
- အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း - အလုပ်မရှိသည့်လူဦးရေကို လုပ်သားအင်အားစုတွင် ပါဝင်သည့် လူဦးရေနှင့် စားသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် (၁) သုံးလပတ်အလိုက် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှု၊ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ကဏ္ဍအလိုက် ဖွဲ့စည်းပါဝင်မှု၊ (၂) အချိန်ကာလအလိုက် အိမ်ထောင်စုအဆင့် ကဏ္ဍအလိုက် ဖွဲ့စည်းပါဝင်မှု အပြောင်းအလဲများကိုလည်း လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

သုံးလပတ်အလိုက် လုပ်သားအင်အားစိစစ်မှုကို အိမ်ထောင်စုတစ်ခုနှင့် တစ်ဦးချင်းအဆင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအပေါ် ရာသီအလိုက်အကျိုးသက်ရောက်မှုကို လေ့လာရန်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်အလိုက် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုကို မှတ်တမ်းပြုခဲ့သည့် ဘက်စုံစစ်တမ်းများရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ နှင့် ၂၀၁၀ IHLCA တွင် ရာသီအလိုက် ညွှန်ကိန်းပြောင်းလဲမှုများကို ကောက်ယူနိုင်ရန် အချက်အလက်ကောက်ယူမှုကို

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်နှစ်အတွင်း ၂ ကြိမ်စီ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပထမတစ်ကြိမ်ကို နိုဝင်ဘာလ/ဒီဇင်ဘာလ တွင် ကောက်ယူခဲ့ပြီး ယင်းကာလသည် လယ်ယာကဏ္ဍတွင် မုတ်သုန်အလွန် ရိတ်သိမ်းမှုများကို ကောက်ယူနေသော အချိန်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယတစ်ကြိမ်ကို မေလတွင် ကောက်ယူခဲ့ပြီး ယင်းအချိန်သည် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ရာသီကုန်ဆုံးချိန်နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ အလုပ်နည်းပါးချိန်ဖြစ်သည်။ လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်းကို ဇန်နဝါရီလမှ မတ်လအထိနှင့် ဩဂုတ်လမှ အောက်တိုဘာလအထိ သုံးလပတ် နှစ်ကြိမ်ကောက်ယူရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားခဲ့သည်။ မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် စိစစ်သုံးသပ်မှုများကို ၃ လ ၁ ကြိမ် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လေ့လာခြင်းဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် နွေရာသီမှ စိုစွတ်သောမိုးရာသီသို့ လုပ်သားအင်အား ပြောင်းလဲမှုများကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထူးခြားသော ရာသီဥတုများရှိသည့်အတွက် စစ်တမ်းတစ်ခုဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်သော အချိန်သည် ကာလအလိုက်ပြောင်းလဲမှု အလားအလာစစ်ဆေးရန်အတွက် အရေးပါသော အသုံးပြုမှုများကို ရရှိနိုင်သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ဤအခန်းတွင် ယခင်စစ်တမ်းများ၏ လအလိုက်နှင့် နှစ်အလိုက်သုံးသပ်မှုများကို တင်ပြထားသကဲ့သို့ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းမှ သုံးလပတ် အလိုက်သုံးသပ်မှုများကိုလည်း တင်ပြထားသည်။

လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်းကို တစ်ဦးချင်းအလိုက်နှင့်အိမ်ထောင်စုအလိုက် ရှုထောင့်မှ ဖော်ပြထားသည်။ ဝင်ငွေရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မှုသည် အိမ်ထောင်စုတစ်ခု၏ မဟာဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သည့် အပြင် အိမ်ထောင်စုနေထိုင်မှုအခြေအနေ တိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အကူပြုရန် အိမ်ထောင်စု ဝင်များကလည်း အတူတကွ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အလုပ်သမားတစ်ဦးချင်းကို စိစစ်မှု အကျိုးရလဒ်များသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ လုပ်သားအင်အားဖြင့် မည်သို့အလုပ်လုပ်ကြသည်၊ အချိန်ကာလအလိုက် မည်သို့ သောအပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်မှုရှိပြီးဖြစ်သည်ကို နားလည်လာစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။ ဤသည်မှာ လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည်။ တိုးတက်ကြီးပွားရေး အမြင်အရ ကွဲပြားခြားနားသော အိမ်ထောင်စုအမျိုးအစား အမျိုးမျိုးသည် ဝင်ငွေမည်သို့ရရှိလာသည်နှင့် အချိန်ကာလအလိုက် မည်သို့ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ပြီး ဖြစ်သည်ကိုလည်း နားလည်သိရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။ အိမ်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့၏လိုအပ်နေမှုများကို ပြည့်စုံစေရန် ဝင်ငွေရရှိစေရန် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် အလုပ်လုပ်သည်။ အိမ်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်များသည် အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍများမှ သူတို့၏ ဝင်ငွေရရှိလာမှုရင်းမြစ်များကို နေသားတကျ ခွဲခြားနိုင်သည်။ အိမ်ထောင်စုနှင့် တစ်ဦးချင်းအဆင့် နှစ်ခုလုံးတွင် ကဏ္ဍအလိုက်ဖွဲ့စည်းမှုကို စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ရှုထောင့်နှစ်ခုမှ လုပ်သား အင်အားစုပုံစံ ပြောင်းလဲခြင်းကို စစ်ဆေးနိုင်သည်။

ဇယားကွက် (၈-၁) အဓိကလုပ်သားအင်အား စာရင်းအင်းညွှန်ကိန်းများ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေ။ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိသူများပါဝင်သည်။ ဤတိုင်းတာမှုကို စီးပွားရေးလောကတစ်ခုတွင် တိုးပွားလာနိုင်သော စုစုပေါင်းလုပ်သားအရေအတွက်ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်နိုင်ရန်အတွက် အသုံးပြုသည်။

အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ။ လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ (၁) ကုန်ထုတ်လုပ်မှု သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခုတွင် အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ် လုပ်ခအတွက် အနည်းဆုံး ၁ နာရီ အလုပ်လုပ်ခဲ့သူ သို့မဟုတ် (၂) သူတို့၏အလုပ်မှ ယာယီပျက်ကွက်ခဲ့သူ၊ ဥပမာ - နေမကောင်း၍ သို့မဟုတ် သတ်မှတ်အလုပ်ချိန်ပြောင်းသွား၍။

ဤအစီရင်ခံစာနှင့် ရှေ့ယခင်ကအစီရင်ခံစာတွင် အသုံးပြုခဲ့သော အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် နှစ်ခုအကြား အဓိက ကွာခြားချက်မှာ အလုပ်အခြေခံ သဘောတရား ယူဆချက် "အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ် လုပ်ခ" ဖြစ်သည်။

- ရှေ့ယခင်က IHLCA နှင့် MPLCS စိစစ်မှုတွင် သုံးသော အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်သည် အလုပ်သမားစာရင်းအင်းကွန်ဗင်းရှင်း - ၁၉၈၅ (အမှတ် ၁၆၀) တွင် အလုပ်လုပ်သူကိုသတ်မှတ်ရန် ချမှတ်သည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာအသုံးပြုခဲ့သည်(MNPED et al ၂၀၀၇, MNPED et al ၂၀၁၁, MOPF et al ၂၀၁၇)။ မှတ်သားဖော်ပြရလျှင် သတ်မှတ်ထားသည့် တစ်ပတ်အတွင်း လုပ်ခလစာ သို့မဟုတ် အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ် မိသားစုအကျိုးအတွက် ငွေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းအတွက် အလုပ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် အလုပ်မှယာယီပျက်ကွက်ခဲ့သူ အဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အရေးတကြီးမှတ်သားရန်မှာ အလုပ်လုပ်သူဆိုရာတွင် လုပ်ခပေးသည်ဖြစ်စေ မပေးသည်ဖြစ်စေ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု ပါဝင်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုသည် ဈေးကွက်၌ ရောင်းချသည်ဖြစ်စေ မရောင်းချသည်ဖြစ်စေ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဖြစ်သည်။

- လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်း ၂၀၁၅ နှင့် ၂၀၁၇ သည် ၁၉ ကြိမ်မြောက် အလုပ်သမား စာရင်းအင်းပညာရှင်များ၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဖရင့် (ICLS) ၏ အကြံပြုချက်ကို လိုက်နာခဲ့သည်။ ယင်းတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ၏ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်မှာ "အဓိကအားဖြင့် မိသားစုသုံးစွဲရန်အတွက် အပြီးသတ်ထုတ်လုပ်မှုကို ဖယ်ထားသည်" (ILO ၂၀၁၃, page ၁၆, paragraph ၆၄)။ ယင်းသတ်မှတ်ချက်မှာ အလုပ်လုပ်သူတွင် ပါဝင်သော "လူများ" အားလုံးသည် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အသက်အရွယ်ဟု အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ပြီး သတ်မှတ် ၇ ရက်ကာလအတွင်း အလုပ်လုပ်သူ၊ အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ် လုပ်ခအတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခုခုတွင် ဆောင်ရွက်ပေးသူအဖြစ် သတ်မှတ်သည် (MOLIP et al ၂၀၁၇, page ၂, emphasis by authors)။
- မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း၏ ယခုအခန်းတွင် အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် နှစ်မျိုးစလုံးကို အသုံးပြုထားပါသည်။ အစောပိုင်း အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြုရသည်မှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစပြီး လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှင့် လုပ်သားအင်အားစု ပြောင်းလဲလာခြင်းတို့ကို လေ့လာနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ နှောင်းပိုင်း အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြုရသည်မှာ လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ ICLS-၁၉ ၏ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြု ရာတွင် မိသားစုစားသုံးရန်အတွက်သာ အလုပ်လုပ်ကိုင်သောသူများကို ဖယ်ထုတ်ထားသည်။^{၁၀}

အလုပ်လက်မဲ့၊ အလုပ်လက်မဲ့ဆိုသည်မှာ-

- (၁) သတ်မှတ်ကာလ (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း) အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ် လုပ်ခဖြင့် အလုပ်မလုပ်သောသူများ
- (၂) နှစ်ပတ်အတွင်း လုပ်ခဖြင့် သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အလုပ်ဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ
- (၃) အလုပ်ရှာနေသူ (ဆိုလိုသည်မှာ လုပ်ခဖြင့်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် (သို့မဟုတ်) ကိုယ်ပိုင်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် လွန်ခဲ့သော ရက် ၃၀ အတွင်း သတ်မှတ်အဆင့်များကို ဆောင်ရွက်ပြီးခဲ့သူ)

လုပ်သားအင်အား။ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အလုပ်လုပ်လျက်ရှိသော သို့မဟုတ် အလုပ်မရှိသော အလုပ်လက်မဲ့များ ပါဝင်သည်။ လူဦးရေထဲတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသူနှင့် အလုပ်လက်မဲ့တို့တွင် မပါဝင်သောသူများကို လုပ်သားအင်အားတွင် မပါဝင်သူများအဖြစ် စဉ်းစားသတ်မှတ်သည်။ မည်သည့်စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင်မဆို ထုတ်လုပ်မှု သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် လုပ်အားဖြည့်စွက်နိုင်ရန် ဖြစ်နိုင်ခဲ့လျှင် လုပ်သားအင်အားအဖြစ်မှတ်ယူသည်။

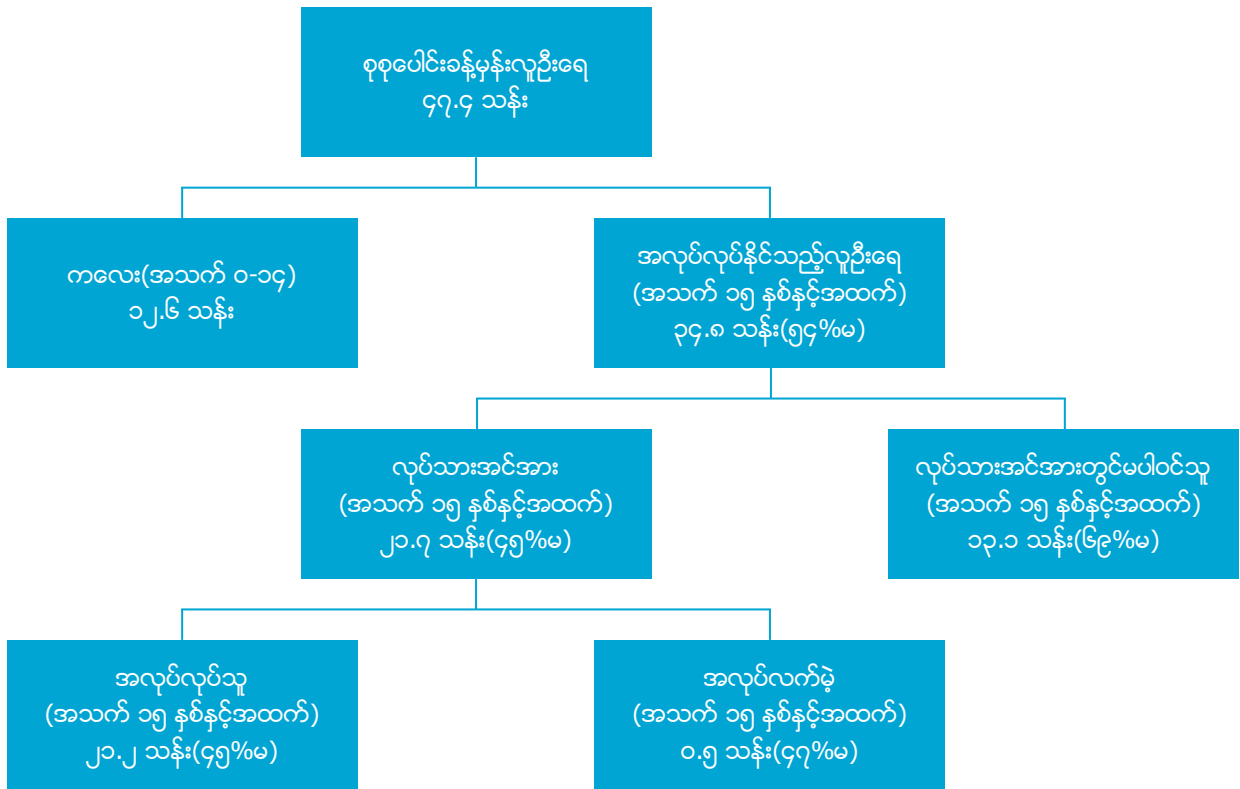
လုပ်သားအင်အားပါဝင်နှုန်း။ လုပ်သားအင်အားကို အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေဖြင့် အချိုးချထားခြင်းဖြစ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်းအဖြစ်ဖော်ပြသည်။ ထို့ကြောင့်လုပ်သားအင်အားပါဝင်နှုန်းသည် စီးပွားရေးတစ်ခု၏ အလုပ်သမားဈေးကွက်တွင် အလုပ်ရှိနေသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ ထင်ရှားစွာပါဝင်သော လုပ်သားအင်အား လူဦးရေပါဝင်မှုအစိတ်အပိုင်း ညွှန်ကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ၊ အလုပ်လက်မဲ့များနှင့်၊ လုပ်သားအင်အားတွင် မပါဝင်သူများသည် အုပ်စုတစ်စုထက်ပို၍ ပါဝင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ သီးခြားစီဖြစ်ကြသည်။ လူဦးရေကို ယင်းအမျိုးအစား ၃ မျိုးသို့ အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန်မှာ ဆောင်ရွက်မှုစဉ်းကမ်းအသုံးပြုမှု အပေါ်တွင်မူတည်သည်။ လူတစ်ဦးသည် သတ်မှတ်ကာလတစ်ပတ်အတွင်း အမှန်တကယ် ဘာလုပ်နေခဲ့သလဲ - ဆောင်ရွက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးစားပေးရမည့် စည်းကမ်းချမှတ်မှုတစ်ခုမှာ - အလုပ်လက်မဲ့ကို ကျော်လွန်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူကို ဦးစားပေးမှုလား - လုပ်သားအင်အားတွင် မပါဝင်သူများကို ကျော်လွန်၍ အလုပ်လက်မဲ့ကို ဦးစားပေးမှုလား ဆိုသည့်အပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ၊ အလုပ်လက်မဲ့၊ လုပ်သားအင်အားတွင် မပါဝင်သူ၊ ဤ ၃ မျိုးထဲမှ ၁ မျိုးတည်းသာ ဖြစ်နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်သားအင်အားမှာ ၂၂ သန်းနီးပါးရှိပြီး ၉.၈ သန်းမှာ အမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး ၁၁.၉ သန်းမှာ အမျိုးသားများဖြစ်သည်။ ပုံ (၈-၁) သည် ၇ ရက်အတွင်း လုပ်သားအင်အား စာရင်းအင်းညွှန်ကိန်းများ အပေါ်တွင်အခြေခံလျက် မြန်မာနိုင်ငံ၏လူဦးရေကို မည်သို့အမျိုး အစားခွဲခြားထားသည်ကိုဖော်ပြသည်။

၁၀ MLCS ကလွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ အမဲလိုက်ခြင်း၊ သစ်တောနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သူတို့ကို သူတို့ ထုတ်လုပ်ကုန်စည်အား မည်သူ့နောက်ဆုံးစားသုံးကြောင်းတစ်ဦးချင်းစီကို မေးသည်။ (အပိုင်း ၇၊ မေးခွန်း ၁၆)။ တစ်ဦးချင်းကို မေးမြန်းခဲ့သည်မှာ သူတို့ကုန်စည်များကို (၁) ရောင်းချရန် သို့မဟုတ် လဲလှယ်ရန်သက်သက်၊ (၂) အများအားဖြင့်ရောင်းချရန် သို့မဟုတ် လဲလှယ်ရန်၊ (၃) အဓိကအားဖြင့် မိသားစုသုံးရန်၊ (၄) မိသားစုသုံးစွဲရန် သက်သက် အတွက် ထုတ်လုပ်လားဆိုင်သည်ကို မှတ်တမ်းတင်ရန်ဖြစ်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါမေးခွန်း (၁)၊ (၂) (သို့မဟုတ်) (၃) ကိုဖြေခဲ့လျှင် အခကြေးငွေ(သို့မဟုတ်)အကျိုးအမြတ်အတွက် အလုပ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အမျိုးအစားခွဲခြားခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သူတို့သည် မိသားစုစားသုံးရန် သက်သက် ဖွဲ့စည်းများကို ထုတ်လုပ်ခြင်းမဟုတ်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ရှိ သမားရိုးကျ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေကို လုပ်သားအင်အားအမျိုးအစားများသို့ အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း။

မှတ်ချက်။ ဤပုံရှိစာရင်းအင်းများကို ICLS-၁၉ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုအဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကိုအခြေခံ၍ဖော်ပြထားသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အုပ်စုခွဲခြားခြင်းစံသတ်မှတ်ချက်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကိုအသုံးပြု၍ ရရှိသောခန့်မှန်း လုပ်သားအင်အားမှာ ၂၂.၈ သန်းရှိပြီး အများစုမှာ အသက် ၁၅ နှစ် ၆၄ နှစ်အကြား ဖြစ်သည်။ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ အကြား ကန့်သတ်ထားသောအလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူဦးရေ ၃၁.၃ သန်းတွင် ၅၃.၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ ယင်းအနက် လုပ်သားအင်အား ၂၀.၉သန်း (၄၅.၆ ရာခိုင်နှုန်း အမျိုးသမီး) နှင့် လုပ်သားအင်အားတွင် မပါဝင်သူ ၁၀.၄ သန်း (၆၉.၈ ရာခိုင်နှုန်း အမျိုးသမီး) ဖြစ်သည်။ အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်သူ ၂၀.၅ သန်း (၄၅.၅ ရာခိုင်နှုန်း အမျိုးသမီး) နှင့် အလုပ်လက်မဲ့ ၀.၅ သန်း (၄၆.၉ရာခိုင်နှုန်း အမျိုးသမီး) ဖြစ်သည်။

၈ - ၂ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း

ပေါင်းစုထားသည့် လုပ်သားအင်အား စာရင်းအရ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ လုပ်သား အင်အားပါဝင်မှု မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှု မြင့်တက်လာခြင်းကို အများအားဖြင့် မြို့ပြဒေသများနှင့် အမျိုးသမီးများအကြားတွင် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ဤပြောင်းလဲမှုအတွင်းတွင် အသက်အုပ်စုနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် ပါဝင်မှုဖြစ်ပွားခြင်းကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။ ဇယား (၈-၁) သည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထိ စစ်တမ်းအမျိုးမျိုးမှ လုပ်သား အင်အားပါဝင်မှုနှုန်းများနှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းများကိုဖော်ပြထားသည်။ မှတ်ချက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်းကြောင်းအရ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်းကို ခန့်မှန်းရန်အတွက် ဇယားကွက်(၈-၁)၉ တွင် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းမှ တစ်နှစ်ပတ်လုံးနှင့် သုံးလပတ်အလိုက် အချက်အလက်များကို အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်နှစ်ခု အသုံးပြုလျက် နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် နှိုင်းယှဉ်မှုပြုနိုင်ရန် အသုံးပြုခဲ့သည်။ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် တစ်ခုစီတွင် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ဖြတ်သန်းခဲ့သောနှစ်များ တစ်လျှောက် နှိုင်းယှဉ်ချက်အားဖြင့် တည်ငြိမ်မှုရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော်လည်း မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသ နှစ်ခုစလုံးတွင် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှု အနည်းငယ် မြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်လုပ်သား အင်အားပါဝင်နှုန်းသည် ဒီဇင်ဘာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ၆၆.၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၆ မှ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၇ တို့တွင် ၆၉.၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ယင်းမှာအစောပိုင်း တိုင်းတာမှု နည်းလမ်းနှင့်အတူ နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်များကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ မြို့ပြဒေသများအတွက် ကိန်းဂဏန်းများမှာ ၂၀၀၅ နှင့် ၂၀၁၆/၁၇ တွင် ၅၃.၁ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၆၂.၉ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

၁၉ ရှေ့ဖော်ပြခဲ့သော ကိန်းဂဏန်းများသည် LFS တွင်ဖော်ပြသည့်ကိန်းဂဏန်းထက် အနည်းငယ်မြင့်မားသည်မှာ IHLCA ၏ အလုပ်လုပ်သူ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်တွင် ၁၉၈၅ အလုပ်သမားစာရင်းအင်း တွင်ပေးအတိုင်း လိုက်နာသော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်တိုင်စားသုံးမှုများ ပါဝင်သည်။ သို့သော် LFS ၂၀၁၅ နှင့် LFS ၂၀၁၇ တို့မှာ ICLS-၁၉ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်အတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်သည်။

လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်းများသည် ကျား/မအကြားတွင် ကြီးမားစွာကွာဟနေသည်။ ဤကွာဟချက်သည် အမျိုးသမီးများ အလုပ်မလုပ်ခြင်းကို ဖော်ပြနေခြင်းမဟုတ်ပါ။ အမျိုးသမီး၏ အိမ်တွင်းမှုအလုပ်ကို ပိုမိုလုပ်ကိုင်နေကြသည်ကို ထင်ဟပ်နေသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် အမျိုးသမီး ၅၄ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသော်လည်း လုပ်သားအင်အားစာရင်းတွင် အမျိုးသမီး ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်။ ဤသည်မှာ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်းတွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအမှတ်အထိ အနီးစပ်ဆုံးကွာဟနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသမီး လုပ်သားအင်အားသည် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပြီး အမျိုးသားမှာ ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့သည်။ ဤကွာဟမှုမှာ အလုပ်မလုပ်ခြင်းကြောင့်မဟုတ်ပဲ အိမ်တွင်းမှုအလုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

ပုံ (၈-၂) တွင် လူဦးရေကို ၅ မျိုး ခွဲခြားထားသည် အလုပ်လုပ်သူ၊ အလုပ်လက်မဲ့၊ ကျောင်းတက်၊ အိမ်အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ အလုပ်မလုပ်သူ (လုပ်သားအင်အားနှင့် အိမ်တွင်းမှုအလုပ်တွင် ပါဝင်မှုမရှိသူ)။^{၂၀} ဂရပ်တစ်ခုစီတွင် အမျိုးအစား တစ်မျိုးချင်းအလိုက် လူဦးရေကို အသက်အုပ်စုအလိုက် ညွှန်ကြားမှုများ ထည့်သွင်းလျက် မည်သည့်အုပ်စုအမျိုးအစားမှ မည်သည့်အုပ်စုအမျိုးအစားသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားဖွယ်ရှိသည်ကို ရေးဆွဲဖော်ပြထားသည်။^{၂၁} လုပ်သားအင်အားနှင့် အိမ်မှုကိစ္စလုပ်သူထဲတွင် မပါဝင်သော ကျားနှင့်မ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တူညီသလောက်ရှိပြီး အမျိုးသား အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ၁၈.၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အမျိုးသမီး ၁၈.၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်းတွင် ကွာခြားနေမှုမှာ အဓိကအားဖြင့် အိမ်မှုကိစ္စများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် အမျိုးသမီး ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း သူတို့၏အဓိကလုပ်ငန်းအဖြစ် အိမ်မှုကိစ္စများကို လုပ်ကိုင်နေကြရသည်။ ဤသည်မှာ အမျိုးသား ၀.၉ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။

ဇယား ၈-၁။

လွန်ခဲ့သော(၇)ရက်အတွင်း အရွယ်ရောက်သူ (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်းနှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း

ခုနှစ်	လ	ရာသီ	လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း (LFP)		အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း		ရင်းမြစ်
			LSC ၁၉၈၅	ICLS ၁၉	LSC ၁၉၈၅	ICLS ၁၉	
၂၀၀၄	ဒီဇင်ဘာ	ဆောင်း	၆၂.၅		၀.၇		IHLCA
၂၀၀၅	မေ	နွေ	၆၀.၄		၁.၃		IHLCA
၂၀၀၉	ဒီဇင်ဘာ	ဆောင်း	၆၃.၄		၀.၆		IHLCA
၂၀၁၀	မေ	နွေ	၆၃.၆		၁.၀		IHLCA
၂၀၁၅	မတ်	နွေ		၆၄.၇		၀.၈	LFS
၂၀၁၆/၁၇	ဒီဇင်ဘာ-ဖေဖော်ဝါရီ	ဆောင်း	၆၆.၄	၆၃.၄	၂.၂	၂.၃	MLCS
၂၀၁၇	ဇန်နဝါရီ-မတ်	ဆောင်း / နွေ		၆၁.၅		၂.၁	LFS
၂၀၁၇	မတ်-မေ	နွေ	၆၅.၀	၆၂.၀	၂.၆	၂.၇	MLCS
၂၀၁၇	ဇွန်-ဩဂုတ်	မိုး	၆၄.၉	၆၁.၆	၁.၅	၁.၆	MLCS
၂၀၁၇	စက်တင်ဘာ- နိုဝင်ဘာ	မိုး	၆၆.၁	၆၁.၉	၂.၁	၂.၂	MLCS
၂၀၁၇	ပျမ်းမျှ	နွေ/မိုး/ဆောင်း	၆၅.၆	၆၂.၂	၂.၁	၂.၂	MLCS

၂၀ ဤအမျိုးအစား (၅) မျိုးသည် သီးခြားစီရှိကြသည်။ အလုပ်လုပ်သူ ၁.၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းတက်နေကြသူများလည်း ဖြစ်သည်။

၂၁ မှတ်သားရန်မှာ ဂရပ်ပုံများသည် အသက်အုပ်စုတစ်ခုစီ၏ အချိန်ကာလအလိုက် ပြောင်းလဲသွားမှုကို ဖော်ပြခြင်းမဟုတ်ပါ။ အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် အသက်အုပ်စုအမျိုးမျိုး၏ အခြေအနေကို ဖော်ပြနေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လူများသည် အရွယ်ကြီးမြင့်လာသည့်အခါ မည်ကဲ့သို့တိုးတက်လာဖွယ်ရှိသည်ကို ဂရပ်ပုံများကပြသပေးပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားသော ကာလများမှ အလားတူဂရပ်များကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် နှစ်အလိုက် အလုပ်သမားပုံစံများ ပြောင်းလဲသွားပုံကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ခုနှစ်	လ	ရာသီ	“ကျား” လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း		“မ” လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း		ရင်းမြစ်
			LSC ဘဇာ	ICLS ဘဇာ	LSC ဘဇာ	ICLS ဘဇာ	
၂၀၀၄	ဒီဇင်ဘာ	ဆောင်း	၇၇.၅		၄၈.၉		IHLCA
၂၀၀၅	မေ	ဇွဲ	၇၅.၆		၄၆.၈		IHLCA
၂၀၀၉	ဒီဇင်ဘာ	ဆောင်း	၇၇.၈		၅၀.၇		IHLCA
၂၀၁၀	မေ	ဇွဲ	၇၈.၅		၅၀.၄		IHLCA
၂၀၁၅	မတ်	ဇွဲ		၈၀.၂		၅၁.၆	LFS
၂၀၁၆/၁၇	ဒီဇင်ဘာ-ဖေဖော်ဝါရီ	ဆောင်း	၈၀.၃	၇၆.၇	၅၄.၈	၅၂.၂	MLCS
၂၀၁၇	ဇန်နဝါရီ-မတ်	ဆောင်း / ဇွဲ		၇၈		၄၇.၇	LFS
၂၀၁၇	မတ်-မေ	ဇွဲ	၇၇.၈	၇၃.၈	၅၄.၁	၅၂.၀	MLCS
၂၀၁၇	ဇွန်-ဩဂုတ်	မိုး	၇၇.၈	၇၃.၄	၅၃.၈	၅၁.၆	MLCS
၂၀၁၇	စက်တင်ဘာ- နိုဝင်ဘာ	မိုး	၇၈.၀	၇၂.၈	၅၆.၀	၅၂.၇	MLCS
၂၀၁၇	ပျမ်းမျှ	ဇွဲ/မိုး/ဆောင်း	၇၈.၄	၇၄.၁	၅၄.၇	၅၂.၁	MLCS

ခုနှစ်	လ	ရာသီ	“ကျား” အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း		“မ” အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း		ရင်းမြစ်
			LSC ဘဇာ	ICLS ဘဇာ	LSC ဘဇာ	ICLS ဘဇာ	
၂၀၀၄	ဒီဇင်ဘာ	ဆောင်း	၀.၈		၀.၆		IHLCA
၂၀၀၅	မေ	ဇွဲ	၁.၃		၁.၃		IHLCA
၂၀၀၉	ဒီဇင်ဘာ	ဆောင်း	၀.၇		၀.၆		IHLCA
၂၀၁၀	မေ	ဇွဲ	၁.၀		၁.၀		IHLCA
၂၀၁၅	မတ်	ဇွဲ		၀.၇		၀.၉	LFS
၂၀၁၆/၁၇	ဒီဇင်ဘာ-ဖေဖော်ဝါရီ	ဆောင်း	၂.၂	၂.၃	၂.၂	၂.၃	MLCS
၂၀၁၇	ဇန်နဝါရီ-မတ်	ဆောင်း / ဇွဲ		၁.၅		၃.၀	LFS
၂၀၁၇	မတ်-မေ	ဇွဲ	၂.၅	၂.၆	၂.၇	၂.၈	MLCS
၂၀၁၇	ဇွန်-ဩဂုတ်	မိုး	၁.၆	၁.၇	၁.၄	၁.၅	MLCS
၂၀၁၇	စက်တင်ဘာ- နိုဝင်ဘာ	မိုး	၁.၈	၁.၉	၂.၄	၂.၅	MLCS
၂၀၁၇	ပျမ်းမျှ	ဇွဲ/မိုး/ဆောင်း	၂.၀	၂.၁	၂.၂	၂.၃	MLCS

မှတ်ချက်။ IHLCA မှုကိန်းဂဏန်းသည် ထုတ်ဝေခဲ့သောအစီရင်ခံစာတွင် တွေ့ရှိချက်နှင့် အနည်းငယ်လွဲနေသည်။ ပထမအနေဖြင့် အစောပိုင်းအစီရင်ခံစာသည် အသက် ၁၀ နှစ်နှင့်အထက် ဖြစ်နေစဉ်၊ ဤအစီရင်ခံစာတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်လူဦးရေဖြစ်သည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် တစ်နှစ်အတွင်းလှည့်ပတ်ကောက်ယူသည့် စစ်တမ်းအကြိမ်များအလိုက်အလားတူ အချိန်တွင် နှိုင်းယှဉ်မှုအထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ကောက်ယူထားသည့် အလှည့်ကျအကြိမ်အလိုက် စာရင်းအင်းများကို ဤအစီရင်ခံစာတွင် သီးခြားစီဖော်ပြထားသည်။ LSC-ဘဇာ အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက်အရ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်းကို စစ်တမ်းများတစ်လျှောက် အလားတူနည်းဖြင့် သတ်မှတ်သည်။ မှတ်သားရန် ပါဝင်မှုမှာ (၁) ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတွင် လုပ်ကိုင်နေသောလူဦးရေ (ဥပမာ-လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် သို့မဟုတ် လုပ်ခမြင့်၊ (၂) ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် ခွင့်ဖြင့် အလုပ်မှယာယီပျက်ကွက်နေသောလူဦးရေ၊ (၃) အလုပ်ရှာနေသူများ။

၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မိန်းကလေးနှင့်ယောက်ျားလေးများ ကျောင်းတက်ဦးရေ ပိုများပြီး၊ ကျောင်းနေကာလ ပိုကြာမြင့်ကြသည်။ သတိပြုလောက်သော ကွာခြားမှုမှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းနေမှုပုံသဏ္ဍာန် (ပုံ ၈-၂ အပေါ်ပိုင်း) နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် (ပုံ ၈-၂ အောက်ပိုင်း) တွင် ကျောင်းနေမှု ပုံသဏ္ဍာန်တို့သည် အသက် ၁၀-၁၄ အုပ်စုရှိ ပမာဏ၏ ကျောင်းနေနှုန်း သိသာစွာကြီးမြင့်လာပြီး ယောက်ျားလေးရော မိန်းကလေးပါ ၅၈ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၉၁ ရာခိုင်နှုန်း အထိဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကျောင်းဝင် ရောက်သော ကလေးများတွင် အများစုမှာ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေခြင်းမရှိသော ကလေးများဖြစ်ကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စစ်တမ်းမကောက်ယူမီရက်အတွင်းက အနည်းဆုံး ၁ နာရီအလုပ်လုပ်သည့် အထဲတွင်လည်း ပါဝင် ခြင်းမရှိသောသူများဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အသက် ၁၅-၁၉ အသက်အုပ်စုအတွက် ပညာရေးတွင် ဒီဂရီအနေဖြင့်ကြည့်လျှင် နိမ့်နေသော်လည်း ပညာရေးတွင်ပါဝင်မှု ပိုများလာကာ အမျိုးသားများတွင် ၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ အမျိုးသမီးများတွင် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်မားလာခဲ့သည်။

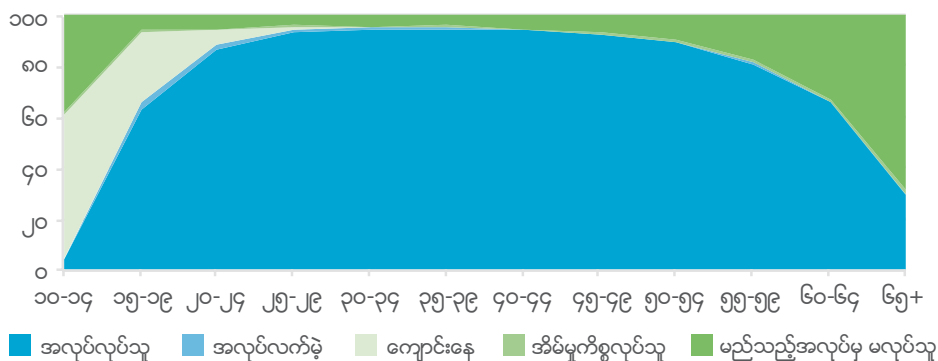
လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း တွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနှစ်မျိုးလုံးတိုးတက်လာခဲ့ပြီး၊ အမျိုးသမီးများတွင် တိုးတက်မှုအကြီးမားဆုံး တွေ့ရှိရသည်။ ကျောင်းမနေကြတော့သော အမျိုးသမီးများသည် လုပ်သားအင်အား တွင် ပိုမိုပါဝင်လာကြပြီး၊ အသက်အရွယ်ကြီး သွားကြသည်အထိ ဆက်လက်အလုပ် လုပ်ကိုင်လေ့ ရှိကြသည်။ အမျိုးသားများ၏ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီ (IHLC 2005၊ ပထမအကြိမ်) တွင် ၇၇.၅ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီ (MLCS 2017၊ ပထမသုံးလပတ်) တွင် ၈၀.၃ ရာခိုင်နှုန်း သို့အနည်းငယ် တိုးတက်လာခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီ တွင် ၄၈.၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် ၅၄.၈ ရာခိုင်နှုန်းအထိ၊ ၆ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကြားတွင် အသက်အုပ်စုအသီးသီးတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေခြင်း မရှိသော အမျိုးသမီးများ၏ ရာခိုင်နှုန်းမှာ တည်ငြိမ်နေပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်သော အမျိုးသမီးများနှင့် အိမ်အလုပ်လုပ်နေကြသော အမျိုးသမီးများမှာ သိသာသော ပြောင်းလဲမှုရှိခဲ့သည်။^{၂၂} (၈ရပ်ပုံ ၈-၂ ညာဘက်ပုံ)။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလစာရင်းအင်းအရ၊ အသက်အုပ်စု ၂၅-၄၉ နှစ်တွင် ၅၄ မှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သော အမျိုးသမီးများ သာ လုပ်သားဈေးကွက်တွင် ပါဝင်ကြပြီး ကျန် ၃ ပုံ ၁ ပုံမှာ အိမ်တွင်းအလုပ် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ပထမ သုံးလပတ်တွင် တူညီသောအသက်အုပ်စုရှိ ၆၃ မှ ၆၆ ရာခိုင်နှုန်းသော အမျိုးသမီးများမှာ အလုပ် လုပ်ကိုင်နေကြပြီး အိမ်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော အမျိုးသမီးများ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၄ ပုံ ၁ ပုံအထိ လျော့ကျလာခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် အသက်အရွယ် ပိုမိုကြီးသော အုပ်စုမှ အသက် ၆၀-၆၄ နှစ်ရှိအမျိုးသမီးများ၏ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၆၅ နှစ်နှင့်အထက်ရှိသော အမျိုးသမီးများ ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ လုပ်သားအင်အားစုတွင် ဆက်လက်ရှိနေကြသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ပထမသုံးလပတ်တွင် အထက်ပါစာရင်းအင်းမှာ ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အသီးသီးတိုးတက်လာခဲ့သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းမှလုပ်သားအင်အားသို့ တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် ကူးပြောင်းမှုများတွင် ကျား/မ အလိုက်ကွာခြားမှု သိသာစွာရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ပုံ(၈-၂) အောက်ပိုင်းတွင် အခန်း ၇ ၌ ဆွေးနွေးခဲ့သော ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုများကို ခိုင်မာစေခဲ့သည်။ ယင်းတွေ့ရှိချက်များအရ အသက်အုပ်စု ၁၀-၁၄ အတွင်း ကျား/မ ကျောင်းတက်မှုမှာ အညီအမျှပါဝင်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျောင်းတက်နေသော ယောက်ျား လေးများ အားလုံးနီးပါး လုပ်သားအင်အားသို့ ကူးပြောင်းသွားသော်လည်း မိန်းကလေးများ၏ သိသာသော ပမာဏမှာ အိမ်မှုကိစ္စ အလုပ်တစ်ခုတည်းသို့ ကူးပြောင်းခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် အမျိုးသမီး များမှာ အလုပ်လုပ်နေသည်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အိမ်တွင်းအလုပ် ဝင်လုပ်နေသည်ဖြစ်စေ အမျိုးသားများထက် ပိုမို ကြာမြင့်စွာ အလုပ်ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေကြသည်။

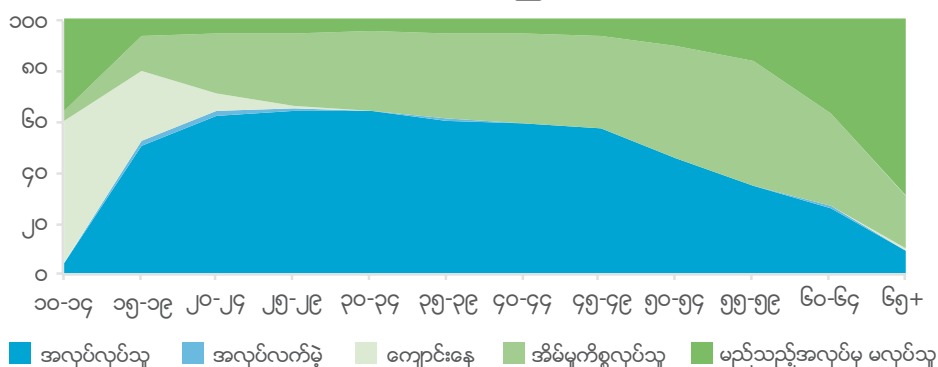
^{၂၂} ဤစစ်မှန်အသုံးပြုသော အမျိုးအစားများသည် အမျိုးအစားများထဲမှတစ်ခုသာ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိသောကြောင့်၊ အမျိုးသမီးအိမ်မှုကိစ္စ လုပ်သူနှင့် တစ်ချိန် တည်းတွင် အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားထဲတွင်လည်းပါဝင်သူများ မသိရှိနိုင်ပါ။

နှစ်စဉ် ကျား/မ အလိုက် အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင်မှုအခြေအနေပုံသဏ္ဍာန် (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)

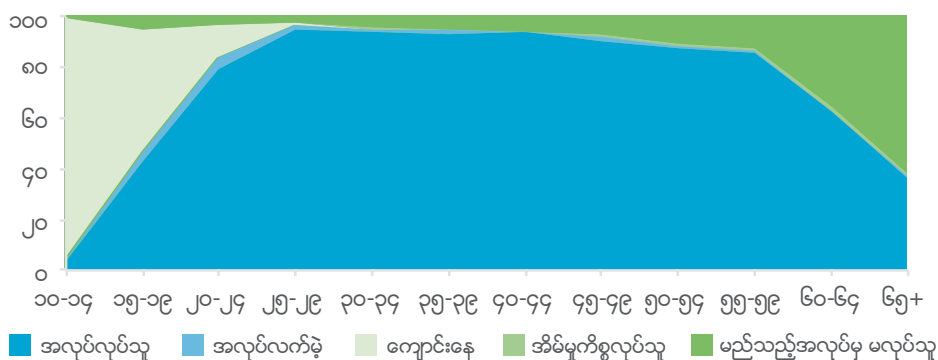
IHLCA 2005 ပထမအကြိမ် - ကျား

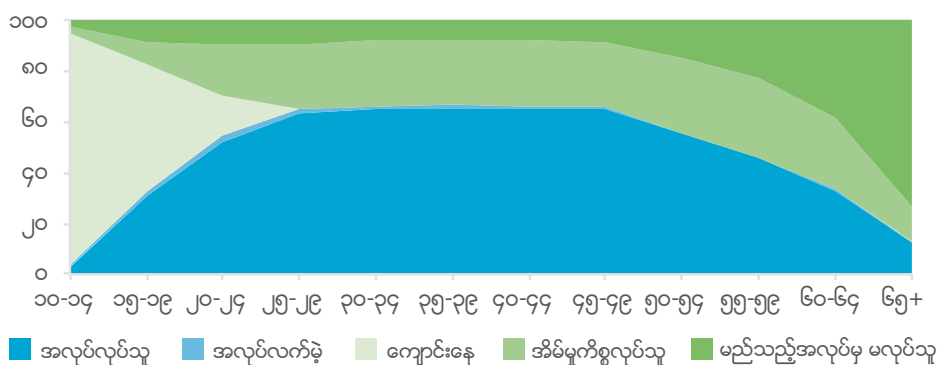
IHLCA 2005 ပထမအကြိမ် - မ

MLCS 2017 ပထမသုံးလပတ် - ကျား

MLCS 2017 ပထမသုံးလပတ် - မ

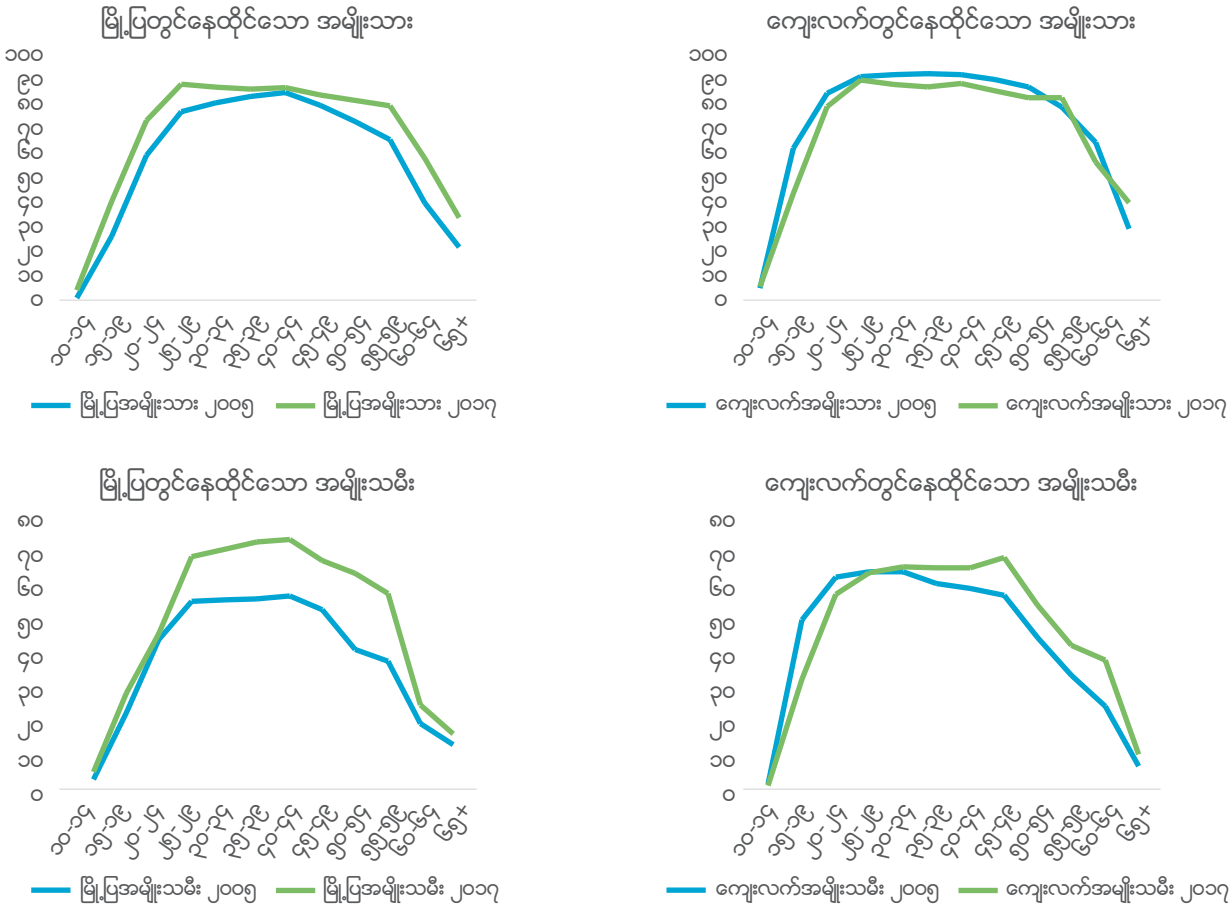

မှတ်ချက်။ နှိုင်းယှဉ်မှုပြုနိုင်ရန်အတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှ ပုံများသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် လုပ်သားအုပ်စုခွဲခြားခြင်း စံသတ်မှတ်ချက်နည်းကို အသုံးပြုထားပြီး ၎င်းတွင် လုပ်ခ(သို့မဟုတ်) အကျိုးအမြတ် အတွက်သာမက မိသားစုစားသုံးရန်အတွက် လုပ်ကိုင်သည့် လူများအားလုံးပါဝင်သည်။

ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဒေသများတွင် အလုပ်အကိုင် ပုံသဏ္ဍာန် ပြောင်းလဲမှု မတူညီသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် အသက်အရွယ်အုပ်စုတိုင်း၌ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးနှစ်စလုံး အလုပ်အကိုင်ပါဝင် လုပ်ကိုင်မှုနှုန်း မြင့်မားလာပြီး၊ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အမျိုးသမီးများသည် အလုပ်စတင်မဝင်ရောက်မီ ကြာမြင့်စွာစောင့်ခဲ့ရသော်လည်း ကြာရှည်စွာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ပုံ(၈-၃) တွင် ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြရှိ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး၏အချိန်ကာလအလိုက်အလုပ်အကိုင်ပုံသဏ္ဍာန်မည်သို့ပြောင်းလဲသည်ကို ဖော်ပြထားသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး အသက်အရွယ်အုပ်စုတိုင်း၌ ၂၀၀၅ ခုနှစ်ထက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အလုပ်အကိုင်ပိုမိုလုပ်ကိုင်လာပြီး အမျိုးသမီးပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ပို၍မြင့်သည်။ အသက် ၂၅ နှင့် ၄၄ အကြားတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြို့ပြတွင် အမျိုးသမီးပါဝင် အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုသည် ၂၀၀၅ တွင် တစ်ဝက်ခန့် ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၆၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၆၉ ရာခိုင်နှုန်းအကြားသို့ ရောက်ရှိ သွားခဲ့သည်။ ကျေးလက်အမျိုးသမီးများအတွက် အလုပ်အကိုင် ပြောင်းလဲမှုပုံသဏ္ဍာန်မှာ အနည်းငယ် ပို၍ ရှုပ်ထွေးသည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသော အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုသည် အစဉ် အလာအားဖြင့် မြို့ပြအမျိုးသမီးများထက် မြင့်မားသည်။ ကျေးလက်အမျိုးသမီးများသည်လည်း ပုံမှန်အားဖြင့် မြို့ပြဒေသရှိ အမျိုးသမီးများထက် ပို၍အသက်ငယ်စဉ်တွင် အလုပ်စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဤသည်မှာ အောက်ခြေအဆင့်ကောင်းစားရေးအတွက် မှတ်ယူနိုင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျေးလက်ဒေသရှိ အမျိုး သမီးများသည် အလုပ်ရရှိရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ ပညာသင်ကြားနိုင်မှုမှာလည်း နိမ့်ကျကြသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၌ အလုပ်အကိုင်ကဏ္ဍအတွင်း ဝင်ရောက်လာသော ကျေးလက်ဒေသရှိ အမျိုးသမီးများမှာ သိသာထူးခြားစွာ အသက်အရွယ်ရလာသူများဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ပညာရေးတွင် ကျောင်းဝင်မှု မြင့်မားလာ မှုနှင့် ပို၍ကြာရှည်စွာ အလုပ်ဆက်လက် လုပ်ကိုင်လာမှုတို့နှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသည်။ ဤသည်မှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်ထက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့စီးပွားရေး၌ လုပ်သားအင်အားတွင် ပညာတတ်အမျိုးသမီးများ ပိုမိုပါဝင် လာကြောင်းဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၈-၃။

အမျိုးသား/အမျိုးသမီး အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုနှုန်း (အသက်အုပ်စု နှင့် မြို့ပြ/ကျေးလက်)

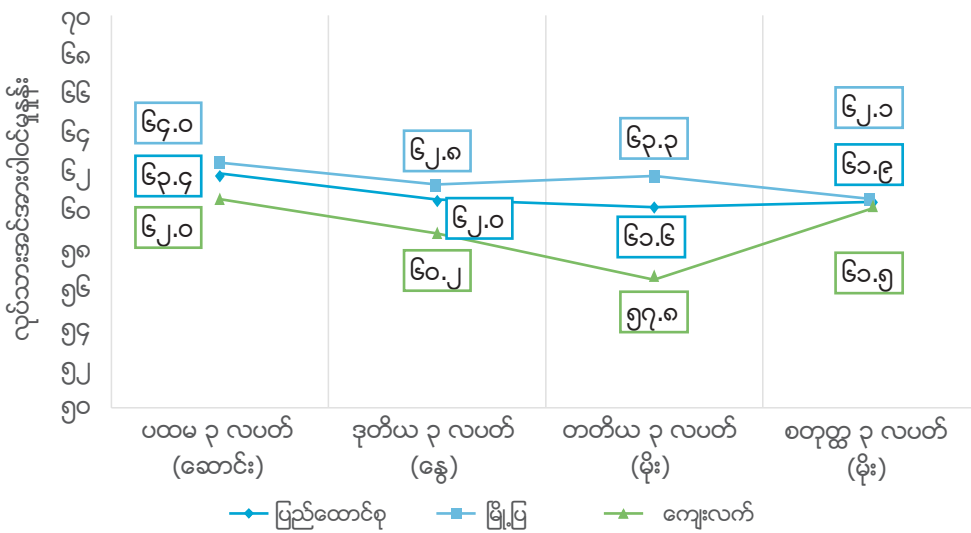

မှတ်ချက်။ နိုင်းယုဉ်းပြန်ရန်အတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှပုံများသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် လုပ်သားအုပ်စုခြားခြင်း စံသတ်မှတ်ချက်နည်းကို အသုံးပြုထားပြီး ၎င်းတွင်လုပ်ခ (သို့မဟုတ်) အကျိုးအမြတ် အတွက်သာမက မိသားစုစားသုံးရန်အတွက် လုပ်ကိုင်သည့် လူများအားလုံးပါဝင်သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွက် ၃ လပတ် စိစစ်ချက်တစ်ခုအရ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် လုပ်သား အင်အားပါဝင်မှုမှာ ၃ လပတ်အတွင်း ပြောင်းလဲမှုအနည်းငယ်သာ ရှိကြောင်းဖော်ပြသည်။ မြန်မာ နေထိုင်မှုအခြေအနေ စစ်တမ်း(၂၀၁၇) - MLCS ၏ ၃ လပတ် ၄ ခုဖြစ်သည့် ဆောင်းရာသီ (ပထမ ၃ လပတ်)၊ နွေရာသီ (ဒုတိယ ၃ လပတ်)၊ မိုးရာသီ (တတိယနှင့်စတုတ္ထ ၃ လပတ်) တို့မှာ တူညီမှုရှိသည်။ လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုသည် အမျိုးသားအဆင့် စစ်တမ်းများ၌ ၆၁.၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၆၃.၄ ရာခိုင်နှုန်းအကြားတွင် ရပ်တန့်နေခဲ့သည် (ပုံ ၈-၄)။ ၃ လပတ်များအကြား အနည်းငယ်ကွာခြားမှုသည် မြို့ပြဒေသများတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် တတိယ ၃ လပတ်အတွင်း လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှု ကျဆင်းသွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ ဤကျဆင်းလာမှုသည် အလုပ်လုပ်ကိုင် သူတို့ကျဆင်းမှုကြောင့်မဟုတ်ပဲ အလုပ်လုပ်သူနှင့် လူဦးရေအချိုးတို့သည်လည်း ၃ လပတ်အတွင်းအလားတူပင် ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်။ သို့ရာတွင် ဆက်စပ်မှုသည် (စာရင်းအင်းအရ ထူးခြားမှု မရှိပဲ) အလုပ်ရှာဖွေမှုတွင် အနည်းငယ်ကျဆင်းမှုရှိနေခဲ့ပြီး (ပုံ ၈-၅)၊ အလုပ်မှ ယာယီပျက်ကွက်မှုမှာ အစီရင်ခံ သူများလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

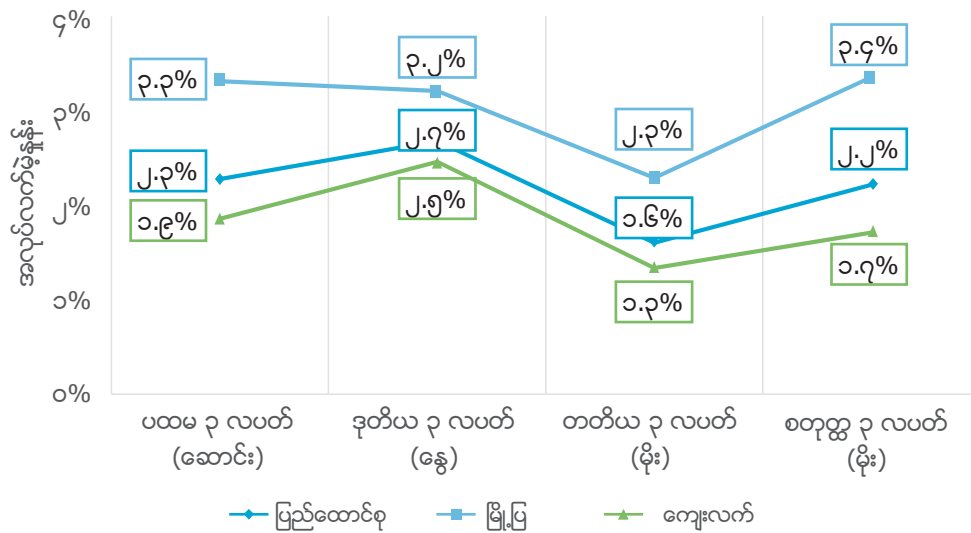
ပုံ ၈-၄။

သုံးလပတ်အလိုက် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း (ပြည်ထောင်စု၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသ)

ပုံ ၈-၅။

သုံးလပတ်အလိုက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း (ပြည်ထောင်စု၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသ)

မှတ်ချက်။ အထက်ပါပုံနှစ်ပုံတွင် ICLS-၁၉ ၏အလုပ်အကိုင် အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြုထားပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း လုပ်ခလစာနှင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိသည့်လုပ်ငန်း မလုပ်သူများကို ဖယ်ထုတ်ထားသည်။

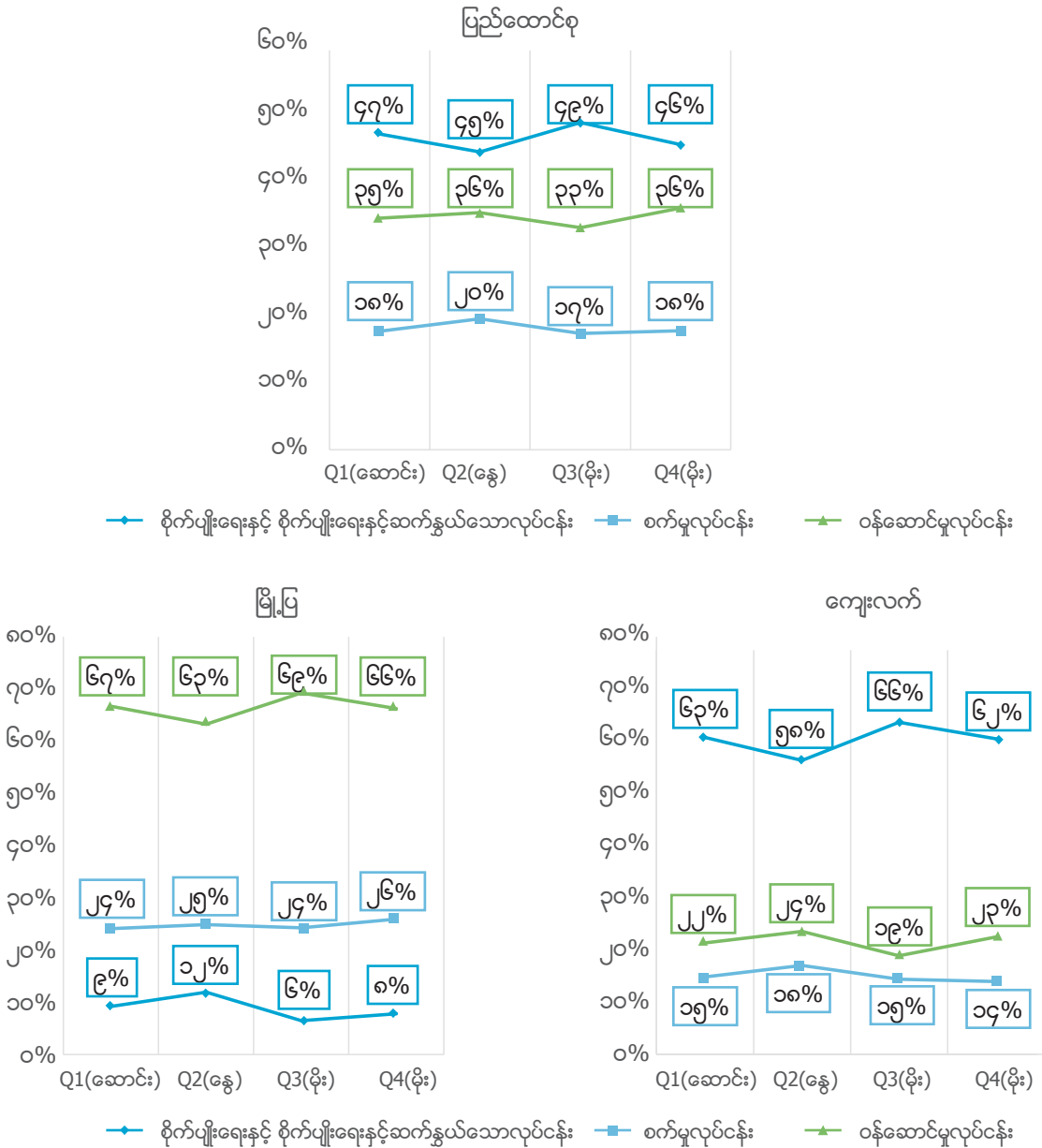

၈ - ၃ ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုသည် ၃ လပတ်များတစ်လျှောက် အသင့်အတင့် တည်ငြိမ်မှုရှိခဲ့သော်လည်း ပြည်သူ့ပြည်သားတို့ အလုပ်လုပ်မှုအပေါ်မူတည်၍ ရာသီအလိုက်တွေ့ရှိမှုများ တစ်လျှောက်တွင် အဓိကအားဖြင့် ပြောင်းလဲမှုများရှိခဲ့သည်။ ကျေးလက်ဒေသများ၏ လူဦးရေသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် အလုပ်ရရှိမှု/မရရှိမှုအပေါ်မူတည်လျက် ကဏ္ဍအလျောက် ပိုမိုပြောင်းရွှေ့မှုရှိသည်ကို ဖော်ပြသည်။ ပုံ(၈-၆) ညာဘက်ပုံသည် ကျေးလက်ဒေသများ၌ လယ်ယာကဏ္ဍတွင်အလုပ်လုပ်သူများသည် ဒုတိယ ၃ လပတ်တွင် သိသာစွာကျဆင်းလာသည်ကိုပြပြီး ယင်းဒုတိယ ၃ လပတ်သည် လယ်ယာကဏ္ဍတွင် အလုပ်အကိုင်လျော့နည်းပြီး ယိမ်းယိုင်နေသောလများအဖြစ် တွေ့နေရသည်။ သို့ရာတွင် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၌ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုကို အခြားသောဝန်ဆောင်မှုနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍနှစ်ခုသို့ အလုပ်သမားများကို အစားထိုးရွှေ့ပြောင်းစေခြင်းဖြင့် ပြေလည်မှုရရှိစေသည်။

ပုံ ၈-၆။

အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ကဏ္ဍအလိုက် လုပ်သားပါဝင်မှုနှင့် အလုပ်ခန့်ထားမှု

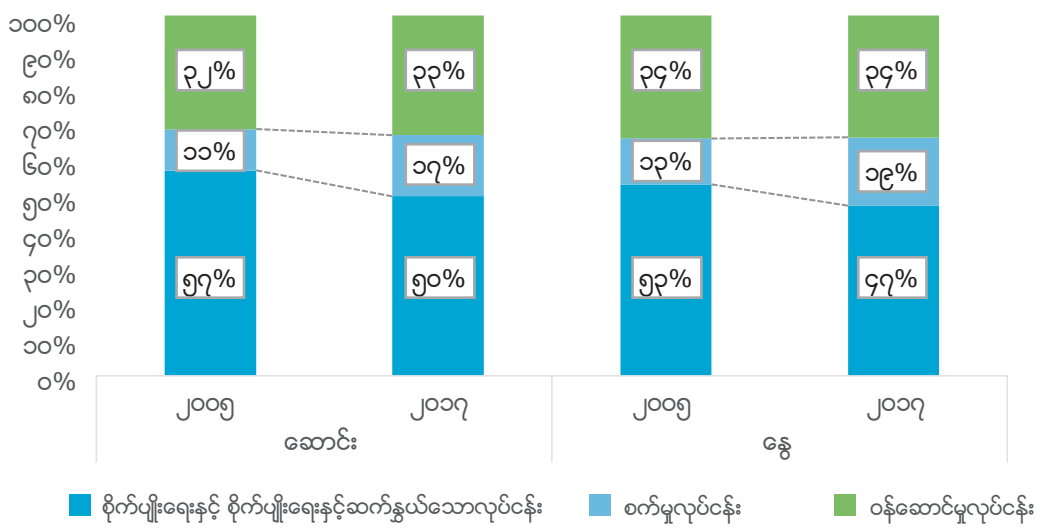

မှတ်ချက်။ အထက်ပါပုံနှစ်ပုံတွင် ICLS-၁၉ ၏အလုပ်အကိုင် အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြုထားပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း လုပ်ခလစာနှင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိသည့်လုပ်ငန်း မလုပ်သူများကို ဖယ်ထုတ်ထားသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် သစ်တောလုပ်ငန်းတို့သည် အများအားဖြင့် အလုပ်သမားများစွာနှင့် ဆောင်ရွက်ရသောလုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်း ကဏ္ဍများတွင်လုပ်ကိုင်သော လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုသည် အချိန်ကာလအလိုက် လျော့နည်းလာခဲ့ပြီး စက်မှုလက်မှုနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ကဏ္ဍများတွင် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှု ကြီးမြင့်လာခဲ့သည်။ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုကို နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဖွဲ့စည်းမှုပုံသဏ္ဍာန် ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ လုပ်သားအင်အား ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုတွင် တည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းမှု အလားအလာများသည် အိမ်ထောင်စု စစ်တမ်းများတွင် အစောပိုင်း ယာယီစစ်မှုများ၌ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မမြင်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချိန်ကာလ တစ်နှစ်အတွင်း တူညီသော ၃ လပတ်နှစ်အကြား နှိုင်းယှဉ်ရန်မှာ ကြိုတင်၍ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ နွေရာသီတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၌ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှု အရေအတွက်ကျဆင်းလာမှုသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အကြား ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အလားတူပင် ဆောင်းရာသီ၌ အလားတူကာလအတွင်း အလျားလိုက်မျဉ်းအတိုင်း ၅၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၇ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍတွင် လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုမပြောင်းလဲဘဲ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီနှစ်ခုလုံးတွင် ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈-၇။

ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်သားအင်အားရာခိုင်နှုန်း(လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)

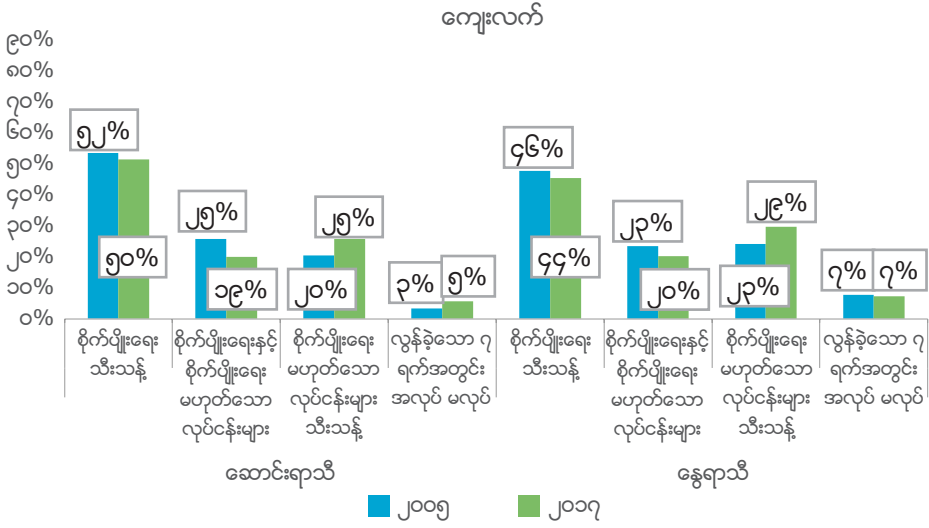
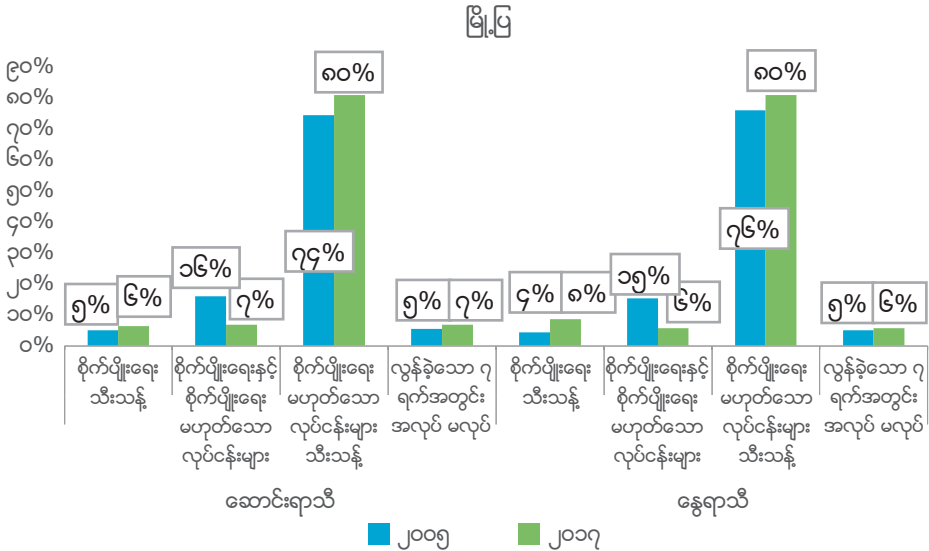
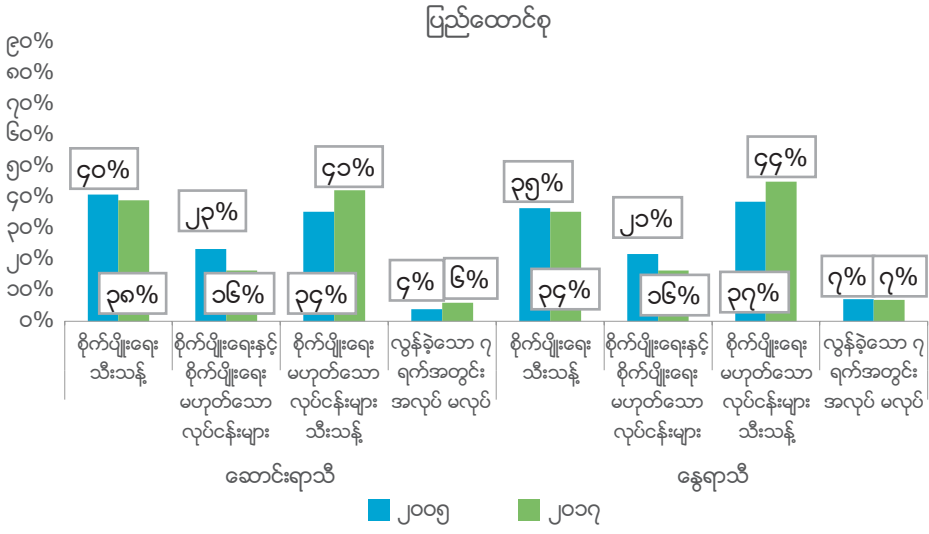
မှတ်ချက်။ ၂၀၀၅ ဆောင်းရာသီအတွက် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင်ကောက်ယူခဲ့သော IHLCA ပထမ သုံးလပတ်မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုထားသည်။ ၂၀၀၅ နွေရာသီအတွက် ၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလတွင် ကောက်ယူခဲ့သော IHLCA ဒုတိယ ၃ လပတ်မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုထားသည်။ ၂၀၁၇ ဆောင်းရာသီအတွက် ၂၀၁၆ ဒီဇင်ဘာလနှင့် ၂၀၁၇ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကောက်ယူခဲ့သော MLCS ပထမသုံးလပတ် အချက်အလက်များကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၇ နွေရာသီအတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လနှင့် မေလတွင် ကောက်ယူခဲ့သော ဒုတိယ ၃ လပတ် အချက်အလက်များကို အသုံးပြုထားပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆက်နွယ်သော လုပ်ဆောင်မှုများတွင် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် သစ်တောတို့ ပါဝင်ပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ သတ္တုနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဝန်ဆောင်မှုတွင် အခြားသောဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်း အားလုံး ပါဝင်ပါသည်။ နှိုင်းယှဉ်မှု ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများကို LCS ၁၉၈၅ အသုံးပြုလျက် သတ်မှတ်သည်။ အကျိုးအမြတ်နှင့် လုပ်ခလစာထက် ကိုယ်ပိုင် အကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်ကိုင်နေသလား ဆိုသည်များနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ အလုပ်လုပ်နေသူအားလုံးပါဝင်သည်။

အိမ်ထောင်စု တစ်ဝက်ကျော် (၅၄ ရာခိုင်နှုန်း) သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအချို့တွင် ဆောင်ရွက်နေ ဆဲ ရှိသေးသည်။ သို့ရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၌ ပါဝင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ ကျဆင်းလာနေသည်။ စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော လုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေကို လုံးဝမှီခိုနေသော အိမ်ထောင်စုများ ပါဝင်လာမှုသည် မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသများတွင်ပါ မြင့်မားလာနေသည်။^{၂၀} ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်မှုကို လေ့လာမှု တစ်လျှောက်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၌ အနည်းဆုံး အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦး အလုပ်လုပ်သော အိမ် ထောင်စု အစိတ်အပိုင်းနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် အလုပ် လုပ်သည့် အိမ်ထောင်စုဝင် တစ်ဦးပါဝင်သည့် အိမ်ထောင်စုအစိတ်အပိုင်း၊ ယင်းနှစ်ခုလုံးတွင် အလုပ် လုပ်သည့် အိမ်ထောင်စုဝင်များပါဝင်သော အိမ်ထောင်စုတို့ကို လေ့လာစိစစ်ခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်စုအဆင့် လုပ်သားအင်အား လေ့လာဆန်းစစ်မှုသည် အိမ်ထောင်စု၏ နေထိုင်မှုအတွက် ဝင်ငွေရရှိလာခြင်းကြောင့် အချိန်ကာလအလိုက် အိမ်ထောင်စု၏ နေထိုင်မှုအခြေအနေပြောင်းလဲသွားပုံကို နားလည်သော ဝေါက်စေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသောအိမ်ထောင်စုများ လျော့နည်းလာ ခြင်းသည် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် တွေ့မြင်နေရသော လုပ်သားအင်အားစု၏ အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုပုံစံ ပြောင်းလဲ သွားခြင်းနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည်။ မြို့ပြနေအိမ်ထောင်စုများသည် ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်စုများထက် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပေါ်တွင် ယုံကြည်အားကိုးမှု လျော့နည်းသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦး အနည်းဆုံးအလုပ်လုပ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသော်လည်း ဆောင်းရာသီတွင် ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ကျခဲ့သည်။ အလားတူ ၂၀၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တို့တွင် နေရာသီ၌ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ကျလာခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်ထက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း မဟုတ်သော ဝင်ငွေကို လုံးဝအားကိုးလာခဲ့သည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင်လည်း တူညီသော အလားအလာများ ပြောင်းလဲမှုရှိလာသည်။ တွဲဖက်အဖြစ် လယ်ယာလုပ်ငန်းကိုမှီခိုသော အိမ်ထောင်စုလျော့နည်းမှုနှင့်အတူ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သည့် ဝင်ငွေကို လုံးဝမှီခိုသော အိမ်ထောင်စုပါဝင်မှုများ မြင့်တက်လာသည်ကို တစ်ချိန်တည်းတွင် တွေ့မြင်နေရ သည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် ပါဝင်နေသော အိမ်ထောင်စုများပါဝင်မှုပမာဏ ပြောင်းလဲခြင်းသည် တစ်ဦးချင်း အဆင့်တွင် ကျဆင်းမှုများထက် ရာခိုင်နှုန်းအမှတ်ပို၍ ကြီးမြင့်လာခဲ့သည်။ အကြီးမားဆုံး နိမ့်ကျမှုမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများအကြား ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း တစ်မျိုးတည်းတွင် လုပ်ကိုင်နေသူများသည် အနည်းငယ်သာ ပြောင်းလဲမှုရှိသည်။ ဤသည်မှာ အသေးစိတ်သုံးသပ်လေ့လာမှုများ လိုအပ်ပြီး၊ အကြံပြုလိုသည်မှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး တစ်မျိုးတည်းကို လုပ်ကိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စု ကိုသာမကပဲ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အပြင်ဘက်တွင် ကွဲပြားခြားနားသော မြင့်မားမှုအမြင်များကိုလည်းပို၍ အကြံပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။ စီးပွားရေးသည် လယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးမှ ရွေ့လျားပြောင်းလဲလာမှုကို မြင်တွေ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့အထဲရှိ လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေးကဏ္ဍအပြင်ဘက်တွင် ရပ်တည်နေနိုင်မှုကိုလည်း သိမြင်ပြီးဖြစ်သည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး တစ်ခုတည်းတွင် တိုက်ဆိုင်လုပ်ကိုင်လျက် ရှိသောသူများသည် အနည်းငယ်သာ တိုးတက် မြင့်မားမှုရှိလာသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် မြို့ပြကဲ့သို့ တစ် စိတ်တစ်ပိုင်း ချဲ့ထွင်မှုများနှင့်လည်း ဆက်စပ်နိုင်သည်။

၂၀ အိမ်ထောင်စုဝင်အားလုံး သတ်မှတ်ကဏ္ဍ (စိုက်ပျိုးရေး သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော) တစ်ခုတွင် အလုပ်လုပ်သည်ကို ဝင်ငွေအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတစ်ခုတည်းကိုသာ အားကိုးလျက် သီးသန့်အလုပ်လုပ်သူအဖြစ် စဉ်းစားသည်။ အိမ်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်အားလုံးက ကဏ္ဍနှစ်ခုလုံးတွင် အလုပ်လုပ်လျှင် ကဏ္ဍနှစ်ခုလုံးကို မှီခိုအားကိုးသူ အဖြစ်ယူဆသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသီးသန့်၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သောလုပ်ငန်းများသီးသန့် သို့မဟုတ် လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်းအလုပ် မလုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုများရာခိုင်နှုန်း (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)

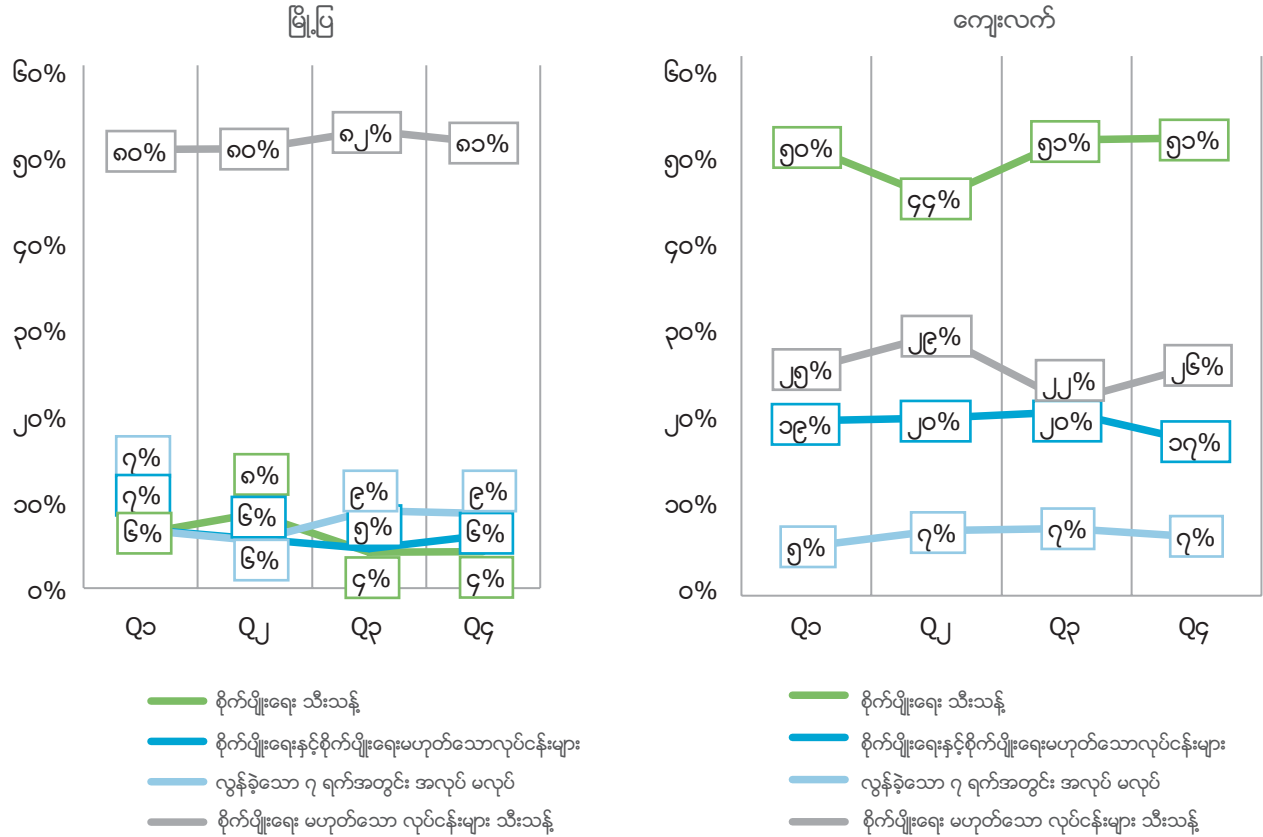

ကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေရင်းမြစ်မှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပြောင်းလဲနေသည်။ မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေရင်းမြစ်မှာ သုံးလပတ်တစ်ခုမှသည် အခြားသုံးလပတ်တစ်ခုအတွင်း ပို၍တည်ငြိမ်သော ပုံသဏ္ဍာန်ကိုပြသည်။ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေရင်းမြစ်များသည် စိုက်ပျိုးရာသီနှင့် ရိတ်သိမ်းရာသီပြီးနောက် ပြောင်းလဲသွားလေ့ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးမှ အလုပ်မပေးနိုင်သော ရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေတစ်ခုတည်းကိုသာ မှီခိုနေသော ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများကို တွေ့ရသည်။ အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် ဒုတိယ သုံးလပတ်သို့ ရောက်လာလျှင် စိုက်ပျိုးရေးဝင်ငွေတစ်ခုတည်းတွင် လုံးလုံးလျားလျား မှီခိုမှုမပြုနိုင်တော့ဘဲ ၎င်းတို့၏ လုပ်သားအင်အားကို စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းကဏ္ဍများသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍနှစ်ခုတွင် ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်စုဝင်များ ရောနှောလုပ်ကိုင်နေသော ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးအနေဖြင့် ဝင်ငွေရလမ်းအရင်းအမြစ် ပို၍တည်ငြိမ်သော ပုံသဏ္ဍာန်ကို ပြသလျက်ရှိသည်။ ထိုအချိန်အတောအတွင်း မြို့ပြဒေသရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ဝင်ငွေကို ပိုမိုမှီခိုအားကိုးမှုရှိနိုင်သည်။

ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်လာသော အလုပ်အကိုင်ကဏ္ဍကို အသက်ငယ်ရွယ်သော လုပ်သားများတွင် အထင်ရှားဆုံး တွေ့မြင်ရသည်။ ငယ်ရွယ်သောလုပ်သားများသည် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများကြီးထွားလာခြင်းအတွက် တွန်းအားများဖြစ်ကြပါသည်။ ပုံ (၈-၁၀) တွင် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ခွဲခြားထားသော စုစုပေါင်းလူဦးရေနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ ဦးရေအချိုးကို ဖော်ပြထားသည်။ ပုံတွင်အချက်နှစ်ချက်ကို

ပုံ ၈-၉။

အိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးလပတ်အလိုက် အလုပ်အကိုင်ကဏ္ဍ (လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို မေးမြန်းထားချက်အရ)

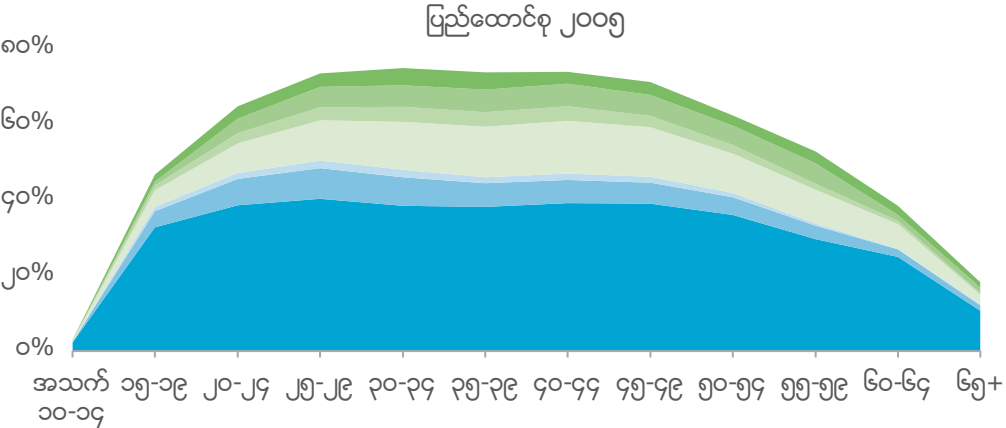

မှတ်ချက်။ မြို့ပြဒေသအတွက် ကိန်းဂဏန်းများ (ဘယ်ဘက်ပုံ) သည် အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေပုံသဏ္ဍာန် ပြောင်းလဲမှုကို ပို၍ရှင်းလင်းစွာ မြင်နိုင်ရန်အလို့ငှာ အခြေခံ Y ဝင်ရိုးတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ စကေးတူဖြင့် ဒုတိယ Y ဝင်ရိုးတွင် ဖော်ပြထားသည်။

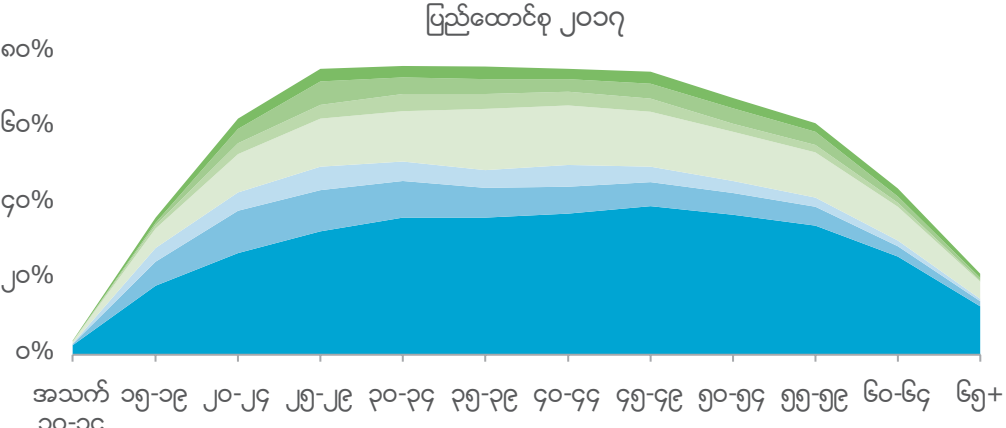
ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ပထမအချက်မှာ အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၃၉ နှစ်အကြား လုပ်သားများ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်မှုနှုန်းမှာ ကျဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ဤပြောင်းလဲမှုကို အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် ၃၉ နှစ်ကြားတွင် အသိသာဆုံးတွေ့ရှိရပါသည်။ ဤအသက်အရွယ်အုပ်စု၏ ကျောင်းနေနှုန်းမြင့်တက်လာခြင်းသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများအချိုး ကျဆင်းလာခြင်းတို့နှင့် ဆက်စပ်မှု ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်သားအင်အားစုတွင် ပါဝင်လာကြသောအခါ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ရန် အလားအလာနည်းပါးကြသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အသက်ငယ်ရွယ်သော အုပ်စုများသည် စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတို့တွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ရန် အလားအလာပိုများပြီး အချိန်နှင့်အမျှ ထိုလုပ်ငန်းကဏ္ဍများတွင် ပိုမိုပါဝင်လာကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သော အုပ်စုများမှာ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတို့တွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြရန် အလားအလာပိုများပါသည်။

ပုံ ၈-၁၀။

အသက်အုပ်စုအလိုက် လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အမျိုးမျိုးတွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သူများ ရာခိုင်နှုန်း

- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း
- စက်မှုနှင့် သတ္တုတွင်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း
- ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဟိုတယ်လုပ်ငန်း
- လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
- အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ
- အခြား

- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း
- စက်မှုနှင့် သတ္တုတွင်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း
- ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဟိုတယ်လုပ်ငန်း
- လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
- အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ
- အခြား

ကိုးကားချက်

ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့(၂၀၁၇)၊ စားသုံးသူဈေးဆန့်ကျင်

ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့(၂၀၁၇)၊ နှစ်စဉ်မြန်မာစာရင်းအင်းစာစောင် ၂၀၁၇

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန(MOHS) နှင့် ICF International (၂၀၁၆)၊ "မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ ဆိုင်ရာအချက်အလက်များနှင့် ကျန်းမာရေးစစ်တမ်း(၂၀၁၅-၂၀၁၆)"၊ အဓိကညွှန်ကိန်းအစီရင်ခံစာ၊ နေပြည်တော်၊ မြန်မာနှင့် ရော့ခ်ပီးလ်မေရီလင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန(MOHS) နှင့် ICF International

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၄)၊ "၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေနှင့်အိမ် အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း"။ ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ် သမားအဖွဲ့အစည်း(၂၀၁၅)၊ လုပ်သားအင်အား၊ ကလေးလုပ်သားနှင့်ကျောင်းအပြီးလုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရောက်မှု အကူးအပြောင်းဆန်းစစ်ခြင်းစစ်တမ်း၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၅)၊ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄၊ ပြည်ထောင်စုအစီရင်ခံစာ၊ သန်းခေါင်စာရင်း အစီရင်ခံစာအတွဲ(၂)၊ ပြည်သူ့ အင်အားဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်။

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၆-က)၊ သန်းခေါင်စာရင်း အသေး စိတ်အစီရင်ခံစာ အတွဲ(၄-က)၊ ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်။

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၆-ခ)၊ သန်းခေါင်စာရင်း အသေး စိတ်အစီရင်ခံစာ အတွဲ(၄-ခ)၊ ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်။

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၇-က)၊ နှစ်စဉ်လုပ်သားအင်အား စစ်တမ်း ၂၀၁၇၊ ပထမ(၃)လပတ်အစီရင်ခံစာ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှမတ်လထိ၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်။

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၈)၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာမူဝါဒအစီ ရင်ခံစာ၊ ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ IDEA၊ UNDP နှင့် UNOPS (၂၀၀၇)။ "မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအစီရင်ခံ စာ"။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇွန်လ။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ UNDP နှင့် IDEA (၂၀၁၁)။ "မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း၊ ၂၀၀၉-၂၀၁၀ နည်းပညာ အစီရင်ခံစာ"။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ SIDA၊ UNDP နှင့် UNICEF (၂၀၁၁)။ "မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း (၂၀၀၉-၂၀၁၀)၊ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုအစီရင်ခံစာ"။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လ။

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်။ (၂၀၁၇-က)။ "မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေ စိစစ်ချက် အစီရင်ခံစာအတွဲ(၂)"။

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်။ (၂၀၁၇-ခ)။ "မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှု အခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းချက် အစီရင်ခံစာ"။

နောက်ဆက်တွဲ စစ်တမ်းကောက်ယူမှု ဆိုင်ရာနည်းလမ်းများ

ဤအခန်းတွင် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း၏ ကောက်ယူမှုဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများနှင့် စစ်တမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကို စုစည်းဖော်ပြထားပါသည်။ အဆင့်အသီးသီးအလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အသေးစိတ်လေ့လာမှုကို ဆက်လက်ထွက်ရှိလာမည့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ-၁ စစ်တမ်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိုးကားချက်များကို စုစည်းခြင်း

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်းကို ယခင်ကသီးခြားစီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော စစ်တမ်းများ အပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပါသည်။ တိကျစွာဖော်ပြရလျှင် -

- မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း(၂၀၀၉/ ၂၀၁၀)
- အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေနှင့် စားသုံးမှုစစ်တမ်း (၂၀၁၂)
- မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်စားဝတ်နေရေးအခြေအနေစစ်တမ်း(၂၀၁၅)တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေးခွန်းလွှာရေးဆွဲမှုတွင် အတက်အကျ အလားအလာညွှန်ကိန်းများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေနှင့်အညီ ပိုမိုသင့်တော်သောမေးခွန်းများနှင့် ပြောင်းလဲသင့်သည့် မေးခွန်းများကို ထည့်သွင်းနိုင်ရန်အတွက် ယခင်နှိုင်းယှဉ်တိုင်းတာသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းလျက် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အရေးကြီးသည့် လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံဉာဏ်များရရှိနိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ တက္ကသိုလ်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးမှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်သုံးစွဲသူများ အစည်းအဝေးတွင် တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူအများစုကို အဖွဲ့ငယ်များဖွဲ့လျက် ဖော်ပြပါမေးခွန်းလွှာ အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုစီအလိုက် ဆွေးနွေးတင်ပြမှုများကို ရယူနိုင်ခဲ့သည်။

- အိမ်ထောင်စုသားအကြောင်းအရာ
- ပညာရေး
- ကျန်းမာရေး
- နေထိုင်မှုအခြေအနေ
- အိမ်ထောင်စုစားသုံးမှုနှင့်ဝယ်ယူမှု
- အိမ်ထောင်စု ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းနှင့် တာရှည်ခံပစ္စည်းများသုံးစွဲမှု
- အလုပ်အကိုင်အခြေအနေ
- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအခြေအနေ
- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများအခြေအနေ
- အိမ်ထောင်စု ဘဏ္ဍာငွေ
- ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် စီမံခန့်ခွဲကျော်လွှားရန် နည်းလမ်းများ
- အိမ်ထောင်စုသို့ ငွေပို့သူ/ပေးသူများ
- အခြားဝင်ငွေ
- ရပ်ရွာလူထုဆိုင်ရာ မေးခွန်းလွှာ

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း၏ ဦးဆောင်ကော်မတီမှာ **စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်ရေးနှင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝရေး ကော်မတီ** ဖြစ်ပြီး စစ်တမ်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုကို **အမျိုးသားစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်များမှ ကျွမ်းကျင်မှုကော်မတီ**အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာပေါ်မူတည်၍ ကူညီထောက်ပံ့သူ မိတ်ဖက်များကို အစုအဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ ရွေးချယ်ဖိတ်ကြားခဲ့ပါသည်။

မေးခွန်းလွှာ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲမှုနှင့် နမူနာစစ်တမ်းဒီဇိုင်းများကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလတွင် စတင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇွန်လကုန်တွင် နေပြည်တော်ရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၆) စုအား အိမ်ထောင်စုမေးခွန်းလွှာ စမ်းသပ်မေးမြန်းမှုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် သင်တန်း (၂) ပတ်နှင့် အကြိုကောက်ယူမှုကို မန္တလေးမြို့တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဤသင်တန်းသည် စစ်တမ်းကြီးကြပ်သူများအား သင်ကြားပေးသည့် သင်တန်းဖြစ်ပြီး မန္တလေးမြို့တစ်ဝိုက်တွင် အင်တာဗျူးမေးမြန်းမှုအရေအတွက်ပေါင်း (၂၀၀) ပြီးစီးအောင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ် သင်တန်း (၂)ပတ်ကို စက်တင်ဘာလတွင် စစ်တမ်းကြီးကြပ်သူများနှင့်အတူ တောင်ကြီးမြို့တွင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး "CSPro Software"ဖြင့် အချက်အလက် ရေးသွင်းသော ပရိုဂရမ်ကို စတင်နိုင်ခဲ့သည်။ အင်တာဗျူးတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုအတွက် ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းမှ အချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဖြစ်ရန် မွမ်းမံပြင်ဆင်သော စာရင်းစဉ်ပြုလုပ်မည့်သူများကို အောက်တိုဘာလကုန်တွင် သင်တန်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလတွင် စစ်တမ်းလုပ်ငန်းကြီးကြပ်မည့်သူများ၊ အင်တာဗျူး မေးမြန်းမည့်သူများနှင့် ကွင်းဆင်းကောက်ယူနေစဉ်အတွင်း ကွန်ပျူတာဖြင့် စာရင်းသွင်းမည့်သူများကို လုပ်ငန်းတွင် အချိန်နှစ်မြုပ်၍ သင်တန်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ကွင်းဆင်းကောက်ယူမှုကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၁၂) ရက် တွင် စတင်ခဲ့ပြီး၊ ရုံးချုပ်တွင် စာရင်းသွင်းမည့်သူများအတွက် ကွန်ပျူတာသင်တန်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ ဌာနဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သင်တန်းအားလုံးတွင် ကွင်းဆင်းကောက်ယူမှုအတွက် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်ပြီး စစ်တမ်းတွင်ပါဝင်လုပ်ဆောင်မည့် ဝန်ထမ်းများကို ရေးဖြေစာမေးပွဲများ၏ ရလဒ်များကို အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ-၂ နမူနာကောက်ယူခြင်းနှင့် ကိုယ်စားပြုခြင်း

နမူနာဒီဇိုင်းကို အောင်မြင်စွာပြီးစီးဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်တားဝတ်နေရေးအခြေအနေ စစ်တမ်း အချက်အလက်များကို ဇယားများရေးဆွဲပြီး အချက်အလက်များမှ အဓိကခန့်မှန်းကိန်းများအတွက် နမူနာအမှားများ၊ စိတ်ချစည်းများနှင့် နမူနာဒီဇိုင်းအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နောက်ဆက်တွဲဇယား (၁)သည် အလွှာလိုက် အိမ်ထောင်စုများနှင့် အပြီးသတ်ခွဲဝေ သတ်မှတ်သည့် စာရင်းကောက်ကွက်များကို ဖော်ပြထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၁)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ မြို့ပြ/ကျေးလက် အလွှာအလိုက် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်း နမူနာဒီဇိုင်း(ပုံစံ)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်	စုစုပေါင်း		မြို့ပြ		ကျေးလက်	
	နမူနာ အစုအဖွဲ့များ	နမူနာ အိမ်ထောင်စုများ	နမူနာ အစုအဖွဲ့များ	နမူနာ အိမ်ထောင်စုများ	နမူနာ အစုအဖွဲ့များ	နမူနာ အိမ်ထောင်စုများ
ကချင်ပြည်နယ်	၇၂	၈၆၄	၃၆	၄၃၂	၃၆	၄၃၂
ကယားပြည်နယ်	၇၂	၈၆၄	၂၈	၃၃၆	၄၄	၅၂၈
ကရင်ပြည်နယ်	၇၂	၈၆၄	၂၄	၂၈၈	၄၈	၅၇၆
ချင်းပြည်နယ်	၇၂	၈၆၄	၂၄	၂၈၈	၄၈	၅၇၆
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၇၂	၈၆၄	၂၀	၂၄၀	၅၂	၆၂၄
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၇၂	၈၆၄	၂၈	၃၃၆	၄၄	၅၂၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၇၂	၈၆၄	၂၄	၂၈၈	၄၈	၅၇၆
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၂	၈၆၄	၂၀	၂၄၀	၅၂	၆၂၄
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၂	၈၆၄	၃၆	၄၃၂	၃၆	၄၃၂
မွန်ပြည်နယ်	၇၂	၈၆၄	၃၂	၃၈၄	၄၀	၄၈၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၇၂	၈၆၄	၁၆	၁၉၂	၅၆	၆၇၂
ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၆	၁,၁၅၂	၆၄	၇၆၈	၃၂	၃၈၄
ရှမ်းပြည်နယ်	၉၆	၁,၁၅၂	၃၆	၄၃၂	၆၀	၇၂၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၆	၁,၁၅၂	၂၄	၂၈၈	၇၂	၈၆၄
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၇၂	၈၆၄	၃၂	၃၈၄	၄၀	၄၈၀
စုစုပေါင်း	၁,၁၅၂	၁၃,၈၂၄	၄၄၄	၅,၃၂၈	၇၀၈	၈,၄၉၆

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) သည် ၃ လပတ်တစ်ခုချင်းစီတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် ကိုယ်စားပြုကောက်ယူမည့် နမူနာခွဲစာရင်းကောက်ကွက်များ ပါဝင်ပါသည်။

မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) ကောက်ယူနိုင်ရန်အတွက် နမူနာရွေးချယ်ခဲ့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းကိုမှ ဖယ်ထုတ်ထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် နမူနာအစုအဖွဲ့တစ်ခုသည် လုံခြုံမှုအရ သွားရောက်ရန် ခက်ခဲသည်ဟု သိခဲ့ရသော်လည်း၊ မူလနမူနာတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက ကောက်ယူနိုင်ရန် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်းမှ စာရင်းကောက်ကြီးကြပ်သူများ၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ စစ်တမ်းဌာနစိတ်မှ ဝန်ထမ်းများသည် မြေပြင် အခြေအနေကို စောင့်ကြပ်သိရှိနိုင်ရန်အတွက် အမြဲမပြတ် ဆက်သွယ်လျက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် အင်တာဗျူးမေးမြန်းဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များသည် ကွင်းဆင်းကောက်ယူမှု လုပ်ငန်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အခက်အခဲနှင့်စွန့်စားမှုများကို ဆက်လက်သတင်းပို့လျက် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှ လုံခြုံမှုအတွက်သေချာစေသော နမူနာကောက်ကွက်များရှိရာသို့ စစ်တမ်းကောက်မည့်အဖွဲ့များ

သွားရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ပြင်ပမှ(၃)ဦး ပါဝင်သော အကြံပေးအဖွဲ့ကို ငှားရမ်းလျက် မြေပြင်တွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေများကို စဉ်ဆက်မပြတ် သတင်းပို့နေစေရန် တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

ကွင်းဆင်းကောက်ယူမှု ပြီးစီးသောအခါတွင် အောက်ပါစာရင်းကောက်ကွက်များကို အစားထိုး ကောက်ယူခဲ့ ရပါသည်။

- ကချင်(ကောက်ကွက် ၂ ခု)
- ကယား(ကောက်ကွက် ၂ ခု)
- ကရင်(ကောက်ကွက် ၁ ခု)
- တနင်္သာရီ(ကောက်ကွက် ၁ ခု)
- ပဲခူး (ကောက်ကွက် ၂ ခု)
- ရခိုင် (ကောက်ကွက် ၃ ခု)
- ရှမ်း(ကောက်ကွက် ၄ ခု)
- နေပြည်တော်(ကောက်ကွက် ၂ ခု)

စာရင်းကောက်ကွက် အားလုံးသည် ကျေးလက်ဒေသများဖြစ်ပြီး ထိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ အခြားကျေးလက် စာရင်းကောက်ကွက်များနှင့် အစားထိုးကောက်ယူခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းရှိ မြို့နယ်(၂)ခုမှကောက်ကွက်များ - နမူနာတွင် မောင်တောနှင့် ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့မှစစ်တမ်းကို ဦးဆောင်သောအဖွဲ့တို့သည် အကြိမ်များစွာတွေ့ဆုံ၍ ထိုမြို့နယ် (၂) ခုတွင် မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ကောက်ယူလျှင် သင့်တော်မည်ဆိုသည်ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ယခင်စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ရာတွင် ပါဝင် ခဲ့သော အသိအမြင်နှင့် ဗဟုသုတရှိသူများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများထံမှ အကြံပေးမှုများကိုလည်း ရယူခဲ့သည်။ စစ်တမ်းကို ဦးဆောင်သောအဖွဲ့မှ မိုးရာသီလွန်မှ ထိုမြို့နယ်(၂)မြို့နယ်ကို ကောက်ယူရန်သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ(၂၅)ရက်ကျော်လွန်သောအခါမှ ထိုဒေသများတွင် စာရင်းကောက်ယူရန် မဖြစ်နိုင် ကြောင်း တွေ့လာရသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ လူဦးရေကို ကိုယ်စားပြုသော ကိန်းဂဏန်းများရရှိလာရန်အတွက် တတ်နိုင်သမျှအားလုံးသော နိုင်ငံအတွင်းရှိ စာရင်းကောက်ကွက်များကို နမူနာတွင်ထည့်သွင်း ကောက်ယူရန် စဉ်းစားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသို့ များစွာထည့်သွင်း စဉ်းစားခဲ့သော်လည်း (တိုင်းတာ၍မရနိုင်သော) ယိမ်းယိုင်မှုများသည် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံ အတွင်း လွှမ်းမိုးခဲ့ပါဝင်နိုင်မှုမရှိသော အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ဆက်လက်ထွက်ရှိမည့် "စစ်တမ်း တွင် ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့် အရည်အသွေးအစီရင်ခံစာ" စာစောင်တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်တမ်းနမူနာစာရင်းစဉ်နှင့် မေးခွန်းလွှာပုံစံတို့ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ပြုပြင် ပြောင်းလဲလာသည်နှင့် အလျောက် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများသည်လည်း အချိန်ကာလအလိုက် တိုးတက် ပြောင်းလဲလာခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် အချိန်ကာလအလိုက် အဓိကညွှန်ကိန်းများ ကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားစရာအချက်များလည်း ရှိပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇယားသည် စစ်တမ်းနမူနာစာရင်းစဉ်နှင့် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများ၏ ကိုယ်စားပြုမှုအဆင့်များကို အကျဉ်းချုံး တင်ပြထား ပါသည်။

စစ်တမ်း	အချိန်ကာလ	ကိုယ်စားပြုအဆင့်	အခြေခံထားသောနမူနာကောက်ကွက်
<p>မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေး အခြေအနေ ဘက်စုံ လေ့လာမှုစစ်တမ်း</p>	<p>၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ/ ဒီဇင်ဘာလနှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလတို့တွင် ထပ်မံ သွားရောက် လေ့လာခြင်း</p> <p>၂၀၀၉ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ် မေလ တွင် ထပ်မံ သွားရောက် လေ့လာခြင်း။</p>	<p>ပြည်ထောင်စုအဆင့် မြို့ပြ/ကျေးလက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံတွင် နောက်ဆုံးသန်း ခေါင်စာရင်း ကောက်ယူမှု မတိုင်မီကပင် IHLCA-I ကို ကောက်ယူ ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ IHLCA-I တွင် ထိုစဉ်အချိန်က အနီးစပ်ဆုံး ရရှိ နိုင်မည့် လူဦးရေစာရင်းကို ဆွဲထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။</p> <p>IHLCA-II ကို IHLCA-I တွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် နမူနာဒီဇိုင်း (Sample Design) ကို ပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ပြင်ဆင်၍ အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် IHLCA-I မှ အိမ်ထောင်စု၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။</p>
<p>မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေ စစ်တမ်း</p>	<p>၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ နှင့် ဧပြီလကြားတွင် တစ်ကြိမ် သွားရောက် လေ့လာ ကောက်ယူခဲ့သည်။</p>	<p>ပြည်ထောင်စုအဆင့် မြို့ပြ/ကျေးလက် စိုက်ပျိုးရေးဇုန်</p>	<p>၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း၏ အဓိကနမူနာမူဘောင်။</p>
<p>လူနေမှုဘဝနှင့် ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ အခြေခံ အချက်အလက် စစ်တမ်း</p>	<p>၂၀၁၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ မှ ၂၀၁၆ ဇူလိုင်လကြားတွင် တစ်ကြိမ် သွားရောက် လေ့လာကောက်ယူခဲ့သည်။</p>	<p>ပြည်ထောင်စုအဆင့် မြို့ပြ/ကျေးလက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်</p>	<p>၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း၏ အဓိကနမူနာမူဘောင်။</p>
<p>လုပ်သားအင်အား စစ်တမ်း</p>	<p>၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် တစ်ကြိမ် သွားရောက် လေ့လာ ကောက်ယူခဲ့သည်။</p> <p>၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ မတ်လအထိ တစ်ကြိမ် သွားရောက် လေ့လာခဲ့သည်။</p>	<p>ပြည်ထောင်စုအဆင့် မြို့ပြ/ကျေးလက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်</p>	<p>၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း၏ အဓိကနမူနာမူဘောင်။</p>
<p>မြန်မာနေထိုင်မှု အခြေအနေ စစ်တမ်း</p>	<p>၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ လအတွင်း တစ်ကြိမ်သွားရောက် လေ့လာခဲ့သည်။</p>	<p>ပြည်ထောင်စုအဆင့် မြို့ပြ/ကျေးလက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်</p>	<p>၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း၏ အဓိကနမူနာမူဘောင်။</p>

နောက်ဆက်တွဲ-၃ စစ်တမ်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု

ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူနိုင်ရန်အတွက် ကွင်းဆင်းကောက်ယူမည့် အဖွဲ့ပေါင်း (၂၀) ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တစ်ခုစီတွင် ကွင်းဆင်းကောက်ယူမည့် ခရီးသွားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စီပါရှိပြီး ကြီးကြပ်သူ (၁) ဦး၊ စာရင်းကောက်သူ (၃) ဦး၊ ကွန်ပျူတာဖြင့် အချက်အလက်ရေးသွင်းသူ (၁) ဦးစီ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ခြွင်းချက်အနေဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ချင်းပြည်နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်အစရှိသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် (၅) ခု တို့တွင် အဖွဲ့ (၂) ဖွဲ့စီဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တစ်ခုစီတွင် (၂) ဖွဲ့စီ တာဝန်ချထားမှုအကြောင်း ပြုချက်မှာ အောက်ပါအချက်များ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သည်။

- မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် အချို့သော တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအနေဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် မြင့်မားသော နမူနာ အစုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းသည့် ဒီဇိုင်းဆိုင်ရာ အကျိုးဆက်များ ပါဝင်နေသည်ဟု လေ့လာဖော်ပြခြင်း။
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အတွင်း ကောက်ကွက်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သွားရောက်ရန် ပို့ဆောင် ဆက်သွယ်ရေးချိတ်ဆက်မှု အခက်အခဲနှင့် ခရီးသွားရောက်ရမည့် အချိန်များစွာ လိုအပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာနေထိုင်မှုအခြေအနေစစ်တမ်းတွင် ကွင်းဆင်းကောက်ယူရန်နှင့် အချက်အလက်များရေးသွင်းခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် (၁၅၃) ဦးကို ငှားရမ်း၍ သင်တန်းပေးခဲ့ရသည်။ ဤစစ်တမ်းတွင် မေးခွန်းလွှာပြန်လည်ဖြေကြားသည့်နှုန်းမှာ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ-၄ အဓိကညွှန်ကိန်းဇယားများ

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂)

ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားနှင့်မိမိသူများ၊ကလေးများနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများပါဝင်မှု

	အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား	s.e.	မိမိသူ ပါဝင်မှု	s.e.	ကလေး ပါဝင်မှု	s.e.	သက်ကြီးရွယ်အို ပါဝင်မှု	s.e.	စုစုပေါင်း လူဦးရေ ပါဝင်မှု
ပြည်ထောင်စု	၄.၃	၀.၀	၃၃.၉	၀.၃	၂၆.၅	၀.၃	၇.၄	၀.၂	၁၀၀.၀
မြို့မြ	၄.၂	၀.၀	၃၀.၈	၀.၄	၂၂.၆	၀.၅	၈.၂	၀.၃	၂၈.၅
ကျေးလက်	၄.၃	၀.၀	၃၅.၂	၀.၃	၂၈.၁	၀.၃	၇.၁	၀.၂	၇၁.၅
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်									
ကချင်ပြည်နယ်	၄.၈	၀.၁	၃၆.၇	၁.၁	၃၁.၉	၁.၁	၄.၈	၀.၄	၃.၃
ကယားပြည်နယ်	၄.၇	၀.၁	၃၇.၂	၁.၁	၃၃.၂	၁.၁	၄.၀	၀.၄	၀.၆
ကရင်ပြည်နယ်	၄.၈	၀.၁	၄၂.၀	၀.၈	၃၅.၄	၀.၉	၆.၇	၀.၆	၂.၈
ချင်းပြည်နယ်	၅.၀	၀.၁	၄၄.၅	၀.၈	၃၉.၀	၀.၈	၅.၅	၀.၅	၁.၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၄.၆	၀.၁	၃၂.၉	၀.၉	၂၅.၀	၁.၀	၇.၉	၀.၅	၁၀.၃
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၄.၉	၀.၁	၃၉.၁	၀.၈	၃၂.၉	၀.၉	၆.၂	၀.၅	၂.၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၁	၀.၁	၃၄.၁	၀.၉	၂၇.၁	၁.၁	၇.၀	၀.၆	၁၀.၁
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၀	၀.၁	၃၃.၃	၀.၈	၂၄.၅	၁.၀	၈.၈	၀.၆	၇.၅
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၃	၀.၁	၃၁.၇	၀.၉	၂၂.၂	၀.၉	၉.၅	၀.၈	၁၁.၈
မွန်ပြည်နယ်	၄.၃	၀.၁	၃၉.၀	၀.၈	၂၉.၃	၀.၈	၉.၆	၀.၆	၃.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၄.၅	၀.၁	၃၇.၂	၁.၀	၂၉.၇	၁.၂	၇.၅	၀.၆	၅.၇
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၄.၁	၀.၁	၂၉.၇	၀.၇	၂၂.၁	၀.၈	၇.၆	၀.၅	၁၅.၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၄.၄	၀.၁	၃၄.၉	၀.၈	၂၉.၁	၀.၈	၅.၈	၀.၅	၁၁.၁
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၄.၀	၀.၁	၃၃.၅	၀.၇	၂၇.၀	၀.၈	၆.၅	၀.၅	၁၂.၂
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၄.၀	၀.၁	၃၄.၀	၁.၁	၂၈.၂	၁.၁	၅.၈	၀.၅	၂.၂
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)									
မ	၃.၆	၀.၁	၃၃.၅	၀.၆	၂၂.၀	၀.၆	၁၁.၅	၀.၄	၁၇.၈
ကျား	၄.၄	၀.၀	၃၄.၀	၀.၃	၂၇.၅	၀.၃	၆.၅	၀.၂	၈၂.၂
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး									
ကျောင်းမနေ	၄.၄	၀.၁	၃၉.၅	၀.၈	၂၉.၉	၀.၈	၉.၇	၀.၅	၁၀.၇
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၄.၅	၀.၁	၃၅.၃	၀.၇	၂၂.၂	၀.၈	၁၃.၁	၀.၆	၁၃.၈
မူလတန်း	၄.၃	၀.၀	၃၃.၈	၀.၃	၂၈.၂	၀.၃	၅.၆	၀.၂	၅၇.၂
အလယ်တန်း	၄.၁	၀.၁	၂၉.၈	၀.၇	၂၃.၈	၀.၇	၆.၀	၀.၄	၁၁.၁
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၃.၇	၀.၁	၂၉.၈	၀.၇	၂၀.၃	၀.၇	၉.၅	၀.၆	၇.၂

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၃)

အလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက်အသုံးပြုသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအရင်းအမြစ်များ (အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း)

	အစိုးရ ဓာတ် အား လိုင်း	အိမ်နီး နားချင်း နိုင်ငံမှ ဓာတ် အားပေး စနစ်	ရပ်ရွာ/ ဒေသ တွင်း မီးပေး စနစ်	ရေ နံ ဆီ	ဖ ယောင်း တိုင်	ဘက် ထ ရီ	မီးစက်	ဆိုလာ မီးအိမ်	အိမ်သုံး ဆိုလာ စနစ်	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၄၁.၇	၁.၃	၅.၈	၁.၄	၅.၇	၁၂.၈	၁.၈	၅.၁	၂၁.၉	၂.၅	၁၀၀.၀
မြို့ပြ	၈၄.၉	၁.၄	၁.၉	၀.၁	၁.၉	၃.၁	၁.၈	၀.၈	၂.၇	၁.၅	၁၀၀.၀
ကျေးလက်	၂၄.၂	၁.၂	၇.၃	၂.၀	၇.၃	၁၆.၈	၁.၈	၆.၈	၂၉.၇	၂.၉	၁၀၀.၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်											
ကချင်ပြည်နယ်	၄၃.၆	၁.၂	၄.၆	၀.၀	၅.၈	၄.၇	၄.၀	၃.၂	၃၂.၂	၀.၆	၁၀၀.၀
ကယားပြည်နယ်	၇၃.၉	၀.၀	၀.၂	၀.၄	၅.၃	၁.၂	၀.၈	၈.၈	၉.၁	၀.၅	၁၀၀.၀
ကရင်ပြည်နယ်	၂၂.၂	၁၀.၄	၇.၀	၃.၆	၁၆.၂	၂.၄	၂.၇	၁၃.၉	၂၁.၃	၀.၃	၁၀၀.၀
ချင်းပြည်နယ်	၁၆.၄	၀.၇	၁၉.၀	၀.၁	၄.၉	၆.၈	၀.၀	၉.၀	၄၁.၆	၁.၅	၁၀၀.၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၃	၀.၇	၈.၀	၀.၀	၁.၅	၇.၄	၀.၇	၄.၈	၃၈.၈	၄.၉	၁၀၀.၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၄၀.၅	၅.၇	၁၃.၂	၀.၄	၂၅.၉	၂.၃	၉.၃	၂.၆	၁၀၀.၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၅.၇	၀.၀	၁.၇	၁.၀	၉.၀	၁၈.၁	၀.၈	၀.၆	၂၉.၆	၃.၅	၁၀၀.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၆.၇	၀.၀	၄.၁	၀.၀	၄.၃	၃၉.၅	၀.၉	၁.၆	၁၂.၅	၀.၃	၁၀၀.၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၂.၄	၀.၀	၂.၃	၀.၀	၂.၄	၆.၁	၁.၅	၆.၅	၁၇.၂	၁.၆	၁၀၀.၀
မွန်ပြည်နယ်	၅၃.၇	၀.၀	၁၆.၄	၀.၉	၉.၅	၃.၃	၃.၂	၇.၉	၅.၂	၀.၀	၁၀၀.၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၃.၆	၀.၀	၁၅.၄	၂.၁	၁၄.၅	၄.၂	၀.၃	၁၀.၁	၃၇.၅	၂.၃	၁၀၀.၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၇	၀.၀	၀.၈	၀.၂	၁.၇	၅.၅	၀.၉	၀.၆	၇.၄	၄.၀	၁၀၀.၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၃၇.၀	၈.၅	၅.၈	၀.၅	၄.၀	၀.၇	၀.၄	၁၂.၂	၂၇.၁	၃.၉	၁၀၀.၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁၄.၃	၀.၀	၄.၃	၆.၇	၈.၀	၃၅.၂	၁.၅	၅.၈	၂၃.၁	၁.၁	၁၀၀.၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅၃.၉	၀.၀	၀.၉	၀.၀	၇.၅	၇.၂	၁.၅	၁.၉	၂၆.၃	၀.၈	၁၀၀.၀
အိမ်ထောင်စဦးစီး (ကျား/မ)											
မ	၄၆.၃	၁.၀	၆.၂	၁.၈	၇.၀	၁၁.၅	၁.၄	၄.၀	၁၈.၄	၂.၄	၁၀၀.၀
ကျား	၄၀.၅	၁.၄	၅.၆	၁.၃	၅.၄	၁၃.၂	၁.၉	၅.၄	၂၂.၈	၂.၅	၁၀၀.၀
အိမ်ထောင်စဦးစီး ပညာရေး											
ကျောင်းမနေ	၂၃.၅	၄.၁	၆.၁	၃.၀	၉.၇	၁၀.၆	၀.၉	၁၁.၅	၂၅.၅	၅.၀	၁၀၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၂၈.၀	၀.၄	၇.၀	၁.၀	၅.၈	၁၆.၂	၁.၆	၆.၁	၃၁.၉	၂.၁	၁၀၀.၀
မူလတန်း	၃၆.၇	၁.၀	၆.၁	၁.၇	၆.၅	၁၅.၁	၂.၀	၄.၈	၂၃.၅	၂.၆	၁၀၀.၀
အလယ်တန်း	၆၇.၇	၁.၂	၄.၉	၀.၄	၂.၂	၇.၁	၁.၈	၂.၅	၁၀.၇	၁.၄	၁၀၀.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၅.၁	၁.၀	၂.၀	၀.၁	၀.၇	၂.၇	၁.၂	၀.၈	၅.၉	၀.၆	၁၀၀.၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည်စာထဲတွင်ရှိသော ပုံ ၃-၁ နှင့် ၃-၂ တို့နှင့်ဆက်စပ်နေသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၄)

အလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက်အသုံးပြုသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအရင်းအမြစ်များ (လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း)

	အစိုးရ ဓာတ် အား လိုင်း	အိမ်နီး နားချင်း နိုင်ငံမှ ဓာတ် အားပေး စနစ်	ရပ်ရွာ/ ဒေသ တွင်း မီးပေး စနစ်	ရေ နံ ဆီ	ဖ ယောင်း တိုင်	ဘက် ထ ရီ	မီးစက်	ဆိုလာ မီးအိမ်	အိမ်သုံး ဆိုလာ စနစ်	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၄၁.၂	၁.၅	၆.၃	၁.၃	၅.၁	၁၂.၁	၁.၉	၅.၄	၂၂.၈	၂.၄	၁၀၀.၀
မြို့ပြ	၈၄.၄	၁.၆	၂.၂	၀.၁	၁.၆	၃.၁	၁.၉	၀.၈	၃.၀	၁.၄	၁၀၀.၀
ကျေးလက်	၂၄.၀	၁.၅	၈.၀	၁.၈	၆.၅	၁၅.၆	၁.၉	၇.၃	၃၀.၈	၂.၇	၁၀၀.၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်											
ကချင်ပြည်နယ်	၄၄.၃	၂.၀	၃.၇	၀.၀	၅.၂	၅.၂	၃.၉	၃.၄	၃၁.၆	၀.၇	၁၀၀.၀
ကယားပြည်နယ်	၇၃.၈	၀.၀	၀.၄	၀.၆	၅.၃	၁.၀	၀.၆	၉.၀	၈.၉	၀.၄	၁၀၀.၀
ကရင်ပြည်နယ်	၂၀.၉	၉.၈	၈.၀	၃.၅	၁၅.၄	၂.၄	၂.၆	၁၅.၉	၂၁.၂	၀.၃	၁၀၀.၀
ချင်းပြည်နယ်	၁၅.၅	၀.၅	၂၀.၅	၀.၁	၄.၀	၆.၅	၀.၀	၈.၄	၄၃.၂	၁.၂	၁၀၀.၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၅	၀.၇	၈.၇	၀.၀	၀.၉	၆.၄	၀.၆	၅.၀	၃၉.၄	၄.၆	၁၀၀.၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၄၂.၄	၅.၃	၁၂.၃	၀.၄	၂၄.၉	၂.၀	၉.၇	၃.၀	၁၀၀.၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၅.၆	၀.၀	၁.၉	၁.၀	၇.၄	၁၆.၈	၁.၅	၀.၄	၃၂.၁	၃.၂	၁၀၀.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၆.၁	၀.၀	၃.၄	၀.၀	၃.၃	၄၀.၀	၁.၀	၁.၅	၁၄.၅	၀.၃	၁၀၀.၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၀	၀.၀	၂.၅	၀.၀	၂.၃	၆.၀	၁.၇	၆.၇	၁၆.၉	၀.၉	၁၀၀.၀
မွန်ပြည်နယ်	၅၂.၇	၀.၀	၁၇.၂	၀.၇	၈.၇	၂.၉	၂.၉	၉.၀	၅.၉	၀.၀	၁၀၀.၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၃.၃	၀.၀	၁၆.၂	၂.၀	၁၃.၃	၃.၇	၀.၃	၁၁.၀	၃၈.၂	၂.၀	၁၀၀.၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၈	၀.၀	၁.၀	၀.၂	၁.၇	၅.၆	၀.၇	၀.၇	၇.၃	၄.၀	၁၀၀.၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၃၆.၈	၉.၉	၅.၆	၀.၄	၃.၁	၀.၆	၀.၄	၁၂.၂	၂၆.၈	၄.၂	၁၀၀.၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁၃.၇	၀.၀	၄.၉	၆.၂	၇.၁	၃၅.၂	၁.၄	၆.၂	၂၄.၄	၀.၉	၁၀၀.၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅၁.၆	၀.၀	၁.၁	၀.၀	၇.၅	၆.၈	၁.၈	၁.၈	၂၈.၆	၀.၉	၁၀၀.၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)											
မ	၄၈.၀	၁.၃	၆.၇	၁.၄	၅.၅	၁၀.၄	၁.၆	၄.၀	၁၉.၀	၂.၀	၁၀၀.၀
ကျား	၃၉.၇	၁.၆	၆.၂	၁.၃	၅.၀	၁၂.၄	၁.၉	၅.၇	၂၃.၆	၂.၄	၁၀၀.၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး											
ကျောင်းမနေ	၂၄.၁	၅.၃	၆.၁	၂.၈	၇.၈	၁၀.၀	၀.၉	၁၀.၉	၂၆.၆	၅.၅	၁၀၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၂၇.၉	၀.၄	၇.၄	၀.၆	၅.၅	၁၄.၂	၁.၆	၆.၅	၃၃.၈	၁.၉	၁၀၀.၀
မူလတန်း	၃၇.၀	၁.၂	၆.၈	၁.၅	၅.၆	၁၄.၁	၂.၂	၅.၁	၂၄.၁	၂.၃	၁၀၀.၀
အလယ်တန်း	၆၇.၀	၁.၂	၅.၅	၀.၆	၁.၉	၇.၁	၁.၈	၃.၁	၁၀.၅	၁.၃	၁၀၀.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၆.၁	၀.၉	၁.၆	၀.၁	၀.၇	၂.၅	၁.၄	၁.၀	၅.၂	၀.၄	၁၀၀.၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၅)

အစိုးရလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့်ဆက်သွယ်ထားသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	အစိုးရ ဓာတ်အားလိုင်း	s.e.	ရပ်ရွာ/ဒေသတွင်း မီးပေးစနစ်	s.e.	အစိုးရ (သို့) ရပ်ရွာ/ဒေသတွင်း မီးပေးစနစ်	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၄၂.၂	၁.၂	၇.၉	၀.၆	၄၉.၃	၁.၂
မြို့မြ	၈၅.၄	၁.၂	၅.၂	၀.၅	၈၉.၁	၁.၁
ကျေးလက်	၂၄.၇	၁.၅	၉.၀	၀.၈	၃၃.၂	၁.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၄၇.၅	၄.၃	၈.၂	၂.၆	၅၅.၁	၃.၈
ကယားပြည်နယ်	၇၄.၈	၃.၆	၀.၃	၀.၂	၇၅.၀	၃.၅
ကရင်ပြည်နယ်	၂၃.၂	၄.၃	၁၀.၅	၂.၇	၃၂.၄	၄.၉
ချင်းပြည်နယ်	၁၆.၈	၁.၉	၂၁.၂	၄.၁	၃၇.၅	၄.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၉	၄.၄	၉.၁	၂.၄	၄၂.၁	၄.၆
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၆၆.၀	၃.၈	၆၆.၀	၃.၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၅.၈	၄.၀	၃.၅	၁.၀	၃၈.၃	၄.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၆.၇	၄.၆	၅.၇	၂.၃	၄၁.၉	၄.၇
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၂.၇	၄.၇	၄.၁	၁.၇	၆၅.၉	၄.၄
မွန်ပြည်နယ်	၅၅.၀	၄.၄	၁၉.၈	၃.၈	၇၃.၃	၃.၅
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၃.၇	၁.၉	၁၇.၅	၃.၇	၂၉.၉	၄.၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၉.၁	၂.၅	၂.၅	၀.၇	၈၀.၉	၂.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၃၇.၅	၄.၁	၆.၅	၂.၃	၄၃.၃	၄.၃
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁၄.၈	၁.၉	၅.၁	၁.၅	၁၉.၆	၂.၂
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅၄.၅	၄.၄	၁.၂	၀.၇	၅၅.၁	၄.၄
အိမ်ထောင်စဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၄၆.၇	၁.၇	၈.၂	၀.၈	၅၄.၂	၁.၇
ကျား	၄၁.၀	၁.၂	၇.၉	၀.၆	၄၈.၀	၁.၂
အိမ်ထောင်စဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၂၃.၈	၂.၀	၇.၀	၁.၃	၃၀.၃	၂.၂
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၂၈.၆	၂.၂	၉.၃	၁.၂	၃၆.၇	၂.၃
မူလတန်း	၃၇.၁	၁.၃	၈.၅	၀.၇	၄၄.၉	၁.၃
အလယ်တန်း	၆၈.၃	၁.၇	၇.၀	၀.၉	၇၄.၇	၁.၆
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၅.၄	၁.၂	၄.၀	၀.၇	၈၈.၄	၁.၁

မှတ်ချက် - တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ၅ ခုသာ အိမ်ထောင်စဦးစီးအလင်းရောင်ရရှိရန်အတွက် အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံများမှ ဓာတ်အားပေးစနစ်ကို အဓိကအသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တွင် ၁၀ ရာ ခိုင်နှုန်းခန့်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ၈ ရာခိုင်နှုန်းခန့်၊ ကချင်၊ ချင်းနှင့် စစ်ကိုင်းတို့တွင် ၁ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ အိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံမှ ဓာတ်အားပေးစနစ်ကို အသုံးပြုနေကြသည်။ ယခုဇယားသည် ပုံ ၃-၄ နှင့်ဆက်စပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၆)

အစိုးရဓာတ်အားလှိုင်းကိုအသုံးပြုနေသော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	အစိုးရ ဓာတ်အားလှိုင်း	s.e.	ရပ်ရွာ/ဒေသတွင်း မီးပေးစနစ်	s.e.	အစိုးရ (သို့) ရပ်ရွာ/ဒေသတွင်း မီးပေးစနစ်	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၄၁.၇	၁.၂	၈.၆	၀.၆	၄၉.၅	၁.၂
မြို့ပြ	၈၅.၀	၁.၂	၅.၅	၀.၅	၈၉.၀	၁.၂
ကျေးလက်	၂၄.၄	၁.၆	၉.၈	၀.၉	၃၃.၈	၁.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၄၈.၆	၄.၃	၆.၆	၂.၁	၅၄.၇	၄.၀
ကယားပြည်နယ်	၇၄.၈	၃.၇	၀.၅	၀.၄	၇၅.၂	၃.၆
ကရင်ပြည်နယ်	၂၁.၉	၄.၀	၁၁.၈	၃.၀	၃၂.၄	၄.၉
ချင်းပြည်နယ်	၁၆.၂	၂.၀	၂၂.၉	၄.၅	၃၈.၂	၄.၇
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၁	၄.၇	၉.၇	၂.၈	၄၃.၁	၄.၈
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၆၇.၂	၄.၁	၆၇.၂	၄.၁
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၅.၇	၄.၂	၃.၉	၁.၃	၃၈.၆	၄.၃
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၆.၁	၄.၆	၅.၂	၂.၁	၄၀.၇	၄.၇
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၂	၄.၉	၄.၄	၁.၈	၆၆.၇	၄.၅
မွန်ပြည်နယ်	၅၃.၆	၄.၅	၂၀.၄	၃.၉	၇၂.၆	၃.၈
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၃.၆	၂.၀	၁၈.၆	၃.၉	၃၀.၆	၄.၂
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၉.၂	၂.၅	၂.၄	၀.၇	၈၁.၀	၂.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၃၇.၅	၄.၂	၆.၃	၂.၂	၄၂.၉	၄.၄
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁၄.၂	၁.၈	၅.၉	၁.၉	၁၉.၅	၂.၃
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅၂.၃	၄.၈	၁.၃	၀.၈	၅၃.၁	၄.၇
အိမ်ထောင်စုဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၄၈.၄	၁.၈	၉.၀	၁.၀	၅၆.၆	၁.၇
ကျား	၄၀.၃	၁.၂	၈.၅	၀.၆	၄၈.၀	၁.၃
အိမ်ထောင်စုဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၂၄.၄	၂.၁	၇.၀	၁.၁	၃၀.၉	၂.၃
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၂၈.၅	၂.၃	၉.၉	၁.၄	၃၇.၄	၂.၅
မူလတန်း	၃၇.၅	၁.၃	၉.၄	၀.၇	၄၆.၁	၁.၄
အလယ်တန်း	၆၈.၀	၁.၉	၇.၅	၁.၀	၇၄.၇	၁.၈
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၆.၅	၁.၂	၃.၆	၀.၆	၈၉.၃	၁.၁

မှတ်ချက် - တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ၅ ခုသာ အိမ်ထောင်စုဦးစီးအလင်းရောင်ရရှိရန်အတွက် အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံများမှ ဓာတ်အားပေးစနစ်ကို အဓိကအသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တွင် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ၈ ရာခိုင်နှုန်းခန့်၊ ကချင်၊ ချင်းနှင့် စစ်ကိုင်းတို့တွင် ၁ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ အိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံမှ ဓာတ်အားပေးစနစ်ကို အသုံးပြုနေကြသည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၇)

အိမ်ထောင်စုအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းအနည်းဆုံးတစ်မျိုးကိုပိုင်ဆိုင်ထားသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	စမတ် ဖုန်း	s.e	ကီးပက် ဖုန်း	s.e	တီဗွီ	s.e	လေ အေး ပေး စက်	s.e	ပန် ကာ	s.e	ဂက်(စ်) မီးဖို	s.e
ပြည်ထောင်စု	၇၂.၂	၀.၆	၂၀.၃	၀.၅	၅၄.၅	၀.၈	၄.၂	၀.၄	၂၉.၀	၀.၈	၅.၃	၀.၃
မြို့မြ	၈၇.၃	၀.၆	၁၉.၀	၀.၈	၇၉.၄	၁.၁	၁၃.၁	၁.၂	၆၃.၂	၁.၂	၁၃.၆	၁.၁
ကျေးလက်	၆၆.၁	၀.၈	၂၀.၉	၀.၆	၄၄.၄	၁.၀	၀.၆	၀.၁	၁၅.၁	၀.၉	၁.၉	၀.၂
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်												
ကချင်ပြည်နယ်	၇၈.၃	၁.၉	၂၂.၅	၁.၆	၅၆.၆	၂.၇	၃.၁	၀.၉	၂၇.၇	၃.၀	၃.၇	၁.၀
ကယားပြည်နယ်	၈၃.၄	၂.၃	၂.၄	၀.၆	၆၁.၂	၃.၂	၀.၅	၀.၂	၁၈.၂	၂.၂	၁.၂	၀.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၇၆.၂	၂.၁	၁၆.၀	၁.၇	၆၁.၈	၂.၈	၂.၉	၀.၇	၃၄.၉	၃.၇	၁၀.၂	၁.၃
ချင်းပြည်နယ်	၄၇.၆	၃.၃	၁၂.၂	၁.၆	၃၄.၁	၂.၄	၀.၁	၀.၁	၀.၈	၀.၃	၂.၈	၀.၆
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၇၃.၅	၂.၃	၂၃.၃	၂.၁	၄၆.၄	၃.၁	၁.၄	၀.၅	၂၁.၇	၂.၅	၁.၁	၀.၅
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၇၇.၂	၂.၄	၁၀.၆	၁.၅	၅၈.၀	၂.၄	၁.၁	၀.၃	၃၂.၈	၂.၅	၁၃.၅	၁.၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၆၈.၁	၁.၉	၂၂.၆	၁.၈	၄၈.၅	၂.၄	၁.၃	၀.၄	၂၂.၅	၂.၂	၁.၈	၀.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၀.၃	၂.၁	၂၂.၄	၁.၇	၄၆.၀	၃.၃	၁.၃	၀.၄	၂၀.၁	၂.၄	၀.၇	၀.၃
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၈၁.၁	၁.၆	၁၅.၃	၁.၅	၆၁.၉	၂.၆	၆.၃	၀.၉	၃၇.၂	၃.၅	၃.၅	၀.၇
မွန်ပြည်နယ်	၇၃.၂	၂.၀	၁၉.၆	၁.၅	၆၉.၄	၂.၂	၂.၄	၀.၅	၅၀.၄	၃.၅	၁၃.၉	၁.၇
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၀.၄	၂.၈	၃၇.၈	၂.၁	၃၃.၉	၂.၈	၀.၄	၀.၂	၈.၅	၁.၂	၀.၃	၀.၂
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၁.၂	၁.၀	၁၁.၄	၁.၃	၇၄.၆	၁.၉	၁၆.၂	၂.၂	၆၈.၂	၂.၃	၁၇.၃	၂.၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၈.၅	၃.၀	၁၀.၉	၁.၃	၅၅.၀	၃.၁	၀.၃	၀.၂	၈.၃	၁.၂	၃.၆	၀.၈
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၅၇.၇	၁.၉	၃၁.၈	၁.၇	၄၂.၅	၁.၈	၀.၆	၀.၃	၁၀.၃	၁.၁	၁.၃	၀.၄
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅၆.၅	၁.၆	၃၅.၀	၁.၇	၅၂.၂	၂.၄	၅.၄	၁.၀	၃၂.၇	၃.၁	၀.၇	၀.၃
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)												
မ	၆၉.၁	၁.၁	၁၇.၅	၁.၀	၅၁.၄	၁.၄	၄.၃	၀.၆	၂၉.၈	၁.၃	၅.၆	၀.၆
ကျား	၇၃.၀	၀.၇	၂၁.၁	၀.၆	၅၅.၃	၀.၈	၄.၁	၀.၄	၂၈.၈	၀.၈	၅.၂	၀.၃
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး												
ကျောင်းမနေ	၅၂.၁	၂.၃	၁၄.၃	၁.၂	၃၉.၄	၂.၂	၀.၉	၀.၃	၁၁.၂	၁.၁	၂.၅	၀.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၆၆.၄	၁.၆	၁၈.၁	၁.၂	၄၆.၅	၁.၈	၁.၁	၀.၃	၁၇.၇	၁.၂	၁.၅	၀.၃
မူလတန်း	၇၁.၃	၀.၇	၂၁.၈	၀.၇	၅၁.၀	၀.၉	၁.၄	၀.၂	၂၄.၇	၀.၉	၃.၀	၀.၃
အလယ်တန်း	၈၅.၉	၁.၁	၂၁.၀	၁.၃	၇၄.၄	၁.၅	၉.၆	၁.၂	၅၂.၉	၁.၈	၁၀.၆	၁.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၉၄.၀	၀.၆	၂၀.၇	၁.၅	၈၂.၄	၁.၅	၂၄.၈	၂.၄	၆၅.၂	၁.၇	၂၂.၇	၁.၉

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြချက်သည် ပုံ ၄-၁ နှင့် ၄-၂ ဖော်ပြချက်များနှင့်ဆက်စပ်သည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၈)

အိမ်ထောင်စုအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းအနည်းဆုံးတစ်မျိုးကို ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သောလူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	စမတ် ဖုန်း	s.e	ကီးပက် ဖုန်း	s.e	တီဗွီ	s.e	လေ အေး ပေး စက်	s.e	ပန် ကာ	s.e	ဂက်(စ်) မီးဖို	s.e
ပြည်ထောင်စု	၇၅.၆	၀.၆	၂၁.၂	၀.၆	၅၇.၆	၀.၉	၄.၃	၀.၄	၂၉.၇	၀.၈	၅.၅	၀.၄
မြို့မြ	၈၉.၆	၀.၇	၁၉.၂	၀.၉	၈၃.၀	၁.၀	၁၃.၅	၁.၂	၆၄.၇	၁.၃	၁၄.၆	၁.၁
ကျေးလက်	၇၀.၀	၀.၈	၂၂.၀	၀.၇	၄၇.၅	၁.၁	၀.၇	၀.၂	၁၅.၇	၁.၀	၁.၉	၀.၂
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်												
ကချင်ပြည်နယ်	၈၀.၄	၁.၈	၂၄.၅	၁.၈	၅၉.၅	၂.၉	၃.၃	၁.၀	၂၈.၇	၃.၁	၃.၆	၁.၀
ကယားပြည်နယ်	၈၅.၀	၂.၅	၂.၂	၀.၅	၆၁.၇	၃.၅	၀.၃	၀.၂	၁၆.၈	၂.၁	၀.၉	၀.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၇၉.၀	၂.၂	၁၆.၈	၂.၀	၆၁.၆	၃.၁	၃.၄	၀.၈	၃၃.၉	၃.၆	၁၀.၅	၁.၅
ချင်းပြည်နယ်	၅၀.၃	၃.၆	၁၄.၀	၁.၉	၃၅.၇	၂.၆	၀.၁	၀.၁	၀.၇	၀.၃	၂.၅	၀.၆
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၇၇.၀	၂.၅	၂၄.၆	၂.၆	၄၉.၅	၃.၅	၁.၄	၀.၅	၂၂.၃	၂.၇	၁.၁	၀.၅
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၈၀.၁	၂.၈	၁၁.၁	၁.၈	၆၁.၁	၂.၇	၁.၁	၀.၄	၃၄.၅	၂.၈	၁၂.၈	၁.၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၇၀.၄	၁.၉	၂၄.၁	၂.၁	၅၁.၃	၂.၆	၁.၂	၀.၅	၂၃.၈	၂.၅	၁.၇	၀.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၄.၇	၂.၂	၂၃.၂	၂.၁	၄၈.၉	၃.၅	၁.၅	၀.၅	၂၀.၃	၂.၅	၀.၇	၀.၃
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၈၆.၂	၁.၄	၁၆.၈	၁.၇	၆၆.၀	၂.၇	၇.၁	၁.၁	၃၉.၆	၃.၇	၃.၆	၀.၇
မွန်ပြည်နယ်	၇၇.၀	၂.၂	၁၉.၈	၁.၇	၇၂.၃	၂.၂	၂.၇	၀.၆	၅၁.၃	၃.၇	၁၃.၆	၁.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၄.၅	၂.၉	၄၀.၄	၂.၃	၃၅.၅	၃.၂	၀.၃	၀.၂	၈.၃	၁.၂	၀.၄	၀.၂
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၉	၁.၁	၁၁.၃	၁.၃	၇၈.၆	၂.၀	၁၆.၉	၂.၂	၆၉.၉	၂.၅	၁၉.၀	၂.၁
ရှမ်းပြည်နယ်	၇၂.၉	၂.၈	၁၀.၇	၁.၃	၅၉.၂	၃.၂	၀.၄	၀.၂	၈.၈	၁.၃	၃.၇	၀.၈
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၂	၂.၀	၃၃.၅	၁.၈	၄၅.၄	၂.၁	၀.၇	၀.၃	၁၀.၇	၁.၂	၁.၃	၀.၄
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅၈.၂	၁.၈	၃၆.၄	၂.၀	၅၅.၈	၂.၆	၄.၅	၀.၈	၃၃.၇	၃.၅	၀.၅	၀.၂
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)												
မ	၇၆.၇	၁.၁	၁၈.၅	၁.၁	၅၈.၈	၁.၅	၄.၄	၀.၆	၃၃.၆	၁.၅	၆.၂	၀.၇
ကျား	၇၅.၄	၀.၇	၂၁.၈	၀.၆	၅၇.၄	၀.၉	၄.၃	၀.၄	၂၈.၉	၀.၉	၅.၄	၀.၄
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး												
ကျောင်းမနေ	၅၈.၂	၂.၅	၁၆.၀	၁.၅	၄၃.၈	၂.၃	၁.၁	၀.၄	၁၂.၄	၁.၄	၃.၀	၀.၆
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၇၃.၄	၁.၆	၁၈.၆	၁.၃	၅၁.၅	၂.၁	၁.၃	၀.၄	၁၉.၂	၁.၅	၁.၉	၀.၅
မူလတန်း	၇၄.၇	၀.၇	၂၂.၉	၀.၇	၅၄.၁	၁.၀	၁.၅	၀.၂	၂၅.၈	၀.၉	၃.၂	၀.၃
အလယ်တန်း	၈၇.၃	၁.၁	၂၁.၄	၁.၄	၇၇.၆	၁.၅	၁၁.၄	၁.၄	၅၄.၉	၁.၉	၁၁.၂	၁.၁
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၉၄.၉	၀.၆	၂၀.၉	၁.၆	၈၇.၂	၁.၃	၂၆.၈	၂.၅	၆၇.၉	၁.၈	၂၅.၆	၂.၁

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက် (၉)

အိမ်ထောင်စုအသုံးအဆောင်ပစ္စည်း အနည်းဆုံးတစ်မျိုးကိုပိုင်ဆိုင်ထားသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	ရေခဲ သေတ္တာ	s.e	မီးသွေး မီးဖို	s.e	ထမင်း ပေါင်း အိုး	s.e	စက်ဘီး	s.e	မော် တော် ဆိုင် ကယ်	s.e	မော် တော် ကား	s.e
ပြည်ထောင်စု	၁၇.၉	၀.၇	၂၅.၄	၀.၇	၃၇.၆	၁.၀	၃၂.၆	၀.၈	၅၂.၃	၀.၇	၅.၃	၀.၃
မြို့ပြ	၄၃.၇	၁.၇	၄၇.၆	၁.၂	၇၆.၉	၁.၃	၃၈.၆	၁.၄	၅၁.၂	၁.၁	၁၁.၄	၀.၉
ကျေးလက်	၇.၄	၀.၆	၁၆.၄	၀.၉	၂၁.၇	၁.၃	၃၀.၂	၀.၉	၅၂.၇	၀.၈	၂.၈	၀.၂
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်												
ကချင်ပြည်နယ်	၁၄.၈	၂.၃	၃၇.၀	၃.၉	၃၅.၂	၃.၆	၂၅.၆	၂.၆	၈၂.၃	၁.၇	၆.၈	၁.၁
ကယားပြည်နယ်	၁၆.၀	၁.၈	၁၄.၈	၁.၈	၆၁.၅	၃.၉	၁၉.၂	၂.၂	၇၆.၀	၂.၅	၇.၄	၁.၁
ကရင်ပြည်နယ်	၁၇.၆	၂.၄	၄၆.၆	၃.၁	၃၁.၅	၃.၈	၃၁.၆	၂.၆	၆၀.၃	၂.၄	၁၃.၈	၁.၃
ချင်းပြည်နယ်	၁.၉	၀.၅	၁၄.၈	၁.၆	၁၃.၅	၂.၂	၁.၄	၀.၄	၄၅.၂	၃.၃	၁.၃	၀.၄
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁၂.၅	၁.၈	၁၃.၀	၁.၆	၂၇.၂	၃.၅	၃၃.၂	၂.၆	၇၅.၄	၂.၀	၂.၅	၀.၅
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၇.၉	၁.၂	၆၀.၉	၃.၂	၂၇.၈	၂.၅	၁၈.၅	၁.၇	၅၈.၀	၃.၂	၃.၆	၀.၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁၂.၇	၁.၈	၁၉.၃	၂.၁	၂၉.၆	၃.၅	၄၆.၂	၂.၇	၅၃.၉	၂.၀	၁.၈	၀.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၁၁.၅	၁.၅	၁၇.၄	၁.၈	၂၇.၄	၃.၇	၂၇.၂	၂.၅	၅၆.၉	၂.၄	၂.၉	၀.၆
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂၃.၂	၂.၂	၃၄.၅	၃.၃	၅၂.၉	၄.၂	၃၀.၆	၂.၂	၇၁.၇	၂.၁	၆.၉	၁.၀
မွန်ပြည်နယ်	၃၀.၅	၂.၇	၁၂.၀	၁.၆	၅၄.၉	၃.၉	၃၉.၂	၂.၇	၅၄.၉	၂.၀	၆.၆	၁.၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃.၄	၀.၇	၁၁.၂	၁.၄	၁၀.၁	၁.၄	၁၉.၀	၁.၇	၂၃.၄	၂.၇	၁.၇	၀.၅
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၄၂.၇	၃.၁	၄၁.၇	၂.၀	၇၃.၁	၂.၅	၄၃.၃	၂.၅	၂၄.၄	၂.၀	၉.၉	၁.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၁၂.၀	၁.၆	၃၀.၀	၃.၀	၃၇.၂	၃.၉	၁၁.၉	၁.၈	၇၂.၇	၂.၃	၈.၄	၁.၂
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆.၈	၀.၈	၁၀.၅	၁.၃	၁၁.၀	၁.၄	၄၂.၂	၂.၅	၃၀.၉	၁.၉	၁.၈	၀.၄
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁၇.၉	၁.၉	၂၂.၉	၂.၅	၄၈.၃	၄.၀	၂၈.၈	၂.၁	၅၃.၈	၂.၆	၃.၆	၀.၆
အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ် (ကျား/မ)												
မ	၁၈.၄	၁.၂	၂၆.၆	၁.၂	၄၀.၈	၁.၅	၂၅.၂	၁.၁	၄၀.၇	၁.၁	၄.၀	၀.၅
ကျား	၁၇.၈	၀.၆	၂၅.၁	၀.၈	၃၆.၇	၁.၀	၃၄.၆	၀.၉	၅၅.၃	၀.၈	၅.၆	၀.၃
အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ် ပညာရေး												
ကျောင်းမနေ	၇.၈	၁.၀	၁၆.၃	၁.၄	၁၉.၄	၁.၇	၁၆.၈	၁.၃	၄၉.၁	၂.၀	၃.၂	၀.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၇.၃	၀.၉	၁၆.၇	၁.၃	၂၃.၆	၁.၈	၂၆.၉	၁.၅	၅၁.၃	၁.၇	၂.၆	၀.၅
မူလတန်း	၁၂.၅	၀.၆	၂၄.၃	၀.၉	၃၂.၆	၁.၂	၃၄.၇	၀.၉	၅၁.၆	၀.၉	၃.၄	၀.၃
အလယ်တန်း	၃၆.၅	၁.၈	၄၀.၂	၁.၆	၆၄.၂	၁.၇	၄၂.၄	၁.၈	၅၆.၉	၁.၆	၉.၀	၁.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၅၈.၆	၂.၀	၃၇.၈	၁.၉	၈၀.၅	၁.၄	၃၄.၀	၂.၀	၅၅.၉	၂.၃	၂၀.၁	၁.၇

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြချက်သည် ပုံ ၄-၁ နှင့် ၄-၂ ဖော်ပြချက်အပေါ်အခြေခံထားသည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၁၀)

အိမ်ထောင်စုအသုံးအဆောင်ပစ္စည်း အနည်းဆုံးတစ်မျိုးကိုပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	ရေခဲ သေတ္တာ	s.e	မီးသွေး မီးဖို	s.e	ထမင်း ပေါင်း အိုး	s.e	စက်ဘီး	s.e	မော် တော် ဆိုင် ကယ်	s.e	မော် တော် ကား	s.e
ပြည်ထောင်စု	၁၈.၉	၀.၇	၂၆.၂	၀.၈	၃၇.၇	၁.၁	၃၅.၈	၀.၈	၅၇.၁	၀.၇	၆.၀	၀.၄
မြို့မြ	၄၆.၃	၁.၇	၅၀.၆	၁.၂	၇၇.၂	၁.၄	၄၂.၉	၁.၅	၅၅.၆	၁.၂	၁၂.၇	၁.၀
ကျေးလက်	၈.၀	၀.၇	၁၆.၄	၁.၀	၂၁.၉	၁.၄	၃၃.၀	၁.၀	၅၇.၇	၀.၉	၃.၄	၀.၃
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်												
ကချင်ပြည်နယ်	၁၅.၁	၂.၆	၃၄.၈	၃.၈	၃၄.၇	၃.၇	၂၈.၈	၂.၉	၈၅.၄	၁.၇	၇.၇	၁.၅
ကယားပြည်နယ်	၁၄.၇	၁.၉	၁၃.၈	၁.၈	၅၉.၈	၄.၁	၂၂.၀	၂.၆	၇၉.၃	၂.၅	၇.၃	၁.၁
ကရင်ပြည်နယ်	၁၈.၆	၂.၆	၄၄.၄	၃.၁	၃၀.၇	၃.၈	၃၃.၉	၂.၉	၆၄.၃	၂.၅	၁၅.၅	၁.၆
ချင်းပြည်နယ်	၂.၀	၀.၅	၁၃.၉	၁.၅	၁၂.၇	၂.၁	၁.၇	၀.၆	၅၁.၇	၃.၇	၁.၅	၀.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁၃.၅	၁.၉	၁၃.၅	၁.၈	၂၇.၆	၃.၇	၃၆.၉	၂.၉	၈၀.၃	၂.၁	၂.၇	၀.၆
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၈.၂	၁.၂	၆၂.၆	၃.၂	၂၇.၉	၂.၈	၂၀.၂	၂.၀	၆၀.၁	၃.၉	၃.၆	၀.၉
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁၃.၅	၁.၉	၁၉.၀	၂.၂	၂၉.၈	၃.၇	၅၀.၅	၂.၈	၅၈.၉	၂.၁	၂.၂	၀.၆
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၁၁.၆	၁.၇	၁၇.၁	၁.၉	၂၇.၁	၃.၈	၂၉.၆	၂.၆	၆၃.၂	၂.၆	၃.၇	၀.၉
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂၆.၁	၂.၅	၃၆.၃	၃.၇	၅၄.၆	၄.၃	၃၅.၀	၂.၆	၇၇.၅	၂.၂	၈.၁	၁.၂
မွန်ပြည်နယ်	၃၁.၉	၃.၀	၁၁.၈	၁.၆	၅၄.၂	၄.၁	၄၃.၀	၃.၁	၆၀.၀	၂.၃	၇.၄	၁.၁
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃.၇	၀.၈	၁၁.၂	၁.၅	၉.၉	၁.၅	၂၁.၀	၁.၉	၂၅.၂	၂.၈	၁.၆	၀.၅
ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး	၄၅.၈	၃.၀	၄၄.၈	၂.၁	၇၃.၃	၂.၆	၄၈.၄	၂.၇	၂၆.၇	၂.၂	၁၀.၈	၁.၆
ရှမ်းပြည်နယ်	၁၃.၀	၁.၈	၃၀.၅	၃.၂	၃၈.၂	၄.၀	၁၃.၄	၂.၀	၇၈.၈	၂.၁	၁၀.၃	၁.၃
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆.၆	၀.၉	၁၀.၄	၁.၃	၁၀.၄	၁.၃	၄၇.၁	၂.၆	၃၃.၂	၂.၁	၂.၀	၀.၅
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁၇.၀	၁.၈	၂၃.၀	၂.၄	၄၇.၂	၄.၃	၃၃.၈	၂.၅	၅၇.၄	၃.၀	၃.၅	၀.၆
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)												
မ	၂၁.၄	၁.၃	၂၉.၅	၁.၄	၄၃.၇	၁.၇	၃၁.၀	၁.၄	၅၁.၀	၁.၄	၅.၈	၀.၇
ကျား	၁၈.၄	၀.၇	၂၅.၅	၀.၈	၃၆.၄	၁.၁	၃၆.၉	၀.၉	၅၈.၄	၀.၈	၆.၁	၀.၄
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး												
ကျောင်းမနေ	၉.၀	၁.၃	၁၇.၆	၁.၈	၂၁.၅	၁.၉	၁၉.၅	၁.၆	၅၅.၄	၂.၂	၄.၇	၀.၈
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၉.၀	၁.၂	၁၇.၂	၁.၄	၂၄.၆	၂.၀	၃၀.၀	၁.၇	၅၈.၈	၁.၈	၃.၄	၀.၆
မူလတန်း	၁၃.၅	၀.၇	၂၅.၂	၀.၉	၃၃.၃	၁.၂	၃၇.၇	၁.၀	၅၆.၁	၀.၉	၄.၀	၀.၃
အလယ်တန်း	၃၉.၉	၁.၉	၄၀.၆	၁.၇	၆၄.၁	၁.၉	၄၆.၈	၁.၉	၆၀.၂	၁.၈	၁၀.၅	၁.၂
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၆၃.၂	၂.၁	၄၁.၉	၂.၂	၈၁.၅	၁.၅	၃၉.၅	၂.၃	၅၉.၂	၂.၄	၂၂.၉	၂.၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၁၁)

အရည်အသွေးရှိ အကာ၊ အရည်အသွေးရှိအခင်းနှင့် အရည်အသွေးရှိအမိုးကို အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	အရည် အသွေးရှိ အကာ	s.e	အရည် အသွေးရှိ အခင်း	s.e	အရည် အသွေးရှိ အမိုး	s.e	အရည် အသွေးရှိ အကာ၊ အခင်း နှင့်အမိုး	s.e
ပြည်ထောင်စု	၄၄.၉	၀.၈	၇၅.၂	၀.၈	၈၁.၅	၀.၇	၄၀.၅	၀.၈
မြို့ပြ	၆၅.၆	၁.၄	၈၈.၇	၀.၈	၉၄.၇	၀.၅	၆၂.၆	၁.၄
ကျေးလက်	၃၆.၅	၀.၉	၆၉.၇	၁.၀	၇၆.၁	၀.၉	၃၁.၆	၀.၉
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၄၃.၇	၂.၇	၇၄.၈	၂.၅	၈၆.၆	၂.၁	၄၀.၃	၂.၅
ကယားပြည်နယ်	၇၄.၈	၃.၁	၈၆.၇	၂.၉	၉၃.၄	၁.၅	၇၁.၇	၃.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၇၈.၃	၂.၇	၉၁.၁	၁.၇	၈၀.၂	၂.၇	၆၉.၅	၂.၉
ချင်းပြည်နယ်	၇၂.၁	၄.၂	၈၄.၀	၃.၃	၈၈.၅	၂.၀	၇၀.၅	၄.၁
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၆	၂.၈	၆၄.၄	၃.၉	၈၂.၄	၂.၄	၂၉.၇	၂.၆
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၈	၂.၇	၉၁.၈	၁.၂	၄၁.၃	၃.၃	၃၆.၁	၃.၁
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၇	၂.၂	၇၇.၃	၂.၀	၈၂.၇	၁.၉	၃၁.၉	၂.၁
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၂၈.၉	၂.၆	၄၈.၈	၃.၁	၈၄.၅	၂.၂	၂၅.၂	၂.၅
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၂.၁	၂.၁	၆၇.၈	၂.၈	၉၁.၄	၁.၄	၃၀.၂	၂.၁
မွန်ပြည်နယ်	၇၆.၃	၂.၂	၉၂.၇	၁.၃	၇၈.၂	၂.၄	၇၀.၁	၂.၅
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃၈.၈	၃.၅	၇၅.၅	၃.၂	၅၇.၄	၃.၄	၂၆.၄	၂.၄
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆၅.၆	၂.၃	၉၀.၅	၁.၁	၉၂.၅	၁.၃	၆၂.၆	၂.၃
ရှမ်းပြည်နယ်	၅၉.၆	၃.၁	၆၆.၉	၃.၀	၉၂.၇	၁.၆	၅၆.၂	၃.၁
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၂၈.၅	၁.၈	၈၀.၈	၁.၆	၆၁.၉	၂.၉	၂၅.၈	၁.၇
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၃၅.၉	၃.၀	၇၅.၂	၂.၃	၈၈.၀	၂.၄	၃၄.၃	၃.၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၄၇.၉	၁.၂	၇၅.၆	၁.၂	၈၄.၅	၀.၉	၄၃.၂	၁.၂
ကျား	၄၄.၁	၀.၈	၇၅.၁	၀.၈	၈၀.၇	၀.၇	၃၉.၈	၀.၈
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး								
ကျောင်းမနေ	၄၂.၆	၂.၁	၆၃.၅	၂.၅	၇၆.၈	၁.၈	၃၈.၁	၂.၁
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၃၈.၁	၁.၇	၆၇.၇	၁.၉	၈၀.၀	၁.၄	၃၂.၃	၁.၇
မူလတန်း	၃၉.၆	၀.၉	၇၄.၁	၀.၉	၇၈.၈	၀.၈	၃၅.၁	၀.၈
အလယ်တန်း	၅၆.၇	၁.၇	၈၇.၀	၁.၂	၉၁.၁	၀.၉	၅၄.၁	၁.၈
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၇၈.၆	၁.၇	၉၂.၆	၁.၀	၉၄.၉	၀.၈	၇၄.၆	၁.၈

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ပုံ ၄-၃ နှင့် ဇယား ၄-၂ တို့နှင့်ဆက်စပ်သည်။

အရည်အသွေးရှိအကာ၊ အရည်အသွေးရှိအခင်းနှင့် အရည်အသွေးရှိအမိုးကို အသုံးပြုထားသော အိမ်ထောင်စုရှိ လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	အရည် အသွေးရှိ အကာ	s.e	အရည် အသွေးရှိ အခင်း	s.e	အရည် အသွေးရှိ အမိုး	s.e	အရည် အသွေးရှိ အကာ၊ အခင်း နှင့်အမိုး	s.e
ပြည်ထောင်စု	၄၆.၄	၀.၈	၇၆.၄	၀.၈	၈၁.၆	၀.၇	၄၁.၈	၀.၈
မြို့ပြ	၆၆.၁	၁.၅	၈၉.၀	၀.၈	၉၄.၃	၀.၆	၆၃.၁	၁.၅
ကျေးလက်	၃၈.၅	၁.၀	၇၁.၄	၁.၁	၇၆.၅	၀.၉	၃၃.၃	၀.၉
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၄၅.၁	၃.၀	၇၅.၁	၂.၅	၈၇.၃	၂.၂	၄၁.၇	၂.၇
ကယားပြည်နယ်	၇၅.၃	၃.၂	၈၆.၃	၃.၁	၉၃.၈	၁.၅	၇၂.၂	၃.၅
ကရင်ပြည်နယ်	၇၇.၇	၂.၉	၉၀.၅	၁.၇	၇၇.၉	၃.၁	၆၇.၆	၃.၃
ချင်းပြည်နယ်	၇၄.၆	၄.၁	၈၅.၉	၃.၂	၉၀.၉	၁.၈	၇၃.၅	၄.၁
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၇.၆	၂.၉	၆၆.၅	၄.၀	၈၂.၄	၂.၈	၃၂.၃	၂.၈
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၆၅.၀	၃.၀	၉၁.၄	၁.၄	၄၀.၁	၃.၅	၃၅.၂	၃.၃
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၅.၁	၂.၇	၇၈.၈	၂.၁	၈၂.၅	၂.၃	၃၃.၆	၂.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၂၉.၅	၂.၈	၅၀.၇	၃.၃	၈၄.၉	၂.၄	၂၅.၇	၂.၆
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၈	၂.၂	၇၀.၁	၂.၇	၉၂.၂	၁.၄	၃၁.၈	၂.၂
မွန်ပြည်နယ်	၇၆.၂	၂.၂	၉၂.၈	၁.၄	၇၈.၉	၂.၅	၇၀.၄	၂.၅
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃၈.၈	၃.၅	၇၆.၈	၃.၂	၅၉.၃	၃.၇	၂၇.၁	၂.၆
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆၇.၂	၂.၃	၉၁.၀	၁.၁	၉၂.၄	၁.၃	၆၄.၀	၂.၄
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၁.၅	၃.၃	၆၈.၉	၃.၃	၉၃.၀	၁.၇	၅၈.၁	၃.၃
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၂၈.၅	၁.၉	၈၁.၅	၁.၇	၆၁.၆	၃.၀	၂၅.၉	၁.၈
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၃၂.၉	၂.၉	၇၅.၈	၂.၃	၈၇.၆	၂.၅	၃၁.၄	၂.၉
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၅၀.၅	၁.၄	၇၇.၇	၁.၃	၈၅.၆	၁.၀	၄၅.၇	၁.၄
ကျား	၄၅.၅	၀.၉	၇၆.၂	၀.၈	၈၀.၇	၀.၈	၄၁.၀	၀.၉
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး								
ကျောင်းမနေ	၄၄.၄	၂.၄	၆၅.၇	၂.၆	၇၇.၉	၂.၁	၃၉.၅	၂.၄
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၄၀.၁	၂.၀	၆၈.၆	၂.၂	၈၀.၇	၁.၄	၃၄.၀	၁.၉
မူလတန်း	၄၁.၈	၀.၉	၇၆.၀	၀.၉	၇၈.၉	၀.၉	၃၇.၂	၀.၉
အလယ်တန်း	၅၈.၄	၁.၈	၈၇.၇	၁.၂	၉၁.၃	၁.၀	၅၅.၇	၁.၉
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၇၉.၆	၁.၈	၉၃.၂	၀.၉	၉၅.၄	၀.၈	၇၆.၁	၁.၉

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဇယား(၁၃)

နေအိမ်များအတွက် အသုံးပြုသော အကာအမျိုးအစားအလိုက် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	ခန့်/ သက်ကယ်/ သစ်ရွက်	ဝါး	ရွှံ့မြေ	သစ်	ကြွေပြား/ အုတ်/ ကွန်ကရစ်	သွပ်ပြား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၈.၇	၄၂.၈	၀.၄	၁၉.၂	၂၄.၁	၁.၆	၃.၁	၁၀၀
မြို့မြ	၂.၂	၂၈.၈	၀.၄	၁၇.၀	၄၅.၃	၃.၃	၃.၁	၁၀၀
ကျေးလက်	၁၁.၄	၄၈.၅	၀.၅	၂၀.၁	၁၅.၅	၀.၉	၃.၁	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၀.၄	၅၅.၂	၀.၆	၂၀.၂	၂၁.၂	၂.၂	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၆.၁	၁၇.၈	၀.၄	၄၃.၂	၃၀.၈	၀.၈	၀.၉	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၅.၆	၁၅.၂	၀.၄	၅၉.၇	၁၈.၄	၀.၃	၀.၄	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၃.၃	၂၃.၅	၀.၄	၅၈.၁	၄.၈	၉.၂	၀.၇	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၆	၆၃.၆	၀.၆	၁၈.၂	၁၆.၄	၀.၁	၀.၅	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅.၀	၂၆.၂	၀.၁	၃၆.၂	၃၀.၀	၀.၆	၂.၀	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃.၇	၄၆.၆	၀.၁	၁၇.၄	၁၅.၈	၀.၄	၁၅.၉	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅.၈	၆၅.၂	၀.၀	၈.၉	၁၉.၉	၀.၁	၀.၁	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၁	၆၅.၁	၀.၃	၃.၅	၂၈.၂	၀.၅	၀.၃	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၁၀.၆	၁၂.၈	၀.၂	၄၅.၇	၃၀.၂	၀.၄	၀.၁	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၉.၉	၄၉.၉	၀.၃	၃၀.၉	၅.၇	၂.၂	၁.၂	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆.၄	၂၁.၆	၀.၄	၁၆.၆	၄၃.၆	၅.၄	၆.၀	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၀.၁	၃၈.၉	၁.၅	၁၇.၈	၄၀.၅	၁.၃	၀.၀	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၄၀.၃	၂၈.၇	၀.၃	၂၀.၃	၆.၆	၁.၆	၂.၂	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁.၀	၆၂.၉	၀.၂	၁၃.၈	၂၂.၀	၀.၁	၀.၀	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၆.၂	၄၂.၇	၀.၄	၂၀.၇	၂၄.၉	၁.၃	၂.၇	၁၀၀
ကျား	၉.၄	၄၂.၈	၀.၄	၁၈.၅	၂၃.၉	၁.၇	၃.၂	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး								
ကျောင်းမနေ	၆.၈	၄၈.၁	၁.၃	၂၄.၁	၁၇.၈	၀.၆	၁.၄	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၁၀.၃	၄၈.၆	၀.၄	၁၉.၆	၁၇.၄	၁.၁	၂.၆	၁၀၀
မူလတန်း	၁၀.၅	၄၅.၈	၀.၃	၁၈.၈	၁၉.၁	၁.၈	၃.၈	၁၀၀
အလယ်တန်း	၄.၈	၃၄.၄	၀.၇	၁၈.၄	၃၆.၂	၂.၁	၃.၄	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၂.၂	၁၇.၅	၀.၂	၁၆.၁	၆၀.၆	၁.၉	၁.၅	၁၀၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ဇယား ၄-၃ နှင့်ဆက်စပ်သည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖွဲ့စည်းရေး(၁၄)

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖွဲ့စည်းရေး အသုံးပြုသော ကြမ်းခင်းအမျိုးအစားအလိုက် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	ဝါး	ရွှံ့မြေ	သစ်သား	အုတ်/ ပါကေး/ ကွန်ကရစ်	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၁၆.၇	၇.၄	၅၀.၉	၂၄.၃	၀.၇	၁၀၀
မြို့မြ	၅.၆	၄.၇	၄၂.၆	၄၆.၁	၁.၁	၁၀၀
ကျေးလက်	၂၁.၂	၈.၆	၅၄.၃	၁၅.၄	၀.၅	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၁၇.၇	၇.၁	၄၂.၉	၃၂.၀	၀.၃	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၁၁.၂	၁.၄	၅၉.၁	၂၇.၆	၀.၈	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၈.၃	၀.၁	၇၆.၀	၁၅.၁	၀.၅	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၁၅.၁	၀.၉	၈၁.၃	၂.၇	၀.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၄.၂	၃၀.၆	၄၇.၀	၁၇.၄	၀.၇	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅.၁	၂.၅	၆၄.၆	၂၇.၂	၀.၆	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁၉.၃	၃.၂	၆၇.၄	၉.၉	၀.၂	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄၀.၉	၁၀.၁	၂၉.၆	၁၉.၂	၀.၃	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၁၇.၅	၁၄.၂	၃၂.၅	၃၅.၃	၀.၆	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၇.၂	၀.၀	၇၂.၀	၂၀.၆	၀.၂	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၂၂.၁	၁.၉	၇၀.၄	၅.၁	၀.၅	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇.၁	၀.၇	၄၇.၈	၄၂.၇	၁.၇	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၂၄.၇	၇.၇	၂၄.၉	၄၂.၁	၀.၆	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁၆.၉	၁.၉	၇၃.၈	၇.၀	၀.၅	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁၉.၉	၄.၅	၄၉.၇	၂၅.၄	၀.၄	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဉ်စီး (ကျား/မ)						
မ	၁၆.၁	၇.၆	၅၀.၅	၂၅.၂	၀.၆	၁၀၀
ကျား	၁၆.၉	၇.၄	၅၁.၀	၂၄.၀	၀.၇	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဉ်စီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၂၆.၉	၈.၈	၄၄.၂	၁၉.၃	၀.၈	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၁၉.၅	၁၂.၄	၅၁.၆	၁၆.၁	၀.၃	၁၀၀
မူလတန်း	၁၇.၉	၇.၄	၅၅.၀	၁၉.၂	၀.၆	၁၀၀
အလယ်တန်း	၈.၄	၃.၇	၅၀.၂	၃၆.၈	၀.၉	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၂.၈	၃.၇	၃၁.၄	၆၁.၂	၀.၉	၁၀၀

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖွဲ့စည်းရေး (၁၅)

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖွဲ့စည်းရေး အသုံးပြုသော အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအလိုက် အိမ်ထောင်စုရရှိနိုင်မှုနှုန်း

	သက်ကယ်/ ထန်းရွက်/ ခန့်	ဝါး	မြေ	သစ်	သွပ်	ကြွေပြား/ အုတ်/ ကွန်ကရစ်	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၁၇.၇	၀.၄	၀.၀	၀.၉	၇၈.၈	၁.၈	၀.၄	၁၀၀
မြို့မြ	၄.၄	၀.၃	၀.၁	၀.၇	၈၈.၈	၅.၂	၀.၅	၁၀၀
ကျေးလက်	၂၃.၁	၀.၄	၀.၀	၀.၉	၇၄.၇	၀.၄	၀.၃	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၁၂.၆	၀.၆	၀.၀	၀.၄	၈၅.၂	၀.၉	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၅.၆	၀.၀	၀.၀	၀.၆	၉၂.၄	၀.၅	၁.၀	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၁၉.၈	၀.၀	၀.၀	၁.၅	၇၇.၈	၀.၉	၀.၁	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၉.၈	၁.၁	၀.၀	၁.၉	၈၆.၅	၀.၂	၀.၆	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁၆.၆	၁.၀	၀.၀	၀.၆	၈၁.၂	၀.၅	၀.၀	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၈.၁	၀.၁	၀.၁	၀.၈	၃၇.၇	၂.၇	၀.၄	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁၅.၅	၀.၄	၀.၀	၁.၁	၈၁.၂	၀.၄	၁.၄	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၁၄.၅	၀.၅	၀.၂	၀.၆	၈၃.၅	၀.၃	၀.၃	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၇.၄	၁.၀	၀.၀	၀.၂	၉၀.၈	၀.၄	၀.၂	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၂၁.၂	၀.၂	၀.၂	၀.၈	၇၆.၆	၀.၈	၀.၂	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၄၂.၂	၀.၃	၀.၁	၁.၁	၅၆.၁	၀.၂	၀.၀	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆.၅	၀.၁	၀.၁	၀.၈	၈၃.၇	၈.၀	၀.၈	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၇.၂	၀.၁	၀.၀	၀.၈	၉၀.၉	၁.၀	၀.၀	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၇.၈	၀.၁	၀.၀	၁.၅	၅၉.၉	၀.၅	၀.၂	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁၁.၇	၀.၁	၀.၁	၁.၃	၈၄.၆	၂.၁	၀.၀	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဉ်စီး (ကျား/မ)								
မ	၁၄.၇	၀.၅	၀.၀	၀.၉	၈၁.၄	၂.၁	၀.၃	၁၀၀
ကျား	၁၈.၅	၀.၃	၀.၀	၀.၉	၇၈.၁	၁.၇	၀.၄	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဉ်စီး ပညာရေး								
ကျောင်းမနေ	၂၂.၀	၀.၇	၀.၀	၀.၈	၇၅.၂	၀.၈	၀.၅	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၁၉.၅	၀.၄	၀.၀	၁.၂	၇၈.၄	၀.၅	၀.၁	၁၀၀
မူလတန်း	၂၀.၅	၀.၄	၀.၀	၀.၈	၇၇.၁	၀.၈	၀.၃	၁၀၀
အလယ်တန်း	၈.၄	၀.၁	၀.၁	၀.၇	၈၇.၀	၃.၄	၀.၃	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၃.၇	၀.၁	၀.၂	၀.၉	၈၄.၄	၉.၆	၁.၁	၁၀၀

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြထားသည့် ဇယား ၄-၄ နှင့်ဆက်စပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၁၆)

ဧည့်သည်အတွင်း သောက်သုံးရေ အသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်း လုံခြုံအောင် စီမံထား သောရေ (အိမ်တွင်း/ ဝင်းတွင်းရှိ)	သန့်ရှင်းမှု အခြေခံသော ရေ(ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ကြာမြင့်)	သန့်ရှင်းမှု နည်းပါးသော ရေ (ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ နှင့်အထက် ကြာမြင့်)	မသန့်ရှင်း သောရေ	မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း ရေ/ မြေပေါ်ရေ	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၅၆.၉	၂၁.၉	၀.၆	၄.၆	၁၆.၀	၁၀၀
မြို့ပြ	၈၄.၀	၉.၇	၀.၀	၀.၈	၅.၅	၁၀၀
ကျေးလက်	၄၅.၉	၂၆.၈	၀.၉	၆.၂	၂၀.၂	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၈၁.၄	၁၄.၆	၀.၀	၀.၈	၃.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၆၇.၃	၁၈.၇	၀.၄	၆.၀	၇.၆	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၅၉.၂	၁၄.၅	၀.၀	၂၂.၅	၃.၈	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၅၅.၇	၂၀.၁	၀.၇	၀.၄	၂၃.၁	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၂	၂၈.၈	၀.၆	၁.၆	၇.၉	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၄.၆	၂၄.၀	၀.၇	၁၆.၈	၃.၉	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၄၈.၅	၂၇.၁	၀.၅	၁၀.၅	၁၃.၅	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄၇.၉	၃၃.၆	၁.၁	၇.၉	၉.၅	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၈	၂၇.၆	၂.၁	၀.၅	၈.၀	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၇၉.၂	၁၃.၃	၀.၁	၄.၆	၂.၇	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၇.၂	၂၄.၃	၀.၉	၆.၅	၅၁.၂	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၉.၀	၆.၅	၀.၂	၀.၁	၁၄.၂	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၀.၉	၂၄.၆	၀.၄	၆.၃	၇.၇	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၇	၁၉.၂	၀.၃	၃.၃	၄၂.၄	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၅.၅	၂၉.၇	၀.၀	၀.၆	၄.၃	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၅၉.၇	၂၁.၃	၀.၇	၄.၃	၁၃.၉	၁၀၀
ကျား	၅၆.၁	၂၂.၀	၀.၆	၄.၇	၁၆.၅	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၄၃.၃	၃၂.၄	၀.၈	၈.၆	၁၄.၉	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၄၆.၁	၂၆.၆	၁.၁	၅.၈	၂၀.၃	၁၀၀
မူလတန်း	၅၃.၅	၂၂.၉	၀.၇	၄.၈	၁၈.၂	၁၀၀
အလယ်တန်း	၇၆.၅	၁၂.၉	၀.၀	၂.၂	၈.၄	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၇.၃	၆.၆	၀.၃	၀.၆	၅.၂	၁၀၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၁၇)

ဧည့်သည်အတွင်း သောက်သုံးရေအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်း လုံခြုံအောင် စီမံထား သောရေ (အိမ်တွင်း/ ဝင်းတွင်းရှိ)	သန့်ရှင်းမှု အခြေခံသော ရေ(ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ကြာမြင့်)	သန့်ရှင်းမှု နည်းပါးသော ရေ (ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ နှင့်အထက် ကြာမြင့်)	မသန့်ရှင်း သောရေ	မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း ရေ/ မြေပေါ်ရေ	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၅၇.၃	၂၁.၄	၀.၇	၄.၇	၁၅.၉	၁၀၀
မြို့ပြ	၈၃.၇	၉.၇	၀.၀	၀.၉	၅.၇	၁၀၀
ကျေးလက်	၄၆.၈	၂၆.၁	၀.၉	၆.၂	၁၉.၉	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၈၁.၂	၁၄.၂	၀.၀	၀.၈	၃.၉	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၆၆.၇	၁၉.၈	၀.၅	၅.၃	၇.၇	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၅၈.၄	၁၄.၀	၀.၀	၂၂.၈	၄.၈	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၅၇.၉	၁၉.၂	၀.၆	၀.၂	၂၂.၁	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၂.၃	၂၇.၈	၀.၅	၁.၆	၇.၇	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၅.၃	၂၃.၆	၀.၇	၁၆.၀	၄.၄	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၅၀.၃	၂၅.၈	၀.၃	၉.၉	၁၃.၆	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄၇.၀	၃၃.၆	၁.၄	၈.၇	၉.၃	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၀	၂၆.၅	၂.၂	၀.၅	၇.၇	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၇၇.၇	၁၃.၉	၀.၁	၅.၀	၃.၃	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၇.၆	၂၃.၆	၀.၉	၆.၈	၅၁.၁	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၆	၆.၉	၀.၂	၀.၂	၁၄.၂	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၁.၂	၂၃.၈	၀.၃	၆.၅	၈.၁	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၃	၁၈.၇	၀.၄	၃.၀	၄၃.၆	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၄.၀	၃၁.၂	၀.၀	၀.၆	၄.၂	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၆၂.၀	၂၀.၃	၀.၇	၄.၄	၁၂.၅	၁၀၀
ကျား	၅၆.၃	၂၁.၇	၀.၆	၄.၈	၁၆.၆	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၄၆.၃	၃၀.၆	၀.၆	၈.၅	၁၄.၀	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၄၆.၈	၂၅.၉	၁.၄	၅.၉	၂၀.၀	၁၀၀
မူလတန်း	၅၄.၃	၂၂.၃	၀.၇	၄.၇	၁၈.၀	၁၀၀
အလယ်တန်း	၇၆.၅	၁၂.၆	၀.၀	၂.၁	၈.၈	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၈.၀	၆.၀	၀.၂	၀.၇	၅.၁	၁၀၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ဇယား ၅.၁ နှင့် ပုံ ၅.၈ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၁၈)

မိုးရာသီအတွင်း သောက်သုံးရေအသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်း လုံခြုံအောင် စီမံထား သောရေ (အိမ်တွင်း/ ဝင်းတွင်းရှိ)	သန့်ရှင်းမှု အခြေခံသော ရေ(ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ကြာမြင့်)	သန့်ရှင်းမှု နည်းပါးသော ရေ (ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ နှင့်အထက် ကြာမြင့်)	မသန့်ရှင်း သောရေ	မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း ရေ/ မြေပေါ်ရေ	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၆၆.၉	၂၀.၂	၀.၃	၄.၀	၈.၆	၁၀၀
မြို့ပြ	၈၆.၈	၈.၈	၀.၀	၀.၈	၃.၆	၁၀၀
ကျေးလက်	၅၈.၈	၂၄.၉	၀.၄	၅.၃	၁၀.၆	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၈၁.၉	၁၄.၁	၀.၀	၀.၈	၃.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၇၈.၇	၁၃.၁	၀.၃	၄.၆	၃.၃	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၆၃.၅	၁၁.၆	၀.၀	၂၂.၆	၂.၂	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၆၁.၃	၂၁.၉	၀.၁	၀.၂	၁၆.၅	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၂	၂၈.၁	၀.၆	၁.၃	၆.၉	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၆.၀	၂၃.၃	၀.၄	၁၆.၉	၃.၄	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၄	၂၂.၉	၀.၁	၆.၁	၄.၄	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅၂.၉	၃၁.၄	၀.၄	၇.၉	၇.၃	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၂	၂၅.၃	၀.၉	၁.၃	၆.၃	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၈၂.၄	၁၂.၃	၀.၀	၄.၄	၀.၉	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၂၀.၃	၂၄.၆	၀.၅	၅.၃	၄၉.၄	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၀.၇	၅.၁	၀.၁	၀.၂	၃.၉	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၄.၁	၂၃.၁	၀.၁	၆.၂	၆.၅	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆၇.၁	၁၈.၁	၀.၁	၂.၂	၁၂.၅	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၆.၃	၂၉.၄	၀.၀	၀.၅	၃.၈	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၆၇.၇	၂၀.၃	၀.၃	၄.၀	၇.၇	၁၀၀
ကျား	၆၆.၇	၂၀.၂	၀.၃	၄.၀	၈.၈	၁၀၀
အိမ်ထောင်စဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၅၀.၅	၃၁.၁	၀.၁	၈.၇	၉.၅	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၅၇.၈	၂၄.၇	၀.၆	၅.၄	၁၁.၅	၁၀၀
မူလတန်း	၆၅.၆	၂၀.၉	၀.၃	၃.၈	၉.၅	၁၀၀
အလယ်တန်း	၈၁.၈	၁၁.၉	၀.၀	၂.၀	၄.၃	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၉.၈	၆.၈	၀.၃	၀.၅	၂.၅	၁၀၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၁၉)

မိုးရာသီအတွင်း သောက်သုံးရေအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်း လုံခြုံအောင် စီမံထား သောရေ (အိမ်တွင်း/ ဝင်းတွင်းရှိ)	သန့်ရှင်းမှု အခြေခံသော ရေ(ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ကြာမြင့်)	သန့်ရှင်းမှု နည်းပါးသော ရေ (ရေခပ်ရန် မိနစ် ၃၀ နှင့်အထက် ကြာမြင့်)	မသန့်ရှင်း သောရေ	မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း ရေ/ မြေပေါ်ရေ	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၆၆.၉	၁၉.၆	၀.၃	၄.၃	၈.၉	၁၀၀
မြို့ပြ	၈၆.၆	၈.၇	၀.၀	၀.၈	၃.၈	၁၀၀
ကျေးလက်	၅၉.၁	၂၃.၉	၀.၅	၅.၆	၁၀.၉	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၈၁.၄	၁၃.၉	၀.၀	၀.၈	၃.၉	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၇၈.၀	၁၃.၆	၀.၄	၄.၁	၃.၉	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၆၃.၀	၁၁.၃	၀.၀	၂၂.၈	၂.၉	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၆၃.၅	၂၀.၄	၀.၁	၀.၀	၁၆.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၉	၂၇.၂	၀.၅	၁.၃	၇.၀	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၆.၅	၂၃.၁	၀.၄	၁၆.၂	၃.၈	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၆၇.၉	၂၁.၀	၀.၂	၆.၅	၄.၅	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅၂.၄	၃၁.၁	၀.၈	၈.၈	၆.၉	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၇.၇	၂၃.၇	၀.၉	၁.၆	၆.၁	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၈၁.၈	၁၂.၂	၀.၀	၄.၈	၁.၃	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၂၁.၁	၂၃.၃	၀.၅	၅.၅	၄၉.၆	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၈၉.၈	၅.၅	၀.၁	၀.၂	၄.၄	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၄.၂	၂၂.၄	၀.၁	၆.၃	၇.၀	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆၇.၇	၁၇.၁	၀.၂	၂.၀	၁၃.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၅.၀	၃၀.၆	၀.၀	၀.၅	၃.၈	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၆၉.၁	၁၉.၁	၀.၃	၄.၄	၇.၁	၁၀၀
ကျား	၆၆.၅	၁၉.၇	၀.၃	၄.၂	၉.၂	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၅၂.၇	၂၉.၄	၀.၂	၈.၆	၉.၁	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၅၇.၈	၂၄.၁	၀.၇	၅.၆	၁၁.၈	၁၀၀
မူလတန်း	၆၆.၀	၁၉.၉	၀.၃	၄.၀	၉.၇	၁၀၀
အလယ်တန်း	၈၁.၇	၁၁.၅	၀.၀	၂.၁	၄.၇	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၉၀.၀	၆.၃	၀.၂	၀.၆	၂.၈	၁၀၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ဇယား ၅.၁ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၀)

သန့်ရှင်းသော သောက်ရေအသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	နွေရာသီ	s.e.	မိုးရာသီ	s.e.	နွေနှင့် မိုးရာသီ	s.e.	နွေ (သို့) မိုးရာသီ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၅၆.၉	၁.၁	၆၆.၉	၀.၉	၅၆.၇	၁.၁	၆၇.၁	၀.၉
မြို့ပြ	၈၄.၀	၁.၂	၈၆.၈	၁.၁	၈၃.၈	၁.၂	၈၇.၀	၁.၁
ကျေးလက်	၄၅.၉	၁.၅	၅၈.၈	၁.၂	၄၅.၇	၁.၅	၅၉.၀	၁.၂
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၈၁.၄	၂.၂	၈၁.၉	၂.၂	၈၁.၂	၂.၂	၈၂.၁	၂.၂
ကယားပြည်နယ်	၆၇.၃	၃.၇	၇၈.၇	၃.၃	၆၆.၉	၃.၇	၇၉.၁	၃.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၅၉.၂	၂.၃	၆၃.၅	၂.၁	၅၉.၀	၂.၃	၆၃.၇	၂.၁
ချင်းပြည်နယ်	၅၅.၇	၄.၅	၆၁.၃	၄.၃	၅၅.၄	၄.၅	၆၁.၆	၄.၃
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၂	၄.၀	၆၃.၂	၃.၈	၆၁.၀	၄.၀	၆၃.၃	၃.၈
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၄.၆	၃.၆	၅၆.၀	၃.၅	၅၄.၄	၃.၆	၅၆.၂	၃.၅
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၄၈.၅	၃.၆	၆၆.၄	၂.၈	၄၈.၄	၃.၆	၆၆.၅	၂.၈
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄၇.၉	၄.၄	၅၂.၉	၄.၁	၄၇.၇	၄.၅	၅၃.၁	၄.၁
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၈	၃.၈	၆၆.၂	၃.၂	၆၁.၂	၃.၉	၆၆.၈	၃.၁
မွန်ပြည်နယ်	၇၉.၂	၂.၆	၈၂.၄	၂.၂	၇၈.၇	၂.၆	၈၂.၉	၂.၂
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၇.၂	၂.၈	၂၀.၃	၂.၉	၁၇.၁	၂.၈	၂၀.၄	၂.၉
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၉.၀	၂.၅	၉၀.၇	၁.၆	၇၈.၉	၂.၅	၉၀.၉	၁.၆
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၀.၉	၄.၁	၆၄.၁	၃.၉	၆၀.၉	၄.၁	၆၄.၁	၃.၉
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၇	၃.၁	၆၇.၁	၂.၅	၃၄.၄	၃.၁	၆၇.၃	၂.၅
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၅.၅	၃.၁	၆၆.၃	၂.၉	၆၅.၃	၃.၁	၆၆.၅	၂.၉
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၅၉.၇	၁.၅	၆၇.၇	၁.၄	၅၉.၇	၁.၅	၆၇.၈	၁.၄
ကျား	၅၆.၁	၁.၂	၆၆.၇	၁.၀	၅၅.၉	၁.၂	၆၆.၉	၁.၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး								
ကျောင်းမနေ	၄၃.၃	၂.၄	၅၀.၅	၂.၄	၄၂.၉	၂.၄	၅၀.၉	၂.၄
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၄၆.၁	၂.၀	၅၇.၈	၂.၀	၄၅.၉	၂.၁	၅၈.၁	၂.၀
မူလတန်း	၅၃.၅	၁.၃	၆၅.၆	၁.၁	၅၃.၃	၁.၃	၆၅.၈	၁.၁
အလယ်တန်း	၇၆.၅	၁.၄	၈၁.၈	၁.၂	၇၆.၃	၁.၄	၈၂.၁	၁.၂
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၇.၃	၁.၃	၈၉.၈	၁.၂	၈၇.၁	၁.၃	၉၀.၁	၁.၁

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၁)

သန့်ရှင်းသော သောက်ရေအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	နွေရာသီ	s.e.	မိုးရာသီ	s.e.	နွေနှင့် မိုးရာသီ	s.e.	နွေ (သို့) မိုးရာသီ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၅၇.၃	၁.၁	၆၆.၉	၁.၀	၅၇.၁	၁.၁	၆၇.၁	၁.၀
မြို့ပြ	၈၃.၇	၁.၃	၈၆.၆	၁.၁	၈၃.၅	၁.၃	၈၆.၈	၁.၁
ကျေးလက်	၄၆.၈	၁.၅	၅၉.၁	၁.၃	၄၆.၆	၁.၅	၅၉.၃	၁.၃
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၈၁.၂	၂.၅	၈၁.၄	၂.၄	၈၁.၀	၂.၅	၈၁.၆	၂.၅
ကယားပြည်နယ်	၆၆.၇	၃.၉	၇၈.၀	၃.၅	၆၆.၂	၃.၉	၇၈.၅	၃.၅
ကရင်ပြည်နယ်	၅၈.၄	၂.၇	၆၃.၀	၂.၅	၅၈.၃	၂.၈	၆၃.၂	၂.၅
ချင်းပြည်နယ်	၅၇.၉	၄.၇	၆၃.၅	၄.၅	၅၇.၄	၄.၈	၆၄.၀	၄.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၂.၃	၄.၂	၆၃.၉	၄.၁	၆၂.၂	၄.၂	၆၄.၀	၄.၁
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၅.၃	၃.၉	၅၆.၅	၃.၇	၅၄.၉	၃.၉	၅၆.၉	၃.၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၅၀.၃	၄.၀	၆၇.၉	၃.၀	၅၀.၃	၄.၀	၆၇.၉	၃.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄၇.၀	၄.၄	၅၂.၄	၄.၁	၄၇.၀	၄.၅	၅၂.၅	၄.၁
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၀	၄.၀	၆၇.၇	၃.၄	၆၂.၅	၄.၀	၆၈.၂	၃.၄
မွန်ပြည်နယ်	၇၇.၇	၃.၀	၈၁.၈	၂.၄	၇၇.၃	၂.၉	၈၂.၂	၂.၄
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၇.၆	၃.၃	၂၁.၁	၃.၃	၁၇.၆	၃.၃	၂၁.၁	၃.၄
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၆	၂.၆	၈၉.၈	၁.၈	၇၈.၄	၂.၆	၉၀.၀	၁.၈
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၁.၂	၄.၂	၆၄.၂	၄.၀	၆၁.၂	၄.၂	၆၄.၂	၄.၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၃	၃.၃	၆၇.၇	၂.၅	၃၄.၁	၃.၃	၆၇.၉	၂.၅
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၄.၀	၃.၄	၆၅.၀	၃.၂	၆၃.၉	၃.၄	၆၅.၁	၃.၂
အိမ်ထောင်စဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၆၂.၀	၁.၇	၆၉.၁	၁.၅	၆၁.၉	၁.၇	၆၉.၂	၁.၅
ကျား	၅၆.၃	၁.၂	၆၆.၅	၁.၁	၅၆.၁	၁.၂	၆၆.၇	၁.၁
အိမ်ထောင်စဦးစီး ပညာရေး								
ကျောင်းမနေ	၄၆.၃	၂.၅	၅၂.၇	၂.၅	၄၆.၀	၂.၆	၅၃.၁	၂.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၄၆.၈	၂.၃	၅၇.၈	၂.၃	၄၆.၇	၂.၃	၅၇.၉	၂.၃
မူလတန်း	၅၄.၃	၁.၃	၆၆.၀	၁.၁	၅၄.၂	၁.၃	၆၆.၂	၁.၁
အလယ်တန်း	၇၆.၅	၁.၅	၈၁.၇	၁.၃	၇၆.၃	၁.၅	၈၁.၉	၁.၃
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၈.၀	၁.၃	၉၀.၀	၁.၂	၈၇.၇	၁.၄	၉၀.၃	၁.၂

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၂)

နေရာသီအတွင်း အရင်းအမြစ်အမျိုးမျိုးမှ သောက်ရေအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	အိမ်အတွင်းသို့ သွယ်ယူထားသော ပိုက်	အိမ်ဝန်းအတွင်းသို့ သွယ်ယူထားသော ပိုက်	အိမ်ဝန်းအပြင်မှာရှိသော ပိုက်	စက်ရေတွင်း / အစိစိတွင်း	အကာအရံရှိသော ရေတွင်း	အကာအရံမရှိသော ရေတွင်း	ရေကန်	မြစ်ချောင်း	မိုးရေ	ရေသန့်ပုလင်း	ရေတိုင်ကီ/ရေကား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၂.၃	၅.၆	၂.၃	၃၄.၀	၁၄.၀	၄.၇	၁၀.၈	၄.၄	၁.၈	၁၈.၀	၁.၃	၀.၇	၁၀၀
မြို့ပြ	၃.၇	၅.၅	၁.၂	၂၃.၂	၇.၂	၀.၉	၃.၂	၁.၀	၁.၁	၄၈.၉	၂.၆	၁.၅	၁၀၀
ကျေးလက်	၁.၈	၅.၇	၂.၈	၃၈.၃	၁၆.၈	၆.၂	၁၃.၉	၅.၇	၂.၀	၅.၇	၀.၈	၀.၄	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်													
ကချင်ပြည်နယ်	၃.၅	၅.၇	၂.၈	၃၉.၈	၃၀.၆	၀.၈	၀.၉	၂.၈	၀.၁	၁၂.၃	၀.၅	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၇.၈	၁၃.၉	၁.၃	၈.၃	၃၆.၁	၅.၃	၃.၈	၃.၁	၃.၂	၁၄.၈	၁.၆	၀.၈	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၃.၇	၅.၉	၁.၅	၃.၀	၃၉.၆	၂၂.၈	၀.၇	၄.၀	၁.၄	၁၆.၄	၀.၉	၀.၀	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၂၁.၉	၂၀.၄	၂၆.၈	၁.၃	၄.၃	၀.၂	၅.၉	၁၆.၂	၀.၂	၀.၆	၂.၃	၀.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၆	၉.၉	၁.၂	၅၈.၀	၁၁.၈	၁.၆	၅.၃	၂.၂	၀.၉	၇.၆	၀.၅	၀.၃	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉.၅	၁၀.၀	၁.၆	၆.၃	၃၅.၁	၁၆.၀	၀.၇	၃.၃	၀.၀	၁၆.၁	၀.၉	၀.၄	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၄	၀.၁	၀.၀	၅၉.၁	၇.၂	၉.၉	၉.၉	၂.၁	၁.၁	၈.၀	၀.၅	၁.၅	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၃	၅.၇	၀.၈	၅၄.၈	၈.၇	၈.၇	၅.၇	၃.၆	၁.၃	၅.၆	၀.၇	၀.၀	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၅	၃.၇	၀.၂	၄၈.၀	၁၁.၂	၀.၅	၄.၁	၃.၅	၂.၁	၂၃.၇	၀.၅	၀.၁	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၄.၁	၅.၃	၀.၉	၂.၇	၆၁.၆	၅.၀	၃.၃	၀.၀	၀.၂	၁၅.၉	၁.၀	၀.၀	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၇	၂.၃	၁.၃	၁၀.၉	၂၂.၀	၆.၈	၅၀.၁	၀.၈	၀.၀	၄.၇	၀.၁	၀.၂	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၃.၄	၄.၆	၀.၅	၁၉.၂	၁.၉	၀.၂	၁၀.၈	၀.၆	၂.၃	၄၉.၇	၄.၂	၂.၈	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၄	၁၅.၈	၁၃.၄	၈.၈	၂၁.၆	၆.၅	၃.၁	၄.၈	၄.၀	၂၀.၄	၀.၀	၀.၃	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၃၉.၃	၃.၈	၃.၀	၂၇.၁	၁၆.၄	၂.၇	၅.၃	၂.၃	၀.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၀.၉	၁.၃	၀.၂	၅၉.၉	၅.၁	၀.၆	၀.၃	၃.၉	၀.၃	၂၇.၁	၀.၄	၀.၀	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)													
မ	၂.၇	၆.၂	၁.၅	၃၃.၂	၁၅.၃	၄.၄	၉.၆	၂.၃	၁.၆	၂၁.၂	၁.၄	၀.၇	၁၀၀
ကျား	၂.၃	၅.၅	၂.၅	၃၄.၂	၁၃.၈	၄.၈	၁၁.၁	၄.၈	၁.၈	၁၇.၃	၁.၃	၀.၇	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး													
ကျောင်းမနေ	၃.၀	၉.၅	၈.၄	၂၄.၉	၂၁.၀	၈.၅	၈.၅	၅.၂	၂.၃	၈.၀	၀.၄	၀.၃	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၁.၆	၇.၆	၁.၆	၃၃.၀	၁၇.၇	၅.၉	၁၃.၄	၆.၂	၃.၈	၇.၇	၁.၂	၀.၄	၁၀၀
မူလတန်း	၁.၉	၄.၉	၁.၉	၃၈.၁	၁၄.၁	၄.၇	၁၂.၈	၄.၄	၁.၃	၁၃.၆	၁.၄	၀.၇	၁၀၀
အလယ်တန်း	၂.၆	၄.၇	၀.၈	၃၁.၃	၈.၂	၂.၁	၄.၅	၃.၄	၁.၀	၃၉.၁	၁.၆	၀.၉	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၅.၆	၂.၉	၀.၆	၂၁.၂	၄.၈	၀.၇	၃.၁	၀.၈	၁.၇	၅၅.၉	၁.၅	၁.၂	၁၀၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ဇယား ၅.၂ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၃)

မိုးရာသီအတွင်း အရင်းအမြစ်အမျိုးမျိုးမှ သောက်ရေအသုံးပြုနိုင်သော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	အိမ်အတွင်းသို့ သွယ်ယူထားသော ပိုက်	အိမ်ဝန်းအတွင်းသို့ သွယ်ယူထားသော ပိုက်	အိမ်ဝန်းအပြင်မှာရှိသော ပိုက်	စက်ရေတွင်း / အစိစိတွင်း	အကာအရံရှိသော ရေတွင်း	အကာအရံမရှိသော ရေတွင်း	ရေကန်	မြစ်ချောင်း	မိုးရေ	ရေသန့်ပုလင်း	ရေတိုင်ကီ/ရေကား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၂.၃	၅.၅	၂.၄	၃၂.၀	၁၃.၂	၄.၃	၅.၂	၃.၂	၁၃.၆	၁၇.၁	၀.၇	၀.၅	၁၀၀
မြို့ပြ	၃.၇	၅.၄	၁.၂	၂၁.၅	၆.၉	၀.၈	၁.၇	၀.၉	၈.၂	၄၆.၉	၁.၆	၁.၂	၁၀၀
ကျေးလက်	၁.၈	၅.၆	၂.၉	၃၆.၂	၁၅.၇	၅.၆	၆.၆	၄.၁	၁၅.၈	၅.၂	၀.၃	၀.၂	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်													
ကချင်ပြည်နယ်	၃.၅	၅.၃	၂.၈	၃၉.၈	၃၀.၇	၀.၈	၀.၉	၂.၈	၀.၆	၁၂.၂	၀.၅	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၇.၃	၁၄.၀	၁.၅	၅.၉	၃၆.၇	၄.၁	၀.၉	၂.၈	၁၂.၇	၁၃.၃	၀.၇	၀.၁	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၃.၇	၅.၃	၁.၄	၃.၀	၄၀.၁	၂၂.၈	၀.၁	၂.၈	၄.၂	၁၆.၁	၀.၅	၀.၀	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၂၂.၈	၂၁.၀	၂၉.၃	၁.၄	၂.၉	၀.၀	၄.၈	၁၁.၂	၄.၆	၀.၄	၁.၅	၀.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၆	၁၀.၀	၁.၂	၅၆.၇	၁၁.၉	၁.၃	၄.၉	၁.၉	၃.၁	၇.၆	၀.၅	၀.၂	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉.၅	၁၀.၆	၁.၇	၆.၃	၃၅.၁	၁၆.၂	၀.၇	၃.၀	၀.၈	၁၅.၆	၀.၃	၀.၁	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၄	၀.၁	၀.၀	၅၂.၉	၆.၆	၆.၅	၂.၃	၁.၅	၂၁.၈	၇.၃	၀.၁	၀.၇	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၄.၅	၆.၁	၁.၀	၅၂.၁	၇.၅	၈.၈	၂.၉	၄.၀	၇.၇	၅.၃	၀.၂	၀.၀	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၅	၃.၇	၀.၂	၄၆.၁	၈.၃	၁.၆	၂.၈	၃.၂	၈.၀	၂၃.၄	၀.၁	၀.၁	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၄.၂	၄.၈	၀.၈	၂.၄	၆၀.၆	၄.၈	၁.၃	၀.၀	၆.၆	၁၄.၂	၀.၄	၀.၀	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၇	၂.၇	၁.၆	၁၀.၄	၂၁.၇	၅.၅	၄၈.၅	၁.၀	၃.၂	၄.၆	၀.၁	၀.၁	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၃.၁	၃.၆	၀.၅	၁၇.၃	၁.၁	၀.၂	၁.၇	၀.၄	၂၀.၈	၄၅.၇	၃.၃	၂.၃	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၄	၁၆.၀	၁၃.၃	၈.၃	၂၀.၉	၆.၃	၂.၂	၄.၅	၆.၄	၂၀.၄	၀.၀	၀.၃	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၃၆.၀	၃.၁	၂.၀	၄.၃	၈.၇	၄၁.၁	၄.၅	၀.၂	၀.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၀.၉	၁.၂	၀.၁	၅၉.၄	၄.၅	၀.၅	၀.၃	၃.၆	၂.၁	၂၇.၂	၀.၃	၀.၀	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)													
မ	၂.၇	၆.၃	၁.၆	၃၀.၉	၁၄.၃	၄.၄	၅.၀	၁.၅	၁၂.၁	၂၀.၀	၀.၇	၀.၅	၁၀၀
ကျား	၂.၂	၅.၄	၂.၅	၃၂.၃	၁၃.၀	၄.၂	၅.၂	၃.၅	၁၄.၀	၁၆.၅	၀.၇	၀.၅	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး													
ကျောင်းမနေ	၂.၈	၉.၅	၈.၅	၂၃.၅	၂၀.၅	၈.၆	၄.၅	၄.၄	၉.၉	၇.၆	၀.၁	၀.၃	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၁.၅	၇.၄	၁.၅	၃၁.၂	၁၆.၅	၅.၆	၇.၂	၄.၃	၁၆.၇	၇.၀	၀.၆	၀.၄	၁၀၀
မူလတန်း	၂.၀	၄.၈	၁.၉	၃၅.၈	၁၃.၂	၄.၀	၆.၀	၃.၂	၁၅.၁	၁၂.၆	၀.၈	၀.၅	၁၀၀
အလယ်တန်း	၂.၆	၄.၅	၀.၉	၂၉.၉	၇.၃	၂.၁	၂.၁	၂.၀	၉.၃	၃၇.၇	၁.၀	၀.၆	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၅.၄	၂.၉	၀.၇	၁၉.၅	၅.၀	၀.၆	၁.၂	၀.၆	၈.၀	၅၄.၇	၀.၃	၁.၀	၁၀၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ဇယား ၅.၃ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၄)

ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် အရင်းအမြစ်အမျိုးမျိုးမှ ရေကို အသုံးပြုနေသောလူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	အိမ်အတွင်းသို့ သွယ်ယူထားသော ပိုက်	အိမ်ဝန်းအတွင်း သို့ သွယ်ယူထားသော ပိုက်	အိမ်ဝန်းအပြင်ဘက် မှာရှိသော ပိုက်	စက်ရေတွင်း / အစိစိတွင်း	အကာအရံရှိသော ရေတွင်း	အကာအရံမရှိသော ရေတွင်း	ရေကန်	မြစ်ချောင်း	မိုးရေ	ရေသန့်ပုလင်း	ရေတိုင်ကီ/ ရေကား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၄.၆	၈.၇	၂.၇	၄၂.၇	၁၄.၃	၄.၈	၉.၄	၆.၆	၁.၉	၂.၅	၁.၂	၀.၇	၁၀၀
မြို့ပြ	၁၀.၃	၁၂.၃	၁.၇	၄၅.၈	၁၀.၂	၁.၁	၃.၇	၁.၈	၀.၈	၇.၅	၃.၀	၁.၇	၁၀၀
ကျေးလက်	၂.၃	၇.၃	၃.၀	၄၀.၄	၁၅.၉	၆.၃	၁၁.၇	၈.၅	၂.၃	၀.၅	၀.၅	၀.၄	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်													
ကချင်ပြည်နယ်	၅.၂	၈.၁	၃.၁	၄၅.၅	၃၂.၃	၁.၁	၀.၃	၃.၀	၀.၁	၀.၅	၀.၆	၀.၂	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၉.၆	၁၈.၃	၁.၈	၇.၇	၄၃.၅	၄.၄	၂.၆	၃.၅	၇.၂	၀.၄	၀.၆	၀.၅	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၅.၀	၈.၁	၁.၃	၆.၉	၄၂.၈	၂၂.၈	၀.၆	၅.၂	၂.၁	၃.၃	၁.၆	၀.၂	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၂၃.၀	၂၀.၅	၂၇.၆	၁.၄	၃.၄	၀.၃	၅.၅	၁၅.၀	၀.၉	၀.၂	၂.၂	၀.၀	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁.၂	၁၂.၉	၁.၄	၆၂.၈	၁၁.၅	၁.၄	၃.၇	၁.၆	၀.၈	၁.၆	၀.၇	၀.၃	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၁၆.၁	၁၅.၁	၂.၄	၈.၂	၃၅.၂	၁၆.၇	၀.၄	၃.၇	၀.၀	၀.၄	၁.၆	၀.၁	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၅	၀.၁	၀.၁	၆၅.၉	၇.၇	၉.၅	၈.၉	၂.၉	၂.၆	၀.၂	၀.၃	၁.၃	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၆.၀	၈.၀	၀.၆	၅၅.၄	၅.၉	၇.၉	၇.၃	၅.၈	၂.၁	၀.၂	၀.၉	၀.၀	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၅.၀	၇.၀	၀.၃	၅၉.၂	၇.၈	၁.၅	၆.၂	၄.၃	၂.၂	၆.၃	၀.၂	၀.၁	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၆.၈	၈.၅	၀.၉	၄.၁	၆၇.၈	၅.၃	၄.၃	၀.၇	၀.၀	၀.၂	၁.၃	၀.၀	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁.၅	၅.၆	၁.၇	၁၃.၀	၂၁.၃	၅.၅	၄၈.၅	၂.၂	၀.၃	၀.၁	၀.၁	၀.၂	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၁၁.၀	၁၀.၉	၀.၆	၄၆.၈	၂.၂	၀.၃	၁၀.၈	၂.၀	၀.၈	၇.၄	၄.၀	၃.၄	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၈	၂၁.၁	၁၅.၂	၁၄.၂	၂၆.၇	၆.၉	၂.၆	၅.၆	၃.၈	၀.၈	၀.၉	၀.၃	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၀	၀.၁	၀.၂	၄၃.၉	၂.၇	၃.၂	၁၆.၀	၂၈.၈	၃.၈	၀.၆	၀.၈	၀.၀	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၅.၀	၃.၈	၀.၄	၇၁.၈	၆.၀	၀.၃	၀.၁	၅.၀	၀.၀	၆.၉	၀.၇	၀.၀	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)													
မ	၄.၉	၉.၁	၂.၀	၄၃.၂	၁၅.၄	၄.၄	၈.၀	၄.၈	၁.၈	၄.၆	၁.၂	၀.၇	၁၀၀
ကျား	၄.၅	၈.၆	၂.၈	၄၂.၅	၁၄.၁	၄.၉	၉.၇	၇.၀	၁.၉	၂.၁	၁.၂	၀.၈	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး													
ကျောင်းမနေ	၃.၆	၁၁.၇	၉.၀	၂၇.၈	၂၀.၈	၉.၀	၇.၄	၆.၇	၂.၅	၀.၈	၀.၄	၀.၃	၁၀၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၂.၉	၉.၁	၁.၈	၃၉.၀	၁၅.၄	၅.၇	၁၂.၂	၈.၃	၃.၁	၀.၈	၀.၉	၀.၇	၁၀၀
မူလတန်း	၃.၃	၇.၄	၂.၁	၄၄.၉	၁၄.၅	၄.၇	၁၀.၇	၇.၃	၁.၇	၁.၅	၁.၂	၀.၇	၁၀၀
အလယ်တန်း	၆.၆	၁၁.၆	၁.၇	၄၈.၆	၉.၅	၂.၇	၅.၄	၄.၅	၁.၅	၅.၁	၂.၀	၀.၉	၁၀၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၁၅.၇	၉.၆	၁.၁	၄၄.၄	၈.၀	၀.၉	၂.၉	၁.၂	၀.၉	၁၂.၂	၁.၇	၁.၃	၁၀၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၅)

သန့်ရှင်းသောအိမ်သာနှင့် မိလ္လာစနစ်ကိုအသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်းသော အိမ်သာ	s.e	အခြား အိမ်ထောင်စုနှင့် မျှဝေမသုံးစွဲသော အိမ်သာ	s.e	လက်ဆေးခြင်း	s.e	အခြေခံ မိလ္လာစနစ်	s.e
ပြည်ထောင်စု	၈၉.၃	၀.၆	၇၇.၂	၀.၇	၈၃.၂	၀.၆	၆၁.၃	၀.၈
မြို့မြ	၉၆.၅	၀.၆	၇၅.၆	၁.၆	၉၃.၄	၀.၅	၇၀.၄	၁.၆
ကျေးလက်	၈၆.၃	၀.၈	၇၇.၉	၀.၇	၇၉.၀	၀.၈	၅၇.၅	၁.၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၉၇.၂	၀.၇	၈၈.၁	၁.၃	၉၇.၄	၀.၈	၈၃.၇	၁.၅
ကယားပြည်နယ်	၉၇.၆	၀.၈	၉၀.၈	၁.၁	၆၇.၂	၂.၁	၅၉.၆	၂.၁
ကရင်ပြည်နယ်	၇၆.၀	၂.၄	၈၉.၂	၁.၃	၅၉.၂	၂.၉	၅၀.၅	၂.၇
ချင်းပြည်နယ်	၈၄.၉	၃.၂	၉၁.၆	၁.၆	၆၂.၇	၄.၅	၅၇.၅	၄.၄
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၅	၁.၈	၈၃.၇	၁.၅	၉၄.၀	၁.၀	၇၆.၁	၂.၂
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၇၃.၅	၃.၈	၈၂.၅	၁.၉	၇၀.၈	၂.၆	၅၂.၁	၃.၃
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၀	၁.၃	၇၀.၂	၂.၁	၈၄.၆	၁.၉	၅၉.၉	၂.၃
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၁.၈	၂.၃	၇၆.၇	၂.၃	၉၄.၅	၁.၁	၆၆.၄	၂.၈
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၂	၁.၈	၇၂.၀	၂.၄	၈၅.၈	၂.၀	၆၂.၈	၂.၆
မွန်ပြည်နယ်	၈၈.၇	၁.၆	၈၉.၂	၁.၃	၉၄.၁	၁.၀	၇၆.၆	၂.၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၁.၁	၃.၄	၈၃.၇	၁.၇	၇၆.၂	၂.၆	၃၉.၀	၂.၈
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၅.၃	၁.၃	၆၈.၁	၂.၉	၉၃.၆	၀.၉	၆၃.၃	၂.၉
ရှမ်းပြည်နယ်	၈၉.၈	၂.၅	၈၈.၈	၁.၅	၇၂.၂	၃.၁	၆၂.၉	၃.၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၈၈.၃	၁.၆	၇၂.၈	၁.၆	၆၂.၉	၂.၃	၄၅.၇	၂.၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၇.၃	၀.၉	၆၉.၄	၂.၃	၉၈.၁	၀.၇	၆၇.၀	၂.၃
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၉၀.၄	၀.၉	၇၆.၁	၁.၃	၈၅.၄	၀.၉	၆၁.၉	၁.၄
ကျား	၈၉.၀	၀.၆	၇၇.၅	၀.၇	၈၂.၆	၀.၇	၆၁.၁	၀.၉
ရာသီ								
ဆောင်းရာသီ	၈၇.၄	၁.၃	၇၇.၀	၁.၃	၈၄.၈	၁.၁	၆၁.၇	၁.၆
နွေရာသီ	၈၈.၅	၁.၁	၇၆.၂	၁.၄	၈၂.၆	၁.၂	၅၉.၆	၁.၅
မိုးရာသီ	၉၁.၂	၀.၇	၇၈.၀	၁.၁	၈၂.၃	၀.၈	၆၂.၀	၁.၂

မှတ်ချက် - လက်ဆေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များသည် ပုံ ၅.၁၁ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက် (၂၆)

သန့်ရှင်းသောအိမ်သာနှင့် မိလ္လာစနစ်ကိုအသုံးပြုသော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်းသော အိမ်သာ	s.e	အခြား အိမ်ထောင်စုနှင့် မျှဝေမသုံးစွဲသော အိမ်သာ	s.e	လက်ဆေးခြင်း	s.e	အခြေခံ မိလ္လာစနစ်	s.e
ပြည်ထောင်စု	၈၉.၀	၀.၆	၈၀.၇	၀.၆	၈၃.၃	၀.၆	၆၄.၂	၀.၈
မြို့ပြ	၉၆.၄	၀.၆	၇၉.၂	၁.၄	၉၃.၅	၀.၆	၇၃.၆	၁.၄
ကျေးလက်	၈၆.၁	၀.၈	၈၁.၂	၀.၇	၇၉.၁	၀.၈	၆၀.၄	၁.၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်								
ကချင်ပြည်နယ်	၉၇.၄	၀.၇	၈၉.၇	၁.၂	၉၇.၂	၀.၉	၈၅.၃	၁.၄
ကယားပြည်နယ်	၉၈.၀	၀.၇	၉၂.၂	၁.၁	၆၆.၅	၂.၄	၆၀.၂	၂.၅
ကရင်ပြည်နယ်	၇၄.၆	၂.၆	၉၁.၀	၁.၁	၅၈.၂	၃.၃	၅၀.၁	၃.၀
ချင်းပြည်နယ်	၈၅.၄	၃.၃	၉၃.၂	၁.၅	၆၅.၇	၄.၅	၆၁.၅	၄.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၆	၂.၂	၈၆.၁	၁.၅	၉၄.၆	၀.၉	၇၈.၉	၂.၅
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၇၁.၁	၄.၃	၈၄.၉	၂.၁	၇၀.၃	၂.၉	၅၁.၉	၃.၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၉	၁.၃	၇၃.၉	၂.၂	၈၄.၁	၂.၃	၆၃.၁	၂.၆
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၁.၇	၂.၄	၇၉.၃	၂.၁	၉၄.၉	၁.၁	၆၉.၂	၂.၈
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၀	၁.၅	၇၆.၆	၂.၂	၈၆.၇	၁.၉	၆၆.၈	၂.၅
မွန်ပြည်နယ်	၈၇.၉	၂.၀	၉၁.၁	၁.၃	၉၄.၀	၁.၂	၇၈.၃	၂.၂
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၂.၄	၃.၈	၈၄.၀	၁.၇	၇၅.၃	၂.၆	၄၀.၈	၃.၁
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၅.၂	၁.၃	၇၂.၈	၂.၅	၉၃.၃	၁.၁	၆၇.၅	၂.၆
ရှမ်းပြည်နယ်	၉၀.၁	၂.၆	၉၁.၃	၁.၃	၇၂.၈	၃.၁	၆၅.၂	၃.၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၈၇.၉	၁.၆	၇၅.၉	၁.၅	၆၂.၉	၂.၃	၄၇.၅	၂.၁
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၇.၀	၁.၀	၇၁.၉	၂.၁	၉၈.၄	၀.၆	၆၉.၄	၂.၁
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)								
မ	၉၀.၅	၀.၉	၈၀.၄	၁.၂	၈၆.၅	၀.၉	၆၆.၁	၁.၄
ကျား	၈၈.၇	၀.၇	၈၀.၇	၀.၇	၈၂.၆	၀.၇	၆၃.၈	၀.၉
ရာသီ								
ဆောင်းရာသီ	၈၇.၃	၁.၃	၈၀.၆	၁.၁	၈၄.၇	၁.၁	၆၄.၆	၁.၆
နွေရာသီ	၈၇.၉	၁.၂	၈၀.၁	၁.၂	၈၂.၂	၁.၃	၆၂.၄	၁.၅
မိုးရာသီ	၉၁.၁	၀.၇	၈၁.၀	၁.၀	၈၂.၈	၀.၉	၆၅.၀	၁.၂

မှတ်ချက် - အခြေခံမိလ္လာစနစ်နှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်သည် ပုံ ၅.၁၁ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့် အချက်အလက်သည် ပုံ ၅.၁၀ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက် (၂၇)

အိမ်သားအမျိုးအစား အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုနေသော လူဦးရေရော့ခိုင်နှုန်း

	သန့်ရှင်းသောအိမ်သား							မသန့်ရှင်းသောအိမ်သား							စုစုပေါင်း
	ရေလောင်း (မိလ္လာပိုက်စနစ်သို့)	ရေလောင်း (မိလ္လာစည်ကန်ထဲသို့)	ရေလောင်း (မိလ္လာတွင်းထဲသို့)	လေဝင် လေထွက်ကောင်းသော အိမ်သား	အဖုံးရှိ တွင်း အိမ်သား	ရေစစ် ကန် ပါသည့် အိမ်သား	စုစုပေါင်း (သန့်ရှင်းသော အိမ်သား)	ရေလောင်း (အခြား နေရာသို့)	ဖုံးအုပ်ထားသော တွင်း အိမ်သား	ချောင်းကမ်း/ ရေပေါ်တွင်	တောထိုင်ခြင်း	အခြား	စုစုပေါင်း (မသန့်ရှင်းသော အိမ်သား)		
ပြည်ထောင်စု	၀.၈	၂၀.၅	၅၃.၉	၀.၉	၁၂.၈	၀.၀	၈၉.၀	၁.၃	၁.၈	၁.၀	၆.၃	၀.၅	၁၁.၀	၁၀၀	
မြို့ပြ	၁.၀	၄၆.၃	၄၂.၄	၀.၇	၆.၀	၀.၁	၉၆.၄	၁.၅	၀.၈	၀.၅	၀.၅	၀.၄	၃.၆	၁၀၀	
ကျေးလက်	၀.၇	၁၀.၂	၅၈.၅	၁.၁	၁၅.၅	၀.၀	၈၆.၁	၁.၂	၂.၃	၁.၂	၈.၇	၀.၅	၁၃.၉	၁၀၀	
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်															
ကချင်ပြည်နယ်	၀.၃	၁၅.၄	၅၄.၁	၁.၂	၂၆.၄	၀.၀	၉၇.၄	၁.၅	၀.၅	၀.၀	၀.၆	၀.၀	၂.၆	၁၀၀	
ကယားပြည်နယ်	၁.၁	၆.၅	၈၉.၀	၀.၅	၁.၀	၀.၀	၉၈.၀	၀.၈	၀.၃	၀.၀	၀.၇	၀.၂	၂.၀	၁၀၀	
ကရင်ပြည်နယ်	၂.၅	၃၉.၂	၃၁.၅	၀.၃	၁.၁	၀.၀	၇၄.၆	၁၁.၉	၀.၃	၀.၀	၁၂.၉	၀.၃	၂၅.၄	၁၀၀	
ချင်းပြည်နယ်	၁.၈	၁.၁	၈၀.၂	၀.၈	၁.၆	၀.၀	၈၅.၄	၂.၀	၃.၇	၀.၀	၈.၈	၀.၀	၁၄.၆	၁၀၀	
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁.၆	၁၃.၃	၇၇.၆	၀.၀	၀.၀	၀.၁	၉၂.၆	၀.၅	၁.၁	၀.၀	၅.၇	၀.၁	၇.၄	၁၀၀	
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၅	၀.၂	၅၉.၁	၀.၃	၁၁.၁	၀.၀	၇၁.၁	၁.၂	၇.၆	၁၂.၄	၇.၃	၀.၅	၂၈.၉	၁၀၀	
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၂	၁၉.၃	၇၂.၈	၀.၇	၀.၉	၀.၀	၉၃.၉	၀.၄	၀.၆	၁.၃	၁.၉	၁.၈	၆.၁	၁၀၀	
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၄	၁.၂	၂၁.၀	၀.၀	၆၉.၀	၀.၀	၉၁.၇	၀.၁	၀.၈	၀.၀	၇.၅	၀.၀	၈.၃	၁၀၀	
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၈	၃၀.၉	၄၅.၃	၀.၀	၁၆.၉	၀.၁	၉၄.၀	၁.၂	၀.၂	၀.၁	၄.၅	၀.၀	၆.၀	၁၀၀	
မွန်ပြည်နယ်	၀.၇	၁.၀	၆၁.၅	၀.၂	၂၄.၄	၀.၀	၈၇.၉	၂.၇	၂.၉	၀.၈	၅.၇	၀.၀	၁၂.၁	၁၀၀	
ရခိုင်ပြည်နယ်	၀.၅	၃.၄	၄၅.၅	၁.၃	၁.၇	၀.၀	၅၂.၄	၀.၃	၁.၄	၀.၇	၄၄.၇	၀.၄	၄၇.၆	၁၀၀	
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၁.၂	၆၂.၆	၃၁.၂	၀.၀	၀.၁	၀.၀	၉၅.၂	၂.၁	၀.၂	၀.၉	၀.၂	၁.၅	၄.၈	၁၀၀	
ရှမ်းပြည်နယ်	၀.၇	၁၀.၄	၆၃.၈	၂.၆	၁၂.၅	၀.၁	၉၀.၁	၀.၅	၅.၃	၀.၀	၄.၀	၀.၀	၉.၉	၁၀၀	
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၂	၆.၂	၆၃.၇	၃.၆	၁၄.၂	၀.၀	၈၇.၉	၀.၈	၄.၁	၂.၆	၄.၅	၀.၁	၁၂.၁	၁၀၀	
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁.၄	၁၁.၃	၇၅.၉	၀.၂	၈.၃	၀.၀	၉၇.၀	၁.၃	၀.၄	၀.၀	၁.၂	၀.၀	၃.၀	၁၀၀	
အိမ်ထောင်စဉ်စီးစီး (ကျား/မ)															
မ	၁.၀	၂၄.၁	၅၁.၂	၀.၈	၁၃.၅	၀.၀	၉၀.၅	၁.၄	၁.၃	၀.၆	၅.၉	၀.၄	၉.၅	၁၀၀	
ကျား	၀.၈	၁၉.၇	၅၄.၅	၁.၀	၁၂.၇	၀.၀	၈၈.၇	၁.၃	၂.၀	၁.၁	၆.၄	၀.၅	၁၁.၃	၁၀၀	
ရာသီ															
ဆောင်းရာသီ	၀.၈	၂၀.၇	၅၂.၀	၀.၉	၁၂.၉	၀.၀	၈၇.၃	၁.၅	၁.၈	၁.၁	၇.၄	၀.၈	၁၂.၇	၁၀၀	
နွေရာသီ	၀.၇	၂၀.၃	၅၃.၄	၀.၇	၁၂.၈	၀.၀	၈၇.၉	၁.၀	၂.၅	၀.၉	၇.၅	၀.၃	၁၂.၁	၁၀၀	
မိုးရာသီ	၀.၉	၂၀.၅	၅၅.၈	၁.၂	၁၂.၇	၀.၀	၉၁.၁	၁.၃	၁.၄	၁.၀	၄.၈	၀.၃	၈.၉	၁၀၀	

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၈)

ဧရ၊ လက်ဆေးဆပ်ပြာတို့ကိုအသုံးပြုသော လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	မီးဖိုချောင်အနီး	အိမ်သာအနီး	အခြားနေရာများ	လက်ဆေးဆပ်ပြာမရှိ	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စု	၇.၉	၂၆.၇	၄၈.၇	၁၆.၇	၁၀၀
မြို့မြ	၉.၅	၃၂.၉	၅၁.၂	၆.၅	၁၀၀
ကျေးလက်	၇.၂	၂၄.၃	၄၇.၆	၂၀.၉	၁၀၀
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်					
ကချင်ပြည်နယ်	၂.၂	၁၁.၆	၈၃.၃	၂.၈	၁၀၀
ကယားပြည်နယ်	၃.၁	၁၁.၈	၅၁.၆	၃၃.၅	၁၀၀
ကရင်ပြည်နယ်	၂.၆	၈.၃	၄၇.၃	၄၁.၈	၁၀၀
ချင်းပြည်နယ်	၁၆.၇	၂၁.၃	၂၇.၇	၃၄.၃	၁၀၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၂.၄	၂၂.၈	၆၉.၄	၅.၄	၁၀၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၃၃.၁	၂၈.၇	၈.၅	၂၉.၇	၁၀၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁.၆	၃၇.၉	၄၄.၇	၁၅.၉	၁၀၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၈	၁၉.၃	၇၄.၈	၅.၁	၁၀၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၇.၃	၂၀.၂	၅၉.၂	၁၃.၃	၁၀၀
မွန်ပြည်နယ်	၂၀.၉	၄၈.၇	၂၄.၄	၆.၀	၁၀၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၇.၄	၂၂.၃	၃၅.၇	၂၄.၇	၁၀၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၁၁.၇	၃၅.၄	၄၆.၂	၆.၇	၁၀၀
ရှမ်းပြည်နယ်	၀.၇	၁၇.၄	၅၄.၇	၂၇.၂	၁၀၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉.၉	၂၇.၅	၂၅.၅	၃၇.၁	၁၀၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၂၂.၁	၅၆.၆	၁၉.၇	၁.၆	၁၀၀
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)					
မ	၈.၆	၂၆.၃	၅၁.၆	၁၃.၅	၁၀၀
ကျား	၇.၇	၂၆.၈	၄၈.၀	၁၇.၄	၁၀၀
ရာသီ					
ဆောင်းရာသီ	၉.၈	၂၇.၃	၄၇.၆	၁၅.၃	၁၀၀
နွေရာသီ	၈.၅	၂၇.၁	၄၆.၇	၁၇.၈	၁၀၀
မိုးရာသီ	၅.၉	၂၆.၀	၅၀.၈	၁၇.၂	၁၀၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၂၉)

လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း ဖုန်းအသုံးပြုခဲ့သော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၆၂.၃	၀.၅	၆၈.၀	၀.၆	၅၇.၄	၀.၆
မြို့မြ	၇၇.၄	၀.၆	၈၂.၃	၀.၇	၇၃.၄	၀.၈
ကျေးလက်	၅၅.၈	၀.၇	၆၂.၀	၀.၈	၅၀.၅	၀.၇
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၆၁.၃	၁.၉	၆၅.၄	၂.၃	၅၇.၄	၂.၀
ကယားပြည်နယ်	၆၁.၆	၂.၁	၆၉.၀	၂.၁	၅၄.၄	၂.၅
ကရင်ပြည်နယ်	၆၀.၁	၁.၉	၆၄.၆	၂.၃	၅၆.၃	၁.၉
ချင်းပြည်နယ်	၃၃.၇	၂.၃	၃၉.၇	၂.၆	၂၈.၈	၂.၃
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၅၆.၃	၁.၈	၆၃.၆	၂.၃	၅၀.၀	၁.၉
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၇.၇	၁.၉	၅၉.၇	၂.၁	၅၅.၉	၂.၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၃	၁.၈	၆၈.၅	၂.၀	၅၅.၂	၂.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅၈.၇	၁.၇	၆၄.၈	၂.၀	၅၄.၁	၁.၈
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၀	၁.၅	၇၄.၁	၁.၆	၅၉.၄	၁.၆
မွန်ပြည်နယ်	၅၈.၅	၁.၆	၆၂.၃	၂.၁	၅၅.၇	၁.၇
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၄.၉	၂.၄	၅၉.၆	၂.၄	၅၀.၉	၂.၅
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၇.၄	၁.၂	၈၂.၉	၁.၂	၇၂.၈	၁.၃
ရှမ်းပြည်နယ်	၅၁.၄	၂.၅	၅၇.၅	၂.၉	၄၅.၇	၂.၅
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၆၄.၄	၁.၃	၆၇.၄	၁.၆	၆၁.၇	၁.၄
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၃.၇	၁.၆	၇၂.၂	၁.၈	၅၆.၅	၁.၈
အသက်အုပ်စု						
၁၅-၂၀	၅၇.၆	၀.၉	၆၀.၆	၁.၃	၅၄.၆	၁.၂
၂၁-၃၀	၇၆.၂	၀.၉	၇၉.၇	၁.၁	၇၃.၀	၁.၀
၃၁-၄၀	၇၂.၀	၀.၈	၇၅.၄	၁.၀	၆၉.၀	၁.၀
၄၁-၅၀	၆၅.၅	၀.၉	၇၂.၄	၁.၁	၅၉.၉	၁.၁
၅၀+	၄၅.၈	၀.၈	၅၄.၆	၁.၀	၃၉.၁	၀.၈
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမတက်ဖူးသူ	၂၁.၈	၁.၃	၂၇.၃	၀.၀	၁၉.၆	၁.၁
မူလတန်းအောက်တက်ဖူးသူ	၄၇.၈	၀.၈	၅၂.၇	၁.၁	၄၃.၈	၀.၉
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၆၇.၆	၀.၇	၇၂.၄	၀.၈	၆၃.၁	၀.၈
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၇၃.၂	၀.၇	၇၆.၈	၀.၉	၆၉.၄	၁.၁
အထက်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၀.၈	၀.၇	၉၃.၀	၀.၉	၈၈.၆	၁.၁
အထက်တန်းလွန်တက်ဖူးသူ	၉၅.၉	၀.၅	၉၆.၉	၀.၆	၉၅.၄	၀.၆

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ပုံ ၆.၄ နှင့် ၆.၅၊ ၆.၉ နှင့် ဇယား ၆.၁ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၃၀)

လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်းအင်တာနက်အသုံးပြုခဲ့သော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၂၃.၆	၀.၅	၂၈.၆	၀.၆	၁၉.၄	၀.၅
မြို့မြ	၄၁.၂	၁.၀	၄၇.၉	၁.၁	၃၅.၆	၁.၀
ကျေးလက်	၁၆.၁	၀.၅	၂၀.၅	၀.၇	၁၂.၃	၀.၅
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၂၀.၅	၁.၅	၂၁.၅	၁.၇	၁၉.၆	၁.၆
ကယားပြည်နယ်	၂၈.၈	၁.၉	၃၃.၂	၂.၂	၂၄.၅	၂.၀
ကရင်ပြည်နယ်	၂၄.၆	၁.၅	၂၇.၂	၁.၈	၂၂.၃	၁.၅
ချင်းပြည်နယ်	၁၅.၁	၁.၄	၁၆.၁	၁.၅	၁၄.၃	၁.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၁၉.၂	၁.၃	၂၄.၇	၁.၇	၁၄.၄	၁.၂
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၂၃.၁	၁.၄	၂၇.၂	၁.၇	၁၉.၂	၁.၅
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၂၁.၃	၁.၄	၂၆.၉	၁.၇	၁၆.၆	၁.၃
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၁၇.၂	၁.၁	၂၃.၁	၁.၅	၁၂.၉	၁.၁
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂၅.၆	၁.၅	၃၄.၀	၂.၀	၁၈.၇	၁.၅
မွန်ပြည်နယ်	၂၃.၈	၁.၅	၂၅.၆	၁.၈	၂၂.၃	၁.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁၅.၇	၁.၂	၂၀.၀	၁.၆	၁၂.၁	၁.၁
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၄၂.၀	၁.၇	၄၈.၁	၁.၉	၃၆.၉	၁.၈
ရှမ်းပြည်နယ်	၁၉.၉	၁.၇	၂၂.၅	၂.၀	၁၇.၄	၁.၅
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၁၄.၈	၀.၈	၁၈.၈	၁.၁	၁၁.၂	၀.၉
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၂၆.၀	၁.၇	၃၂.၂	၁.၈	၂၀.၈	၁.၈
အသက်အုပ်စု						
၁၅-၂၀	၃၂.၇	၀.၉	၃၇.၃	၁.၂	၂၈.၁	၁.၁
၂၁-၃၀	၄၁.၂	၁.၀	၄၆.၃	၁.၂	၃၆.၇	၁.၁
၃၁-၄၀	၂၈.၂	၀.၈	၃၂.၅	၁.၀	၂၄.၃	၀.၉
၄၁-၅၀	၁၆.၇	၀.၇	၂၂.၂	၁.၀	၁၂.၃	၀.၈
၅၀+	၇.၁	၀.၄	၁၀.၃	၀.၆	၄.၇	၀.၄
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမတက်ဖူးသူ	၁.၃	၀.၂	၁.၆	၀.၀	၁.၂	၀.၃
မူလတန်းအောက်တက်ဖူးသူ	၆.၇	၀.၃	၉.၄	၀.၆	၄.၅	၀.၃
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၁၈.၈	၀.၅	၂၄.၅	၀.၇	၁၃.၄	၀.၆
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၃၆.၇	၀.၈	၄၂.၇	၁.၁	၃၀.၂	၁.၁
အထက်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၆၆.၉	၁.၂	၇၁.၆	၁.၆	၆၂.၂	၁.၇
အထက်တန်းလွန်တက်ဖူးသူ	၇၄.၆	၁.၁	၇၇.၃	၁.၅	၇၂.၉	၁.၃

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ပုံ ၆.၇ ၊ ၆.၉ နှင့် ဇယား ၆.၁ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖော်ပြချက် (၃၀)

လွန်ခဲ့သော ၇ ရက်အတွင်း ကွန်ပျူတာအသုံးပြုခဲ့သော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၂.၂	၀.၁	၂.၄	၀.၂	၂.၀	၀.၁
မြို့မြ	၅.၉	၀.၄	၆.၄	၀.၅	၅.၅	၀.၄
ကျေးလက်	၀.၆	၀.၁	၀.၇	၀.၁	၀.၅	၀.၁
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၁.၁	၀.၃	၁.၁	၀.၃	၁.၁	၀.၃
ကယားပြည်နယ်	၂.၂	၀.၃	၂.၇	၀.၅	၁.၈	၀.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၁.၄	၀.၃	၁.၈	၀.၄	၁.၁	၀.၃
ချင်းပြည်နယ်	၁.၆	၀.၃	၂.၂	၀.၅	၁.၁	၀.၃
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၉	၀.၂	၁.၀	၀.၃	၀.၈	၀.၂
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၁.၁	၀.၂	၁.၄	၀.၄	၀.၈	၀.၂
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၁.၁	၀.၂	၁.၄	၀.၃	၀.၉	၀.၂
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၁.၃	၀.၃	၁.၃	၀.၄	၁.၂	၀.၃
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၂.၄	၀.၄	၂.၆	၀.၅	၂.၂	၀.၄
မွန်ပြည်နယ်	၁.၃	၀.၃	၁.၇	၀.၄	၁.၀	၀.၃
ရခိုင်ပြည်နယ်	၁.၃	၀.၃	၁.၉	၀.၄	၀.၈	၀.၂
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆.၇	၀.၈	၆.၈	၀.၉	၆.၇	၀.၈
ရှမ်းပြည်နယ်	၁.၁	၀.၂	၁.၅	၀.၃	၀.၉	၀.၂
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀.၇	၀.၂	၁.၀	၀.၂	၀.၅	၀.၂
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၄.၂	၀.၆	၃.၈	၀.၇	၄.၅	၀.၈
အသက်အုပ်စု						
၁၅-၂၀	၂.၈	၀.၃	၃.၀	၀.၄	၂.၆	၀.၄
၂၁-၃၀	၄.၁	၀.၃	၃.၉	၀.၄	၄.၂	၀.၄
၃၁-၄၀	၂.၉	၀.၃	၃.၀	၀.၄	၂.၈	၀.၄
၄၁-၅၀	၁.၂	၀.၂	၁.၅	၀.၂	၁.၀	၀.၂
၅၀+	၀.၇	၀.၁	၁.၀	၀.၂	၀.၅	၀.၁
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမတက်ဖူးသူ	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၀.၀	၀.၀
မူလတန်းအောက်တက်ဖူးသူ	၀.၂	၀.၁	၀.၂	၀.၁	၀.၁	၀.၁
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၀.၂	၀.၁	၀.၂	၀.၁	၀.၂	၀.၁
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၁.၅	၀.၂	၂.၁	၀.၃	၀.၉	၀.၂
အထက်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၉.၉	၁.၀	၁၁.၁	၁.၃	၈.၆	၁.၁
အထက်တန်းလွန်တက်ဖူးသူ	၁၈.၃	၁.၀	၂၀.၅	၁.၅	၁၇.၀	၁.၁

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြချက်သည် ပုံ ၆.၉ နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နေဝင်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၃၂)

အရွယ်ရောက်သူ(အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) စာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၈၈.၉	၀.၄	၉၂.၈	၀.၅	၈၅.၆	၀.၅
မြို့မြ	၉၄.၅	၀.၄	၉၇.၀	၀.၃	၉၂.၅	၀.၅
ကျေးလက်	၈၆.၅	၀.၆	၉၁.၀	၀.၆	၈၂.၆	၀.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၀.၀	၁.၅	၉၂.၅	၁.၃	၈၇.၆	၁.၇
ကယားပြည်နယ်	၈၁.၀	၁.၉	၈၆.၁	၁.၉	၇၆.၁	၂.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၇၅.၁	၂.၁	၈၀.၄	၂.၃	၇၀.၆	၂.၂
ချင်းပြည်နယ်	၈၀.၈	၁.၄	၉၀.၁	၁.၁	၇၃.၁	၁.၉
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၅	၁.၆	၉၅.၈	၂.၂	၈၉.၇	၁.၄
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၈	၀.၉	၉၅.၈	၁.၁	၉၂.၀	၁.၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၁.၁	၁.၀	၉၅.၇	၀.၆	၈၇.၁	၁.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၁	၀.၈	၉၇.၃	၀.၆	၈၈.၄	၁.၁
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၁	၀.၆	၉၇.၄	၀.၆	၉၁.၅	၀.၈
မွန်ပြည်နယ်	၇၉.၃	၁.၈	၈၃.၁	၁.၉	၇၆.၄	၂.၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၈၆.၈	၁.၄	၉၃.၉	၁.၄	၈၀.၈	၁.၉
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၅	၀.၄	၉၈.၁	၀.၃	၉၅.၂	၀.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၆၅.၂	၂.၈	၇၃.၄	၃.၀	၅၇.၄	၃.၀
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၉	၀.၇	၉၅.၆	၀.၆	၉၀.၅	၀.၉
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၃.၂	၀.၉	၉၇.၈	၀.၅	၈၉.၃	၁.၄
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၁၃.၀	၀.၉	၁၈.၈	၀.၀	၁၀.၆	၀.၈
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၉၀.၀	၀.၈	၉၁.၈	၀.၉	၈၇.၀	၁.၄
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၅.၆	၀.၂	၉၆.၉	၀.၃	၉၄.၅	၀.၃
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၉.၈	၀.၁	၉၉.၉	၀.၁	၉၉.၈	၀.၁
အထက်တန်းထိ (၁၅) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၉၉.၈	၀.၁	၉၉.၈	၀.၁	၉၉.၈	၀.၁

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြချက်သည် ပုံ ၇.၂၊ ၇.၅ နှင့် ဇယား ၇.၁ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြချက် (၃၃)

လူငယ် (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် ၂၄ နှစ်ကြား) စာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၉၅.၇	၀.၄	၉၅.၇	၀.၆	၉၅.၇	၀.၄
မြို့မြ	၉၈.၁	၀.၃	၉၈.၁	၀.၅	၉၈.၁	၀.၃
ကျေးလက်	၉၄.၆	၀.၆	၉၄.၇	၀.၈	၉၄.၆	၀.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၇.၇	၁.၁	၉၇.၉	၁.၀	၉၇.၄	၁.၄
ကယားပြည်နယ်	၉၆.၃	၁.၃	၉၆.၄	၁.၂	၉၆.၂	၁.၉
ကရင်ပြည်နယ်	၈၉.၉	၁.၉	၉၂.၁	၂.၄	၈၈.၀	၂.၁
ချင်းပြည်နယ်	၉၄.၉	၁.၁	၉၄.၉	၁.၄	၉၄.၉	၁.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၇.၄	၁.၆	၉၆.၆	၂.၇	၉၈.၂	၀.၉
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၈	၀.၅	၉၈.၂	၀.၈	၉၉.၃	၀.၄
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၅.၈	၁.၀	၉၆.၇	၁.၃	၉၅.၁	၁.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၇	၀.၇	၉၇.၈	၁.၂	၉၉.၃	၀.၄
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၉	၀.၅	၉၈.၂	၀.၈	၉၉.၅	၀.၃
မွန်ပြည်နယ်	၉၁.၂	၁.၆	၉၁.၇	၂.၀	၉၀.၈	၂.၀
ရခိုင်ပြည်နယ်	၉၂.၉	၂.၃	၉၅.၁	၂.၃	၉၀.၈	၂.၆
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၇	၀.၅	၉၈.၄	၀.၇	၉၉.၀	၀.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၈၆.၂	၂.၆	၈၅.၇	၃.၂	၈၆.၈	၂.၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၁	၀.၉	၉၇.၁	၀.၉	၉၅.၁	၁.၁
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၈.၀	၁.၀	၉၈.၇	၀.၈	၉၇.၄	၁.၃
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၁၁.၈	၀.၀	၁၁.၃	၀.၀	၁၂.၂	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၈၁.၉	၀.၀	၇၇.၉	၀.၀	၉၄.၇	၀.၀
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၆.၆	၀.၄	၉၆.၅	၀.၇	၉၆.၈	၀.၄
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၉.၉	၀.၁	၉၉.၉	၀.၀	၉၉.၈	၀.၁
အထက်တန်းထိ (သို့) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၁၀၀.၀	၀.၀	၁၀၀.၀	၀.၀	၉၉.၉	၀.၁

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြချက်သည် ပုံ ၇.၅ နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဇယား(၃၄)

အရွယ်ရောက်သူ (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်) အတွက်အချက် တတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၉၁.၂	၀.၄	၉၄.၁	၀.၄	၈၈.၇	၀.၄
မြို့မြ	၉၅.၈	၀.၃	၉၇.၇	၀.၂	၉၄.၂	၀.၄
ကျေးလက်	၈၉.၂	၀.၅	၉၂.၅	၀.၅	၈၆.၄	၀.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၄.၃	၀.၉	၉၆.၃	၀.၈	၉၂.၄	၁.၂
ကယားပြည်နယ်	၈၉.၃	၁.၅	၉၁.၈	၁.၃	၈၆.၈	၁.၈
ကရင်ပြည်နယ်	၉၁.၁	၀.၉	၉၃.၂	၁.၁	၈၉.၃	၁.၁
ချင်းပြည်နယ်	၈၀.၄	၁.၄	၈၉.၆	၁.၁	၇၂.၈	၂.၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၅	၁.၀	၉၆.၁	၁.၂	၉၁.၃	၁.၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၇	၀.၆	၉၇.၁	၀.၇	၉၆.၃	၀.၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၀.၅	၀.၉	၉၄.၄	၀.၇	၈၇.၂	၁.၄
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၅	၀.၈	၉၆.၉	၀.၆	၈၉.၃	၁.၁
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၇.၂	၀.၄	၉၇.၉	၀.၄	၉၆.၇	၀.၅
မွန်ပြည်နယ်	၈၀.၂	၁.၅	၈၀.၉	၁.၇	၇၉.၆	၁.၅
ရခိုင်ပြည်နယ်	၈၈.၃	၁.၂	၉၅.၁	၁.၁	၈၂.၆	၁.၇
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၇.၂	၀.၃	၉၈.၂	၀.၃	၉၆.၃	၀.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၇၃.၉	၂.၅	၈၀.၄	၂.၄	၆၇.၇	၂.၉
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၂	၀.၆	၉၅.၆	၀.၆	၉၁.၀	၀.၈
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၂.၉	၀.၈	၉၇.၄	၀.၆	၈၉.၁	၁.၃
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၄၀.၅	၁.၉	၄၇.၇	၀.၀	၃၇.၆	၁.၈
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၈၉.၀	၀.၉	၉၀.၀	၁.၁	၈၇.၄	၁.၃
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၅.၄	၀.၂	၉၆.၅	၀.၃	၉၄.၄	၀.၃
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၉.၆	၀.၁	၉၉.၆	၀.၁	၉၉.၆	၀.၁
အထက်တန်းထိ (သို့) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၉၉.၈	၀.၁	၉၉.၈	၀.၁	၉၉.၈	၀.၁

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ပုံ ၇.၂၊ ၇.၅ နှင့် ဇယား ၇.၁ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဖယား(၃၅)

လူငယ် (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် ၂၄ နှစ်ကြား) အတွက်အချက် တတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၉၆.၃	၀.၄	၉၆.၅	၀.၄	၉၆.၀	၀.၄
မြို့မြ	၉၈.၁	၀.၃	၉၈.၄	၀.၃	၉၇.၈	၀.၄
ကျေးလက်	၉၅.၅	၀.၅	၉၅.၈	၀.၆	၉၅.၂	၀.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၈.၃	၀.၇	၉၈.၄	၀.၉	၉၈.၁	၀.၈
ကယားပြည်နယ်	၉၇.၄	၁.၀	၉၇.၀	၁.၁	၉၈.၀	၁.၂
ကရင်ပြည်နယ်	၉၆.၆	၁.၀	၉၇.၀	၁.၄	၉၆.၃	၁.၃
ချင်းပြည်နယ်	၉၃.၉	၁.၂	၉၃.၉	၁.၅	၉၃.၈	၁.၇
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၇.၅	၀.၈	၉၇.၃	၁.၀	၉၇.၇	၁.၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၉.၅	၀.၂	၉၉.၄	၀.၄	၉၉.၅	၀.၃
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၅	၀.၉	၉၇.၂	၁.၀	၉၅.၈	၁.၄
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၄	၀.၇	၉၇.၈	၁.၂	၉၉.၀	၀.၆
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၉	၀.၄	၉၈.၈	၀.၆	၉၉.၁	၀.၅
မွန်ပြည်နယ်	၈၈.၈	၂.၃	၈၈.၆	၂.၇	၈၉.၀	၂.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၉၃.၁	၂.၀	၉၄.၆	၂.၃	၉၁.၈	၂.၂
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၇	၀.၄	၉၉.၁	၀.၄	၉၈.၄	၀.၇
ရှမ်းပြည်နယ်	၈၈.၇	၂.၃	၈၉.၄	၂.၅	၈၇.၈	၂.၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၇.၀	၀.၈	၉၇.၅	၁.၀	၉၆.၅	၁.၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၇.၆	၁.၁	၉၈.၇	၀.၈	၉၆.၆	၁.၆
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၃၆.၁	၀.၀	၄၁.၂	၀.၀	၃၂.၄	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၈၆.၀	၀.၀	၈၃.၃	၀.၀	၉၄.၈	၀.၀
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၆.၆	၀.၄	၉၆.၇	၀.၅	၉၆.၄	၀.၅
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၉၉.၅	၀.၁	၉၉.၇	၀.၁	၉၉.၄	၀.၂
အထက်တန်းထိ (သို့) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၁၀၀.၀	၀.၀	၁၀၀.၀	၀.၀	၉၉.၉	၀.၁

မှတ်ချက် - ယခုဖယားသည် ပုံ ၇.၅ နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၃၆)

မူလတန်းကျောင်းနေနှုန်းကြမ်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၉၁.၇	၀.၅	၉၁.၄	၀.၈	၉၂.၀	၀.၆
မြို့မြ	၉၀.၆	၁.၁	၉၀.၅	၁.၆	၉၀.၈	၁.၃
ကျေးလက်	၉၂.၀	၀.၆	၉၁.၇	၀.၉	၉၂.၃	၀.၇
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၂.၆	၁.၉	၉၁.၆	၂.၂	၉၃.၇	၂.၀
ကယားပြည်နယ်	၉၄.၅	၁.၁	၉၃.၇	၂.၀	၉၅.၃	၁.၂
ကရင်ပြည်နယ်	၉၁.၆	၁.၄	၈၉.၈	၁.၆	၉၃.၂	၁.၈
ချင်းပြည်နယ်	၉၄.၀	၀.၉	၉၄.၉	၁.၃	၉၃.၂	၁.၃
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၂.၇	၁.၇	၉၃.၄	၂.၅	၉၂.၁	၁.၉
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၅	၁.၀	၉၄.၉	၁.၂	၉၁.၉	၁.၆
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၈	၁.၄	၉၄.၅	၁.၈	၉၅.၂	၁.၅
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၀	၁.၆	၉၁.၆	၂.၆	၉၄.၆	၁.၇
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၁	၁.၆	၈၉.၇	၂.၆	၉၆.၆	၁.၆
မွန်ပြည်နယ်	၉၀.၂	၁.၇	၉၃.၈	၁.၇	၈၆.၁	၂.၈
ရခိုင်ပြည်နယ်	၈၉.၂	၂.၀	၉၁.၆	၂.၆	၈၆.၅	၂.၆
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၈၉.၁	၁.၇	၉၀.၂	၂.၉	၈၈.၀	၂.၂
ရှမ်းပြည်နယ်	၈၇.၂	၂.၆	၈၄.၄	၃.၃	၈၉.၉	၂.၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၃.၄	၁.၁	၉၃.၀	၁.၇	၉၃.၇	၁.၄
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၄.၈	၁.၅	၉၆.၈	၁.၄	၉၂.၆	၂.၇
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၉၂.၈	၁.၁	၉၁.၃	၁.၈	၉၄.၃	၁.၀
ကျား	၉၁.၅	၀.၆	၉၁.၄	၀.၈	၉၁.၆	၀.၇
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၈၆.၂	၀.၀	၈၅.၄	၂.၉	၈၇.၂	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၉၁.၆	၀.၀	၉၀.၅	၀.၀	၉၂.၇	၀.၀
မူလတန်း	၉၃.၂	၀.၅	၉၃.၁	၀.၈	၉၃.၃	၀.၆
အလယ်တန်း	၈၉.၆	၁.၅	၉၀.၂	၂.၂	၈၈.၉	၀.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၉၂.၂	၀.၀	၉၁.၉	၀.၀	၉၂.၇	၀.၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၃၇)

မူလတန်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၉၄.၁	၀.၆	၉၃.၄	၀.၈	၉၄.၈	၀.၆
မြို့မြ	၉၄.၇	၁.၂	၉၃.၃	၁.၈	၉၆.၃	၀.၉
ကျေးလက်	၉၃.၉	၀.၇	၉၃.၄	၀.၉	၉၄.၃	၀.၈
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၉၃.၉	၂.၀	၉၂.၂	၂.၈	၉၅.၇	၁.၇
ကယားပြည်နယ်	၉၄.၉	၁.၃	၉၃.၅	၂.၄	၉၆.၂	၁.၃
ကရင်ပြည်နယ်	၉၁.၉	၁.၈	၉၀.၁	၂.၁	၉၃.၆	၂.၁
ချင်းပြည်နယ်	၉၅.၁	၁.၀	၉၅.၀	၁.၄	၉၅.၂	၁.၄
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၇	၁.၇	၉၆.၁	၂.၇	၉၇.၄	၁.၃
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၄	၁.၃	၉၅.၄	၁.၄	၉၃.၄	၁.၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၉၈.၁	၁.၀	၉၇.၉	၁.၂	၉၈.၃	၁.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၆.၂	၁.၃	၉၅.၄	၁.၉	၉၇.၁	၁.၅
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၉၇.၁	၁.၁	၉၆.၆	၁.၇	၉၇.၅	၁.၃
မွန်ပြည်နယ်	၉၀.၄	၁.၇	၉၃.၈	၂.၂	၈၆.၉	၂.၇
ရခိုင်ပြည်နယ်	၉၀.၅	၃.၀	၉၁.၄	၃.၉	၈၉.၅	၂.၉
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၉၄.၁	၁.၉	၉၂.၀	၃.၂	၉၆.၄	၁.၄
ရှမ်းပြည်နယ်	၈၆.၀	၃.၄	၈၃.၉	၄.၀	၈၈.၂	၃.၄
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၉၅.၉	၀.၉	၉၅.၃	၁.၅	၉၆.၅	၁.၂
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၉၆.၉	၁.၀	၉၆.၇	၁.၆	၉၇.၁	၁.၃
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၉၄.၉	၁.၀	၉၃.၈	၁.၇	၉၆.၁	၁.၀
ကျား	၉၃.၉	၀.၇	၉၃.၃	၀.၉	၉၄.၅	၀.၇
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၈၃.၈	၀.၀	၈၁.၄	၀.၀	၈၆.၃	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၉၃.၇	၀.၀	၉၂.၄	၀.၀	၉၅.၁	၀.၀
မူလတန်း	၉၅.၄	၀.၅	၉၅.၁	၀.၇	၉၅.၈	၀.၆
အလယ်တန်း	၉၇.၆	၀.၆	၉၇.၉	၀.၇	၉၇.၃	၀.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၉၇.၂	၁.၀	၉၇.၀	၀.၀	၉၇.၅	၀.၀

အလယ်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၇၁.၁	၁.၀	၇၀.၉	၁.၂	၇၁.၄	၁.၃
မြို့မြ	၇၇.၅	၁.၄	၇၆.၄	၁.၈	၇၈.၅	၁.၉
ကျေးလက်	၆၉.၁	၁.၂	၆၉.၁	၁.၄	၆၉.၁	၁.၆
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၇၈.၆	၂.၃	၇၄.၃	၃.၁	၈၃.၁	၂.၈
ကယားပြည်နယ်	၇၈.၂	၃.၂	၇၃.၃	၄.၄	၈၃.၅	၃.၁
ကရင်ပြည်နယ်	၅၆.၄	၃.၁	၅၃.၈	၃.၇	၅၈.၉	၃.၉
ချင်းပြည်နယ်	၇၁.၁	၂.၆	၇၀.၅	၃.၆	၇၁.၈	၂.၈
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၇၆.၇	၃.၅	၇၇.၃	၄.၇	၇၆.၁	၃.၉
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၆၅.၈	၃.၂	၆၃.၇	၃.၅	၆၈.၀	၄.၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၇၀.၀	၂.၉	၆၅.၀	၃.၈	၇၅.၁	၃.၉
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၅.၁	၄.၃	၈၀.၀	၄.၆	၇၀.၆	၅.၆
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၈၁.၆	၂.၂	၈၂.၉	၂.၇	၈၀.၁	၃.၉
မွန်ပြည်နယ်	၆၂.၇	၂.၉	၅၄.၈	၄.၃	၇၁.၀	၃.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၆၀.၆	၄.၅	၆၁.၃	၅.၃	၅၉.၉	၅.၅
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၂	၂.၈	၇၆.၀	၃.၁	၈၀.၇	၃.၆
ရှမ်းပြည်နယ်	၅၇.၂	၃.၈	၅၉.၆	၄.၁	၅၅.၄	၅.၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၇၃.၃	၂.၂	၇၅.၇	၃.၆	၇၁.၃	၃.၀
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၇၃.၉	၂.၅	၇၀.၆	၄.၄	၇၆.၈	၃.၆
အိမ်ထောင်စဉ်းစီး (ကျား/မ)						
မ	၆၉.၃	၁.၉	၆၉.၅	၂.၅	၆၉.၁	၃.၀
ကျား	၇၁.၅	၁.၁	၇၁.၂	၁.၃	၇၁.၈	၁.၅
အိမ်ထောင်စဉ်းစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၄၉.၄	၀.၀	၄၆.၈	၀.၀	၅၁.၈	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၆၉.၅	၀.၀	၇၁.၄	၀.၀	၆၇.၉	၀.၀
မူလတန်း	၇၂.၁	၁.၁	၇၁.၇	၁.၄	၇၂.၆	၁.၅
အလယ်တန်း	၈၆.၄	၁.၈	၈၆.၆	၂.၄	၈၆.၃	၂.၃
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၄.၃	၀.၀	၈၁.၄	၀.၀	၈၇.၉	၀.၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၃၉)

အလယ်တန်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၇၁.၄	၁.၁	၆၉.၈	၁.၃	၇၂.၉	၁.၄
မြို့မြ	၈၀.၉	၁.၅	၇၉.၃	၁.၉	၈၂.၆	၁.၈
ကျေးလက်	၆၈.၃	၁.၃	၆၆.၆	၁.၆	၆၉.၉	၁.၇
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၈၀.၁	၂.၆	၇၅.၇	၃.၀	၈၄.၆	၃.၁
ကယားပြည်နယ်	၇၅.၅	၃.၈	၆၇.၈	၅.၃	၈၃.၁	၃.၅
ကရင်ပြည်နယ်	၅၁.၆	၄.၁	၄၇.၃	၄.၆	၅၅.၆	၄.၉
ချင်းပြည်နယ်	၆၇.၂	၃.၁	၆၅.၃	၄.၃	၆၉.၁	၃.၁
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၆	၃.၆	၇၈.၁	၄.၉	၇၉.၂	၄.၀
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၆၃.၉	၃.၇	၆၁.၅	၃.၈	၆၆.၅	၄.၅
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၆၈.၃	၃.၆	၆၁.၆	၄.၃	၇၅.၀	၄.၂
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၈.၈	၄.၆	၈၂.၁	၅.၀	၇၆.၁	၆.၀
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၈၆.၃	၂.၇	၈၄.၇	၃.၂	၈၈.၀	၃.၄
မွန်ပြည်နယ်	၆၃.၄	၃.၂	၅၃.၅	၄.၂	၇၃.၇	၄.၁
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၈.၃	၅.၅	၅၇.၇	၆.၁	၅၈.၉	၇.၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၇၉.၇	၃.၀	၇၇.၈	၃.၅	၈၁.၉	၃.၈
ရှမ်းပြည်နယ်	၅၄.၂	၄.၁	၅၃.၃	၄.၆	၅၄.၈	၅.၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၇၂.၇	၂.၅	၇၄.၀	၄.၂	၇၁.၇	၃.၂
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၇၃.၉	၂.၇	၇၁.၇	၄.၈	၇၅.၉	၃.၂
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၇၁.၁	၂.၁	၆၉.၁	၂.၉	၇၃.၁	၃.၁
ကျား	၇၁.၄	၁.၂	၇၀.၀	၁.၄	၇၂.၉	၁.၆
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၄၅.၃	၀.၀	၄၀.၄	၀.၀	၄၉.၇	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၆၈.၇	၀.၀	၆၈.၆	၀.၀	၆၈.၇	၀.၀
မူလတန်း	၇၂.၃	၁.၂	၇၀.၃	၁.၆	၇၄.၂	၁.၅
အလယ်တန်း	၉၁.၆	၁.၈	၉၁.၀	၂.၂	၉၂.၂	၂.၂
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၉၀.၁	၀.၀	၈၈.၁	၀.၀	၉၂.၈	၀.၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ပုံ ၇.၆၊ ၇.၇ နှင့် ၇.၉ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၄၀)

အထက်တန်း ကျောင်းနေနှုန်းကြမ်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၆၀.၀	၁.၃	၅၅.၄	၁.၇	၆၄.၅	၁.၇
မြို့မြ	၇၁.၃	၂.၁	၆၈.၆	၂.၆	၇၃.၉	၂.၅
ကျေးလက်	၅၅.၅	၁.၆	၅၀.၄	၂.၂	၆၀.၇	၂.၁
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၇၂.၄	၃.၁	၇၁.၅	၄.၃	၇၃.၀	၄.၁
ကယားပြည်နယ်	၆၀.၄	၃.၉	၅၀.၈	၄.၇	၇၁.၃	၆.၀
ကရင်ပြည်နယ်	၄၈.၉	၄.၃	၄၈.၃	၅.၇	၄၉.၄	၅.၁
ချင်းပြည်နယ်	၆၁.၁	၃.၆	၅၂.၂	၅.၀	၆၉.၁	၅.၃
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၇၀.၃	၄.၇	၆၀.၄	၆.၅	၈၂.၃	၄.၇
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၂.၀	၃.၈	၄၁.၃	၅.၀	၆၁.၅	၄.၈
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၅၆.၉	၄.၂	၅၂.၇	၅.၉	၆၁.၂	၅.၆
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၈.၄	၄.၈	၆၆.၃	၅.၆	၇၀.၁	၇.၄
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၇၀.၀	၄.၁	၆၆.၀	၅.၆	၇၃.၆	၄.၆
မွန်ပြည်နယ်	၅၃.၀	၄.၉	၄၁.၂	၆.၈	၆၃.၄	၅.၇
ရခိုင်ပြည်နယ်	၄၉.၆	၃.၉	၅၀.၂	၄.၈	၄၉.၀	၅.၅
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၅	၄.၀	၆၂.၂	၅.၄	၇၀.၆	၄.၅
ရှမ်းပြည်နယ်	၄၇.၂	၄.၆	၄၀.၉	၅.၀	၅၄.၂	၆.၃
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၅၃.၄	၃.၅	၅၁.၅	၅.၃	၅၅.၁	၄.၈
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၂.၀	၄.၃	၆၅.၁	၅.၈	၅၉.၆	၅.၈
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၆၀.၈	၂.၈	၅၅.၅	၃.၈	၆၅.၉	၀.၀
ကျား	၅၉.၈	၁.၄	၅၅.၃	၁.၉	၆၄.၂	၁.၈
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၄၁.၉	၀.၀	၃၄.၄	၀.၀	၄၉.၆	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၅၂.၀	၀.၀	၄၅.၉	၀.၀	၅၇.၀	၀.၀
မူလတန်း	၅၉.၄	၁.၆	၅၅.၁	၂.၁	၆၃.၇	၂.၁
အလယ်တန်း	၇၉.၀	၂.၆	၇၄.၃	၀.၀	၈၃.၅	၀.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၆.၁	၀.၀	၈၇.၇	၀.၀	၈၄.၆	၀.၀

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၄၁)

အထက်တန်း အသားတင်ကျောင်းနေနှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၄၄.၄	၁.၅	၃၉.၉	၁.၉	၄၉.၀	၂.၁
မြို့မြ	၆၀.၁	၂.၈	၅၅.၈	၃.၆	၆၄.၀	၃.၄
ကျေးလက်	၃၈.၆	၁.၈	၃၄.၆	၂.၂	၄၃.၀	၂.၅
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၅၈.၃	၄.၃	၅၄.၃	၆.၁	၆၁.၀	၅.၆
ကယားပြည်နယ်	၄၂.၀	၄.၈	၃၂.၂	၅.၁	၅၄.၉	၈.၀
ကရင်ပြည်နယ်	၂၇.၃	၅.၀	၂၆.၄	၆.၅	၂၈.၀	၆.၁
ချင်းပြည်နယ်	၄၁.၀	၄.၅	၃၄.၀	၅.၇	၄၈.၄	၇.၃
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၅၇.၀	၆.၄	၅၀.၁	၇.၉	၆၈.၆	၇.၉
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၃၄.၄	၄.၂	၂၅.၂	၄.၉	၄၃.၆	၆.၃
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃၉.၂	၄.၇	၃၀.၆	၆.၃	၄၇.၁	၆.၄
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၅၄.၅	၆.၂	၄၈.၇	၇.၅	၅၉.၁	၉.၁
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၅၉.၁	၄.၂	၅၉.၀	၆.၁	၅၉.၃	၆.၂
မွန်ပြည်နယ်	၄၁.၀	၅.၃	၂၉.၃	၆.၇	၅၂.၂	၇.၁
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃၁.၅	၃.၈	၃၀.၈	၅.၆	၃၂.၂	၅.၀
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၅၅.၆	၅.၁	၄၈.၁	၆.၄	၆၂.၅	၅.၉
ရှမ်းပြည်နယ်	၂၈.၉	၄.၅	၂၄.၅	၄.၄	၃၄.၆	၆.၉
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၅.၃	၄.၀	၃၅.၅	၅.၇	၃၅.၁	၅.၆
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၄၃.၂	၅.၁	၄၈.၉	၆.၄	၃၈.၅	၆.၉
အိမ်ထောင်ဦးစီး (ကျား/မ)						
မ	၄၃.၀	၃.၃	၃၄.၇	၀.၀	၅၀.၈	၀.၀
ကျား	၄၄.၇	၁.၆	၄၀.၉	၂.၁	၄၈.၇	၂.၂
အိမ်ထောင်ဦးစီး ပညာရေး						
ကျောင်းမနေ	၂၂.၂	၀.၀	၁၅.၄	၀.၀	၂၉.၇	၀.၀
ဘုန်းကြီးကျောင်း	၃၅.၅	၀.၀	၃၁.၆	၀.၀	၃၉.၂	၀.၀
မူလတန်း	၄၂.၇	၁.၈	၃၈.၇	၂.၃	၄၆.၉	၂.၆
အလယ်တန်း	၇၂.၁	၀.၀	၆၇.၃	၀.၀	၇၇.၀	၀.၀
အထက်တန်းနှင့်အထက်	၈၃.၂	၀.၀	၈၅.၆	၀.၀	၈၁.၄	၀.၀

မှတ်ချက် - ယခုဇယားသည် ပုံ ၇.၆၊ ၇.၇ နှင့် ၇.၉ တို့နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား(၄၂)

လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၆၂.၂	၀.၄	၇၄.၁	၀.၅	၅၂.၁	၀.၅
မြို့မြ	၆၀.၃	၀.၆	၇၂.၆	၀.၈	၅၀.၂	၀.၈
ကျေးလက်	၆၃.၁	၀.၅	၇၄.၈	၀.၆	၅၃.၀	၀.၇
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၅၁.၆	၁.၈	၆၄.၅	၂.၅	၃၉.၄	၁.၇
ကယားပြည်နယ်	၆၈.၆	၁.၂	၇၉.၅	၁.၄	၅၈.၀	၁.၉
ကရင်ပြည်နယ်	၄၉.၂	၁.၅	၆၁.၄	၁.၉	၃၈.၈	၁.၇
ချင်းပြည်နယ်	၅၇.၃	၂.၃	၆၅.၉	၂.၅	၅၀.၁	၂.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၈.၄	၁.၂	၇၆.၅	၁.၅	၆၁.၅	၁.၆
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၈.၁	၁.၃	၆၈.၈	၁.၇	၄၈.၂	၁.၆
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၅၉.၅	၁.၈	၇၁.၇	၂.၃	၄၉.၁	၂.၀
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၂.၉	၁.၄	၇၁.၉	၁.၇	၅၆.၃	၁.၆
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၇.၅	၁.၂	၇၈.၈	၁.၃	၅၈.၂	၁.၆
မွန်ပြည်နယ်	၅၂.၂	၁.၂	၆၈.၇	၁.၆	၃၉.၇	၁.၇
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၇.၅	၁.၇	၇၃.၅	၁.၆	၄၄.၁	၂.၃
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၆၁.၀	၁.၁	၇၅.၀	၁.၃	၄၉.၅	၁.၃
ရှမ်းပြည်နယ်	၇၁.၅	၁.၃	၈၀.၃	၁.၅	၆၃.၁	၁.၈
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၅၇.၂	၁.၅	၇၁.၀	၁.၆	၄၅.၀	၁.၉
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၆.၆	၀.၉	၈၁.၃	၁.၁	၅၄.၃	၁.၄
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၄၉.၂	၁.၄	၆၄.၉	၀.၀	၄၂.၇	၁.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၅၂.၆	၁.၅	၆၃.၂	၁.၈	၃၅.၁	၁.၉
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၆၇.၀	၀.၅	၈၀.၅	၀.၆	၅၅.၇	၀.၇
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၅၇.၃	၀.၈	၆၈.၁	၁.၀	၄၅.၆	၁.၁
အထက်တန်းထိ (သို့) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၆၃.၉	၀.၉	၆၈.၈	၁.၃	၆၀.၂	၁.၁

မှတ်ချက် (၁) - လုပ်သားစာရင်းအင်းအတွက် အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်တွင် လုပ်သားစာရင်းအင်းပညာရှင်များ၏ ၁၉ ကြိမ်မြောက် နိုင်ငံတကာကွန်ဖရင့် (ICLS) ၏အကြံပြုချက်အရ၊ အလုပ်အကိုင်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်တွင် ကိုယ်တိုင်စားသုံးမှုအတွက် အဓိကရည်ရွယ်ထုတ်လုပ်သော ထုတ်လုပ်မှုကို ဖယ်ထုတ်ထားပါသည်။ (ILO ၂၀၁၃၊ စာမျက်နှာ - ၁၆၊ စာပိုဒ် - ၆၄)

မှတ်ချက် (၂) - ယခုဇယားသည် ဇယား ၈.၁ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖော်ပြချက် (၄၃)

လုပ်သားအင်အားရှိ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၂.၂	၀.၁	၂.၁	၀.၂	၂.၃	၀.၂
မြို့မြ	၃.၁	၀.၃	၃.၂	၀.၃	၂.၉	၀.၅
ကျေးလက်	၁.၉	၀.၂	၁.၇	၀.၂	၂.၀	၀.၂
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၇.၃	၁.၁	၆.၀	၁.၂	၉.၂	၁.၅
ကယားပြည်နယ်	၄.၃	၀.၈	၄.၃	၀.၈	၄.၄	၁.၁
ကရင်ပြည်နယ်	၄.၁	၀.၇	၄.၉	၁.၀	၂.၉	၀.၈
ချင်းပြည်နယ်	၂.၄	၀.၆	၂.၁	၀.၆	၂.၇	၀.၈
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၀.၂	၀.၁	၀.၃	၀.၂	၀.၂	၀.၁
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၁.၇	၀.၃	၁.၉	၀.၄	၁.၆	၀.၅
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၃.၁	၀.၆	၂.၄	၀.၅	၄.၀	၀.၉
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၀.၇	၀.၂	၀.၈	၀.၃	၀.၅	၀.၂
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၁.၂	၀.၄	၁.၄	၀.၅	၁.၀	၀.၄
မွန်ပြည်နယ်	၁.၈	၀.၄	၁.၅	၀.၅	၂.၀	၀.၆
ရခိုင်ပြည်နယ်	၃.၄	၀.၇	၃.၁	၀.၉	၃.၇	၀.၉
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၄.၃	၀.၆	၃.၉	၀.၆	၄.၈	၀.၉
ရှမ်းပြည်နယ်	၀.၉	၀.၂	၁.၁	၀.၄	၀.၆	၀.၃
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၂.၄	၀.၅	၂.၁	၀.၅	၂.၇	၀.၉
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၂.၃	၀.၄	၂.၀	၀.၅	၂.၇	၀.၆
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၁.၉	၀.၄	၁.၆	၀.၀	၂.၀	၀.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၁.၂	၀.၀	၁.၂	၀.၀	၁.၅	၀.၀
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၁.၇	၀.၂	၁.၆	၀.၂	၁.၉	၀.၂
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၃.၃	၀.၄	၃.၃	၀.၄	၃.၃	၀.၆
အထက်တန်းထိ (သို့) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၃.၆	၀.၅	၃.၈	၀.၇	၃.၄	၀.၆

မှတ်ချက် - ယခုဖော်ပြချက်သည် ဇယား ၈.၁ နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသည်။

နေ့စဉ်ဆက်တွဲဖော်ပြချက်(၄၄)

အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိလူဦးရေ၏ အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုနှုန်း

	စုစုပေါင်း	s.e.	ကျား	s.e.	မ	s.e.
ပြည်ထောင်စု	၆၀.၉	၀.၄	၇၂.၆	၀.၅	၅၀.၉	၀.၅
မြို့မြ	၅၈.၅	၀.၇	၇၀.၃	၀.၈	၄၈.၇	၀.၈
ကျေးလက်	၆၁.၉	၀.၆	၇၃.၅	၀.၇	၅၁.၉	၀.၇
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်						
ကချင်ပြည်နယ်	၄၇.၉	၁.၉	၆၀.၇	၂.၆	၃၅.၇	၁.၆
ကယားပြည်နယ်	၆၅.၆	၁.၅	၇၆.၁	၁.၇	၅၅.၅	၂.၁
ကရင်ပြည်နယ်	၄၇.၂	၁.၄	၅၈.၄	၁.၈	၃၇.၇	၁.၆
ချင်းပြည်နယ်	၅၅.၉	၂.၃	၆၄.၅	၂.၅	၄၈.၇	၂.၅
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၆၈.၂	၁.၁	၇၆.၃	၁.၅	၆၁.၄	၁.၆
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၇.၁	၁.၃	၆၇.၆	၁.၈	၄၇.၅	၁.၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၅၇.၇	၁.၉	၇၀.၀	၂.၃	၄၇.၂	၂.၁
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၂.၅	၁.၄	၇၁.၃	၁.၇	၅၆.၀	၁.၆
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	၆၆.၇	၁.၂	၇၇.၇	၁.၄	၅၇.၆	၁.၇
မွန်ပြည်နယ်	၅၁.၃	၁.၂	၆၇.၇	၁.၆	၃၈.၈	၁.၇
ရခိုင်ပြည်နယ်	၅၅.၆	၁.၉	၇၁.၂	၁.၉	၄၂.၄	၂.၃
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	၅၈.၄	၁.၁	၇၂.၁	၁.၃	၄၇.၁	၁.၄
ရှမ်းပြည်နယ်	၇၀.၈	၁.၃	၇၉.၄	၁.၆	၆၂.၇	၁.၈
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၅၅.၈	၁.၅	၆၉.၅	၁.၆	၄၃.၈	၁.၉
နေပြည်တော်ကောင်စီ	၆၅.၁	၁.၀	၇၉.၇	၁.၂	၅၂.၉	၁.၄
ပညာရေးအဆင့်						
ကျောင်းမနေဖူးသူ	၄၈.၃	၁.၅	၆၃.၉	၀.၀	၄၁.၉	၁.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးတက်ဖူးသူ	၅၁.၉	၁.၅	၆၂.၅	၁.၇	၃၄.၅	၁.၉
မူလတန်းထိတက်ဖူးသူ	၆၅.၈	၀.၆	၇၉.၂	၀.၆	၅၄.၆	၀.၇
အလယ်တန်းထိတက်ဖူးသူ	၅၅.၄	၀.၈	၆၅.၈	၁.၀	၄၄.၁	၁.၁
အထက်တန်းထိ (သို့) လွန်ထိတက်ဖူးသူ	၆၁.၇	၁.၀	၆၆.၂	၁.၃	၅၈.၂	၁.၂

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 12.5 million, and the number of people in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is the increasing demand for health care services. The population of the UK is ageing, and there is a growing number of people with chronic conditions such as diabetes, heart disease, and cancer. This has led to an increase in the number of people who are hospitalized and the length of their stays. In addition, there has been a growing emphasis on preventive care and early diagnosis, which has also led to an increase in the number of people who are employed in health care.

Another reason for the increase in the number of people employed in the public sector is the increasing demand for social care services. The number of people who are dependent on others for their care is increasing, and this has led to an increase in the number of people who are employed in social care services. In addition, there has been a growing emphasis on community care and the provision of services in the community, which has also led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

There are a number of challenges facing the public sector in the UK. One of the main challenges is the increasing demand for health care services, which is putting pressure on the public sector to increase its resources. In addition, there is a growing emphasis on cost-effectiveness and the need to reduce the cost of health care services. This has led to a number of initiatives aimed at reducing costs, such as the introduction of patient charges and the restructuring of the public sector.

There are a number of ways in which the public sector can meet these challenges. One of the main ways is to increase the number of people who are employed in the public sector. This can be done by recruiting more people to the public sector and by providing training and development opportunities for existing staff. In addition, there is a need to improve the efficiency of the public sector and to reduce the cost of health care services.

There are a number of ways in which the public sector can improve its efficiency and reduce the cost of health care services. One of the main ways is to improve the quality of care and to reduce the length of hospital stays. This can be done by introducing measures such as the use of clinical pathways and the implementation of quality improvement initiatives. In addition, there is a need to improve the coordination of care and to reduce the duplication of services.

There are a number of ways in which the public sector can improve the coordination of care and reduce the duplication of services. One of the main ways is to improve the communication between different parts of the public sector. This can be done by introducing measures such as the use of shared information systems and the implementation of joint commissioning initiatives. In addition, there is a need to improve the integration of health care services and social care services.

There are a number of ways in which the public sector can improve the integration of health care services and social care services. One of the main ways is to improve the collaboration between health care professionals and social care professionals. This can be done by introducing measures such as the use of multi-professional teams and the implementation of joint commissioning initiatives. In addition, there is a need to improve the coordination of care and to reduce the duplication of services.

There are a number of ways in which the public sector can improve the coordination of care and reduce the duplication of services. One of the main ways is to improve the communication between different parts of the public sector. This can be done by introducing measures such as the use of shared information systems and the implementation of joint commissioning initiatives. In addition, there is a need to improve the integration of health care services and social care services.

စုံစမ်းရန်

ဤအစီရင်ခံစာနှင့် ဆက်စပ်စာရင်းအင်းများအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များအတွက် ဆက်သွယ်ရန်-

ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
ရုံးအမှတ် (၃၂)
နေပြည်တော်
မြန်မာနိုင်ငံ
www.csostat.gov.mm
www.mmsis.gov.mm

မြန်မာနေ့စဉ်မှ အခြေအနေစစ်တမ်း (၂၀၁၇) ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သော နမူနာအိမ်ထောင်စု များရှိ အသက်ရာကျော် ဘိုး၊ ဘွားများရှိသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များ